

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 6223/16.05.2016

Αριθ. Απόφ. 80/2016Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το 5^ο/2016 πρακτικό της 5^{ης}/26.04.2016 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Φαρσάλων

ΘΕΜΑ 2^ο: «Έγκριση ψήφιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Φαρσάλων περιόδου 2015 – 2019 (Α' Φάση - Στρατηγικός Σχεδιασμός)».

Στα Φάρσαλα και στο Δημοτικό Κατάστημα σήμερα Τρίτη 26 Απριλίου 2016 και ώρα 13:30 συνήλθε σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο Φαρσάλων (άρθρο 67 του Ν. 3852/2010) μετά από τη με αριθμό 5223/22.04.2016 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου, για συζήτηση και λήψη απόφασης στο παραπάνω θέμα της ημερήσιας διάταξης.

Παρόντος του Δημάρχου κ. **Αριστομένη Καραχάλιου**, διαπιστώθηκε από τον Αντιπρόεδρο, Νικόλαο Γκατζόγια (αναπληρώνοντας τον Πρόεδρο, παρ. 2 άρθρο 69, Ν. 3852/2010) του δημοτικού συμβουλίου, ότι για το παραπάνω θέμα της ημερήσιας διάταξης, υπάρχει η νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο 27 μελών παραβρέθηκαν:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ		ΑΠΟΝΤΕΣ
1	Γκατζόγιας Νικόλαος (Αντιπρόεδρος)	Νικολάου Βάιος (Πρόεδρος)
2	Μπαμπανίκας Δημήτριος	Πουλαράκης Σταύρος
3	Βασιλείου Ιωάννης	Καπετάνος Χρήστος
4	Γιαχνής Κων/νος	Χατζηπλή Σοφία
5	Παπαγεωργίου Χριστόδουλος	Νταφόπουλος Γεώργιος
6	Δερλός Κων/νος	Γκίζας Δημήτριος

7	Τριανταφύλλου Νικόλαος	Τφου Μαρία
8	Ταστεμίρογλου Σοφία	Πατσιούρας Βασίλειος
9	Τσιάμπας Σπυρίδων	*****
10	Αγγελακόπουλος Γεώργιος	αν και κλήθηκαν νόμιμα δεν παραβρέθηκαν
11	Παναγιωτοπούλου Κυριακή	
12	Μπένου Κων/ντία	
13	Συροπούλου Δέσποινα	
14	Κυριαζής Απόστολος	
15	Χολέβας Ηλίας	
16	Παπανικολάου Κων/νος	
17	Κατσιαούνης Ευάγγελος	
18	Τασόκας Κων/νος	
19	Αρσενόπουλος Γεώργιος	

Πρόεδροι & Εκπρόσωποι Κοινοτήτων:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ		ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
1	Γρίβας Φώτιος	Αγίου Γεωργίου (Εκπ/πος)
2	Γκουνταρόπουλος Απόστολος	Κρήνης (Πρόεδρος)
3	Αμπελακιώτης Αθανάσιος	Νεραίδας (Εκπ/πος)
4	Τζερεμές Στυλιανός	Σκοτούσας (Πρόεδρος)
5	Στεφανίδης Δημήτριος	Χαλκιάδων (Πρόεδρος)

ΑΠΟΝΤΕΣ		ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
1	Παύλου Βάια	Φαρσάλων (Πρόεδρος)
2	Πελεκούδας Δημήτριος	Αμπελειάς (Εκπ/πος)
3	Μπανιάς Θεόδωρος	Αχιλλείου (Εκπ/πος)
4	Ευνογαλός Κων/νος	Βαμβακούς (Πρόεδρος)

5	Μπόγκας Γεώργιος	Βασιλί (Πρόεδρος)
6	Καρβούνης Ευάγγελος	Βρυσιών (Πρόεδρος)
7	Βασιλόπουλος Χρήστος	Δασολόφου(Πρόεδρος)
8	Καλτσάς Βασίλειος	Δένδρων (Εκπ/πος)
9	Ζυγούρης Ευάγγελος	Διλόφου (Εκπ/πος)
10	Μακρής Ευάγγελος	Ερέτριας (Πρόεδρος)
11	Τσιάμπας Γεώργιος	Ζ. Πηγής (Εκπ/πος)
12	Σταφύλης Χρήστος	Καλλιθέας (Εκπ/πος)
13	Περιτογιάννης Νικόλαος	Κατωχωρίου (Πρόεδρος)
14	Γκουντιοβάς Απόστολος	Κ. Βασιλικών(Εκπ/πος)
15	Νικολόπουλος Μιλτιάδης	Μ. Ευυδρίου (Πρόεδρος)
16	Λελεντζής Αθανάσιος	Ναρθακίου (Πρόεδρος)
17	Βούλγαρης Κων/νος	Πολυδαμείου (Εκπ/πος)
18	Ντάφος Μιχαήλ	Πολυνερίου (Εκπ/πος)
19	Αγγελόπουλος Νικόλαος	Ρευματιάς (Εκπ/πος)
20	Αποστόλου Αχιλλέας	Σιτοχώρου (Πρόεδρος)
21	Δημητρίου Δημήτριος	Σκοπιάς (Εκπ/πος)
22	Κωνσταντάκης Δημήτριος	Σταυρού (Πρόεδρος)
23	Σκαντζούρης Χαράλαμπος	Υπέρειας (Εκπ/πος)

ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ (δημοτικοί σύμβουλοι)

1	Τριανταφύλλου Νικόλαος	Αποχώρησε από τη συνεδρίαση μετά τη συζήτηση του 2 ^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης
2	Αγγελακόπουλος Γεώργιος	Αποχώρησε από τη συνεδρίαση μετά τη συζήτηση του 7 ^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης
3	Χολέβας Ηλίας	Αποχώρησε από τη συνεδρίαση μετά τη συζήτηση του 8 ^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε και ο κ. *Ευάγγελος Μπεικαβάς* δημοτικός υπάλληλος για την τήρηση των πρακτικών.

Για το παραπάνω θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Αντιπρόεδρος έδωσε το λόγο στο Δήμαρχο ο οποίος ανέφερε τα εξής:

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου 2015-2019 (Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός) που σας έχει διανεμηθεί είναι το δεύτερο (2^ο) που συντάσσει η παρούσα δημοτική Αρχή με ίδιες δυνάμεις, χωρίς δηλαδή να αποσταλεί για σύνταξη σε συμβουλευτικά γραφεία και το οποίο έχει και το ανάλογο οικονομικό κόστος. Αφού αυτό πέρασε προς συζήτηση από τα αρμόδια κατά νόμο θεσμικά όργανα.

Η παρουσίαση αυτού, θα γίνει από τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες που του συνέταξαν.

Στην συνέχεια ο Αντιπρόεδρος έδωσε το λόγο στην Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης κ. Παρασκευή Μπαλαμπάνη η οποία ανέφερε ότι στο άρθρο 1 της απόφασης 41179/23.10.2014 (ΦΕΚ 2970/04.11.2014 τεύχος Β) ΥΠ.ΕΣ. ορίζονται τα εξής:

«Τα πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα περιλαμβάνουν:

1. Στρατηγικό Σχέδιο
2. Επιχειρησιακό Σχέδιο
3. Δείκτες παρακολούθησης και Αξιολόγησης

1. Στρατηγικό Σχέδιο

- α. αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής ενότητας του Ο.Τ.Α, τα χαρακτηριστικά του ίδιου του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση,
- β. διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή του Ο.Τ.Α. και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων,
- γ. προσδιορίζεται η στρατηγική του Ο.Τ.Α προκειμένου να επιτευχθεί το όραμά του

2. Επιχειρησιακό Σχέδιο

- α. προσδιορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες, σύμφωνα με τις οποίες διαρθρώνεται το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες και τα θεσμοθετημένα εργαλεία χωρικού σχεδιασμού καθώς και την προώθηση της μακροπεριφερειακής στρατηγικής. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ο.Τ.Α. διατυπώνονται με τη μορφή αξόνων οι οποίοι εξειδικεύονται περαιτέρω σε μέτρα,
- β. κάθε μέτρο εξειδικεύεται σε στόχους. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του κάθε μέτρου, κάθε υπηρεσία καταρτίζει αρμοδίως σχέδια δράσης. Οι δράσεις είναι δυνατό να είναι κατηγορίες έργων ή μεγάλα έργα ή επαναλαμβανόμενες λειτουργίες των υπηρεσιών και των οργάνων διοίκησης,
- γ. προσδιορίζονται δράσεις υπερτοπικής σημασίας και προώθησης διαδημοτικών συνεργασιών διασφαλίζοντας τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Υπεύθυνοι υλοποίησης των δράσεων μπορεί να είναι υπηρεσίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του. Μπορεί επίσης να είναι και σύνδεσμοι Ο.Τ.Α. στους οποίους συμμετέχει ο Ο.Τ.Α. ή οι δομές που ορίζονται ως φορείς υλοποίησης στις συμβάσεις συνεργασίας του Ο.Τ.Α. με άλλους φορείς.
- δ. ομαδοποιούνται και ελέγχονται οι δράσεις για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου,
- ε. ιεραρχούνται και προγραμματίζονται οι δράσεις καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους,
- στ. συσχετίζονται οι δράσεις με οικονομικές πηγές και συμπληρώνεται σχετικό έντυπο-πίνακας προγραμματισμού,

- ζ. καταγράφονται οι συνολικά διαθέσιμοι πόροι ανά πηγή χρηματοδότησης και οι προϋποθέσεις άντλησης όπως υπολογίζονται κατά τη χρονική περίοδο κατάρτισης του επιχειρησιακού σχεδίου,
- η. εκτιμώνται τα έσοδα του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ανά πηγή χρηματοδότησης για κάθε έτος της πενταετίας,
- θ. υπολογίζονται συνοπτικά οι λειτουργικές και οι επενδυτικές δαπάνες των δράσεων του προγράμματος για κάθε έτος της πενταετίας,
- ι. καταρτίζονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες του προγράμματος ανά έτος και πηγή χρηματοδότησης.

3.Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του προγράμματος

Για την παρακολούθηση του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος καταρτίζονται Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης οι οποίοι διακρίνονται σε Δείκτες Εισροών, Εκροών και Αποτελέσματος. Οι Δείκτες αξιοποιούνται για την ποσοτικοποίηση των στόχων, προκειμένου αυτοί να καταστούν μετρήσιμοι. Σε κάθε Δείκτη αντιστοιχίζεται μια τιμή στόχος για κάθε δράση.

Στο άρθρο 7 της απόφασης 41179/23.10.2014 (ΦΕΚ 2970/04.11.2014 τεύχος Β) ΥΠ.ΕΣ. ορίζονται τα εξής:

"Για την κατάρτιση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, επικαιροποίηση και αναθεώρηση των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης της δημοτικής περιόδου 2014-2019 δύναται να γίνει χρήση των οδηγών κατάρτισης επιχειρησιακού προγράμματος ΟΤΑ α' βαθμού και παρακολούθησης, αξιολόγησης επικαιροποίησης και αναθεώρησης του επιχειρησιακού προγράμματος ΟΤΑ α' βαθμού της δημοτικής περιόδου 2010-2014. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι οι ανωτέρω οδηγοί δεν εναρμονίζονται με νεώτερες κανονιστικές διατάξεις η εναρμόνιση γίνεται μετά από σχετική ενημέρωση και έγγραφη οδηγία του Υπουργού Εσωτερικών"

Σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 2 του Π.Δ.185/2007 όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 2 του Π.Δ. 89/2011 ορίζονται τα εξής:

1.Η αρμόδια, κατά τις οργανικές διατάξεις κάθε Δήμου, υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού συγκεντρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, των νομικών προσώπων του, καθώς και τις εισηγήσεις των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων του Δήμου προς την εκτελεστική επιτροπή σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τις προτάσεις τους για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου και συντάσσει σχέδιο το οποίο υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.

3.(2) Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.

4.(3) Το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, τίθεται προς συζήτηση στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης (άρθρο 76 του Ν.3852/2010) και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση για τουλάχιστον επί δυο (2) εβδομάδες, με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά."

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού & Ανάπτυξης σε συνεργασία με την ομάδα έργου, αφού συγκέντρωσε τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, των νομικών προσώπων του, καθώς και όσες εισηγήσεις συμβουλίων τοπικών κοινοτήτων του Δήμου ελήφθησαν σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τις προτάσεις τους για τις αναπτυξιακές προτάσεις, συνέταξε το προσχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού, καθώς και προτάσεις και εισηγήσεις φορέων και συλλόγων του Δήμου Φαρσάλων, τα οποία υπέβαλλε στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Η Εκτελεστική Επιτροπή αφού έλαβε όλα τα ανωτέρω καθώς και τις προτάσεις της Επιτροπής Διαβούλευσης των φορέων και συλλόγων, με την αριθ. 2/2016 απόφαση της ενέκρινε το σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού Α' Φάση-του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015-2019 του Δήμου Φαρσάλων.

Στη συνέχεια ο Προϊστάμενος της Τεχνικής Υπηρεσίας κ Τάσος Λιαπής παρουσίασε στο Σώμα τον άξονα 1 «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής» και η ειδική συνεργάτιδα σε θέματα αρχαιολογίας κ. Βάσω Νούλα παρουσίασε από τον άξονα 2 την ενότητα "Πολιτισμός".

Κατόπιν των ανωτέρω ο Αντιπρόεδρος Δ.Σ. κάλεσε το Σώμα να ψηφίσει το Σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Φαρσάλων 2015-2019 (Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός) το οποίο έχει ως εξής:

ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

2015 - 2019

Α' ΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Υπεύθυνος Εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος:

Άρης Καραχάλιος, Δήμαρχος Φαρσάλων

Σύνταξη Επιχειρησιακού Προγράμματος:

Παρασκευή Μπαλαμπάνη, Διευθύντρια Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Βάσω Κων. Νούλα, Ειδική Συνεργάτις Δημάρχου

Ομάδα Έργου:

Παρασκευή Μπαλαμπάνη, Διευθύντρια Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Ελένη Μπαχατιρογλου, Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών, Κοινωνικής Προστασίας και Πολιτισμού

Αναστάσιος Λιαπής, Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών – Πολεοδομίας, Περιβάλλοντος

Βάσω Κων. Νούλα, Ειδική Συνεργάτις Δημάρχου

Ηλέκτρα Θελούρα, Ειδική Συνεργάτις Δημάρχου

Επιμέλεια:

Βάσω Κων. Νούλα, Ειδική Συνεργάτις Δημάρχου

Συνεργάστηκαν:

Κωνσταντίνος Δερλός, Πρόεδρος Ο.Π.Α.Κ.Π.Α.Δ.Φ.

Δέσποινα Συροπούλου, Πρόεδρος ΔΗ.ΚΕ.ΦΑ.

Παντελής Παπακώστας, Διευθυντής Δ.Ε.Υ.Α.Φ.

Βέρα Κυρίτση, Διευθύντρια ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ.

Ελένη Γκίτση, Προϊσταμένη Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας και Πολιτισμού

Παρασκευή Καλφούντζου, Προϊσταμένη Τμήματος Οικονομικής Ανάπτυξης

Ιωάννα Κορλού, Προϊσταμένη Κ.Ε.Π. Δήμου Φαρσάλων

Κωνσταντία Μπανιά, Προϊσταμένη Τμήματος Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής

ΔΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 2015-2019

- Α. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
 Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
 Γ. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛΙΔΑ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	5
Σημείωμα Δημάρχου Άρη Καραχάλιου	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ Σκοπιμότητα και Στόχοι – Θεσμικό Πλαίσιο – Μεθοδολογική Προσέγγιση	9
ΧΑΡΤΕΣ	16
Α' ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Ο ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ γεωγραφική θέση - διοικητική δομή	29
υπηρεσίες - υποδομές	30
γεωμορφολογικά – δημογραφικά χαρακτηριστικά	32
πολεοδομικά χαρακτηριστικά – χρήσεις γης	38
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ οργανωτική δομή – επιτροπές - Νομικά Πρόσωπα - Κ.Ε.Π. οικονομικά στοιχεία - δημοτική περιουσία	40
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ και ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος ανάπτυξη και περιβάλλον – ενέργεια – φυσικοί πόροι Δ.Ε.Υ.Α.Φ. ύδρευση – άρδευση – αποχέτευση – διαχείριση απορριμμάτων	103
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ. σχολικές επιτροπές	152
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	181
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης Δήμου Φαρσάλων οικονομικά στοιχεία - δημοτική περιουσία τοπική οικονομία – παραγωγικοί τομείς απασχόληση – ανεργία – επιχειρηματικότητα - γεωργία – εμπορία – τοπικά προϊόντα	211
Β' ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΤΑ ΑΞΟΝΑ	
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ	246
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΠΙΝΑΚΕΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	261

Ο Δήμος Φαρσάλων, για δεύτερη συνεχόμενη επιχειρησιακή περίοδο, εκπονεί με ίδιες δυνάμεις το πενταετές Επιχειρησιακό του Πρόγραμμα.

Εδώ παρουσιάζεται η πρώτη φάση του, το Στρατηγικό Σχέδιο, το οποίο συνθέτει την αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής του Δήμου Φαρσάλων για την επόμενη πενταετία, για μια ακόμη φορά προσδιορίζει το πολιτικό στίγμα της Δημοτικής Αρχής 2015-2019 και εκφράζει το όραμά μας για το μέλλον του τόπου μας.

Κεντρικός στόχος του αναδεικνύεται η ένταξη του Δήμου Φαρσάλων με ευνοϊκούς όρους στις νέες διαμορφούμενες συνθήκες, σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, με διακριτή ταυτότητα και ρόλο, ένας στόχος που εδράζεται στην ιδέα ότι οι σύγχρονοι Δήμοι μπαίνουν στο επίκεντρο ως μια πιο ευέλικτη, ανθεκτική και πιο λειτουργική οντότητα, ικανή να σταθεί με αξιώσεις στις σύγχρονες προκλήσεις για το περιβάλλον, τα ενεργειακά θέματα, τα κοινωνικά ζητήματα, τον πολιτισμό, την καθημερινότητα. Οι σύγχρονοι Δήμοι είναι μια δύναμη κρούσης των τοπικών κοινωνιών για τη δημιουργία ενός καλύτερου, με αναπτυξιακή προοπτική μέλλοντος, μέσα από συνέργειες στο εθνικό, αλλά και στο ευρωπαϊκό περιβάλλον.

14 Δεκεμβρίου 2015

Άρης Καραχάλιος
Δήμαρχος Φαρσάλων

Α' ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ 2015 - 2019

Εισαγωγή

Σκοπιμότητα και στόχοι της μελέτης

Σύμφωνα με τα όσα το άρθρο 266 του Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) επιτάσσει, για το μεσοπρόθεσμο Προγραμματισμό των Δήμων εκπονείται πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και Ετήσιο Προϋπολογισμό.

Σύμφωνα με αυτό

• **τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα** συνιστούν ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης των Ο.Τ.Α..

• Καλύπτουν όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων των Δήμων και αφορούν στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας τους.

• Για την κατάρτισή τους πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κατευθύνσεις σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ο υφιστάμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός καθώς και οι προτεραιότητες που απορρέουν από τα θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα.

• Στα Πενταετή Προγράμματα συμπεριλαμβάνονται και οι δράσεις των Νομικών Προσώπων των Δήμων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές έχουν εγκριθεί από τα Δημοτικά Συμβούλια. Οι δράσεις ιεραρχούνται και προγραμματίζονται με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και συσχετίζονται με τις οικονομικές πηγές.

• Επίσης, πρέπει να καταγραφούν οι συνολικά διαθέσιμοι πόροι ανά πηγή χρηματοδότησης και οι προϋποθέσεις άντλησής τους, να εκτιμηθούν τα έσοδα των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων τους και να υπολογιστούν συνοπτικά οι λειτουργικές και επενδυτικές δαπάνες για κάθε έτος της πενταετίας.

• Υπεύθυνοι για την υλοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στο Πενταετές Πρόγραμμα μπορεί να είναι οι υπηρεσίες των Δήμων και των Νομικών τους Προσώπων, οι σύνδεσμοι Ο.Τ.Α., στους οποίους συμμετέχει ο Ο.Τ.Α. ή οι δομές που ορίζονται ως φορείς υλοποίησης στις συμβάσεις με συνεργασία του Ο.Τ.Α. με άλλους φορείς.

• Για την παρακολούθηση υλοποίησης του Προγράμματος καταρτίζονται Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, οι οποίοι διακρίνονται σε Δείκτες Εισροών, Εκροών και Αποτελέσματος.

• Ο χρόνος κατάρτισης των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι το πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου.

• Για τον έλεγχο νομιμότητας υποβάλλεται έκθεση εγκεκριμένη από το Δημοτικό Συμβούλιο, στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. και μέχρι την έναρξη λειτουργίας αυτής στην αντίστοιχη αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

• Μετά την έγκριση το Πενταετές Πρόγραμμα αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου.

• Το αρχικό Πρόγραμμα μπορεί να αναθεωρηθεί μετά τη σύνταξη της ενδιάμεσης έκθεσης αξιολόγησης, η οποία μπορεί να γίνει στο τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος.

• Το Πενταετές Πρόγραμμα εξειδικεύεται σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, όπου προσδιορίζονται οι δράσεις ή τμήματα πολυετών δράσεων του Πενταετούς.

• Το Ετήσιο Πρόγραμμα μπορεί να τροποποιηθεί ή να περιλάβει και νέες δράσεις.

Οι μικροί πληθυσμιακά Δήμοι που είναι υποστελεχωμένοι και στερούνται της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, είναι υποχρεωμένοι να καταθέσουν επιχειρησιακό πρόγραμμα απλοποιημένης μορφής.¹

Το Τεχνικό Πρόγραμμα καταρτίζεται μαζί με το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, το οποίο αποτελεί μέρος του και επισυνάπτεται, σε αυτό, ως παράρτημα. (παρ. 1 άρθρο 266 Ν.3852/2010, όπως αναδιατυπώθηκε με την παρ.10κα του άρθρου 18 του Ν. 3870/2010 (ΦΕΚ138/09.08.2010 τεύχος Α).

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί ένα απαραίτητο και κομβικό εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου, καθώς σε αυτό συγκεντρώνονται θεμελιώδη στοιχεία:

► Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας και ευελιξίας του Δήμου, εφόσον εμπεριέχει πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα που στοχεύει στη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών που παρέχονται από τον Δήμο και τα Νομικά Πρόσωπα που εποπτεύονται από αυτόν.

► Αποτελεί το πενταετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του που στις προτεραιότητες που θέτει αντανακλώνεται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής, όπως και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού του Δήμου Φαρσάλων σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

► Είναι στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου. Η εκπόνησή του είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του

¹Αναλυτικά η απόφαση του υπουργού Εσωτερικών στο «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019», ΦΕΚ 2970/τ.Β' /4-11-2014.

Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

► Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου. Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του πενταετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

► Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων: Αιρετά όργανα, υπηρεσιακά στελέχη, τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή και στη λειτουργία του Δήμου.

► Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης: το επιχειρησιακό πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, οι οποίοι εξειδικεύονται στο ετήσιο πρόγραμμα του Δήμου και η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης.

Θεσμικό πλαίσιο

Με την υπουργική απόφαση Υ.Α. 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13/4/2007 καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Ο.Τ.Α., η οποία τροποποιήθηκε με την 5694/03.02.2011 απόφαση του ΥΠΕΣΑΗΔ. Με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε, για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α.

Με το άρθρο 266 Ν.3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και καθορίζεται η διαδικασία κατάρτισής τους, καθώς και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης που τα εξειδικεύουν. Το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α) με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους που εξέδωσε, έδωσε κατευθύνσεις στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, όπως οι παρακάτω:

1. Η αρ. 45/58939/25-10-2006 εγκύκλιος του Υφυπουργού Εσωτερικών για το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
2. Η Υπουργική Απόφαση 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13/4/2007 στην οποία καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο εγκύκλιος του Υφυπουργού Εσωτερικών Ο.Τ.Α. Α' βαθμού
3. Η Υπουργική Απόφαση 66/50837/14-9-2007 εγκύκλιος του Υφυπουργού Εσωτερικών σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α. Α' βαθμού
4. Το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» με το οποίο καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

5. Η Υπουργική Απόφαση 5694/3-2-2011 σύμφωνα με την οποία τροποποιείται η Υ.Α. 18183/13-4-2007

6. Το Προεδρικό Διάταγμα 89/11 (ΦΕΚ 213/29.09.2011 τεύχος Α') τροποποίηση του υπ' αριθμ. 185/2007 (ΦΕΚ 221 Α') Προεδρικού Διατάγματος «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού».

7. Η Υπουργική Απόφαση 41179/23-10-2014/ΦΕΚ 2970/Β'/04-11-2014 σύμφωνα με την οποία προσδιορίζεται το περιεχόμενο, η δομή και ο τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019.

Μεθοδολογική προσέγγιση

α' φάση

Η μεθοδολογική προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε στην εκπόνηση του Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Φαρσάλων της επιχειρησιακής περιόδου 2015 – 2019 περιελάμβανε:

► *Προετοιμασία και οργάνωση* της συνολικής διαδικασίας κατάρτισης και εκπόνησης του επιχειρησιακού προγράμματος μέσα από ενέργειες όπως η διατύπωση των αρχικών βασικών και ιδεολογικών κατευθύνσεων της Δημοτικής Αρχής, η οργάνωση και ο προγραμματισμός του έργου και η σχετική ενημέρωση των προϊσταμένων των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

► *Συλλογή όλου του πληροφοριακού υλικού* που αφορά στον Δήμο Φαρσάλων. Το υλικό είναι μελέτες που δεν υλοποιήθηκαν, έργα σε εξέλιξη, έργα στη φάση του σχεδιασμού, προτάσεις κοινωνικών φορέων, ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία, στατιστικά στοιχεία, οικονομικά στοιχεία, τεχνικά στοιχεία κλπ.

► *Έρευνα πεδίου*. Επί τόπου επισκέψεις της ομάδας μελέτης σε όλη την περιοχή μελέτης, επισκέψεις στις αρμόδιες υπηρεσίες, τοπικές και περιφερειακές, έρευνα στη βιβλιογραφία, συλλογή και αξιολόγηση όλου του απαραίτητου για την εκπόνηση της μελέτης πληροφοριακού υλικού.

► *Συνολική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης* της περιοχής του Δήμου Φαρσάλων. Περιγράφεται συνοπτικά η γενική, μακροσκοπική εικόνα του Δήμου και αναφέρονται τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της. Εν συνεχεία αξιολογείται η κατάσταση της περιοχής και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης σε κάθε θεματικό τομέα (περιβάλλον και ποιότητα ζωής, κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός, τοπική οικονομία και απασχόληση, βελτίωση διοικητικής ικανότητας του Δήμου). Χρησιμοποιήθηκαν στατιστικά στοιχεία, στοιχεία από μελέτες που εστιάζουν στον Δήμο Φαρσάλων, από τη σχετική βιβλιογραφία, αρθρογραφία, διαδίκτυο.

► *Συνολική περιγραφή και αξιολόγηση του Δήμου Φαρσάλων και των Νομικών Προσώπων του ως οργανισμών.* Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης σε συνεργασία με τους προϊσταμένους των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων, περιέγραψαν και αξιολόγησαν συνοπτικά τα βασικά λειτουργικά, οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της κάθε υπηρεσίας.

► *Καθορίστηκε η στρατηγική του Δήμου* μέσα από τη διατύπωση του οράματος και των αρχών λειτουργίας, των γενικών στόχων και των πολιτικών δράσης, της ομαδοποίησης των γενικών στόχων σε *άξονες* και *μέτρα*. Οι συγκεκριμένες ενέργειες οριοθετούνται από τη Δημοτική Αρχή σε συνεργασία με την καθ' ύλην αρμόδια Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, βάσει των συμπερασμάτων αξιολόγησης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, το ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό αναπτυξιακό πλαίσιο και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί.

► *Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου και διαδικασίες διαβούλευσης.* Αυτό είναι το τελευταίο βήμα για την ολοκλήρωση του *στρατηγικού σχεδιασμού* και προβλέπει τα εξής:

► Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης υποβάλλει το Στρατηγικό Σχέδιο (α' φάση Επιχειρησιακού Προγράμματος) στην Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία το εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.

► Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο.

► Το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο Στρατηγικό Σχέδιο τίθεται προς συζήτηση στη δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, σύμφωνα με το αρ. 76 Ν. 3852/2010.

► Δημοσιοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, σύμφωνα με την παρ. 3, η οποία αναριθμήθηκε σε 4, του αρ. 2 του Π.Δ. 185/70.

► Σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης, στην οποία περιλαμβάνονται οι προτάσεις ομαδοποιημένες ανά *άξονα, μέτρο και στόχο* και ενημέρωση της Εκτελεστικής Επιτροπής και των αρμόδιων υπηρεσιών.

► Εφόσον κρίνεται απαραίτητο από την Εκτελεστική Επιτροπή, με βάση τα συμπεράσματα της διαβούλευσης, αναθεωρούνται σημεία του Στρατηγικού Σχεδίου και ολοκληρώνεται η Α' Φάση.

β' φάση

Η β' φάση αφορά στην τελική επεξεργασία, συγκρότηση και παρουσίαση του συνόλου του Στρατηγικού Σχεδίου και προβλέπει τα ακόλουθα βήματα:

► Κατάρτιση σχεδίων δράσης

► Πενταετής προγραμματισμός των δράσεων

► Οικονομικός προγραμματισμός

► Ολοκλήρωση του προγράμματος και τελικές ενέργειες.

Οι νέοι διευρυμένοι Δήμοι έχουν μεγαλύτερες δυνατότητες και ευχέρεια να σχεδιάζουν και να υλοποιούν παρεμβάσεις με αναπτυξιακό περιεχόμενο στα πλαίσια του περιφερειακού σχεδιασμού. Ταυτόχρονα, όμως, αυξήθηκαν και οι απαιτήσεις που αφορούν στην ποιότητα, στην εφικτότητα και στη ρεαλιστικότητα των προτάσεων που κατατίθενται για ένταξη στα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα.

► Το παρόν στρατηγικό σχέδιο συνθέτει την αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής του Δήμου Φαρσάλων για την επόμενη πενταετία, ενώ οι προτάσεις, που εμπεριέχονται, έχουν επεξεργασθεί και τεκμηριωθεί σύμφωνα με επιστημονικά δεδομένα, με τα έργα και τις δράσεις να ιεραρχούνται και να κατατάσσονται με σειρά προτεραιότητας - αναγκαιότητας.

Ανάλυση S.W.O.T.

Η κατακλείδα της εκπόνησης του νέου Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Φαρσάλων, που εγκολπώνει την παρουσίαση και την αξιολόγηση του συνόλου των δεδομένων που έχουν προκύψει κατά τη διαδικασία, είναι, ασφαλώς, η ανάλυση S.W.O.T.

Η ανάλυση S.W.O.T. δεν είναι τίποτε άλλο από ένας συνοπτικός, συγκεντρωτικός πίνακας που με βάση την αποτύπωση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, τις διαδικασίες διαβούλευσης, τις προηγούμενες μελέτες και έργα, περιγράφει τη γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, τα βασικά πλεονεκτήματα – δυνάμεις (*Strengths*), τις αδυναμίες – μειονεκτήματα (*Weaknesses*), τις προοπτικές – ευκαιρίες (*Opportunities*) και τους κινδύνους – απειλές (*Threats*) για τον Δήμο Φαρσάλων.

Τα στοιχεία της S.W.O.T. ανάλυσης ανά θεματικό άξονα, θα αποτελέσουν το βασικό, απαραίτητο και κομβικό εργαλείο αφενός για την ξεκάθαρη αντίληψη των δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων και αφετέρου για τη διαμόρφωση των στρατηγικών κατευθύνσεων του ολοκληρωμένου αναπτυξιακού επιχειρησιακού προγράμματος της περιοχής.

Η ανάλυση S.W.O.T. είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, ώστε να ληφθούν από την τρέχουσα Δημοτική Αρχή οι απαραίτητες αποφάσεις σε σχέση με τους στόχους που έχει θέσει και την επίτευξή τους.

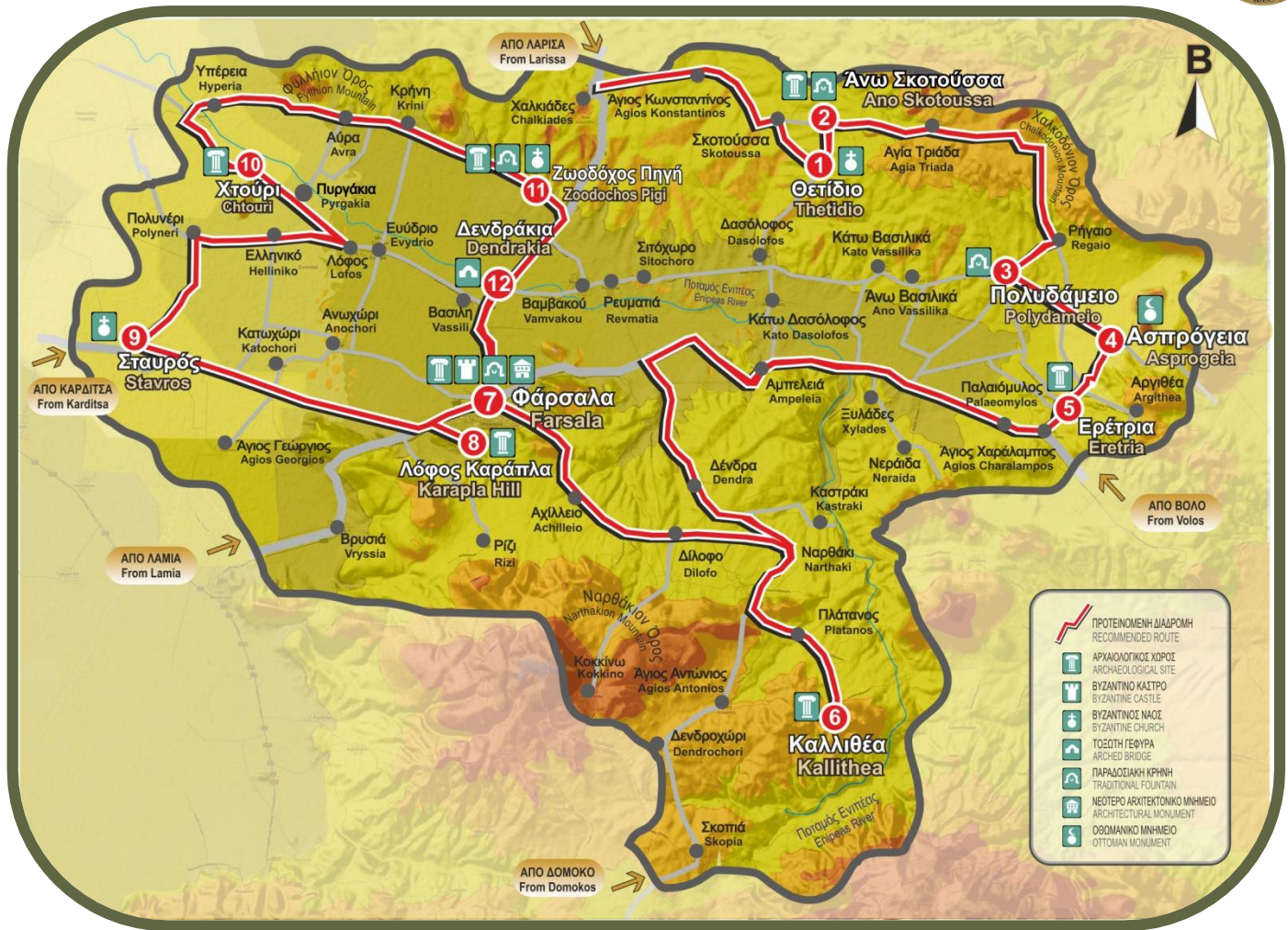
Χάρτες

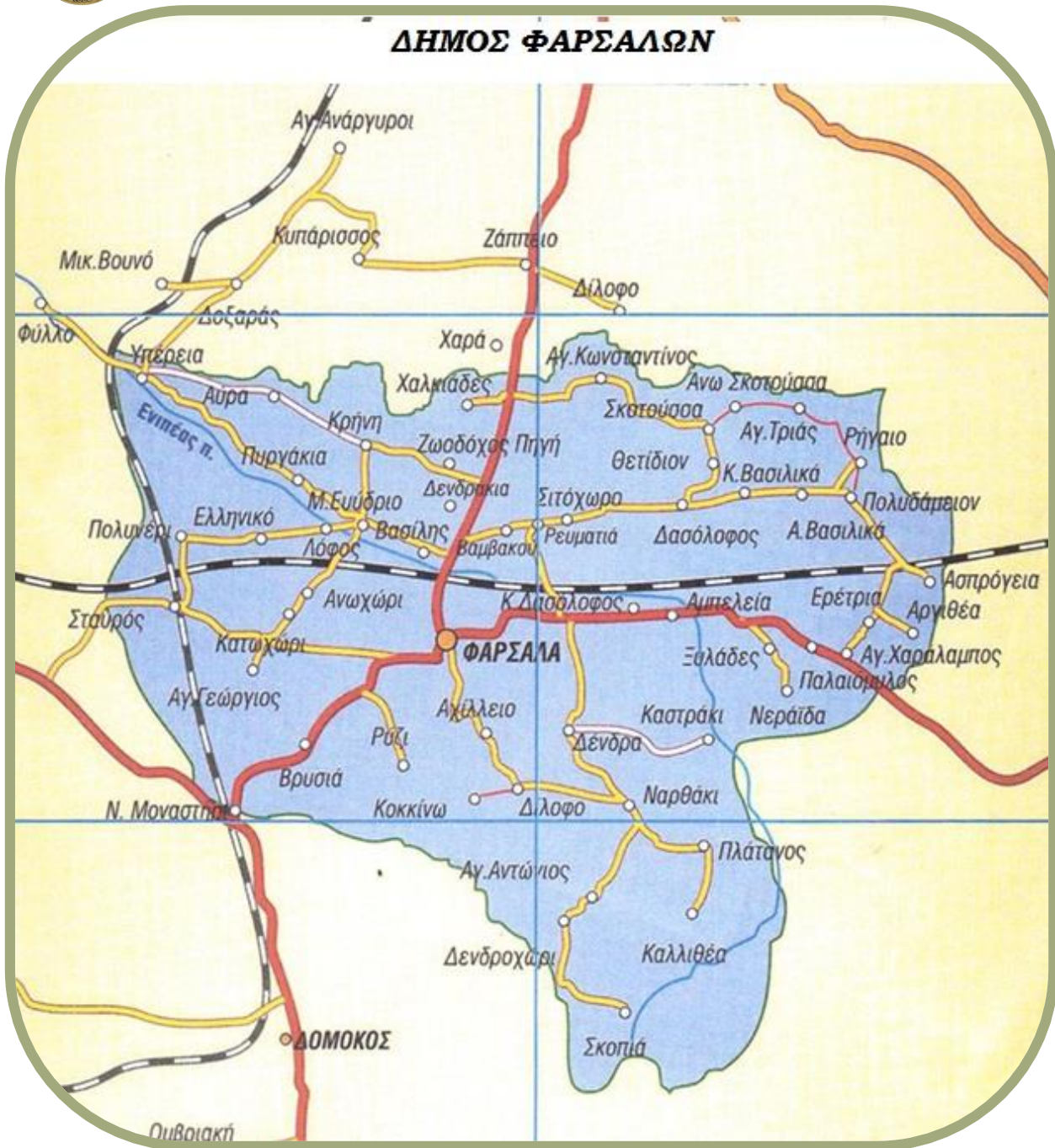

ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ: γεωμορφολογική αποτύπωση, όρια, οικισμοί, οδικό δίκτυο

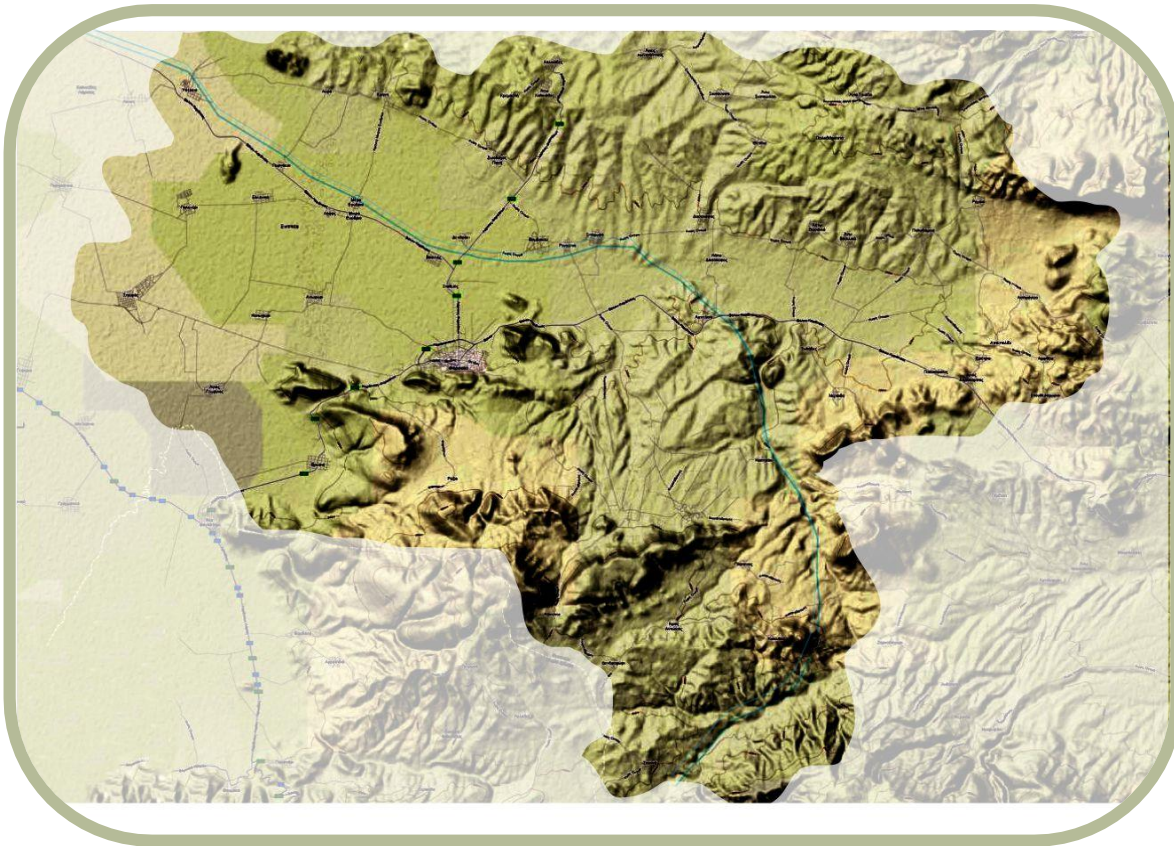
ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ: γεωμορφολογική αποτύπωση, όρια, οικισμοί, οδικό δίκτυο

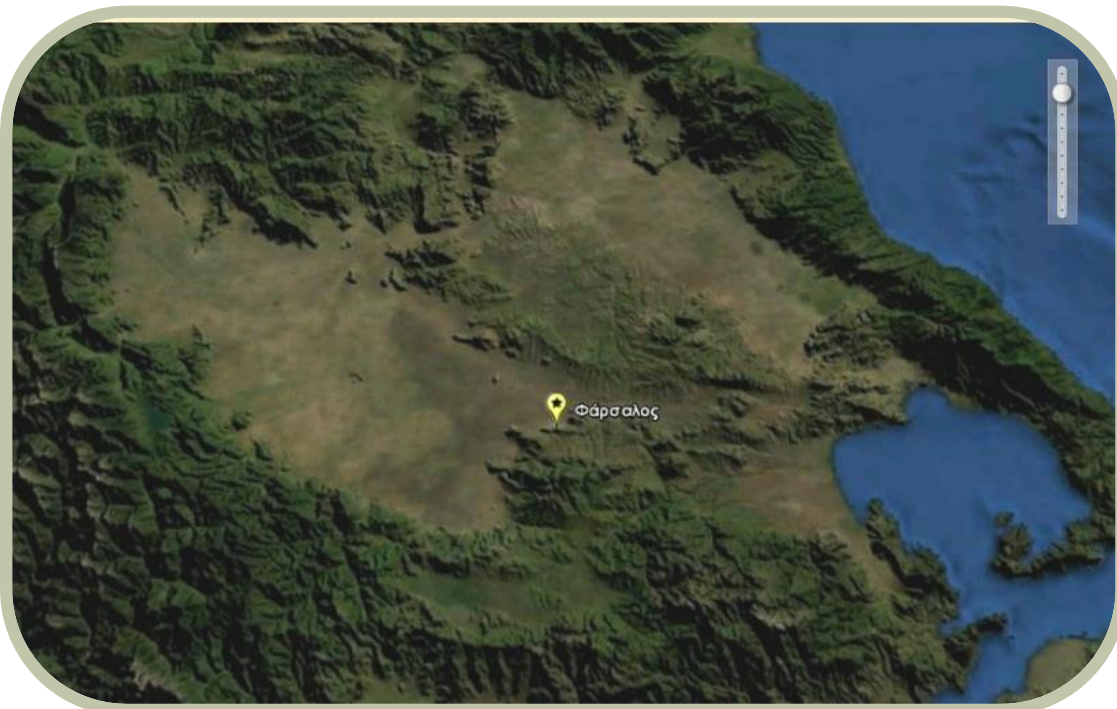
ΧΑΡΤΗΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ και ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΟΙ ΓΕΩΦΥΣΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

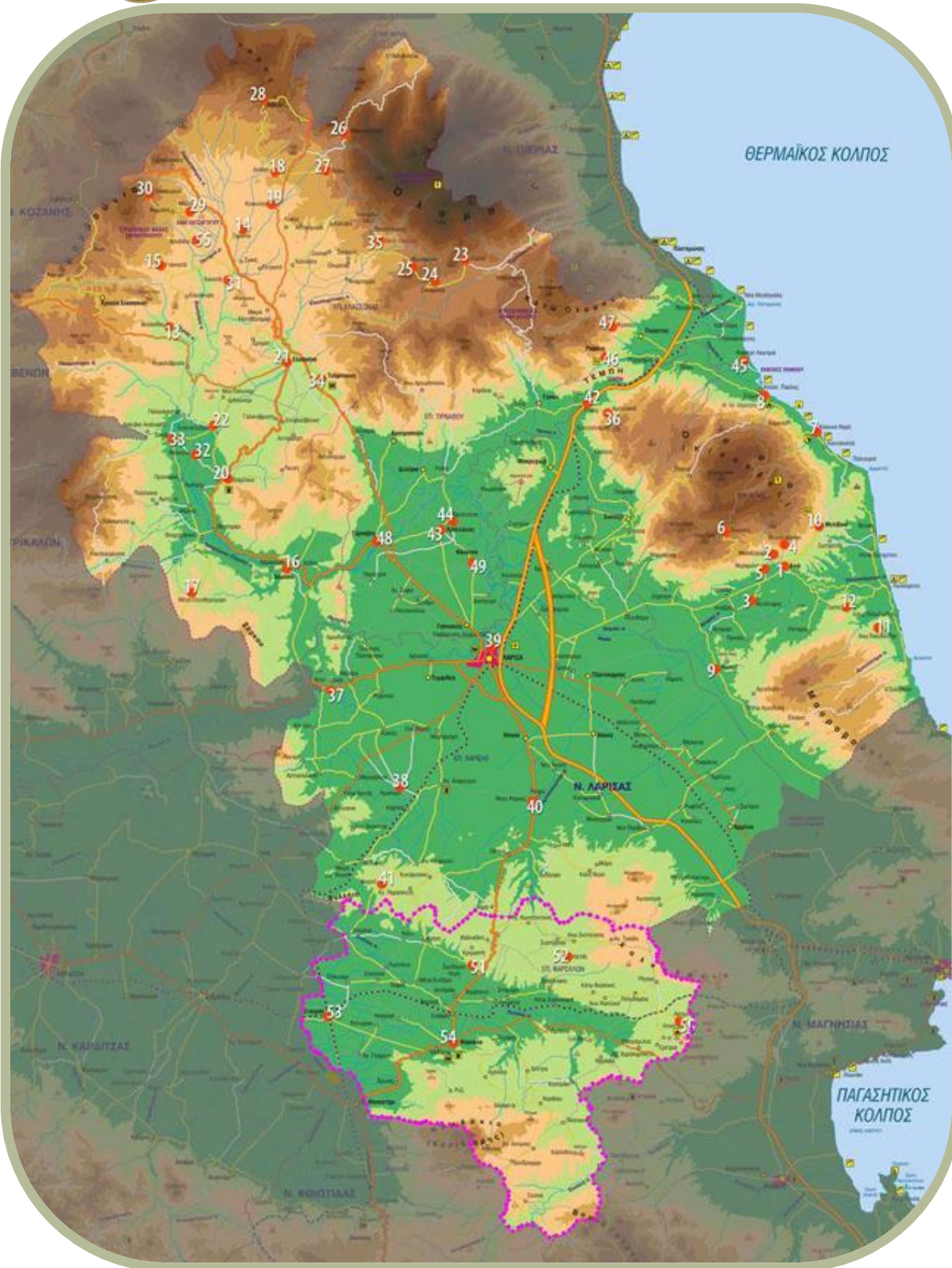

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ:

ΜΕ ΚΟΚΚΙΝΟ ΒΕΛΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

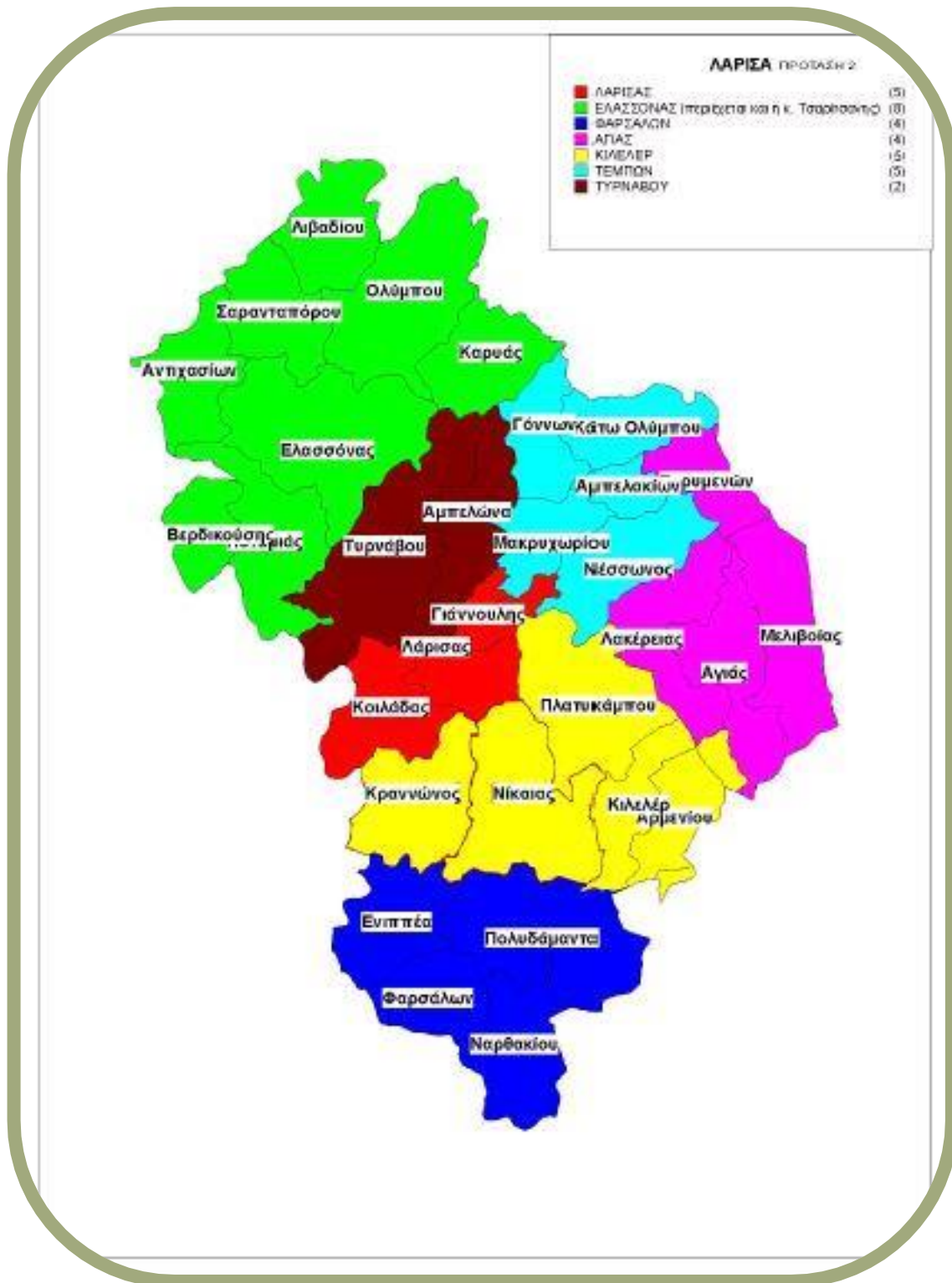

ΓΕΩΦΥΣΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Π.Ε. ΛΑΡΙΣΙΑΣ

ΜΕ ΜΩΒ ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΠΟΤΥΠΩΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

(τα Φάρσαλα δηλώνονται στη θέση 54)

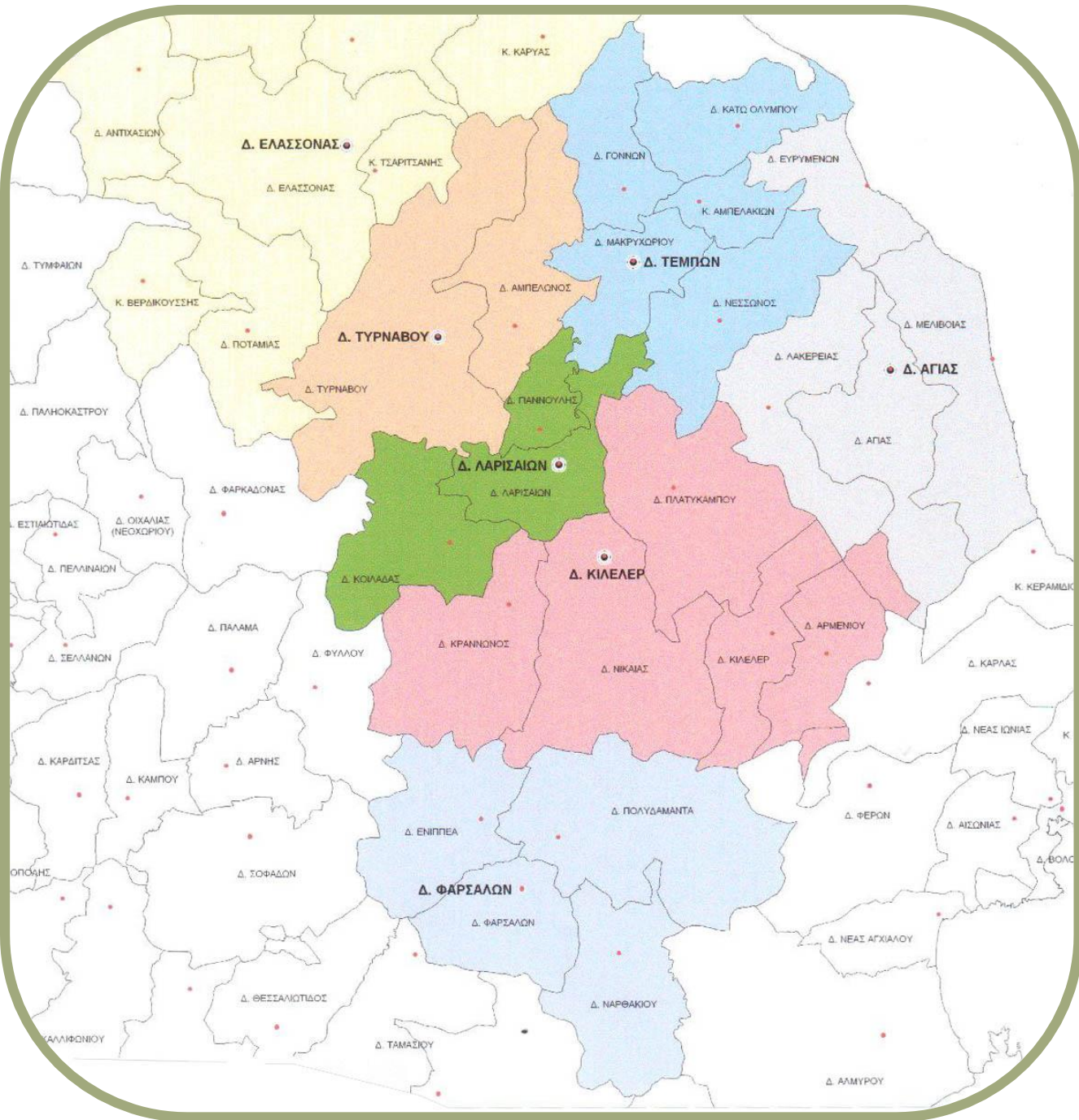

ΧΑΡΤΗΣ Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ

ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΛΙΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΜΕ ΜΠΛΕ ΧΡΩΜΑ ΑΠΟΤΥΠΩΝΕΤΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

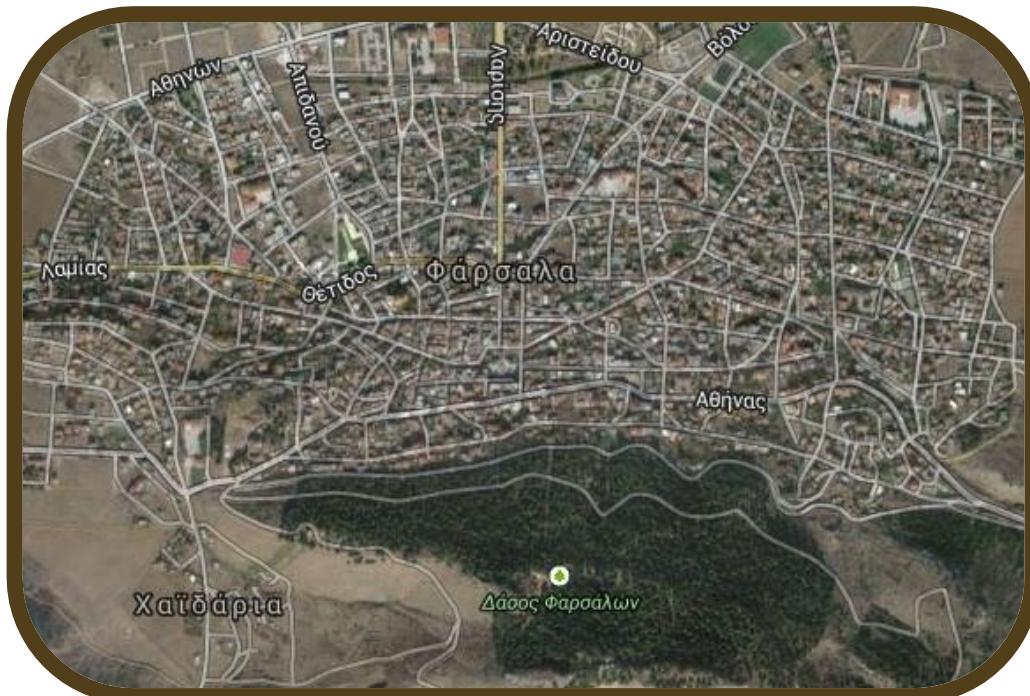
ΧΑΡΤΗΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

ΜΕ ΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ και ΤΟΥΣ ΟΜΟΡΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΤΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ: Ο ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ ΚΑΙ Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΩΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

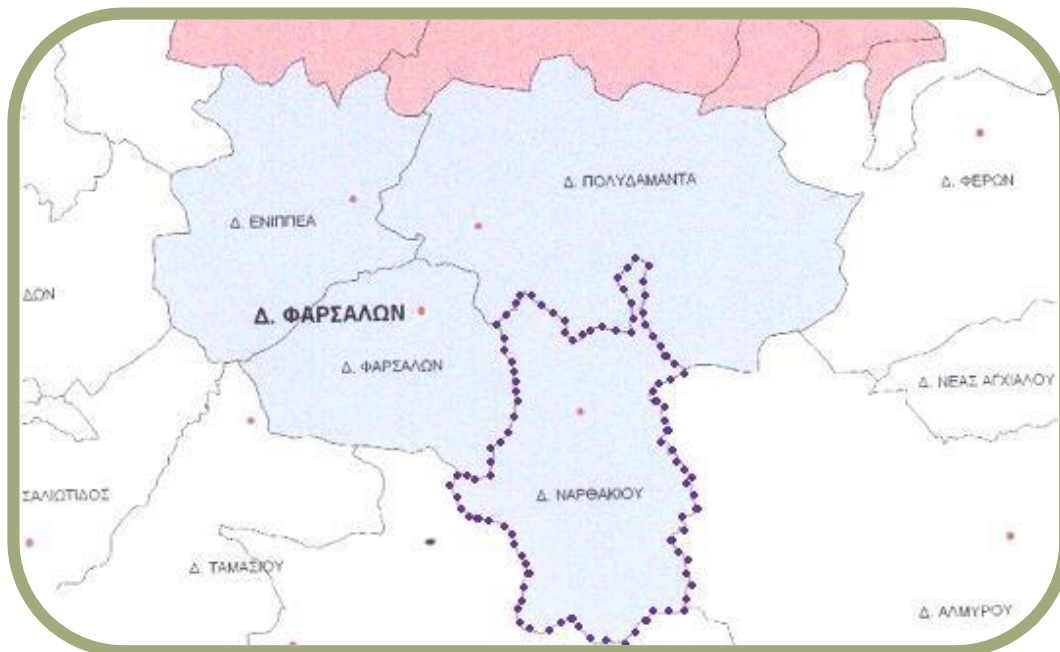
ΧΑΡΤΗΣ: ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ Δ.Ε. ΦΑΡΣΑΛΩΝ

ΧΑΡΤΗΣ: ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ Δ.Ε. ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ

ΧΑΡΤΗΣ: ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ Δ.Ε. ΕΝΙΠΕΑ

ΧΑΡΤΗΣ: ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ Δ.Ε. ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ

Ο Καλλικρατικός Δήμος Φαρσάλων

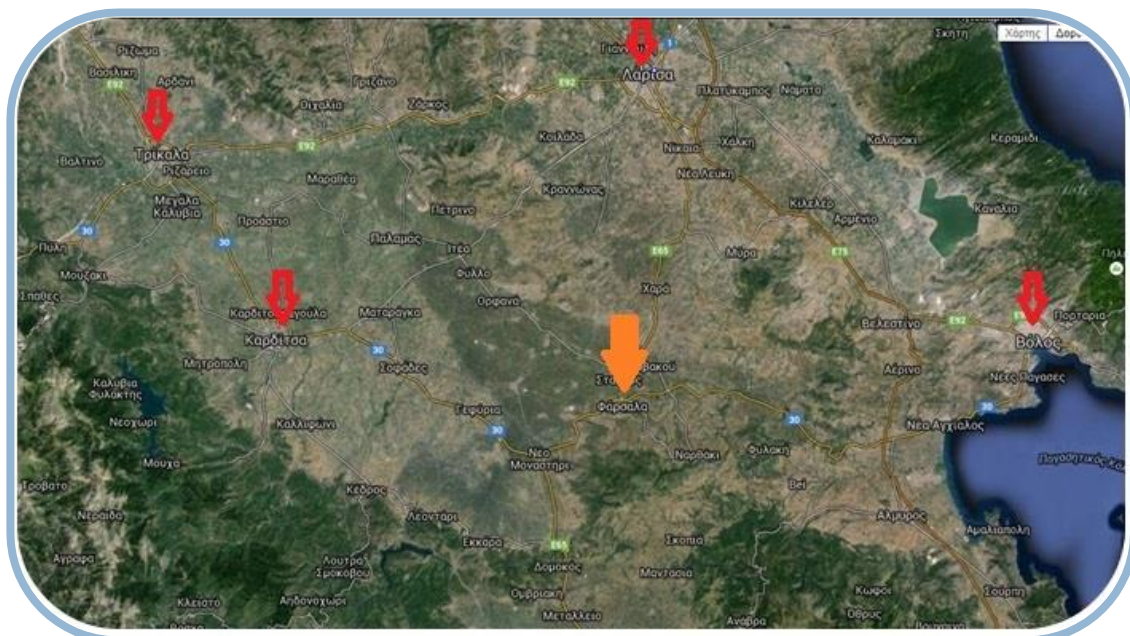
Γεωγραφική Θέση – Διοικητική Δομή

Ο Καλλικρατικός Δήμος Φαρσάλων καταλαμβάνει το νότιο τμήμα του Νομού Λάρισας και προήλθε από τη συνένωση των Καποδιστριακών Δήμων Ενιπέα, Нарθακίου, Πολυδάμαντα και Φαρσάλων.

Η ευρύτερη περιοχή συνορεύει Δυτικά με τους Νομούς Τρικάλων και Καρδίτσας, Νότια και Ανατολικά με τον Νομό Μαγνησίας, Νότια με τον Νομό Φθιώτιδας και Βόρεια – Βορειοανατολικά με τις Τοπικές Κοινότητες του Δήμου Κιλελέρ, του Νομού Λάρισας. Περικλείεται προς Νότο από το Нарθάκιο όρος, ενώ προς Βορρά από το Φυλλήιο και το Χαλκηδόνιο όρος. Η πεδιάδα του Δήμου διαρρέεται από τους ποταμούς Ενιπέα και Απιδανό.

Διοικητικά αποτελείται από 1 Δημοτική Κοινότητα και 27 Τοπικές Κοινότητες από τις οποίες (σύμφωνα με την οδηγία 75/268/ΕΟΚ) οι δύο (2) είναι χαρακτηρισμένες ως ορεινές, οι πέντε (5) ως μειονεκτικές και οι υπόλοιπες είκοσι, καθώς και η Δημοτική Κοινότητα Φαρσάλων είναι χαρακτηρισμένες ως δυναμικές.

Ο πληθυσμός του Δήμου, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2011, αγγίζει τους 22.149 νόμιμους κατοίκους και **18.545 μόνιμους κατοίκους**, ενώ η πόλη των Φαρσάλων, με την κεντροβαρή της θέση στον ηπειρωτικό κορμό της Ελλάδας, έχει 11.702 νόμιμους κατοίκους και **9.982 μόνιμους**. Ο Δήμος Φαρσάλων καταλαμβάνει **συνολική έκταση 739.737 τετραγωνικών χιλιομέτρων**.

Δορυφορικός χάρτης της Θεσσαλίας: αποτυπώνεται η γεωγραφική θέση των Φαρσάλων σε σχέση με τις πρωτεύουσες των θεσσαλικών νομών

Στη Δημοτική Κοινότητα Φαρσάλων υφίστανται και λειτουργούν οι παρακάτω υπηρεσίες για να εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες των δημοτών:

Υπηρεσίες Δικαιοσύνης: Ειρηνοδικείο

Υπηρεσίες Πρόνοιας και Υγείας: Κέντρο Υγείας Φαρσάλων (Κ.Υ.Φ.), Κτηνιατρείο

Υπηρεσίες Δημόσιας Τάξης: Αστυνομικό Τμήμα Φαρσάλων, Πυροσβεστικό Κλιμάκιο

Τράπεζες

Λοιπές Υπηρεσίες: Δ.Ε.Η., Ι.Κ.Α., Τ.Ο.Ε.Β., Ε.Λ.Τ.Α

Οδικό δίκτυο

Το Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο του Νομού Λάρισας κατατάσσεται σύμφωνα με το ΦΕΚ 293/Β/17-4-1995 σε Πρωτεύον και Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο.

Πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο:

1. Τον Επαρχιακό Δρόμο με αριθ. 33: «Σ.Σ. Φαρσάλων - Μέγα Ευύδριο προς Παλαμά από Εθνική Οδό Λαρίσης - Φαρσάλων για Δενδράκια και Χατζόμπασι».

2. Τον Επαρχιακό Δρόμο με αριθ. 37: «Φάρσαλα - Σταυρό από 1ο χλμ. Εθν. Οδού Φαρσάλων - Λαμίας».

Δευτερεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο:

Οι υπόλοιποι Δρόμοι, που χαρακτηρίστηκαν με το Β.Δ. 30/6-2-1956 Επαρχιακοί και δεν αναφέρονται στο ΦΕΚ293/Β/17-4-1995 ή τμήματα των Επαρχιακών Δρόμων που αναφέρονται στο παραπάνω ΦΕΚ και αντικαταστάθηκαν με νέες χαράξεις, κατατάσσονται στο Δευτερεύον Επαρχιακό οδικό Δίκτυο του Νομού Λάρισας.

Όσον αφορά συνολικά στο επαρχιακό δίκτυο του Δήμου, όλες οι κοινότητες έχουν εξασφαλίσει τη σύνδεσή τους με την πρωτεύουσα ή τις κυριότερες κωμοπόλεις του νομού Λάρισας.

Το βασικό πρόβλημα του επαρχιακού δικτύου, συνέπεια της τμηματικής και χωρίς ολοκληρωμένη μελέτης κατασκευής του, είναι τα γεωμετρικά στοιχεία και η κακή οριζοντιογραφία των δρόμων. Έτσι, παρουσιάζονται πολλά τμήματα πεδινών χαράξεων με συνεχείς και αντίρροπες καμπύλες, κάτι που θα είχε αποφευχθεί εάν γίνονταν έγκαιρα μελέτες του δρόμου και απαλλοτριώσεις.

Σχετικά με τη βατότητα του Δημοτικού Οδικού Δικτύου του Δήμου Φαρσάλων ποσοστό άνω του 80% των νομοθετημένων οδών είναι ασφαλτοστρωμένο, με σχετικά καλή βατότητα και μέσο πλάτος 6.00μ., ενώ ποσοστό περίπου 20% παρουσιάζει προβλήματα κυκλοφορίας λόγω κακής συντήρησης.

Συγκοινωνία

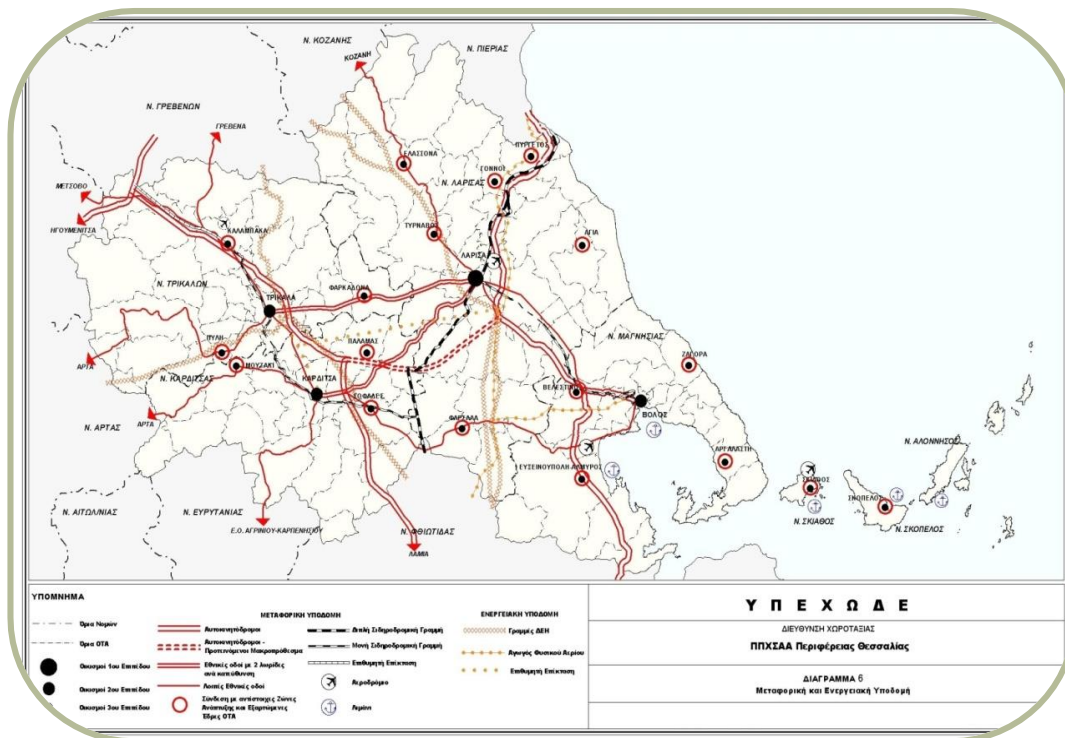
Η περιοχή βρίσκεται κοντά στον Αυτοκινητόδρομο Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων (Π.Α.Θ.Ε.), ο οποίος διασχίζει το Νομό και αποτελεί τον κυριότερο οδικό άξονα της χώρας. Η θέση του

Δήμου Φαρσάλων είναι κεντροβαρής γιατί απέχει από 40 έως 70 χλμ από τις μεγαλύτερες πόλεις των γειτονικών νομών. Η Δημοτική Κοινότητα Φαρσάλων απέχει 42 χλμ από την Λάρισα, 62 χλμ από το Βόλο, 45 χλμ από την Καρδίτσα και 75 χλμ από τα Τρίκαλα.

Ταυτόχρονα, διέρχεται και ο βασικός σιδηροδρομικός άξονας της χώρας, που ενώνει τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη (βόρεια και νότια Ελλάδα). Παράλληλα, δεν πρέπει να παραβλεφθεί και η σύνδεση του νομού με το βόρειο τμήμα της χώρας (Μακεδονία). Ο Δήμος συνδέεται, μέσω του επαρχιακού οδικού δικτύου Φάρσαλα – Μικροθήβες – Νέα Αγχιάλος, με το νέο αεροδρόμιο Αγχιάλου.

Από τον Νομό Λάρισας διέρχεται ο οδικός άξονας Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων (Π.Α.Θ.Ε.), ενώ ταυτόχρονα διέρχεται και ο βασικός σιδηροδρομικός άξονας της χώρας, που ενώνει τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη (βόρεια και νότια Ελλάδα). Παράλληλα, δεν πρέπει να παραβλεφθεί και η σύνδεση του νομού με το δυτικό τμήμα της χώρας. Ειδικότερα, η Δημοτική Κοινότητα Φαρσάλων καταλαμβάνει κεντροβαρή θέση σε επίπεδο Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Χάρτης: Η θέση της περιοχής σε σχέση με τους κύριους συγκοινωνιακούς κόμβους της περιφέρειας Θεσσαλίας και του νομού Λάρισας (Πηγή: Χωροταξικό Θεσσαλίας).

Η πόλη των Φαρσάλων διαθέτει ένα πυκνό δίκτυο συνδέσεων με Κ.Τ.Ε.Λ. για τις εντός του νομού περιοχές. Υφίσταται σύνδεση Λάρισας - Φαρσάλων (8 δρομ./ ημερ.), και όλων των ενδιάμεσων περιοχών.

Η μεγαλύτερη σύνδεση υφίσταται με την πόλη της Λάρισας, γεγονός που υποδηλώνει και το μέγεθος των πληθυσμών που μετακινούνται σε ημερήσια βάση. Οι μετακινήσεις των πληθυσμών, κυρίως προέρχονται είτε από άτομα που εργάζονται στην πόλη της Λάρισας και διαμένουν σε άλλες περιοχές, είτε από άτομα που πηγαίνουν στη Λάρισα για αγορές.

Ο Δήμος Φαρσάλων, μέσω του σταθμού Παλαιοφαρσάλων, συνδέεται με το σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας ικανοποιητικά. Στο επίπεδο των υπεραστικών συγκοινωνιών η σύνδεση με τα μαζικά μέσα μεταφοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική.

ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Γεωμορφολογικά - Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Η συνολική έκταση του Δήμου Φαρσάλων είναι 739,737 τ. χλμ. και αποτελείται από τις εξής Δημοτικές Ενότητες (τους τέως καποδιστριακούς Δήμους):

1. Δ.Ε. Ενιπέα
2. Δ.Ε. Ναρθακίου
3. Δ.Ε. Πολυδάμαντα
4. Δ.Ε. Φαρσάλων.

Η απογραφή του 2011, που διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 763/2008, εστίασε στην καταγραφή του **μόνιμου πληθυσμού** της χώρας (του αριθμού των Ελλήνων και αλλοδαπών κατοίκων που δήλωσαν τη συνήθη διαμονή τους), σε αντίθεση με τις προηγούμενες απογραφές, οι οποίες είχαν σκοπό την καταγραφή του **de facto πληθυσμού** (δηλαδή των ατόμων που βρέθηκαν παρόντα στον τόπο απογραφής). Οι πληροφορίες που αποτυπώνονται στη συνέχεια του κεφαλαίου αφορούν στο μόνιμο πληθυσμό.

Κατά την απογραφή του 2011, στον Δήμο Φαρσάλων καταμετρήθηκαν 18.545 μόνιμοι κάτοικοι που αποτελούν το 7% της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας, το 3% της Περιφέρειας Θεσσαλίας και το 0,99% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Μόνιμος Πληθυσμός (Απογραφή 2011)		
Χωρική ενότητα	Σύνολο	Ποσοστό (%)
Ελλάδα	10.816.29	0,99%
Περιφέρεια Θεσσαλίας	732.762	3%
Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας	284.325	7%
Δήμος Φαρσάλων	18.545	

Πληθυσμιακή εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού

Η πληθυσμιακή εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου από το 1991 έως το 2011 αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Χωρική ενότητα	1991	2001	2011	Μεταβολή 1991-2001	Μεταβολή 2001-2011
Δήμος	22.598	23.675	18.545	4,78	-21,67%

Φαρσάλων					
----------	--	--	--	--	--

Η μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου κατά το χρονικό διάστημα 2001-2011 και η σύγκριση με την αντίστοιχη μεταβολή των πληθυσμών Δήμων που ανήκουν στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα, καθώς και με το σύνολο της Περιφέρειας Θεσσαλίας και της χώρας αποτυπώνεται ακολούθως.

Χωρική ενότητα	Απογραφή 2001	Απογραφή 2011	Ποσοστό μεταβολής 2001-2011
Ελλάδα	10.934.097	10.816.29	-1,08%
Περιφέρεια Θεσσαλίας	740.115	732.762	-0,99%
Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας	279.305	284.33	0,77%
Δήμος Φαρσάλων	23.675	18.545	-21,67%
Δήμος Αγιάς	13.120	11.479	-12,58%
Δήμος Ελασσόνας	35.358	32.121	-9,15%
Δήμος Κιλελέρ	22.719	20.854	-8,21%
Δήμος Λάρισας	145.981	162.591	11,38%
Δήμος Τεμπών	15.439	13.712	-11,19%
Δήμος Τυρνάβου	25.864	25.032	-3,22%

Από τους επτά Δήμους της Π.Ε Λάρισας παρατηρούμε ότι τρεις παρουσιάζουν μείωση της τάξης από 10% έως 21,67% και τρεις μείωση κάτω του 10%.

Εξαιρώντας τον Δήμο Λαρισαίων, ο οποίος ήταν ο μοναδικός Δήμος με αύξηση πληθυσμού στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, ο Δήμος Φαρσάλων παρουσίασε τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση (21,67 %) νόμιμου πληθυσμού από όλους τους υπόλοιπους Δήμους της Π.Ε. Πέρα από την υπογεννητικότητα, που χαρακτηρίζει γενικά τη χώρα (μείωση 1,08%), η περαιτέρω μείωση του πληθυσμού δικαιολογείται εν μέρει από τη μετακίνηση μέρους του πληθυσμού για αναζήτηση επαγγελματικής στέγης σε γειτονικά αστικά κέντρα.

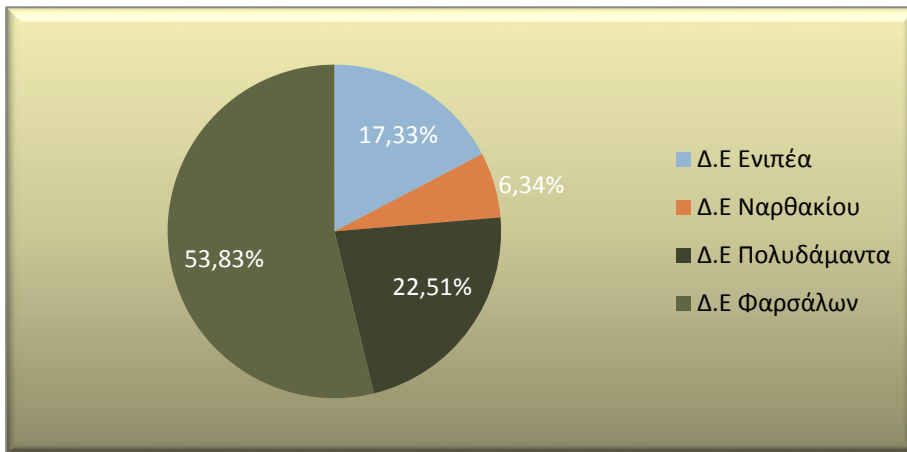
Τέλος παρατίθεται πίνακας μεταβολής του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου ανά Δημοτική Ενότητα κατά το χρονικό διάστημα 2001-2011:

Χωρική ενότητα	Απογραφή 2001 Μόνιμος πληθυσμός	Απογραφή 2011 Μόνιμος πληθυσμός	Ποσοστό μεταβολής 2001-2011 (%)
Δ.Ε. Ενιπέα	4.526	3.213	-29%
Δ.Ε. Ναρθακίου	1.781	1.175	-34%
Δ.Ε. Πολυδάμαντα	6.412	4.175	-35%
Δ.Ε. Φαρσάλων	10.812	9.982	-7,68%

Η Δ.Ε Πολυδάμαντα παρουσίασε τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση (35%) του νόμιμου πληθυσμού της και ακολουθεί η Δ.Ε Ναρθακίου (34%). Η έντονη μείωση του πληθυσμού παρατηρείται σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ορεινές ή μειονεκτικές. Με δεδομένο ότι οι περισσότερες από τις Τοπικές Κοινότητες της Δ.Ε Ναρθακίου και δύο από τις Τοπικές Κοινότητες της Δ.Ε Πολυδάμαντα χαρακτηρίζονται ως ορεινές ή μειονεκτικές εξηγείται το γεγονός της σημαντικής μείωσης του πληθυσμού κατά την τελευταία δεκαετία. Πέρα από την ορεινότητα-μειονεκτικότητα της περιοχής ένας άλλος παράγοντας μείωσης του πληθυσμού είναι η εγγύτητα των περιοχών αυτών σε μεγάλα αστικά κέντρα. Πρακτικά, όλα τα παραπάνω σχετίζονται με τη γενική τάση της μετακίνησης πληθυσμού προς τα αστικά κέντρα, όπως Λάρισα, Βόλος, Καρδίτσα και των άλλων μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας, την ερήμωση και αποδυνάμωση της υπαίθρου, ιδίως των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, παρά τα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα που εφαρμόστηκαν σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

Διάγραμμα κατανομής του πληθυσμού ανά Δημοτική ενότητα

Περίπλεον δημογραφικά στοιχεία σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής (ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011):

- Ο συνολικός νόμιμος πληθυσμός του Δήμου Φαρσάλων ήταν 22.139 άτομα.
- Ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Φαρσάλων ήταν 18.545 άτομα, από τα οποία τα 17.560 είναι Ελληνικής Υπηκοότητας και τα υπόλοιπα άλλων χωρών.
- Ο συνολικός αριθμός κανονικών και μη κατοικιών ήταν 9.323.
- Η κατανομή πληθυσμού κατά φύλα ήταν 9.277 άρρενες και 9.268 θήλεις.

Η κατανομή πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 και άνω
18545	1731	1884	1690	2216	2629	2373	2232	3790

- Η πυκνότητα του πληθυσμού ήταν 150,39 κάτοικοι ανά τ.χλμ.

Ενδεικτική της δημογραφικής προοπτικής μιας περιοχής είναι η κατανομή των ηλικιών. Με βάση τον παραπάνω πίνακα, παρατηρούμε ότι **η ηλικιακή ομάδα άνω των 60 ετών που εξέρχεται από την παραγωγική διαδικασία είναι σε ποσοστό 33% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου, ενώ**

ο παιδικός-νεανικός πληθυσμός που εισέρχεται στην παραγωγική διαδικασία είναι το 20% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου. Επίσης, με βάση τα στοιχεία της απογραφής του 2001, ο γερωντικός πληθυσμός έχει αυξηθεί, εικόνα η οποία συνάδει και με τη γενικότερη δημογραφική δομή του ελληνικού πληθυσμού.

- Λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η μείωση αυτή του ανθρώπινου δυναμικού αφορά, κυρίως, στο ενεργό και νέο ανθρώπινο δυναμικό, η έξοδος του πληθυσμού από την παραγωγική διαδικασία έχει επιπτώσεις στην οικονομία, λόγω της εγκατάλειψης των εκμεταλλεύσεων, γεωργικών και κτηνοτροφικών, με συνέπεια τη μείωση της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας, άρα και τη μείωση των διαθέσιμων εισοδημάτων, αλλά παράλληλα, έχει και αρνητικές επιδράσεις στον περιβάλλοντα χώρο.

- **Για την ανάσχεση αυτών των δεδομένων απαιτείται μια αναπτυξιακή πολιτική που από τη μια μεριά θα καταστήσει ελκυστική την ύπαιθρο και από την άλλη θα δώσει ευκαιρίες απασχόλησης και κοινωνικής ανάπτυξης.**

Η κατανομή του πληθυσμού σύμφωνα με την οικογενειακή κατάσταση των κατοίκων απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Άγαμοι	Έγγαμοι, με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση	Χήροι	Διαζευγμένοι
6.350	10.146	1.774	275

- **Ο Δήμος αποτελείται από 6.498 νοικοκυριά, με μέσο μέγεθος νοικοκυριού 2,82 άτομα, από τα οποία 5.495 είναι πυρηνικές οικογένειες.**

Η κατανομή του πληθυσμού σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσης απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πρωτοβάθμια	Δευτεροβάθμια και Μεταδευτεροβάθμια	Τριτοβάθμια	Λοιπά
6.001	6.214	1.512	3.745

Η κατανομή του πληθυσμού σύμφωνα με την κατάσταση απασχόλησης και οι απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας απεικονίζονται στους παρακάτω πίνακες:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ			
Μαθητές/Σπουδαστές	Συνταξιούχοι	Οικιακά	Λοιπά
2.639	5.266	2.785	1.264

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ					
Απασχολούμενοι	Ζητούν Εργασία	Μαθητές Σπουδαστές	Συνταξιούχοι	Οικιακά	Λοιπά
5.489	1.102	2.639	5.266	2.785	1.264

1. Δ.Ε. ΕΝΙΠΕΑ**Δημογραφικά χαρακτηριστικά**

Η συνολική έκταση της Δημοτικής Ενότητας είναι 161.252 στρέμματα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής (ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011):

- Ο συνολικός νόμιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 3.798 άτομα.
- Ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 3.213 άτομα.

Η κατανομή πληθυσμού της Δ.Ε. κατά ομάδες ηλικιών απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 και άνω
3213	192	243	309	325	385	434	496	829

Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 27,25 κάτοικοι ανά τ.χλμ.

2. Δ.Ε. ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ**Δημογραφικά χαρακτηριστικά**

Η συνολική έκταση της Δημοτικής Ενότητας είναι 161.252 στρέμματα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής (ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011):

- Ο συνολικός νόμιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 1.515 άτομα.
- Ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 1.175 άτομα.

Η κατανομή του πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 και άνω
	152	176	274	179	184	231	262	236

Η πυκνότητα του πληθυσμού ήταν 10,32 κάτοικοι ανά τ.χλμ.

3. Δ.Ε. ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ**Δημογραφικά χαρακτηριστικά**

Η συνολική έκταση της Δ.Ε. είναι 292,95 τ.χλμ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής (ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011):

- Ο συνολικός νόμιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 5.124 άτομα.
- Ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 4175 άτομα.

Η κατανομή πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 και άνω
3975	284	287	347	261	494	518	621	1163

Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 21,75 κάτοικοι ανά τ.χλμ.

4. Δ.Ε. ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Η συνολική έκταση της Δ.Ε είναι 121,43 τ.χλμ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής (ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2011):

- Ο συνολικός νόμιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 11.702 άτομα.
- Ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. είναι 9.982 άτομα.

Η κατανομή πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 και άνω
9.982	1178	1263	939	1312	1612	1260	920	1498

Η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 92,36 κάτοικοι ανά τ.χλμ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ΚΜ²)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ %	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ
Ναρθακίου	33,527	402	682	-2,8	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ
Δένδρων	9,498	52	110	-0,58	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Διλόφου	16,273	253	369	-1,16	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ
Καλλιθέας	68,523	229	313	-0,84	ΟΡΕΙΝΗ
Σκοπιάς	36,28	239	307	-0,68	ΟΡΕΙΝΗ
Μεγάλου Ευδριού	32,896	615	890	-2,75	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Αγίου Γεωργίου	7,849	174	323	-1,49	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Βασιλή	7,974	327	404	-0,77	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Κατωχωρίου	17,896	374	575	-2,01	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Κρήνης	26,914	516	688	-1,72	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Πολυνερίου	15,536	289	405	-1,16	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Σταυρού	28,218	602	791	-1,89	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Υπέρειας	23,969	316	450	-1,34	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Βαμβακούς	26,094	967	1.174	-2,07	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Αμπελείας	18,237	236	338	-1,02	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Δασολόφου	14,352	297	416	-1,19	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Ερέτριας	37,056	550	740	-1,9	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ
Ζωοδόχου Πηγής	13,897	184	326	-1,42	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Κάτω Βασιλικών	22,829	276	400	-1,24	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Νεράιδας	16,553	179	245	-0,66	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ
Πολυδαμείου	39,782	228	454	-2,26	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Ρευματιάς	8,499	217	301	-0,84	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Σποχώρου	21,195	322	503	-1,81	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Σκοτούσσης	58,735	356	855	-4,99	ΔΥΝΑΜΙΚΗ

Χαλκιάδων	15,722	363	660	-2,97	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Αχιλλείου	27,562	208	344	-1,36	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ
Βρυσιών	35,943	437	598	-1,61	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Φαρσάλων	57,928	9337	9.870	-5,33	ΔΥΝΑΜΙΚΗ
Σύνολο :	739.737	18.545	23.531		

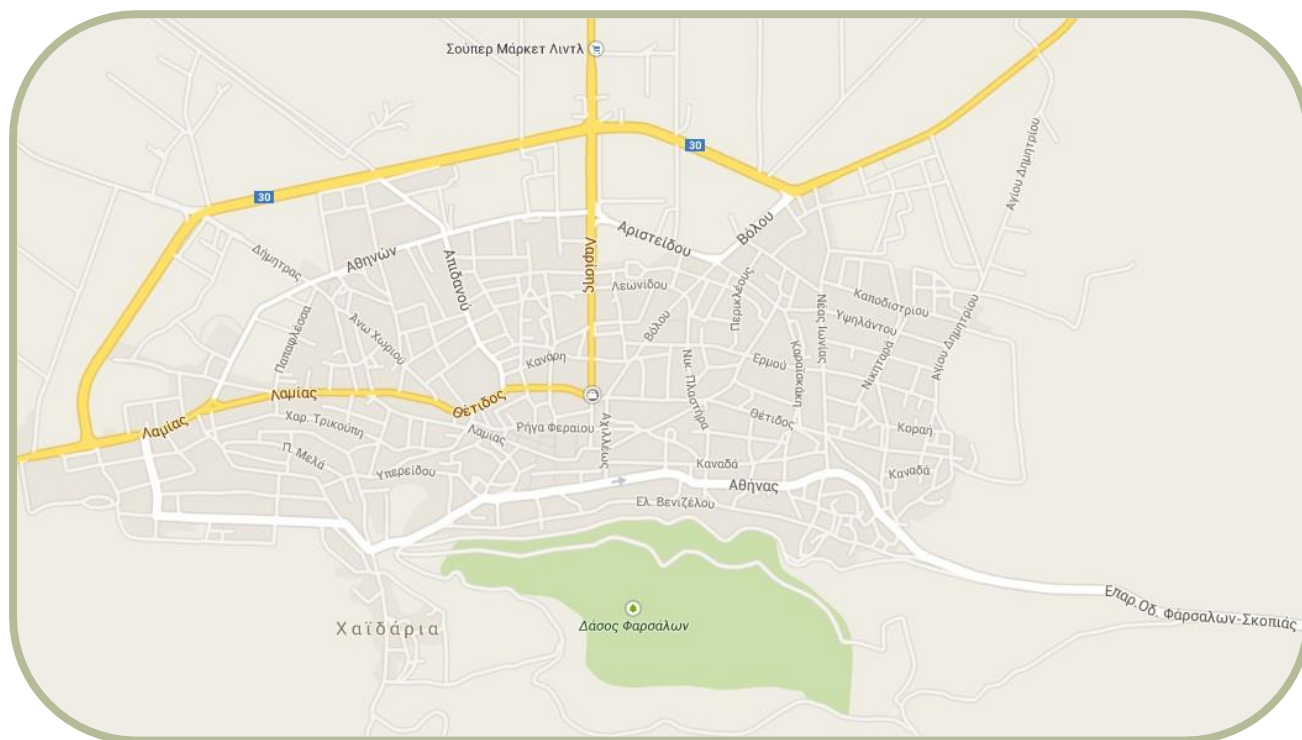
Πολεοδομικά χαρακτηριστικά του Δήμου Φαρσάλων

Η πόλη των Φαρσάλων έχει πολεοδομική μελέτη, ενώ ο Δήμος Φαρσάλων δεν διαθέτει Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.). Επιπλέον, κανένας οικισμός δεν είναι αναγνωρισμένος ως παραδοσιακός - ιστορικός οικισμός, ενώ δεν υπάρχουν περιοχές συγκεκριμένων ρυθμίσεων, όπως Ζ.Ο.Ε.

Σε σχέση με τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά του Δήμου Φαρσάλων, επισημαίνεται ότι όλοι οι οικισμοί είναι οριοθετημένοι με αποφάσεις της πρώην Νομαρχίας Λάρισας.

Στην πόλη των Φαρσάλων υπάρχει το Άλσος του Προφήτη Ηλία, στη νότια πλευρά της πόλης, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως Αισθητικό Άλσος (Π.Δ 24-2-1977, Φ.Ε.Κ. 103).

Η πόλη των Φαρσάλων έχει εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) το οποίο εγκρίθηκε με την Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ από 22/09/1987 τεύχος ΦΕΚ 915/Δ και η πολεοδομική μελέτη του οικισμού των Φαρσάλων είναι εγκεκριμένη με το Προεδρικό Διάταγμα 547Δ/29-07-1988.

Δορυφορική αποτύπωση της πόλης των Φαρσάλων

- **Χρήσεις γης εντός ορίων οικισμών**

Οι χρήσεις γης εντός των οικισμών είναι της γενικής κατοικίας. Κυρίαρχη χρήση είναι η κατοικία, ενώ συχνά εντός του οικοπέδου υπάρχουν βοηθητικά κτήρια (μικρές αγροτικές αποθήκες, υπόστεγα).

Εντός των ορίων των οικισμών εντοπίζονται περιπτώσεις συνύπαρξης της κατοικίας με μικρές μονάδες οικοσπιτών ζώων, καθώς επίσης και μικροί λαχανόκηποι που καλύπτουν τις ανάγκες των νοικοκυριών.

- **Χρήσεις γης εκτός ορίων οικισμών**

Στον Δήμο Φαρσάλων δεν υπάρχει χωροταξικό σχέδιο, με συνέπεια να μην υπάρχουν στις εκτός ορίων οικισμών θεσμοθετημένες χρήσεις γης.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Οργανωτική δομή

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης– Πρόγραμμα Καλλικράτης», ο Δήμος Φαρσάλων διοικείται από το 27μελές Δημοτικό Συμβούλιο, την 7μελή Οικονομική Επιτροπή, την 7μελή Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την 5μελή Εκτελεστική Επιτροπή και τον Δήμαρχο.

Ο Δήμος Φαρσάλων συνίσταται από μία Δημοτική Κοινότητα, την 5μελή Δημοτική Κοινότητα Φαρσάλων και είκοσι επτά (27) Τοπικές Κοινότητες, εκ των οποίων έχουμε δεκατρείς (13) Τοπικές Κοινότητες με 3μελές Συμβούλιο: Βασιλή, Βαμβακού, Βρυσιά, Δασόλοφο, Ερέτρια, Κατωχώρι, Κρήνη, Μεγ. Ευύδριο, Ναρθάκιο, Σιτόχωρο, Σκοτούσα, Σταυρός, Χαλκιάδες και δεκατέσσερις (14) Τοπικές Κοινότητες με έναν εκπρόσωπο: Άγιος Γεώργιος, Αμπελιά, Αχιλλείο, Δένδρα, Δίλοφο, Ζωοδόχος Πηγή, Καλλιθέα, Κάτω Βασιλικά, Νεράιδα, Πολυδάμειο, Πολυνέρι, Ρευματιά, Σκοπιά και Υπέρεια.

Η εσωτερική οργάνωση και το οργανόγραμμα του Δήμου αποτυπώνονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.), ο οποίος εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 1913/τ.Β'/30-08-2011 και τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 505/τ.Β'/06-03-2013.

Νομικά πρόσωπα

Το έργο του Δήμου επικουρούν τα Νομικά Πρόσωπα που ιδρύθηκαν για το σκοπό αυτό από τον Δήμο Φαρσάλων και είναι:

- Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης

Δήμου Φαρσάλων – **Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.(Ν.Π.Δ.Δ.)**

- Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Φαρσάλων – **ΔΗ.ΚΕ.ΦΑ. (Ν.Π.Ι.Δ.)**
- Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Φαρσάλων – **Δ.Ε.Υ.Α.Φ. (Ν.Π.Ι.Δ.)**
- **Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ν.Π.Δ.Δ.)**
- **Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Ν.Π.Δ.Δ.)**

ΜΕΡΟΣ 1

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η Εσωτερική Οργάνωση του Δήμου, καθώς και η διάρθρωση σε Τμήματα και Γραφεία αποτυπώνεται στο Οργανόγραμμα της σελίδας 43.

Επιτροπές

Σύμφωνα με το Ν.3852/ΦΕΚ 87Α/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», στους Δήμους συγκροτούνται και λειτουργούν:

Α. Επιτροπές που σχετίζονται με τη βασική οργάνωση λειτουργίας του Δήμου, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 62, 63, 72, 73, 76, 77, 78 και

Β. Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας που σχετίζονται με την επεξεργασία και εισήγηση θεμάτων αρμοδιότητας του Δήμου, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 58 και 70 και σύμφωνα με όσα προβλέπει η ελληνική νομοθεσία, οι οποίες συγκροτούνται και λειτουργούν είτε με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου είτε με απόφαση Δημάρχου.

Επιτροπές βασικής οργάνωσης λειτουργίας του Δήμου

Στη βασική οργάνωση του Δήμου περιλαμβάνονται:

1. Η Εκτελεστική Επιτροπή

2. Η Οικονομική Επιτροπή

3. Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

4. Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Οι αρμοδιότητες και τα έργα των οποίων καθορίζονται λεπτομερώς με τον Ν.3852/ΦΕΚ 87Α/2010.

Σύμφωνα με τον ίδιο νόμο και όσα προβλέπονται στα άρθρα 58 και 70, στον Δήμο μπορούν να συσταθούν και να λειτουργήσουν Ομάδες Εργασίας και Επιτροπές για την επεξεργασία και εισήγηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του. Επιτροπές συστήνονται επίσης και λειτουργούν σύμφωνα με όσα προβλέπει η ελληνική νομοθεσία.

Μεταξύ αυτών που έχουν συσταθεί για τον Δήμο αναφέρονται:

- Επιτροπή Διαχείρισης Κοινωνικού Παντοπωλείου
- Δημοτική Επιτροπή Παιδείας
- Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.) του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου
- Επιτροπή Φιλικού Διακανονισμού
- Επιτροπή φροντίδας και επιμέλειας αδέσποτων ζώων

Επιτροπές βασικής οργάνωσης λειτουργίας του Δήμου

Εκτελεστική Επιτροπή

Σε όλους τους Δήμους που έχουν περισσότερους από έναν Αντιδήμαρχο συνιστάται Εκτελεστική Επιτροπή στην οποία μετέχουν ο Δήμαρχος και οι Αντιδήμαρχοι. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι συλλογικό, συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του Δήμου και παρακολουθεί την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής σε όλους τους τομείς, καθώς και την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου του Δήμου, του μεσοχρόνιου, ετήσιου και πενταετούς προγράμματος δράσης. Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι ο Δήμαρχος.

Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου και συγκροτείται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του Δήμου. Συγκροτείται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης αποτελεί όργανο με συμβουλευτικές αρμοδιότητες και συγκροτείται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Η διάρκεια της θητείας της δεν υπερβαίνει τα δύομιση έτη.

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης αποτελείται από εκπροσώπους των φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως:

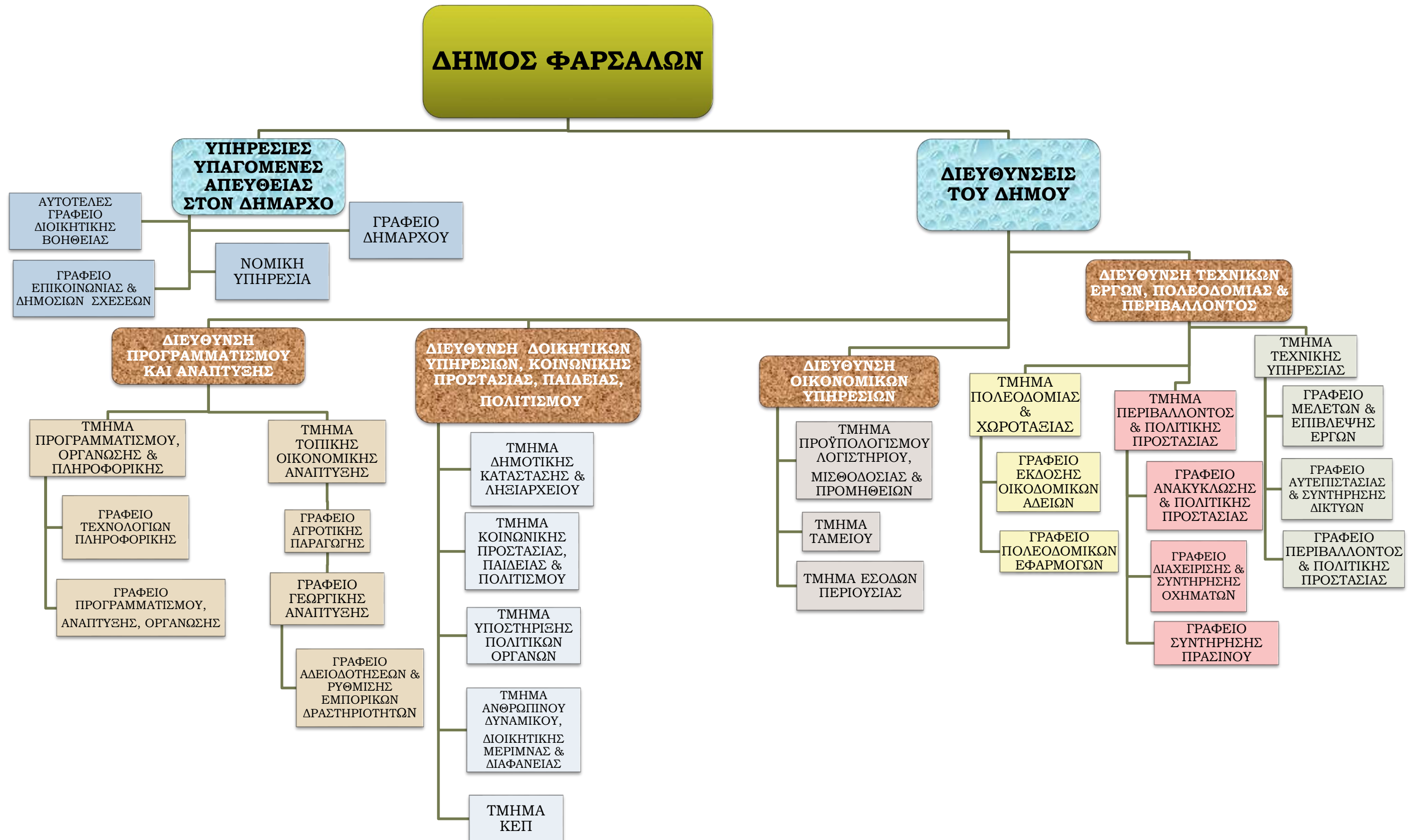
- των τοπικών εμπορικών και επαγγελματικών συλλόγων και οργανώσεων
- των επιστημονικών συλλόγων και φορέων
- των τοπικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών
- των εργαζομένων στον Δήμο και τα νομικά του πρόσωπα
- των ενώσεων και συλλόγων γονέων

Λοιπές Επιτροπές

Επιτροπή Διαχείρισης Κοινωνικού Παντοπωλείου

- Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 2 του Ν.4071/2012 το Κοινωνικό Παντοπωλείο είναι υπηρεσία παροχής ειδών πρώτης ανάγκης για τη σίτιση και την ένδυση απόρων κατοίκων. Τα παρεχόμενα είδη προέρχονται από δωρεές και χορηγίες και, εφόσον διαπιστώνεται ανεπάρκεια ειδών, είναι δυνατή η προμήθειά τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Κανονισμού Προμηθειών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο του παντοπωλείου

ο Δήμος μπορεί να διοργανώνει και συσσίτια για τη διανομή φαγητού σε άπορους και αστέγους.

Για τον Δήμο Φαρσάλων το Κοινωνικό Παντοπωλείο συστάθηκε με την υπ' αριθ. 144/2012 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου.

Η λειτουργία του Κοινωνικού Παντοπωλείου του Δήμου εποπτεύεται από πενταμελή Επιτροπή Διαχείρισης η οποία συγκροτήθηκε με την υπ' αριθ. 318/2014 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου και η οποία υποχρεούται να παρουσιάζει ανά εξάμηνο στην Οικονομική Επιτροπή έκθεση πεπραγμένων και διαχειριστικό απολογισμό.

Δημοτική Επιτροπή Παιδείας

Με την υπ' αριθ. 529/2014, που τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 404/2015 Απόφαση Δημάρχου, συγκροτήθηκε η Δημοτική Επιτροπή Παιδείας (Δ.Ε.Π.) Δήμου, αποτελούμενη από πέντε (5) μέλη.

Η Δημοτική Επιτροπή Παιδείας εισηγείται στον Δήμαρχο και στο Δημοτικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των σχολείων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, την κατανομή των πιστώσεων για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων, την ίδρυση, κατάργηση και συγχώνευση σχολείων και παρακολουθεί την ανέγερση των σχολικών κτηρίων, την επισκευή και συντήρησή τους, καθώς και το έργο των Σχολικών Επιτροπών.

Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.) του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου

Η πολιτική προστασία της Χώρας αποβλέπει στην προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών από φυσικές (ταχείας ή βραδείας εξέλιξης), τεχνολογικές (συμπεριλαμβανομένων βιολογικών, χημικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπές καταστροφές που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου.

Για την επίτευξη των ανωτέρω συγκροτήθηκε στον Δήμο, με την υπ' αριθ. 241/2014 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, Συντονιστικό Τοπικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 13 παρ. 3 του Ν.3013/2002.

Επιτροπή Φιλικού Διακανονισμού

Στις αρμοδιότητες των Δήμων και ειδικότερα εκείνες που αναφέρονται στην «Ποιότητα Ζωής και Εύρυθμη Λειτουργία των πόλεων» (άρθρο 75 παρ.γ22 του Ν.3463/2006), συμπεριλαμβάνονται και η «Σύσταση Επιτροπής Φιλικού Διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και καταναλωτές ή ένωση καταναλωτών, η τήρηση αρχείων των πορισμάτων της οικείας επιτροπής, καθώς και η τήρηση μητρώου καταναλωτών».

Η «Επιτροπή Φιλικού Διακανονισμού» του Δήμου συγκροτήθηκε με την υπ' αριθ.20/2015 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, είναι διετούς θητείας και αποτελείται από τρία μέλη.

Επιτροπή φροντίδας και επιμέλειας αδέσποτων ζώων

Με την υπ' αριθ. 76/2015 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου συγκροτήθηκε Επιτροπή φροντίδας και επιμέλεια αδέσποτων ζώων, αποτελούμενη από πέντε (5) μέλη (άρθρο 9 παρ. 12 του Ν. 4039/2012 που τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 12 του Ν.4235/2014).

Στατιστικά στοιχεία Επιτροπών του Δήμου Φαρσάλων

Αριθμός αποφάσεων έτους 2010

Δήμοι	Αριθμός αποφάσεων Δημοτικού Συμβουλίου	Αριθμός αποφάσεων Δημαρχιακής Επιτροπής
Πρώην Δ. Φαρσάλων	394	160
Πρώην Δ. Πολυδάμαντα	123	140
Πρώην Δ. Ενιπέα	100	164
Πρώην Δ. Ναρθακίου	80	53
Σύνολο Αποφάσεων	697	517

Στον πίνακα που ακολουθεί (σελίδα 47) συγκεντρώνονται όλα τα στοιχεία των Επιτροπών του Δήμου Φαρσάλων από τη σύσταση του Καλλικρατικού Δήμου έως το τέλος του 2015.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Α/Α	ΑΡΜΟΔΙΟ ΟΡΓΑΝΟ	ΑΡΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ					ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ				
			2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
1	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	27	31	24	20	25	19	424	406	335	356	296
2	ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	5	7	1	2	2	3	6	2	5	4	3
3	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	7	29	26	23	24	29	188	244	245	218	231
4	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	7	9	6	10	10	12	21	12	21	30	22
5	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	25	3	1	2	1	1	5	1	5	2	3
6	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	5	-	4	3	4	4	-	10	5	6	6
7	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	5	17	12	14	10	13	59	23	25	25	37
8	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
9	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΕΙΑΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
10	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΧΙΛΛΕΙΟΥ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
11	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΑΜΒΑΚΟΥΣ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
12	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΑΣΙΛΗ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΡΥΣΙΩΝ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
14	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΑΣΟΛΟΦΟΥ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
15	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΕΝΑΡΩΝ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
16	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΙΛΟΦΟΥ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
17	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΡΕΤΡΙΑΣ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
18	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΖΩΟΔΟΥΧΟΥ ΠΗΓΗΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
19	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΒΑΣΙΛΙΚΑ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
20	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩΧΩΡΙΟΥ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
21	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΡΗΝΗΣ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
22	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΥΔΡΙΟΥ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
23	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
24	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΡΑΙΔΑΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
25	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥΔΑΜΕΙΟΥ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
26	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥΝΕΡΙΟΥ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
27	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΕΥΜΑΤΙΑΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
28	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΙΤΟΧΩΡΟΥ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
29	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣΚΟΠΙΑΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
30	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΚΟΤΟΥΣΑΣ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
31	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΤΑΥΡΟΥ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
32	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΥΠΕΡΕΙΑΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
33	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ	3	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
		ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	408	386	386	388	393	1015	1010	953	953	910

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

Ενότητα α
Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Δήμαρχο

- I. Γενικός Γραμματέας
- II. Γραφείο Δημάρχου
- III. Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
- IV. Νομική Υπηρεσία
- V. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας

Ενότητα β
Διευθύνσεις του Δήμου

1. Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

α) Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

- I. Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης
- II. Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

β) Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία :

- I. Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής
- II. Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης
- III. Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- IV. Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού

2. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας και Πολιτισμού που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

α) Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου

β) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών, που περιλαμβάνει και τα παρακάτω γραφεία:

- I. Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου, Δ.Ε. Φαρσάλων και τα αποκεντρωμένα γραφεία:
- II. Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου Δ.Ε. Ενιπέα
- III. Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου Δ.Ε. Ναρθακίου

IV. Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου Δ.Ε. Πολυδάμαντα

γ) Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας και Διαφάνειας που

περιλαμβάνει τα παρακάτω γραφεία:

I. Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού

II. Γραφείο Διοικητικής Μέριμνας

III. Γραφείο Διαφάνειας

δ) Τμήμα Κ.Ε.Π.

ε) Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας και Πολιτισμού που περιλαμβάνει ειδικότερα τα

παρακάτω γραφεία:

I. Γραφείο Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των φύλων

II. Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας

III. Γραφείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Πολιτισμού

3. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές

ενότητες:

α) Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου, Μισθοδοσίας και Προμηθειών που περιλαμβάνει

τα παρακάτω γραφεία:

I. Γραφείο Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου

II. Γραφείο Μισθοδοσίας

III. Γραφείο Προμηθειών

β) Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας που περιλαμβάνει τα παρακάτω γραφεία:

I. Γραφείο Εσόδων

II. Γραφείο Περιουσίας

γ) Τμήμα Ταμείου

4. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών-Πολεοδομίας, Περιβάλλοντος, που περιλαμβάνει

ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

α) Τμήμα Τεχνικής Υπηρεσίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

I. Γραφείο Μελετών και Επίβλεψης Έργων

II. Γραφείο Αυτεπιστάσις και Συντηρήσεων Δικτύων

III. Γραφείο Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας

β) Τμήμα Πολεοδομίας και Χωροταξίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

I. Γραφείο Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών

II. Γραφείο Πολεοδομικών Εφαρμογών

γ) Τμήμα Καθαριότητας – Αμαξοστασίου - Πρασίνου που περιλαμβάνει ειδικότερα τις

παρακάτω διοικητικές ενότητες :

I. Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης

II. Γραφείο Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων

III. Γραφείο Συντήρησης Πρασίνου

Διάρθρωση αποκεντρωμένων υπηρεσιών

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα Δημοτικών Ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές και τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

Ενότητα α αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα το Μεγ.Ευύδριο

- 1.Γραφείο Κ.Ε.Π.
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων, Εξυπηρέτησης του Πολίτη
3. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

Ενότητα β αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα το Ναρθάκι

1. Γραφείο Κ.Ε.Π.
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων, Εξυπηρέτησης του Πολίτη
3. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

Ενότητα γ Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα τη Βαμβακού

1. Γραφείο Κ.Ε.Π.
2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων, Εξυπηρέτησης του Πολίτη
3. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ**Αρμοδιότητες Γραφείου Δημάρχου**

Το Γραφείο Δημάρχου παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και ιδίως:

- 1) Προγραμματίζει, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του Δημάρχου.
- 2) Διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο αυτής.
- 3) Τηρεί αρχείο των κάθε είδους αποφάσεων του Δήμου προς χρήση του Δημάρχου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δημάρχου.
- 4) Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

- 1) Σχεδιάζει και εισηγείται τη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση της αποστολής και των στόχων του Δήμου και αντίστοιχα σχεδιάζει και εισηγείται και προωθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων των ενεργειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της επικοινωνιακής αυτής πολιτικής.
- 2) Οργανώνει και υλοποιεί κάθε είδους εκδηλώσεις του Δήμου (συνέδρια, συνελεύσεις, εορτές), καθώς και προγράμματα προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
- 3) Σχεδιάζει, εισηγείται και εφαρμόζει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.
- 4) Παρακολουθεί συστηματικά τα δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά) σχετικά με τις δραστηριότητες του Δήμου και ενημερώνει σχετικά τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου. Τηρεί αρχείο των δημοσιεύσεων καθώς και των σχετικών απαντήσεων του Δήμου.
- 5) Διαχειρίζεται τις σχέσεις του Δήμου με τον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επιμελείται των δημοσιευμάτων και των δελτίων τύπου του Δήμου.
- 6) Επιμελείται των ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα ΜΜΕ.

Αρμοδιότητες Νομικής Υπηρεσίας

Η Νομική Υπηρεσία παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων / στόχων / συμφερόντων του Δήμου.

Ειδικότερα η Υπηρεσία:

- 1) Παρέχει νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις προς τα πολιτικά όργανα διοίκησης του Δήμου (Δημοτικό Συμβούλιο, Επιτροπές, Δήμαρχος) διασφαλίζοντας το νομότυπο των πράξεων του Δήμου.
- 2) Παρέχει νομικές συμβουλές και κατευθύνσεις προς τις επί μέρους υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και στα ιδρύματα και στα άλλα νομικά πρόσωπα του Δήμου για τη διασφάλιση του νομότυπου των δράσεων τους.
- 3) Επεξεργάζεται και γνωμοδοτεί για πράξεις της δημόσιας διοίκησης που αφορούν στον Δήμο.
- 4) Μεριμνά για την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα ανάθεσης από τον Δήμο της εκτέλεσης έργων και της προμήθειας υλικών και υπηρεσιών.
- 5) Επεξεργάζεται και ελέγχει νομικά όλες τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος με τρίτους, καθώς και τις προκηρύξεις του Δήμου για την ανάθεση έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε τρίτους.
- 6) Εκπροσωπεί τον Δήμο σε νομικές υποθέσεις εντός και εκτός των Δικαστηρίων και των Διοικητικών Αρχών, για την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.
- 7) Παρακολουθεί τη σχετική νομοθεσία και νομολογία και τηρεί και επικαιροποιεί αρχείο με τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που ενδιαφέρουν τον Δήμο.
- 8) Τηρεί το αναγκαίο αρχείο εγγράφων και πληροφοριών για τις ανάγκες της Νομικής Υπηρεσίας.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Βοήθειας

Το Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

Ειδικότερα το Γραφείο:

- 1) Σχεδιάζει και εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες για την εξυπηρέτηση των δημοτών που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κ.Ε.Π. και χρειάζονται να έλθουν σε επαφή με τις επιμέρους υπηρεσίες για συγκεκριμένες ανάγκες τους.
- 2) Μεριμνά για τη δημιουργία και την αποτελεσματική λειτουργία δικτύων εθελοντών που αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση των ανωτέρω δημοτών για την εκτέλεση των δοσοληψιών τους με τις δημοτικές υπηρεσίες και τα Κ.Ε.Π. για λογαριασμό τους.
- 3) Δέχεται αιτήματα των ανωτέρω δημοτών με βάση τις σχετικές διαδικασίες και μεριμνά για την ικανοποίησή τους, με την αξιοποίηση τόσο των υπαλλήλων του Γραφείου όσο και των δικτύων εθελοντών.
- 4) Συνεργάζεται με τα αρμόδια Κ.Ε.Π. για τη διεκπεραίωση υποθέσεων των ανωτέρω δημοτών σε ζητήματα αρμοδιότητας των Κ.Ε.Π..
- 5) Σχεδιάζει και προωθεί κάθε άλλη σχετική ενέργεια για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών με αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κ.Ε.Π.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Δήμου είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου υπό συνθήκες διασφάλισης του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των παρεχομένων κάθε είδους υπηρεσιών. Επίσης, είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση της ένταξης των πολιτικών ισότητας των φύλων στις τοπικές πολιτικές. Επιπρόσθετα, η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου, περιλαμβανομένης της ευθύνης εκπλήρωσης του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882 / 2010 (ΦΕΚ Α'166). Παράλληλα, η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, και της ζωικής παραγωγής στην περιοχή του Δήμου, την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου για τη βελτίωση των μεθόδων εργασίας και την καλύτερη οργάνωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, την παρακολούθηση, αδειοδότηση και εποπτεία των εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιοχή του Δήμου, την προστασία του καταναλωτή, την προώθηση της απασχόλησης και την εφαρμογή ενεργειών τουριστικής ανάπτυξης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής του, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και τη διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας και την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Οικονομικών Θεμάτων σε επιμέρους δημοτικές ενότητες.

Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών- Πολεοδομίας, Περιβάλλοντος

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών – Πολεοδομίας, Περιβάλλοντος είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου, με στόχο την έγκαιρη, οικονομική και άριστη από επιστημονικής απόψεως πραγματοποίησή τους. Συγχρόνως, η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την εξασφάλιση βελτιωμένων συνθηκών ασφαλούς μετακίνησης και κυκλοφορίας των δημοτών και των οχημάτων τους, καθώς και για τον έλεγχο εγκαταστάσεων, την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών, κυρίως στον τομέα των μεταφορών. Παράλληλα, η Διεύθυνση είναι

αρμόδια για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο εφαρμογής των οικοδομικών αδειών, τον έλεγχο των αυθαίρετων κατασκευών και τα θέματα της Πολιτικής Προστασίας στο επίπεδο του Δήμου.

Είναι αρμόδια, επίσης, για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, και την ενεργειακή διαχείριση. Επίσης, είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου. Παράλληλα, είναι αρμόδια για τη λειτουργία των Κοιμητηρίων και των Δημοτικών Σφαγείων, καθώς και για την Πολιτική Προστασία στο επίπεδο του Δήμου.

Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων

Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων και εξυπηρετούν τις δημοτικές κοινότητες της ενότητας. Κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται διοικητικά και ακολουθεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, τις οδηγίες και κατευθύνσεις της αντίστοιχης κεντρικής υπηρεσίας.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ- ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ακολουθεί η παράθεση πινάκων με τα στοιχεία στελέχωσης και οργάνωσης του Δήμου Φαρσάλων. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι οργανικές θέσεις, οι μετακλητές θέσεις, οι θέσεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου ανά διεύθυνση, αλλά και τα συστήματα λειτουργίας:

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ		
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ		
<i>Πλήθος</i>	<i>Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος και Ειδικότητα</i>	<i>Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)</i>
1	<i>ΠΕ1 Διοικητικού – Οικονομικού</i>	<i>Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού</i>
2	<i>ΠΕ Ειδικόί Συνεργάτες Δημάρχου</i>	<i>Ειδικές Θέσεις</i>
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ και ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
	<i>Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος και</i>	<i>Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου</i>

Πλήθος	Ειδικότητα	προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
1	ΠΕ1 Οικονομικού	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
2	ΠΕ9 Γεωπόνων	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ Γενικών Καθηκόντων	ΙΔΑΧ

**ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ και ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος και Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
1	ΠΕ1 Διοικητικού	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
13	ΔΕ1 Διοικητικού	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
7	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΤΕ Διοικητικών - Λογιστών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΠΕ1 Διοικητικού	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ1 Διοικητικού	ΙΔΑΧ
8	ΥΕ Καθαριστικών Σχολικών Μονάδων	ΙΔΑΧ

**ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος και Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
1	ΠΕ1 Διοικητικού	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΠΕ Πληροφορικής	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
2	ΤΕ Οικονομικού - Λογιστικού	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
3	ΔΕ1 Διοικητικού	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
3	ΔΕ1 Διοικητικού	ΙΔΑΧ
1	ΥΕ Γενικών Καθηκόντων	ΙΔΑΧ

**ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος και Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
2	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
2	ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΠΕ6 Τοπογράφων Μηχανικών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
3	ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων Έργου	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ Υδραυλικών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
2	ΔΕ1 Διοικητικού	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
6	ΔΕ29 Οδηγών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
3	ΔΕ29 Οδηγών	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ30 Τεχνιτών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ Τεχνικών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΔΕ35 Δενδροανθοκηπουρών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
6	ΥΕ16 Εργατών	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού

1	ΥΕ16 Εργατών	ΙΔΑΧ
6	ΥΕ16 Εργατών Καθαριότητας	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού
1	ΥΕ Επισιτικών Καθαριότητας	Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ			
Πρότυπα - Συστήματα - Εργαλεία	ΝΑΙ / ΟΧΙ	Σχόλιο - Παρατηρήσεις	
Διαχειριστική Επάρκεια	ΝΑΙ		
Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης	ΟΧΙ		
ISO 9001 / 2008	ΟΧΙ		
Επιμορφώσεις - Κατάρτιση	ΝΑΙ	Αφορά εξωτερικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, που διοργανώνονται είτε ΕΚΔΔΑ είτε ιδιωτικούς φορείς. Το Τμήμα Πληροφορικής μπορεί να βοηθά στην εκπαίδευση χρηστών σε εφαρμογές λογισμικού	
Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων	ΟΧΙ		
Σύστημα Διαχείρισης Γνώσης	ΟΧΙ		
Σύστημα Προγραμματισμού και Παρακολούθησης Έργων	ΝΑΙ		
Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού	ΝΑΙ	Ο Δήμος διαθέτει το πρόγραμμα Διαχείρισης Ανθρώπινων πόρων της εταιρείας λογισμικού OPEN TECHNOLOGY SYSTEMS(OTS).	

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ		
	ΝΑΙ / ΟΧΙ	Σχόλιο - Παρατηρήσεις
Διαδικτυακή Πύλη	ΝΑΙ	url: e-http://www.farsala.gr
Διαβούλευση	ΝΑΙ	Μέσω διαδικτυακής πύλης και ηλεκτρονικών μηνυμάτων μπορεί να γίνεται διαβούλευση.
ISO 9001 / 2008	ΝΑΙ	
Τοπικό δίκτυο (lan)	ΝΑΙ	Ο Δήμος Φαρσάλων διαθέτει στο κεντρικό κτήριο του Δημαρχείου δομημένη καλωδίωση δικτύου δεδομένων με καλωδίωση (Ethernet). Επίσης, όλα τα πρώην δημαρχεία των καποδοστριακών δήμων Ενιπέα, Πολυδάμαντα και Ναρθακίου διαθέτουν δομημένη καλωδίωση η οποία όμως σε αρκετά σημεία πρέπει να βελτιωθεί. Τα παραπάνω δίκτυα επικοινωνούν μεταξύ τους με υπηρεσίες απομακρυσμένης σύνδεσης μέσω Σύζευξης. Σκοπός είναι μέσω του δικτύου οπτικών ινών που διαθέτει ο Δήμος και μέσω ασύρματων ζεύξεων να είναι εφικτή η διασύνδεση όλων των δικτύων.
Ασύρματο δίκτυο (w-lan)	ΝΑΙ	Από το 2010 παρέχεται η δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο σε ορισμένα σημεία της πόλης μέσω τεχνολογίας WIFI. Το έργο αυτό υλοποιήθηκε στα πλαίσια του

		<p>χρηματοδοτούμενο προγράμματος “Ψηφιακή Σύγκλιση” από την ΤΕΔΚ ΛΑΡΙΣΑΣ. Ο Δήμος Φαρσάλων υπέδειξε τα σημεία της πόλης όπου παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση, δραστηριοποίηση των πολιτών και εκεί έγινε η εγκατάσταση του κατάλληλου εξοπλισμού.</p> <p>Τα σημεία αυτά είναι</p> <ul style="list-style-type: none"> •Κεντρική Πλατεία •Δημοτική Βιβλιοθήκη •Εκκλησία Άγιος Νικόλαος •Εκκλησία Αγία Παρασκευή •Υδραγωγείο
Αριθμός web servers	ΟΧΙ	
Web servers/ Γραμμή επικοινωνία (εύρος ζώνης)	ΟΧΙ	
Τηλεπικοινωνιακές Συνδέσεις φωνή / δεδομένα / διαδίκτυο		Ο Δήμος αξιοποιεί το δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ για τη διασύνδεσή του με το διαδίκτυο, την εξυπηρέτηση της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, καθώς και την εξυπηρέτηση της εσωτερικής και εξωτερικής τηλεφωνίας.
Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών		<p>Μία από τις σημαντικότερες υποδομές που διαθέτει ο Δήμος Φαρσάλων είναι το Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών το οποίο καλύπτει ένα σημαντικό τμήμα της πόλης.</p> <p>Το βασικό δίκτυο εκτείνεται σε 6 χιλιόμετρα, διαθέτει 3 κόμβους και 27 χρήστες(δημόσια κτίρια). Παρακάτω μπορείτε να δείτε τα σημεία αυτά στον διαδικτυακό τόπο http://gis.syzefxis.gov.gr/mapfish/?zoom=13&lat=4763116.08916&lon=2494656.18254&layers= να πλοηγηθείτε σε αυτό.</p> <p>Το βασικό δίκτυο στο εσωτερικό της πόλης είναι υπόγειο και το τηλεφωνικό δίκτυο είναι ψηφιακό σε όλη την περιοχή. Οι Δημοτικές υπηρεσίες λειτουργούν μέσω του δικτύου «Σύζευξις». Το παραπάνω δίκτυο από τον Αύγουστο 2014 συνδέεται με το δίκτυο Σύζευξις με τροφοδοτείται με γραμμή 1 Gbps και διανέμεται σε 100 Mbps ανά κτήριο.</p>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

A/A	Επίπεδο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών	Περιγραφή
1. Διαδικτυακή πύλη	Επίπεδο 2	<i>www.farsala.gr</i>
2. Ηλεκτρονικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου	Επίπεδο 2	<ul style="list-style-type: none"> • Πληροφορίες για υποβολή αιτήσεων για έκδοση διάφορων δικαιολογητικών-αδειών. • Αιτήματα και καταγγελίες πολιτών • Δημοσίευση αποφάσεων δημοτικών Συμβουλίων και δημοτικών οργάνων • Ανακοινώσεις διακηρύξεων έργων, διάθεση υλικού για υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στα έργα • Ηλεκτρονικές υπηρεσίες μέσω Κ.Ε.Π..
<p>Επίπεδο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών ορίζονται τα 5 στάδια υλοποίησης: Στάδιο 1 - Πληροφόρηση, Στάδιο 2 - Αλληλεπίδραση, Στάδιο 3 Αμφίδρομη αλληλεπίδραση, Στάδιο 4 Συναλλαγή, Στάδιο 5 Προσωποποίηση. ISO 9001 / 2008</p>		

ΚΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ					
Όνομασία Κτηρίου	Επιφάνεια κτηρίου (τ.μ.)	Κτίσματα Ιστορικής / Αρχιτεκτονικής αξίας	Δυναμικότητα κτηρίου	Αριθμός Εργαζομένων	Προσβασιμότητα σε ΑΜΕΑ
Ως έχει η απογραφή του Δήμου 2010					

Συμπληρωματικά στοιχεία για τη στελέχωση του Δήμου Φαρσάλων

Το προσωπικό του Δήμου Φαρσάλων κατανέμεται την **31-12-2015 ως προς τη σχέση εργασίας, έτη**

B. Ι.Δ.Α.Χ. /έτη υπηρεσίας την 31-12-2015, κατηγορία και φύλο									
Άνδρες									
Κατηγορία	0-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	Σύνολο	
ΠΕ	Κατηγορία	0-5	6- 10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	Σύνολο
ΤΕ	ΠΕ		2	1			1	0	4
ΔΕ	ΤΕ	1	4	1				6	1
ΥΕ	ΔΕ	1	4	4	1		14	2	25
	ΥΕ		4	1	1	1	2		9
Σύνολο	Σύνολο	2	5	7	2	1	17	9	39
Γυναίκες									
Κατηγορία	0-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	Σύνολο	
ΠΕ	ΠΕ		9	4	2			0	15
ΤΕ	ΤΕ		2	1				0	3
ΔΕ	ΔΕ			1		3	1	0	5
ΥΕ	ΥΕ	9	3	1				12	5
	Σύνολο		16	6	2	3	1	0	28
Σύνολο		9	2	1				12	υπηρεσίας,

κατηγορία, και φύλο ως εξής:

Μόνιμοι /ηλικία την 31-12-2015, κατηγορία και φύλο								
Άνδρες								
Κατηγορία	30-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	60-65	Σύνολο
ΠΕ	1			2	1			4
ΤΕ						1		1
ΔΕ				9	8	8		25
ΥΕ			1	4	1	2	1	9
Σύνολο	1		1	15	10	11	1	39
Γυναίκες								

Κατηγορία	30-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	60-65	Σύνολο
ΠΕ	1	3	7	2	1	1		15
ΤΕ		1	2					3
ΔΕ			1		3	1		5
ΥΕ		1	3	1				5
Σύνολο	1	5	13	3	4	2		28

Επισης το προσωπικό του Δήμου

Φαρσάλων κατανέμεται την 31-12-2015 ως προς τη σχέση εργασίας, ηλικία, κατηγορία, και φύλο ως εξής:

Β. Ι.Δ.Α.Χ. /ηλικία την 31-12-2015, κατηγορία και φύλο								
Άνδρες								
Κατηγορία	30-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	60-65	Σύνολο
ΠΕ				1				1
ΤΕ								0
ΔΕ			4			1	1	6
ΥΕ				1		1		2
Σύνολο			4	2		2	1	9
Γυναίκες								
Κατηγορία	30-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	60-65	Σύνολο
ΠΕ								0
ΤΕ								0
ΔΕ		2	3					5
ΥΕ				2	3	1	1	7
Σύνολο	0	2	3	2	3	1	1	12

Στο προσωπικό του Δήμου Φαρσάλων κατά την πενταετία 2011

μέχρι 2015 υπήρξαν αυξομειώσεις, τροποποιήσεις, ως εξής:

Σύνταξη	Μετάταξη		Απόσπαση		Μετάταξη σε ανώτερη κατηγορία	Αποβιώσαντες
	Έφυγαν	Ήρθαν	Έφυγαν	Ήρθαν		
17	5	7	1	0	5	1

Επειδή οι αρμοδιότητες που δίνονται στους Δήμους αυξάνονται συνεχώς και σε συνδυασμό με τη μείωση του προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης και την απαγόρευση προσλήψεων, οι ανάγκες των υπηρεσιών συνεχώς διογκώνονται. Αναγκαστικά ο Δήμος προχωρά στην **πρόσληψη εποχιακού προσωπικού 2μηνης, 5μηνης και 8μηνης διάρκειας**, για την προσωρινή κάλυψη των αναγκών του.

Κατά το έτος **2011** ο Δήμος προχώρησε στην πρόσληψη εποχικού προσωπικού όπως αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
-----------	----------------	------------	------------	------------------

ΥΕ	20	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ	4	ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	1	ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΤΕ	1	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	3 ΜΗΝΕΣ
ΤΕ	1	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6 ΜΗΝΕΣ
ΤΕ	1	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8 ΜΗΝΕΣ
ΤΕ	1	ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8 ΜΗΝΕΣ
ΠΕ	2	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	Κ.Ε.Π. ΔΗΜ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΝΙΠΕΑ	2 ΜΗΝΕΣ
ΠΕ	1	ΧΩΡΟ.Τ.Α.ΕΙΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ και ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2 ΜΗΝΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ 2011	32			

Κατά το έτος **2012** ο Δήμος προχώρησε στην πρόσληψη προσωπικού όπως αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
ΥΕ	48	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ	22	ΕΡΓΑΤΕΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	5 ΗΜΕΡΕΣ ΤΟ ΜΗΝΑ
ΔΕ	3	ΟΔΗΓΟΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ/ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	2	ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΗΧ ΕΡΓΟΥ/ ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΤΗΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	8 ΜΗΝΕΣ

			ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	
ΤΕ	3	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6 ΜΗΝΕΣ
ΠΕ	2	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	Κ.Ε.Π. ΔΗΜ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΝΙΠΕΑ	12 ΜΗΝΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ 2012	80			

Κατά το έτος **2013** ο Δήμος προχώρησε στην πρόσληψη προσωπικού όπως αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
ΥΕ	16	ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ	10	ΕΡΓΑΤΗΣ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ	21	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	5 ΗΜΕΡΕΣ ΤΟ ΜΗΝΑ
ΥΕ	9	ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	5 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ	2	ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	3	ΟΔΗΓΟΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ/ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	8	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	18 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	2	ΟΙΚΟΔΟΜΟΙ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ

ΔΕ	2	ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	1	ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΤΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	1	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΤΕ	1	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8 ΜΗΝΕΣ
ΠΕ				3 ΜΗΝΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ 2013	76			

Κατά το έτος **2014** ο Δήμος προχώρησε στην πρόσληψη προσωπικού όπως αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
ΥΕ	26	ΕΡΓΑΤΕΣ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ	2	ΕΡΓΑΤΕΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	1	ΧΕΙΡ ΜΗΧ ΕΡΓΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	2	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	18 ΜΗΝΕΣ
ΤΕ	4	ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ ΔΕ ΤΕ ΠΕ	38	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΟΑΕΔ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ, Ο.Π.Α.Κ.Π.Α.	5 ΜΗΝΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ 2014	73			

Κατά το έτος **2015** ο Δήμος προχώρησε στην πρόσληψη προσωπικού όπως αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
ΥΕ	18	ΕΡΓΑΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ	19	ΕΡΓΑΤΗΣ ΓΕΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	5 ΗΜΕΡΕΣ ΤΟ ΜΗΝΑ
ΔΕ	1	ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΤΗΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	2	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΔΕ	2	ΟΙΚΟΔΟΜΟΙ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
ΤΕ	1	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6 ΜΗΝΕΣ
ΠΕ	1	ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8 ΜΗΝΕΣ
ΠΕ	1	ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8 ΜΗΝΕΣ
ΥΕ ΔΕ ΤΕ ΠΕ	68	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΟΑΕΔ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ, Ο.Π.Α.Κ.Π.Α.	5 ΜΗΝΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ 2015	113			

Ο συνολικός αριθμός ατόμων που προσλήφθηκαν για τα έτη 2011 μέχρι 2015 είναι 374.

Επιμόρφωση Προσωπικού

Συνέπεια των αυξημένων αρμοδιοτήτων που αποδίδονται στους Δήμους, είναι η διαρκής ανάγκη επιμόρφωσης του προσωπικού σε υπάρχοντα θέματα, καθώς και σε νέα που καθημερινά προστίθενται.

Τα δύο πρώτα έτη έναρξης του Καλλικρατικού Δήμου (2011- 2012), το προσωπικό του Δήμου παρακολούθησε επιμορφωτικές ημερίδες σχετικά με το νέο θεσμικό πλαίσιο του Ν. 3852/2010.

Κατά την περίοδο 2013 έως και 2015 διακρίνουμε μια σταθερή αύξηση του αριθμού των υπαλλήλων που παρακολούθησαν κάθε είδους επιμορφωτικά προγράμματα, όπως αποτυπώνεται στους πίνακες που ακολουθούν και η οποία αντικατοπτρίζει την επιδίωξη της Δημοτικής Αρχής να διαθέτει κατά το δυνατόν ενημερωμένο και αποτελεσματικό προσωπικό προς όφελος των δημοτών:

2013	Σεμινάρια (Αριθμός υπαλλήλων)		Ημερίδες (Αριθμός υπαλλήλων)	Επιμορφωτικά Προγράμματα (Αριθμός υπαλλήλων)	Συναντήσεις Εργασίας (Αριθμός υπαλλήλων)	Συνέδρια (Αριθμός υπαλλήλων)
	Εισαγωγικά	Επιμορφωτικά				
	0	4	3	7	1	1

2014	Σεμινάρια (Αριθμός υπαλλήλων)		Ημερίδες (Αριθμός υπαλλήλων)	Επιμορφωτικά Προγράμματα (Αριθμός υπαλλήλων)	Συναντήσεις Εργασίας (Αριθμός υπαλλήλων)	Συνέδρια (Αριθμός υπαλλήλων)
	Εισαγωγικά	Επιμορφωτικά				
	1	6	8	2	0	0

2015	Σεμινάρια (Αριθμός υπαλλήλων)		Ημερίδες (Αριθμός υπαλλήλων)	Επιμορφωτικά Προγράμματα (Αριθμός υπαλλήλων)	Συναντήσεις Εργασίας (Αριθμός υπαλλήλων)	Συνέδρια (Αριθμός υπαλλήλων)
	Εισαγωγικά	Επιμορφωτικά				
	4	19	8	4	7	2

Καταγραφή Συστημάτων Πληροφορικής

Ο Δήμος Φαρσάλων έχοντας γνώση ότι οι σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών ενσωματώνονται με ραγδαίο ρυθμό στην καθημερινή ζωή του πολίτη και έχοντας ως στόχο να δημιουργήσει ένα Δήμο ισχυρό, κοντά στον πολίτη με μεγάλες δυνατότητες εξυπηρέτησης των απαιτήσεών του, ενδιαφέρεται για την περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από τις Ψηφιακές Τεχνολογίες και τις πιθανές εφαρμογές τους, σε ολόκληρο το φάσμα των δημοτικών υπηρεσιών.

Αυτός ο στόχος υλοποιείται στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού.

Συγκεκριμένα παραδείγματα αποτελούν οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες, όπως τα ασύρματα δίκτυα wifi, η άμεση ενημέρωση για τις δραστηριότητες του Δήμου της ηλεκτρονικής πύλης του Δήμου, το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες πρώτου επιπέδου, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες όπως το ηλεκτρονικό έγγραφο και οι ψηφιακές υπογραφές.

Ο Δήμος Φαρσάλων ακολουθώντας λοιπόν τις ανάγκες της εποχής για μια άρτια και λειτουργική υποδομή σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας, με απώτερο πάντα σκοπό την εύρυθμη λειτουργία του, διαθέτει εξοπλισμό τόσο σε επίπεδο υλικού, όσο και λογισμικού, ο οποίος πρέπει απαραίτητα να αναβαθμιστεί.

Με καταγραφή εξοπλισμού ο Δήμος διαθέτει:

1.	Server
2.	H/Y
3.	Εκτυπωτές
4.	Plotter
5.	Δομημένη καλωδίωση
6.	Πλήρη εξοπλισμό σύνδεσης στο Σύζευξισ σε όλες τις δημοτικές ενότητες (router, rack, ups, κ.α)
7.	Εξοπλισμό για την παροχή ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο.
8.	Φαξ / Πολυμηχανήματα
9.	Φωτοτυπικά
10.	Εφαρμογές Λογισμικού (software): Ο Δήμος Φαρσάλων διαθέτει τις εφαρμογές λογισμικού: Open Technology Systems -Λογιστική Open Technology Systems -Μισθοδοσία Open Technology Systems -Διαχείριση Προσωπικού Open Technology Systems -Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο Open Technology Systems -Δημοτολόγιο-Ληξιαρχείο Open Technology Systems -Κ.Ο.Κ.
11.	Λειτουργικά συστήματα WINDOWS xp, WINDOWS 7, WINDOWS SERVER 2008

Ο παραπάνω εξοπλισμός καθώς προέκυψε από τη συνένωση των Δήμων Ναρθακίου, Ενιπέα και Πολυδάμαντα, δυστυχώς, δεν είναι ομοειδής δημιουργώντας διάφορα προβλήματα διαλειτουργικότητας, τα οποία μπορούν να αντιμετωπιστούν με αντικατάσταση ενός μέρους αυτών και προμήθεια καινούργιου εξοπλισμού, όπως υπολογιστές, εκτυπωτές, scanner, εξωτερικοί σκληροί δίσκοι, ψηφιακή κάμερα, έγχρωμος εκτυπωτής laser.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

οργανωτική δομή και συστήματα λειτουργίας

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Αξιοποίηση Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου ως σύγχρονο εργαλείο προγραμματισμού και ανάπτυξης	Τα προβλήματα και οι ανάγκες που προκύπτουν από την αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών του Δήμου και εφαρμογή συστημάτων Διοίκησης και Απόδοσης	Αξιοποίηση του «Επιχειρησιακού Προγράμματος Καλλικράτη» για τη χρηματοδότηση δράσεων αναδιοργάνωσης	Συνθετότητα θεσμικού πλαισίου και πλήθους εγκυκλίων, Υ.Α., κλπ.
2. Δυνατότητα	Τα προβλήματα και οι		Ανάγκη

ανάπτυξης ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων	ανάγκες που προκύπτουν από τη λειτουργία και Αναβάθμιση Υπηρεσιών του Δήμου και Εξαρτημένων Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμών και άλλων Δημοτικών Δομών		αποτελεσματικού συντονισμού από το ΥΠ.ΕΣ.
3. Ύπαρξη διαχειριστικής επάρκειας ως προϋπόθεση για τη διεκδίκηση συγχρηματοδοτούμενων έργων	Κενές οργανικές θέσεις		
4.	Μη ύπαρξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τον πολίτη		
5.	Πρώτη θητεία λειτουργίας μετά τη μεταρρύθμιση του Προγράμματος Καλλικράτης. Ανάγκη αντιμετώπισης άμεσων προβλημάτων καθημερινής λειτουργίας.		
6.	Δυσκολία στην οργάνωση των δήμων, αλλά και στην αφομοίωση και διαχείριση του στελεχειακού δυναμικού, που προέρχεται από μετατάξεις, στις νέες αυτοδιοικητικές δομές.		
7.	Ασάφεια στη διάθρωση και καθυστέρηση στη διάθεση οικονομικών πόρων		

Μηχανοργάνωση/ τεχνολογίες πληροφορικής επικοινωνιών (ΤΠΕ)

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Αναβάθμιση υφιστάμενου εξοπλισμού και αξιοποίηση υποδομών και δικτύων	Ανάγκη εξοπλισμού που έχει συμπληρώσει δεκαετία	Η αξιοποίηση του Ε.Σ.Π.Α 2014-2020 για την υλοποίηση αναπτυξιακών παρεμβάσεων στις ΤΠΕ	Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού ΤΠΕ
2. Βελτίωση λογισμικών οικονομικών υπηρεσιών για την βελτίωση ελέγχου εσόδων και εξόδων	Ανακύκλωση ενός μεγάλου αριθμού εξοπλισμού ΤΠΕ παλαιού τύπου	Συνεργασία με άλλους δήμους	Δημιουργία κατάλληλου server room
3. Σύνδεση των υπηρεσιών μέσω ΣΥΖΕΥΣΙΣ	Ανάγκη να έχουν όλες οι υπηρεσίες ομοειδή εξοπλισμό		Αδυναμία για την αξιοποίηση νέων εφαρμογών πληροφορικής
4. Αναβάθμιση υπηρεσιών ΣΥΖΕΥΣΙΣ	Ανάγκη για ασύρματες ζεύξεις		
5.	Ανάγκη για ενημέρωση Η/Υ		

	με λογισμικό τελευταίας τεχνολογίας		
6.	Ανάγκη για δημιουργία ενός κατάλληλου ειδικού χώρου ως τμήμα πληροφορικής όπου θα υπάρχει οπωσδήποτε ο κεντρικός server του Δήμου.		
7.	Οι συνεχείς αλλαγές και επεκτάσεις στην καλωδίωση μειώνουν την λειτουργικότητα των ΤΠΕ		
8.	Έλλειψη προγραμμάτων της τεχνικής υπηρεσίας για δικτυακή λειτουργία δεδομένων. (GIS)		

ανθρώπινο δυναμικό

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Λειτουργία συστήματος διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού	Ελλείψεις προσωπικού, κυρίως σε τεχνικό και εργατικό προσωπικό, καθώς και στους τομείς άσκησης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Υγείας. Υπάρχουν 23 Κενές οργανικές θέσεις	Αξιοποίηση του «Επιχειρησιακού Προγράμματος Καλλικράτη» για τη χρηματοδότηση δράσεων αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού	Περιορισμός προσλήψεων βάσει της ευρύτερης πολιτικής προσλήψεων στο Δημόσιο τομέα
2. Δυνατότητα Ύπαρξη πολιτικής κατάρτισης και επιμόρφωσης	Έλλειψη προσωπικού Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης		
3. Αναβάθμιση δεξιοτήτων μέσα από στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης			
4. Ιδιαίτερα έμπειρο προσωπικό			
5. Ιδιαίτερα φιλότιμο προσωπικό			

Συνθετική Διάγνωση

Στον Δήμο Φαρσάλων αποτυπώνονται κλασικές αδυναμίες, όπως αυτές προκύπτουν από χρονίζουσες καταστάσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά και από νέα δεδομένα που προέρχονται από την εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτης. Σε μια περίοδο όπου οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης προσπαθούν να λειτουργήσουν απλά, με ανάχωμα τη δεδομένη αδράνεια του συστήματος, την πληθώρα θεσμικών και κανονιστικών παρεμβάσεων, την αντιμετώπιση του «νέου» και

την αδυναμία πόρων και γνώσης, σημαντικά ζητήματα αναδεικνύονται ως κρίσιμα για την οργάνωση και λειτουργία του Δήμου.

Τα σημαντικότερα προβλήματα που αποτυπώνονται είναι τα ακόλουθα:

- καθυστέρηση στον συγχρονισμό και δυσκολία στην πρακτική εφαρμογή πληθώρας Υ.Α., Εγκυκλίων, κλπ. που υποστηρίζουν υποχρεωτικές ενέργειες των φορέων (μη έκδοση Υ.Α. σε σχέση με χρονοδιαγράμματα Οδικού Χάρτη, αδράνεια νομικής συνδρομής του ΥΠΕΣΑΗΔ)
- κατάρτιση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, εντούτοις ύπαρξη πληθώρας κενών οργανικών θέσεων.

Τομείς στους οποίους χρειάζεται να δοθεί άμεση υποστήριξη είναι οι ακόλουθοι:

1. Οργάνωση και λειτουργία

- Συγκρότηση Ο.Ε.Υ.: Στοχοθεσία/ Κατανομή Αρμοδιοτήτων/ Επίπεδα ευθύνης /Ανθρώπινο δυναμικό.
- Πρακτική εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών διοίκησης: βασικές κατευθύνσεις για μετάβαση από την αναγκαιότητα λειτουργίας στην απόδοση

2. Οικονομική διαχείρισης

- Προϋπολογισμός (σύνταξη, παρακολούθηση, αναθεώρηση) και λογιστική διαχείριση
- Πρόσοδοι και περιουσία
- Αξιοποίηση σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων
- Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας

3. Προγραμματισμός/ ανάπτυξη

- Χρηματοδοτήσεις/ Κοινοτικοί, Δημόσιοι, Ίδιοι, Ιδιωτικοί Πόροι. Αναγνώριση ευκαιριών για χρηματοδότηση έργων τοπικής ανάπτυξης
- Έργα (σχεδιασμός, ωρίμανση, επίβλεψη, εκτέλεση, έλεγχος, συντήρηση, υποστήριξη, διοίκηση)
- Χρονικός και οικονομικός προγραμματισμός έργων, συμπεριλαμβανομένων και των συγχρηματοδοτούμενων έργων
- Χρήση Επιχειρησιακού Σχεδίου/ ετήσιου σχεδίου δράσης/ προϋπολογισμού/ Τεχνικού Προγράμματος ως ενιαίου εργαλείου προγραμματισμού

4. Αναβάθμιση/ ενοποίηση πληροφοριακών υποδομών:

- Αναβάθμιση εξοπλισμού Τ.Π.Ε.
- Τεκμηρίωση και τυποποίηση επικοινωνίας (με δημοτικές/περιφερειακές ενότητες, με άλλες υπηρεσίες, κλπ.)
- Τεκμηρίωση και τυποποίηση επικοινωνίας με τον πολίτη.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών.
- Παρακολούθηση, έλεγχος, αξιολόγηση

5. Διαχείριση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

- Μετατάξεις προσωπικού/ Κάλυψη κενών οργανικών θέσεων

- Αναβάθμιση δεξιοτήτων
- Αποτελεσματική διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού

Κρίσιμα ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης

1. Αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών του Δήμου και εφαρμογή συστημάτων Διοίκησης και Απόδοσης
2. Λειτουργία και Αναβάθμιση Υπηρεσιών του Δήμου και Εξαρτημένων Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμών και άλλων Δημοτικών Δομών
3. Εφαρμογή σύγχρονων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας για την Εξυπηρέτηση του Πολίτη
4. Οργάνωση και Λειτουργία Υποδομών Εξυπηρέτησης
5. Εφαρμογή σύγχρονων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας στον Δήμο
6. Ενέργειες προετοιμασίας και ωρίμανσης έργων του Επιχειρησιακού Προγράμματος
7. Αναδιάρθρωση Χρηματοοικονομικών Δεδομένων του Δήμου

ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών του Δήμου Φαρσάλων άρχισαν τη λειτουργία τους το Σεπτέμβριο του 2002, σύμφωνα με το άρθρο 31, του Νόμου 3013, ΦΕΚ 102 της 01/05/2002 με αποστολή τους την παροχή διοικητικών πληροφοριών και διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι και την έκδοση της τελικής πράξης σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες.

Αρμοδιότητες Τμήματος Κ.Ε.Π. Δήμου Φαρσάλων

Το τμήμα Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π) είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών, από την υποβολή της αίτησης μέχρι και την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες. Στο τμήμα Κ.Ε.Π., υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Κ.Ε.Π. σε επιμέρους δημοτικές ενότητες του Δήμου.

Οι αρμοδιότητες του τμήματος και των αυτοτελών γραφείων που υπάγονται είναι:

ΤΜΗΜΑ Κ.Ε.Π. γενικές αρμοδιότητες	
1.	Εποπτεία και έλεγχος των γραφείων που συγκροτούν το τμήμα.
2.	Συντονισμός, καθοδήγηση και παροχή των απαραίτητων οδηγιών στα γραφεία του τμήματος για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος οργανισμού και των σχετικών νόμων και διαταγμάτων.
3.	Η εισήγηση των αντικειμένων της αρμοδιοότητάς του και η άσκηση των κατά νόμο ή εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων.
4.	Ο έλεγχος, η θεώρηση όλων των εγγράφων των υφιστάμενων του και η συνυπευθυνότητά του για την νομιμότητα και πληρότητα αυτών πριν τη διαβίβασή τους στην αρμόδια υπηρεσία.
5.	Η μέριμνα και η ευθύνη για τη σύννομη, ορθή και ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων των αρμοδιοτήτων του.
6.	Η εισήγηση για τη λήψη μέτρων για την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία των αυτοτελών γραφείων του.
7.	Η υποχρέωση να ενημερώνουν το γραφείο προσωπικού για τις ημερήσιες παρουσίες ή

απουσίες του προσωπικού.

8. Η ανάθεση πρόσθετης εργασίας στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματός του κατά την κρίση του όταν παρίσταται ανάγκη για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.

αυτοτελή γραφεία	
	επιμέρους αρμοδιότητες
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΕΝΙΠΕΑ ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	1. Η ενημέρωση και η πληροφόρηση των πολιτών για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων
	2. Η παραλαβή αιτήσεων πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις υπηρεσίες του δημοσίου, τα στοιχεία των οποίων καταχωρεί σε ειδικό πρωτόκολλο.
	3. Η διάθεση για διευκόλυνσή τους εντύπων αιτήσεων κατά το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κώδικα διοικητικής διαδικασίας (Ν.2690/1999).
	4. Η παρακολούθηση των αλλαγών που επέρχονται στις διοικητικές διαδικασίες και η ενημέρωση από την ειδική διαδικτυακή πύλη της Γενικής Γραμματείας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, υποστηριζόμενη από τη Διεύθυνση Απλούστευσης διαδικασιών και παροχής υπηρεσιών δημοσίου, τμήμα παροχής υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις για την υποστήριξη της λειτουργίας του γραφείου.
	5. Ο έλεγχος της πληρότητας των αιτήσεων των πολιτών και σε περίπτωση που για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση στο Κ.Ε.Π., η αναζήτηση και η παραλαβή με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από εξουσιοδότηση των πολιτών.
	6. Η διαβίβαση με πλήρη στοιχεία των φακέλων των υποθέσεων των πολιτών, στην αρμόδια για τη διεκπεραίωση τους υπηρεσία, με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο και η αποστολή των τελικών εγγράφων από την αρμόδια υπηρεσία και πάλι στο Κ.Ε.Π. υποβολή της αρχικής αίτησης, από το οποίο το παραλαμβάνει ο πολίτης ή του αποστέλλεται από το Κ.Ε.Π. στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί με συστημένη επιστολή και με αντικαταβολή.
	7. Η εισήγηση προτάσεων και μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του τμήματος.
	8. Η τήρηση των σχετικών με τη διακίνηση των ανωτέρω αναφερόμενων αιτήσεων πολιτών στατιστικών στοιχείων.
	9. Η υποδοχή και η διαχείριση των παραπόνων και των προτάσεων των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.
	10. Η εισήγηση προτάσεων και μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του τμήματος και η ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.
	11. Επιπλέον, το τμήμα παρέχει και τις εξής υπηρεσίες: <ul style="list-style-type: none"> • Επικύρωση διοικητικών εγγράφων • Θεώρηση γνησίου υπογραφής • Χορήγηση e-παραβόλων και υπεύθυνων δηλώσεων και εξουσιοδοτήσεων.

Τα Κ.Ε.Π. λειτουργούν βάσει της αρχής της ολοκληρωμένης εξυπηρέτησης του πολίτη από μία θέση εργασίας (one stop shop).

Σύμφωνα με τον τελευταίο ισχύοντα Ο.Ε.Υ. το τμήμα Κέντρου Εξυπηρέτησης (Κ.Ε.Π.) ανήκει οργανωτικά στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών.

Στο Τμήμα Κ.Ε.Π. του Δήμου Φαρσάλων υπάγονται τέσσερα αυτοτελή γραφεία:

- Γραφείο Κ.Ε.Π. Δημοτικής Ενότητας Φαρσάλων με έδρα τα Φάρσαλα.
- Γραφείο Κ.Ε.Π. Δημοτικής Ενότητας Πολυδάμαντα με έδρα τη Βαμβακού.
- Γραφείο Κ.Ε.Π. Δημοτικής Ενότητας Ναρθακίου με έδρα το Ναρθάκιο.
- Γραφείο Κ.Ε.Π. Δημοτικής Ενότητας Ενιπέα με έδρα το Μεγάλο Ευύδριο.

Κατάλογος Κ.Ε.Π. Δήμου Φαρσάλων

1. Κ.Ε.Π. 0447 ΔΕ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Διεύθυνση : Πατρόκλου 1 **Τ.Κ. :** 40300 **Τηλέφωνο :** 2491350601-603 -604 **Fax:** 2491028041
E- Mail: d.farsalon@kep.gov.gr

2. Κ.Ε.Π. 248 ΔΕ ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ

Διεύθυνση: Βαμβακού Φαρσάλων **Τ.Κ.:**40300 **Τηλέφωνο:**2491350307-8 **Fax:** 2491041752 **E-Mail:** d.polydamanta@kep.gov.gr

3. Κ.Ε.Π. 0638 ΔΕ ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ

Διεύθυνση: Ναρθάκιο Φαρσάλων **Τ.Κ.:**40300 **Τηλέφωνο:**2491350512 **Fax:**2491093320 **E-Mail:** d.narthakiou@kep.gov.gr

4. Κ.Ε.Π. 0924 ΔΕ ΕΝΙΠΠΕΑ

Διεύθυνση: Μεγ. Ευύδριο Φαρσάλων **Τ.Κ.:** 40300 **Τηλέφωνο:**2491350423 **Fax:**2491071081 **E-Mail:** d.enippea@kep.gov.gr

Απασχολούμενο Προσωπικό

Το προσωπικό που στελεχώνει τα Κ.Ε.Π., αρμοδιότητας Δήμου Φαρσάλων, αποτελείται από επτά (7) υπαλλήλους και ειδικότερα:

ΤΜΗΜΑ Κ.Ε.Π.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ				
	ΠΕ (ΔΥΠ)	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	ΣΥΝ
Προϊσταμένη Τμήματος	1				1
Κ.Ε.Π. 0924 Δημοτικής Ενότητας Ενιπέα	0				0
Κ.Ε.Π. 0638, Δημοτικής Ενότητας Ναρθακίου	1				1
Κ.Ε.Π. 0248, Δημοτικής Ενότητας Πολυδάμαντα	1				1
Κ.Ε.Π. 0447, Δημοτικής Ενότητας Φαρσάλων	4				4
Σύνολο Μονίμου Προσωπικού	7				7

Επιπλέον για το Κ.Ε.Π. 0447 Δ.Ε. Φαρσάλων απασχολείται καθημερινώς καθαρίστρια για 3 ώρες ημερησίως με παράλληλη απασχόληση της σε άλλη υπηρεσία του Δήμου.

Απαιτείται καθαρίστρια για τα Κ.Ε.Π. που είναι σε λειτουργία, διότι η εμφάνιση του κτηρίου θα πρέπει να είναι άψογη, κυρίως για λόγους ουσίας, χρηστικότητας και για λόγους εμφάνισης.

Τα Κ.Ε.Π. είναι και πρέπει να παραμείνουν «Καθρέπτης» του Δήμου, τόσο στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, όσο και στην οπτική τους εικόνα.

Καταλληλότητα, επάρκεια

Το υπάρχον προσωπικό έχει τα απαραίτητα προσόντα που αντιστοιχούν στις απαιτήσεις των δραστηριοτήτων των Κ.Ε.Π., οι οποίες απαιτούν γνώση σε θέματα νομικής, φορολογικής, στρατολογικής φύσεως, κ.α. Υπάρχει φυσική παρουσία του προϊστάμενου, επιλύοντας κάθε μορφής προβλήματα.

Υπάρχει έλλειψη προσωπικού για τη στελέχωση των αυτοτελών γραφείων Κ.Ε.Π. Δημοτικής Ενότητας Ενιπέα και Δημοτικής Ενότητας Ναρθακίου.

Ανάγκες κατάρτισης του προσωπικού των Κ.Ε.Π.

Επιμόρφωση και ενημέρωση σε προγράμματα και θέματα τελευταίας τεχνολογίας – εξειδίκευσης (ψηφιακής υπογραφής, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, κ.λπ.). Οι συνεχώς προστιθέμενες διαδικασίες απαιτούν συνεχή επιμόρφωση, καθώς υπάρχουν πολλές διαφορετικές παράμετροι για κάθε διαδικασία και δεν επαρκεί σε πολλές περιπτώσεις μόνο η ανάγνωση της σχετικής εγκυκλίου.

Με τη συνεχή επιμόρφωση και ενημέρωση των υπαλλήλων θα βελτιωθεί η διοικητική ικανότητα του ανθρώπινου δυναμικού και κατ' επέκταση η διοικητική ικανότητα του Δήμου.

Κτήρια και Εξοπλισμός

Κτηριακές Εγκαταστάσεις

Τα Κ.Ε.Π. 0248 Δημοτικής Ενότητας Πολυδάμαντα, 0638 Δημοτικής Ενότητας Ναρθακίου και 0924 Δημοτικής Ενότητας Ενιπέα στεγάζονται στα κτήρια των πρώην Δημαρχιακών κτηρίων των αντίστοιχων Δημοτικών Ενοτήτων.

Το Κ.Ε.Π. 0447 Δημοτικής Ενότητας Φαρσάλων στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτήριο πλησίον του Δημαρχείου. Ο χώρος υποδοχής είναι αρκετά μικρός για το πλήθος των πολιτών που δέχεται καθημερινά η υπηρεσία. Επιτακτική ανάγκη μεταστέγασης του Κ.Ε.Π. σε ιδιόκτητο χώρο, ειδικά διαμορφωμένο για τη βελτίωση της Οργανωτικής δομής της υπηρεσίας και για μείωση των δαπανών λειτουργίας.

Εξοπλισμός

- Για το Κ.Ε.Π. 0248 Δημοτικής Ενότητας Πολυδάμαντα ο εξοπλισμός σε Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές είναι παλαιωμένος. Από την ίδρυση του Κ.Ε.Π. (2002 έως και σήμερα) χρησιμοποιούνται οι ίδιοι υπολογιστές, με ελλιπή συντήρηση τους. Λόγω των συνεχών και αναβαθμισμένων λειτουργιών των Κ.Ε.Π., απαιτείται η προμήθεια κατάλληλου Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού.

- Για το Κ.Ε.Π. 0447, Δημοτικής Ενότητας Φαρσάλων, απαιτείται ένας επιπλέον Ηλεκτρονικός Υπολογιστής, διότι ένας Η/Υ χρησιμοποιείται από τρεις υπαλλήλους.

- Απαιτείται ένας εκτυπωτής σύγχρονης τεχνολογίας, κατάλληλος για εκτύπωση περισσότερων σελίδων, με χαμηλό κόστος αναλώσιμων-υλικών.

- Αγορά ενός φωτοτυπικού μηχανήματος για να μην γίνεται χρήση του φαξ.

• Λόγω αύξησης των αρμοδιοτήτων από την κεντρική διοίκηση, σε περιόδους αιχμής θα ήταν απαραίτητη η χρήση ενός συστήματος προτεραιότητας για το κοινό προς αποφυγήν μελλοντικών προβλημάτων.

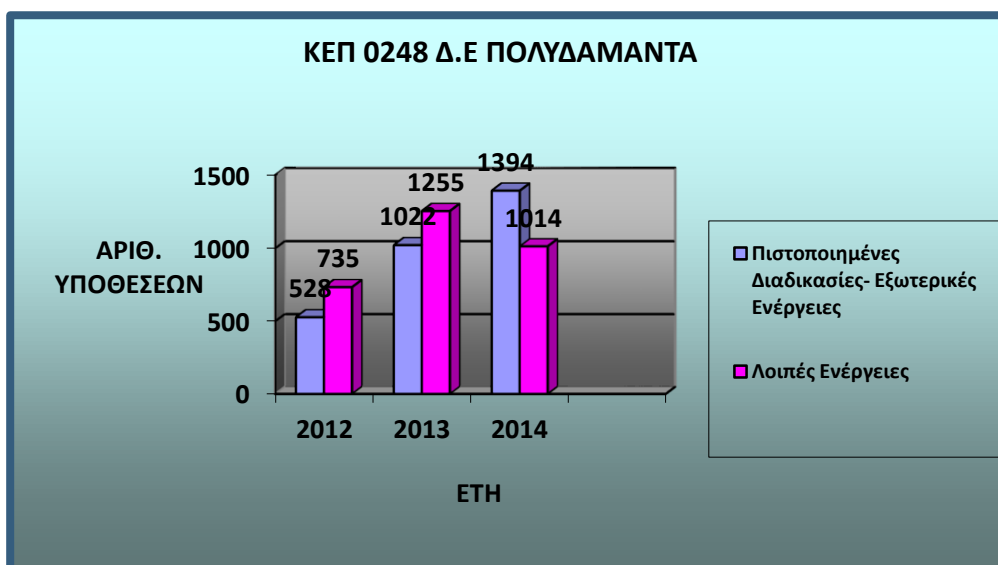
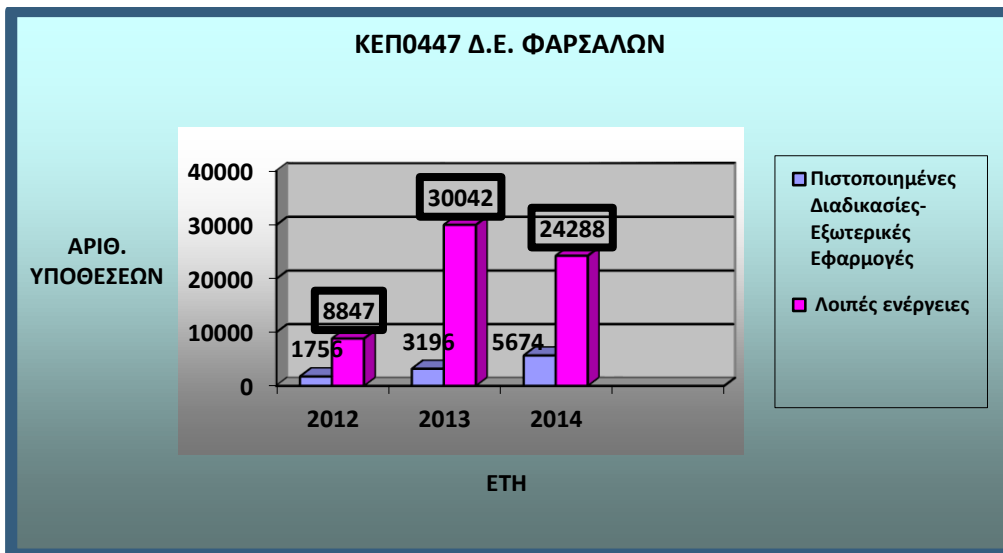
Τα Κ.Ε.Π. είναι υπηρεσίες αιχμής και δεν μπορούν να δουλέψουν χωρίς την πλήρη λειτουργία όλου του εξοπλισμού τους.

Συνεργασία με άλλες διευθύνσεις του Δήμου

Παρατηρείται ενίοτε μικρή καθυστέρηση, όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποστήριξη των Κ.Ε.Π., για λόγους φυσικά έλλειψης του απαιτούμενου αναλώσιμου υλικού (τόνερ, χαρτί, υλικά καθαριότητας κ.λπ.), λόγω μείωσης των απαραίτητων κονδυλίων.

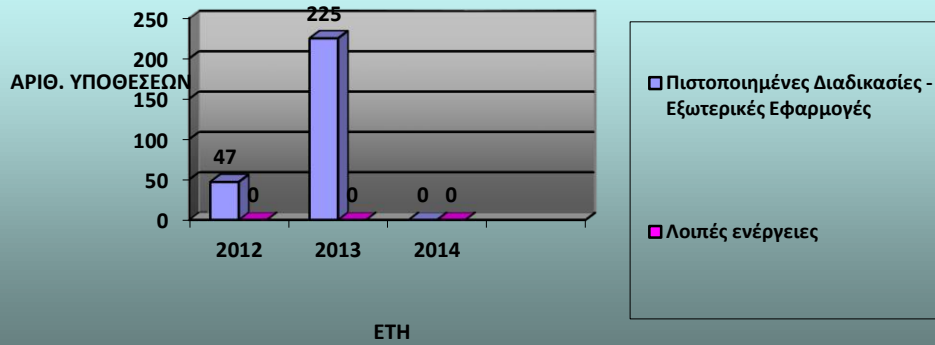
Στατιστικά στοιχεία

Διακύμανση αριθμού υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν από τα Κ.Ε.Π.

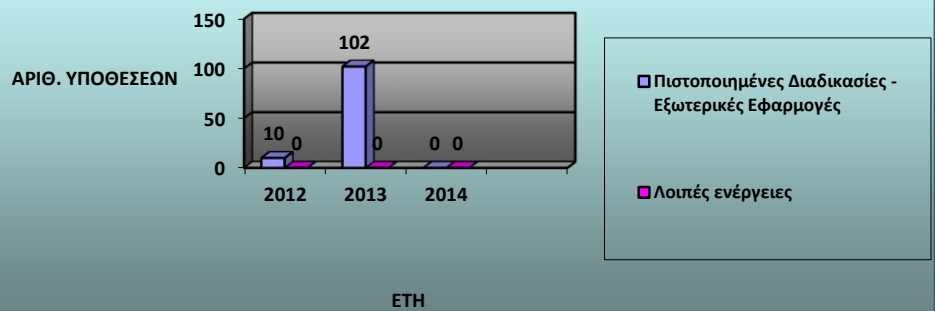

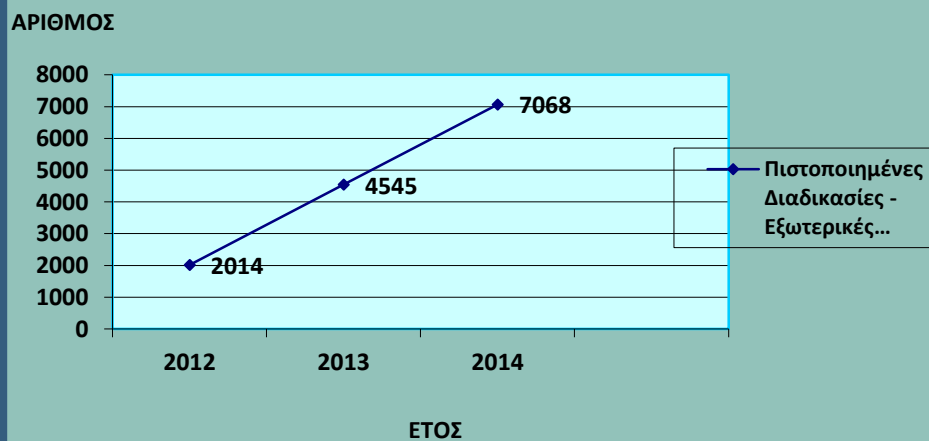
ΚΕΠ 0638 Δ.Ε. ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ

ΚΕΠ 0924 Δ.Ε. ΕΝΙΠΕΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΕΠ **

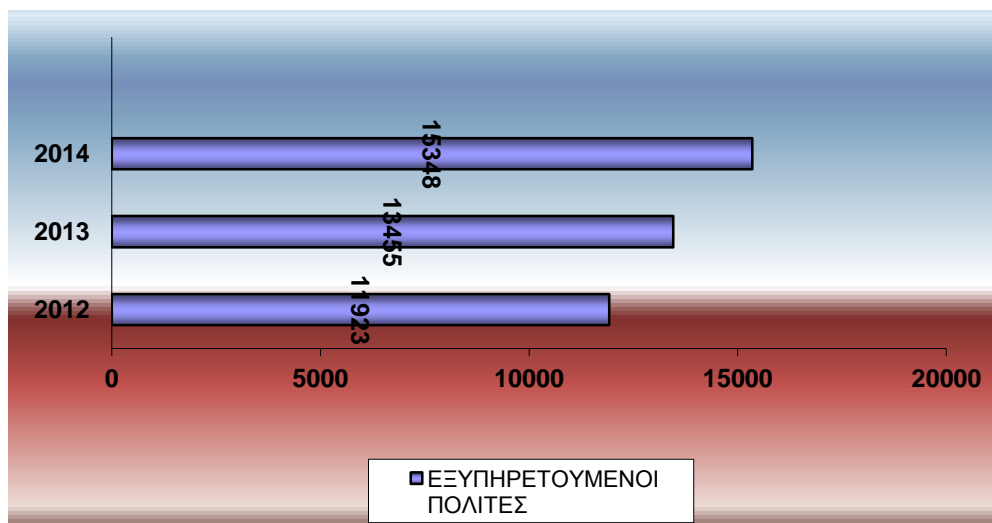

Παρατηρούμε ότι από το 2012 μέχρι και τέλος του 2014 αυξάνεται ο αριθμός των υποθέσεων για τις οποίες οι πολίτες απευθύνονται στα Κ.Ε.Π. Το 2012 οι υποθέσεις για τις οποίες οι πολίτες απευθύνθηκαν στα Κ.Ε.Π. του Δήμου μας ήταν 2.014 και το 2014 έφτασαν τον αριθμό 7.068, δηλαδή **τριπλασιάστηκαν**. Αυτό μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι οι πολίτες αναγνωρίζουν την προσφορά του Κ.Ε.Π., αναγνωρίζουν τη διευκόλυνση που τους παρέχει, με αποτέλεσμα να ζητούν σε μεγαλύτερο βαθμό τις υπηρεσίες του. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μείωση στον όγκο των υποθέσεων στα Κ.Ε.Π.0638 Δ.Ε. Ναρθακίου και το Κ.Ε.Π.0924 Δ.Ε. Ενιπέα οφείλεται στο γεγονός ότι τα εν λόγω Κ.Ε.Π. παραμένουν κλειστά λόγω απουσίας και λόγω έλλειψης προσωπικού αντίστοιχα για το κάθε Κ.Ε.Π.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα στατιστικά στοιχεία με τον αριθμό των αιτήσεων για τα Κ.Ε.Π. του Δήμου μας, για το έτος 2012 περιλαμβάνουν στοιχεία από τον Ιούνιο του 2012 έως τον Δεκέμβριο του 2012 λόγω αλλαγής προγράμματος, σύμφωνα με τα στοιχεία που μας έχει δώσει η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Φαίνεται όμως, πως καθώς περνούν τα χρόνια οι υπηρεσίες του Κ.Ε.Π. γίνονται όλο και πιο γνωστές. Θα πρέπει να αναφερθεί και το γεγονός ότι κάθε χρόνο αυξάνονται οι αρμοδιότητες των Κ.Ε.Π. π.χ. φέτος προστέθηκαν στα Κ.Ε.Π. οι διαδικασίες για την ανθρωπιστική κρίση, Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας, έκδοση αντιγράφου ποινικού μητρώου με άμεση παραλαβή από τον πολίτη, αιτήσεις για κοινωνικό οικιακό τιμολόγιο της ΔΕΔΔΗΕ, βεβαιώσεις εισφορών – αποδοχών ΟΑΕΕ, κ.α.. Καθώς, λοιπόν, αυξάνονται οι υποθέσεις των οποίων τη διεκπεραίωση αναλαμβάνουν τα Κ.Ε.Π., δηλαδή καθώς το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης προσθέτει ολοένα και περισσότερες διαδικασίες στη λειτουργία των Κ.Ε.Π. και καθώς αυξάνεται η ενημέρωση και η εξοικείωση των πολιτών με τα Κ.Ε.Π., κάθε χρόνο παρατηρείται και αύξηση στον αριθμό των υποθέσεων που διεκπεραιώνονται από αυτά.

Μεταβολή στον αριθμό των πολιτών που απευθύνθηκαν στα Κ.Ε.Π. του Δήμου μας

Όσον αφορά στον αριθμό των πολιτών που απευθύνονται σε Κ.Ε.Π., από το 2012 μέχρι σήμερα συνεχώς αυξάνεται, γεγονός που μαρτυρά ότι οι πολίτες ανταποκρίνονται σ' αυτό το καινούριο κάλεσμα

της δημόσιας διοίκησης. Ο πολίτης, καθώς περνούν τα χρόνια, ενημερώνεται και γνωρίζει καλύτερα τις υπηρεσίες που του προσφέρει το Κ.Ε.Π., γι' αυτό και σε κάθε επικοινωνία του μαζί του, ζητά συγκεντρωμένες τις πληροφορίες που θέλει. Π.χ. παλιότερα ο πολίτης θα ζητούσε από το Κ.Ε.Π. ένα πιστοποιητικό για μεταδημότευση και θα το πήγαινε ο ίδιος στον Δήμο που θα πραγματοποιούσε τη μεταδημότευσή του, είτε επειδή δε γνώριζε ότι αυτή η διαδικασία διεκπεραιώνεται από τα Κ.Ε.Π., είτε επειδή δεν ήταν εξοικειωμένος με την ιδέα των Κ.Ε.Π. Τώρα, όμως, ο ίδιος πολίτης μπορεί να επικοινωνήσει πάλι με το Κ.Ε.Π. ζητώντας από το ίδιο να αναλάβει τη διαδικασία μεταδημότευσης, αυξάνοντας έτσι τον αριθμό των αιτήσεων που γίνονται από τον ίδιο τον πολίτη και μειώνοντας τις επισκέψεις των πολιτών στα Κ.Ε.Π., αφού σε μία επίσκεψή τους κάνουν αίτηση για περισσότερες από μία υποθέσεις. Ενώ παλαιότερα ζητούσε μόνο ένα πιστοποιητικό που αποτελούσε μέρος μόνο του τελικού ζητούμενου, της τελικής του επιθυμίας, τώρα απευθύνεται στο Κ.Ε.Π. για να αναλάβει όλες τις διαδικασίες αυτού που πραγματικά επιθυμεί. Επίσης, με την εφαρμογή του Ν4250/2014. Άρθρο1 παρ.2β, μειώθηκε η παρουσία των πολιτών που ζητούσε επικύρωση φωτοαντιγράφων στα Κ.Ε.Π..

Πρέπει να σημειωθεί πως, καθώς περνούν τα χρόνια, τα Κ.Ε.Π. γίνονται ευρέως γνωστά και ότι από κάθε επίσκεψή του στο Κ.Ε.Π., ο πολίτης σίγουρα ενημερώνεται και μαθαίνει περισσότερα.

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός για την εσωτερική ανάπτυξη του Τμήματος Κ.Ε.Π.

S.W.O.T. Ανάλυση

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ και ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΕΙΣ
1.Επιμόρφωση και ενημέρωση σε προγράμματα και θέματα τελευταίας τεχνολογίας – εξειδίκευσης (ψηφιακής υπογραφής, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης).	Βελτίωση της οργανωτικής δομής/διαδικασιών λειτουργίας του τμήματος και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του	Επιμόρφωση στελεχών των Κ.Ε.Π. σε θέματα νέων τεχνολογιών και σε θέματα που αφορούν τις πιστοποιημένες διαδικασίες των Κ.Ε.Π.
2.Έλλειψη προσωπικού λόγω απαγόρευσης προσλήψεων		Επιπλέον στελέχωση μόνιμου προσωπικού σε περίπτωση διατήρησης της λειτουργίας των αυτοτελών γραφείων των Κ.Ε.Π. Δημοτικών ενοτήτων Ναρθακίου και Ενιπέα.
3.Μικρή καθυστέρηση, όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποστήριξη των Κ.Ε.Π., για λόγους έλλειψης του απαιτούμενου αναλώσιμου υλικού (τόνερ, χαρτί, υλικά καθαριότητας), λόγω μείωσης των απαραίτητων κονδυλίων		Άμεση προμήθεια, με δημιουργία «αποθεμάτων ασφαλείας», των απαιτούμενων αναλώσιμων υλικών του
4.Λόγω παλαιότητας του συστήματος πληροφορικής, των συνεχείς και αναβαθμισμένων λειτουργιών στα Κ.Ε.Π. απαιτείται η προμήθεια κατάλληλου Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού		Χρήζει άμεσης ανανέωσης του Μηχανολογικού Εξοπλισμού (H/Y) – Αγορά Εκτυπωτή σύγχρονης τεχνολογίας
5.Λόγω αύξησης των αρμοδιοτήτων από την κεντρική		Συνεχής συντήρηση, με υπογραφή σχετικών

διοίκηση και αύξησης του αριθμού των πολιτών που εισέρχονται στα Κ.Ε.Π.		συμβολαίων, του υπάρχοντος εξοπλισμού. (Η/Υ, κλιματιστικών, συστήματος συναγερμού).
6		Μετεγκατάσταση Κ.Ε.Π.0447 Δ.Ε Φαρσάλων, σε ιδιόκτητο χώρο για εξοικονόμηση πόρων.
7.		Χρήση συστήματος προτεραιότητας για το κοινό σε περιόδους αιχμής
8.		Χρήση Αυτόματου μηχανήματος εξόφλησης Λογαριασμών ΔΕΚΟ σε συνεργασία με Τράπεζα

Νομικά πρόσωπα Δήμου Φαρσάλων

Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης Δήμου Φαρσάλων
(Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.) – Ν.Π.Δ.Δ.

Ο Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης Δήμου Φαρσάλων (Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.) συστάθηκε το 2011 (ΦΕΚ 639/Β'/19-4-2011) στα πλαίσια του "Καλλικράτη" Ν. 3852/2010 , με έδρα τα Φάρσαλα και προήλθε από τη συγχώνευση του Οργανισμού Παιδικών Σταθμών, του Πολιτιστικού Οργανισμού, τη Δημοτικής Μουσικής Σχολής, του Αθλητικού Οργανισμού, του Κέντρου Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, του Οργανισμού Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Δήμου Φαρσάλων και του Δημοτικού Οργανισμού Κοινωνικής – Οικονομικής -Αθλητικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ενιπέα.

Σκοπός

Η φροντίδα των νηπίων, η μετάδοση της μουσικής γνώσης, προάσπιση των θεμάτων Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης και η κοινωνική, οικονομική, αθλητική και πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου Φαρσάλων.

Διοίκηση

Το Νομικό Πρόσωπο διοικείται από 9μελές Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από 6 Δημοτικούς Συμβούλους και 3 Δημότες του Δήμου Φαρσάλων.

Χρηματοδότηση

Τα έσοδα του Νομικού Προσώπου προέρχονται κατά κύριο λόγο από τον Δήμο Φαρσάλων. Άλλες πηγές χρηματοδότησης είναι: η εισπραξη τροφείων από τους παιδικούς σταθμούς, η εισπραξη

διδάκτρων από τη Μουσική Σχολή, τη Δημοτική Χορωδία, τα Χορευτικά Τμήματα και τα τμήματα Γυμναστικής, αλλά και έκτακτα έσοδα από τη διοργάνωση σεμιναρίων και συμποσίων (χορευτικών κ.α.)

Οργανόγραμμα

Αποτελείται από 2 Αυτοτελή Τμήματα τα οποία περιλαμβάνουν τις εξής υπηρεσίες:

1. Διοικητικές – Οικονομικές – Διοίκησης, Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων – Πολιτισμού – Αθλητισμού.
2. Κοινωνικής Προστασίας – Αλληλεγγύης.

Μόνιμο προσωπικό του ΟΠΑΚΠΑΔΦ 2011-2015

ΕΤΟΣ	ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΙΔΑΧ
2011	7	5
2012	7	5
2013	5	5
2014	5	5
2015	5	4

Έκτακτο προσωπικό του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. 2011-2015

ΕΤΟΣ	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	2ΜΗΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ ΜΕ ΑΝΤΙΤΙΜΟ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
2011	0	2	0	0	0
2012	0	1	1	0	1
2013	0	7	0	4	0
2014	3	0	1	0	0
2015	0	0	0	2	1

Κτηριακές υποδομές

Βασικές κτηριακές υποδομές του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. είναι οι εξής:

- Α' παιδικός σταθμός - Ιδιόκτητο κτήριο 745,42 τ.μ.
- Β' παιδικός σταθμός – Ιδιόκτητο κτήριο 678 τ.μ.
- Κλειστό Γυμναστήριο - Ιδιόκτητο οικόπεδο έκτασης 23.680 τ.μ. (με κτήριο 1.500 τ.μ.)

Η συντήρηση των παραπάνω κτηρίων έχει παραχωρηθεί προσωρινά στον Δήμο Φαρσάλων για την ένταξη τους σε πρόγραμμα Ενεργειακής Αναβάθμισης δημόσιων κτηρίων, η χρήση τους όμως παραμένει στον Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

- Δημοτικό Στάδιο – Ιδιόκτητο οικόπεδο έκτασης 24.000 τ.μ. (με κτήριο 720 τ.μ.)

Δομές

Τις βασικές δομές του Νομικού Προσώπου αποτελούν:

- Ο 1^{ος} και 2^{ος} παιδικός σταθμός
- η Μουσική Σχολή
- το Κ.Α.Π.Η.
- η Δημοτική Βιβλιοθήκη
- η Δημοτική Χορωδία και
- τα Χορευτικά του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. (αναλύονται εκτενώς στη σελίδα 205 και εξής)

Σχολικές Επιτροπές Δήμου Φαρσάλων (Ν.Π.Δ.Δ.)

Τα Νομικά Πρόσωπα:

Α.«Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης» και

Β.«Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» συστάθηκαν με το ΦΕΚ 1473/17-06-2011 τεύχος Β'.

Το καθένα εξ αυτών διοικείται από εννεαμελές (9μελές) Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Σκοπός των Σχολικών Επιτροπών, όπως αυτός καθορίζεται με το άρθρο 243 του Ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114Β/2006), είναι η στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Δήμου Φαρσάλων και ειδικότερα για κάθε Σχολική Επιτροπή:

α. Οικονομική διαχείριση του συλλογικού οργάνου και των Σχολικών Μονάδων (μισθοδοσία καθαριστριών, πληρωμές προμηθευτών, αποδόσεις όλων των νομίμων κρατήσεων. Πληρωμές λογαριασμών Δ.Ε.Η και Ο.Τ.Ε., σύνταξη ετησίου απολογισμού εσόδων εξόδων κ.λπ.),

β. η εκτίμηση έργων για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών μονάδων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους,

γ. η εισήγηση προς τις διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αντίστοιχα για τον εφοδιασμό αρμοδίως των σχολικών μονάδων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις σχολικές βιβλιοθήκες,

δ. η διαχείριση των εσόδων από την εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων,

ε. η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη διοικητική λειτουργία των σχολικών μονάδων.

Προσωπικό, αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης

Οι Σχολικές Επιτροπές του Δήμου Φαρσάλων (Α' /θμιας & Β' /θμιας) στελεκώνονται από δύο υπαλλήλους που τοποθετήθηκαν στις οργανικές μονάδες του Ο.Ε.Υ. του Δήμου Φαρσάλων με παράλληλα καθήκοντα στα Ν.Π.Δ.Δ. Σχολικών Επιτροπών Α' /θμιας και Β' /θμιας Εκπαίδευσης.

Διαπιστώνεται η αναγκαιότητα επιπλέον στελέχωσης των σχολικών επιτροπών με προσωπικό.

Πρόσοδοι

Πρόσοδοι των Σχολικών Επιτροπών είναι οι κρατικές επιχορηγήσεις και τα μισθώματα των κυλικείων.

Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Φαρσάλων - ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ. (Ν.Π.Ι.Δ.)

Γενικά στοιχεία του νομικού προσώπου

Νομική Μορφή	Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού σκοπού (αρθρ. 254 Κ.Δ.Κ)
Έτος ίδρυσης	2011 (ΦΕΚ 856/Β'/16-5-2011), προέκυψε στα πλαίσια του Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης» με τη συγχώνευση των προηγούμενων Νομικών Προσώπων που δραστηριοποιούνταν στον πρώην Δήμο Φαρσάλων και στον πρώην Δήμο Πολυδάμαντα.

Σκοπός λειτουργίας του Νομικού Προσώπου

1. Η οργάνωση λειτουργιών και δραστηριοτήτων και η παροχή κοινωφελών υπηρεσιών με αποδέκτες τους συμπολίτες μας που αφορούν τους τομείς της Υγείας – Πρόνοιας – Κοινωνικής πολιτικής και Περιβάλλοντος, όπως αυτές προσδιορίζονται από τους καταστατικούς σκοπούς της και οι οποίοι συσχετίζονται και συνδέονται με τις αρμοδιότητες του άρθρου 75 του Ν. 3463/2006, όπως ισχύει, το οποίο καθορίζει ότι οι δημοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας
2. Η αξιοποίηση χρηματοδοτικών πλαισίων της Ελληνικής Πολιτείας και της Ε.Ε.

Οργανωτική Διάρθρωση

Όργανα Διοίκησης

1. Η ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ. διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από εννέα (9) μέλη, τα οποία ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, από το Δημοτικό Συμβούλιο. Από τα μέλη αυτά, τουλάχιστον έξι (6) είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου, εκ των οποίων δύο(2) προέρχονται από τη μειοψηφία, ένα (1) μέλος είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής του Δήμου Φαρσάλων και οι υπόλοιποι είναι δημότες ή κάτοικοι του Δήμου που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης. Στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου θα προστίθεται και ένας (1) εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, (χωρίς αλλαγή της συστατικής πράξης και θα επηρεάζει

τον αριθμό των δημοτών του Δ.Σ.) που θα προτείνεται από τη γενική του Συνέλευση, όταν οι εργαζόμενοι αορίστου χρόνου θα είναι πάνω από 20 άτομα.

2. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου, εκτός αν στην πράξη σύστασης της επιχείρησης προβλέπεται μικρότερη θητεία. Σε κάθε περίπτωση, η θητεία του λήγει το αργότερο τρεις (3) μήνες μετά την εγκατάσταση του νέου Δημοτικού Συμβουλίου.

3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι δυνατόν να αντικατασταθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους, με αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που τα όρισε, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Για την αντικατάσταση του εκπροσώπου των εργαζομένων και του κοινωνικού φορέα της περιοχής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του οργάνου που τους πρότεινε.

4. Το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του.

Σχόλια – παρατηρήσεις επί της υπάρχουσας στελέχωσης με τακτικό προσωπικό.

Η Κοινωφελής Επιχείρηση λειτουργεί βάσει του εσωτερικού κανονισμού Υπηρεσιών (ΕΚΥ) και του κανονισμού Διαχείρισης.

Στο τακτικό προσωπικό της επιχείρησης και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου εντάσσεται ο Διευθυντής (Π.Ε.13-Πολιτικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης) του Νομικού Προσώπου και ένας υπάλληλος γενικών καθηκόντων Υ.Ε. – ΑΜΕΑ. Η λογιστική παρακολούθηση γίνεται από λογιστή εξωτερικό συνεργάτη.

Παρ' όλες τις αντιξοότητες και τις εμφανείς ελλείψεις σε θέματα στελέχωσης, η ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ ανταποκρίνεται σε ικανοποιητικό βαθμό στις ανάγκες που προκύπτουν.

Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης του Κεντρικού της ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ

	ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1	Αρκετά μεγάλη εμπειρία στην υποβολή προτάσεων προς χρηματοδότηση και στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων κοινοτικών προγραμμάτων	Έλλειψη προσωπικού (είναι αναγκαίο να προσληφθεί ένας εργαζόμενος για την γραμματειακή υποστήριξη του Κεντρικού)	Πρόσληψη προσωπικού για την γραμματειακή υποστήριξη του Κεντρικού	Η μείωση χρηματοδότησης των προγραμμάτων λόγω των οικονομικών συνθηκών
2	Η ευελιξία του νομικού προσώπου (μία χρηματοδότηση είναι δυνατό να επιτευχθεί σε μία εργάσιμη/δεν έχει την εικόνα του στενού δημόσιου τομέα)	Πολλές φορές υπάρχει καθυστέρηση στην καταβολή της χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά προγράμματα, προγράμματα από εθνικούς πόρους και της	Επέκταση δραστηριοτήτων/προγραμμάτων σε όλο το γεωγραφικό φάσμα του Δήμου.	Η καθυστέρηση στην καταβολή της χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά προγράμματα, προγράμματα από εθνικούς πόρους και της χρηματοδότησης

		χρηματοδότησης μέσω Σχεδίου Δράσης από τον Δήμο.		μέσω Σχεδίου Δράσης από τον Δήμο.
3	Καλή εικόνα οικονομικών		Μεγιστοποίηση συνεργασίας με τον Δήμο.	

Υποδομές και εξοπλισμός (κτήρια , οχήματα)

A. Κτηριακός Εξοπλισμός

1. Τομέας Διοίκησης

Η Διοίκηση της ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ στεγάζεται σε μισθωμένο κτήριο επί της οδού Αχιλλέως 6 στο ισόγειο.

2. Τομέας δράσεων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης

α. Το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι στεγάζεται στο Κ.Α.Π.Η. Φαρσάλων και στο κτήριο του αγροτικού ιατρείου Βαμβακούς Φαρσάλων.

β. Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 1 στεγάζεται στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Φαρσάλων.

γ. Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 2 στεγάζεται στο πρώην Δημοτικό Σχολείο Βασιλή.

δ. Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 3 στεγάζεται στο πρώην Κοινοτικό Κατάστημα Σταυρού.

ε. Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 4, στεγάζεται στο πρώην Κοινοτικό Κατάστημα Ρευματίας.

στ. Ο Παιδικός Σταθμός Ρευματίας στεγάζεται στο πρώην Δημοτικό Σχολείο Ρευματίας.

ζ. Το Κέντρο Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων στεγάζεται σε δύο λυόμενες κατοικίες εντός του τοπικού οικισμού Ρομά.

B. Οχήματα

Δύο πολυμορφικά (2) αυτοκίνητα για χρήση αποκλειστικά στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

Γ. Εξοπλισμός πληροφορικής - επικοινωνιών και εξοπλισμός γραφείου

Η επιχείρηση, για τη διοικητική της υποστήριξη, διαθέτει εκτυπωτές, φαξ, φωτοαντιγραφικό, γραφεία, καρέκλες, βιβλιοθήκη, ντουλάπες αρχείου, air conditions, καθώς και ένα μεγάλο τραπέζι συνεδριάσεων με 10 καρέκλες.

Επίσης, διαθέτει λογισμικά προγράμματα: εφαρμογή Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων – Μισθοδοσία, εφαρμογή οικονομικής και εμπορικής διαχείρισης, εφαρμογή για παροχή υπηρεσιών ενιαίας αρχής πληρωμών.

Επίσης, υπάρχει πρόσβαση σε διαδικτυακή βάση πληροφοριών και εφαρμογών Δημοτικών Επιχειρήσεων.

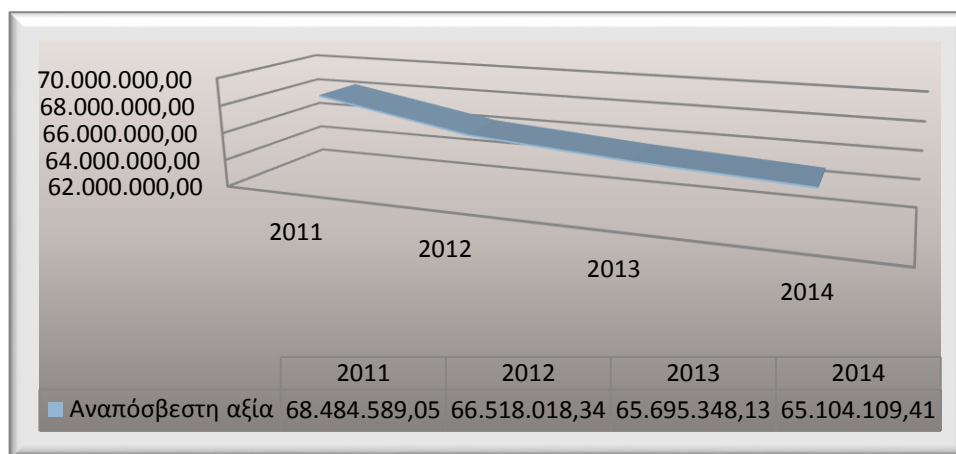
Οικονομικά στοιχεία Δήμου Φαρσάλων και Νομικών Προσώπων

Δημοτική ακίνητη περιουσία

Το μητρώο της πάγιας περιουσίας του Δήμου Φαρσάλων περιόδου 2011-2014 αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Είδος παγίου	Αναπόσβεστη Αξία			
	2011	2012	2013	2014
Γήπεδα-οικόπεδα	30.426.094,89	30.426.094,89	30.426.094,89	30.426.094,89
Πλατείες- Πάρκα- Παιδότοποι κοινής χρήσεως	1.786.136,51	1.823.314,05	2.606.715,85	2.549.372,77
Οδοί-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	5.690.910,25	5.139.204,19	4.440.891,79	3.872.232,24
Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	770.976,18	565.305,18	489.436,14	552.527,85
Ορυχεία, Μεταλλεία, Λατομεία, Αγροί, Φυτείες, Δάση	16.618.661,58	16.618.661,58	16.618.661,58	16.618.661,58
Κτήρια και τεχνικά έργα	11.749.409,48	10.729.330,35	9.918.880,82	9.768.299,83
Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	239.513,52	256.738,88	264.188,85	493.452,86
Λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	80.904,94	147.228,6	245.468,42	223.079,07
Μηχανήματα τεχνικές εγκαταστάσεις και λοιπός τεχνικός εξοπλισμός	186.054,82	167.654,87	132.336,71	101.090,56
Μεταφορικά μέσα	308.229,71	198.882,33	139.612,05	156.870,47
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	627.697,15	445.603,42	413.061,03	342.427,29
ΣΥΝΟΛΟ	68.484.589,05	66.518.018,34	65.695.348,13	65.104.109,41

Γράφημα: Αξία πάγιας περιουσίας περιόδου 2011-2014

Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας

Η ακίνητη περιουσία του Δήμου αξιοποιείται όπως περιγράφεται στη συνέχεια:

- Οι βοσκότοποι κατανέμονται στους κτηνοτρόφους της περιοχής σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
- Τα αγροτεμάχια μισθώνονται στους ενδιαφερόμενους είτε για γεωργικές εκμεταλλεύσεις είτε για δημιουργία κτηνοτροφικών μονάδων, κατόπιν δημοπρασιών. Τα έσοδα από μισθώσεις καλλιεργήσιμης γης αποτελούν το μεγαλύτερο από τα ίδια έσοδα του Δήμου.

Πίνακας αγροτεμαχίων ανά Δημοτική Ενότητα

A/A	Δημοτική Ενότητα	Έκταση (στρέμματα)
1	Ενιπέα	3.998,688
2	Ναρθακίου	231,91
3	Πολυδάμαντα	5.145,19
4	Φαρσάλων	724.50

- Τα δημοτικά κτήρια μισθώνονται, κυρίως, για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (με δημοπρασία) είτε παραχωρούνται προσωρινά σε διάφορους επαγγελματίες ή φορείς, συλλόγους με τέλος χρήσης σύμφωνα με τον κανονισμό χρήσης.
- Δημοτικά οικοπέδα και κοινόχρηστοι χώροι (μελέτη για αξιοποίηση).

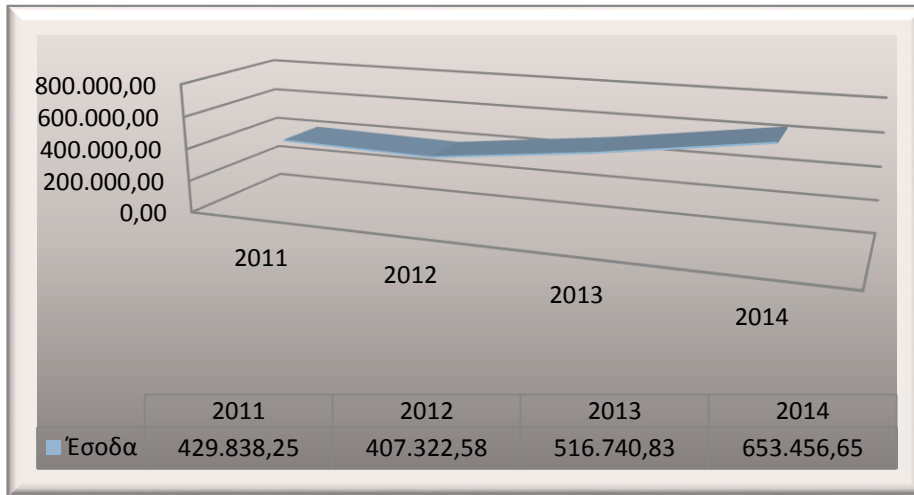
Τα έσοδα που προέκυψαν από τη μίσθωση όλων των προαναφερθέντων για τα έτη 2011, 2012, 2013 και 2014 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Έτη αναφοράς				
Περιγραφή	2011	2012	2013	2014
Έσοδα από μίσθωση αγροτεμαχίων	386.851,62	367.850,86	467.160,46	601.504,06

Μισθώματα από αστικά ακίνητα και παραχωρήσεις δημοτικών αιθουσών	9.042,22	10.310,46	10.720,44	12.346,16
Δικαίωμα βοσκής	33.944,41	29.161,26	38.859,93	39.606,44
Σύνολα	429.838,25	407.322,58	516.740,83	653.456,65

Γράφημα: Σύνολο εσόδων από μίσθωση ακίνητης περιουσίας περιόδου 2011-2014

Όπως προκύπτει, η δημοτική περιουσία του Δήμου είναι σημαντική, ανακύπτουν όμως, ζητήματα **αμφισβήτησης ιδιοκτησιακού καθεστώτος**, έως και καταπατήσεων. Γίνεται συστηματική διερεύνηση της κατάστασης της δημοτικής περιουσίας ώστε να επιλεγθούν τα ακίνητα που ενδείκνυνται για αξιοποίηση με τον βέλτιστο τρόπο.

Η λογική αυτή υιοθετείται με **την ένταξη της στο Στρατηγικό Σχεδιασμό του Δήμου** και στον άξονα Βελτίωση της Διοικητικής και Παραγωγικής Ικανότητας του Δήμου στο μέτρο **4.4.6**.

Απολογιστικά στοιχεία του Δήμου

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται **απολογιστικά στοιχεία του Δήμου** για τα έτη 2011, 2012, 2013 και 2014, καθώς και οι Ισολογισμοί των χρήσεων 2011, 2012, 2013 και 2014, προκειμένου να διαμορφωθεί γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου μετά την εφαρμογή του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης».

Έσοδα

Αναλύοντας τα απολογιστικά στοιχεία του Δήμου διαπιστώνεται ότι τα εισπραχθέντα έσοδα διακρίνονται σε έξι βασικές ομάδες:

- ♦ Τακτικά Έσοδα (ομάδα 0)
- ♦ Έκτακτα Έσοδα (ομάδα 1)
- ♦ Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.) που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (ομάδα 2)

- ♦ Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε. (ομάδα 3)
- ♦ Εισπράξεις Υπέρ του Δημοσίου & Τρίτων και Επιστροφές χρημάτων (ομάδα 4)
- ♦ Χρηματικό Υπόλοιπο (ομάδα 5)

Η διαχρονική εξέλιξη των εσόδων που εισπράχθηκαν από τον Δήμο Φαρσάλων κατά την τελευταία τετραετία 2011-2014, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία των ταμειακών απολογισμών, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

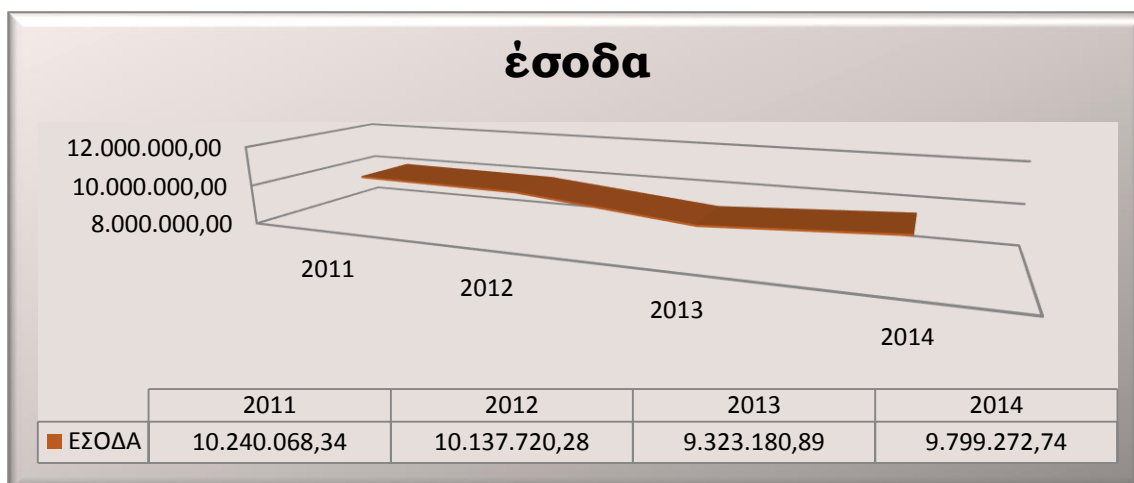
Ομάδα εσόδων	ΕΣΟΔΑ				
	0 ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2011	2012	2013	2014
01	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	484.230,26	473.590,41	506.507,87	553.127,00
02	Έσοδα από κινητή περιουσία	66.556,10	61.784,83	51.630,08	33.539,00
03	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	856.374,48	901.567,73	874.768,38	720.991,00
04	Έσοδα από λοιπά τέλη δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	209.765,10	174.197,26	158.071,81	143.257,00
05	Φόροι και εισφορές	77.920,17	58.568,92	46.992,34	23.979,00
06	Έσοδα από επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	4.214.468,82	2.746.612,14	3.076.354,32	3.065.751
07	Λοιπά τακτικά έσοδα	50.758,04	15.315,40	9.511,67	24.675,00
	Γενικό σύνολο τακτικών εσόδων	5.960.072,97	4.428.784,09	4.723.836,47	4.565.319,00
1	Έκτακτα έσοδα				
11	Έσοδα από εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	0,00	0,00	1.771,65	8.858,00
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	397.438,42	611.298,79	268.889,82	512.950,00
13	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	722.431,30	1.599.907,21	1.242.856,54	1.741.525,00
14	Δωρεές -κληρονομίες - κληροδοσίες	0,00	150,00	0,00	0,00
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα-παράβολα	89.661,95	62.229,54	60.474,54	80.122,00
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	8.106,38	3.460,00	3.980,00	3.199,00
	Γενικό Σύνολο	1.217.638,05	2.277.045,54	1.577.972,55	2.346.654,00

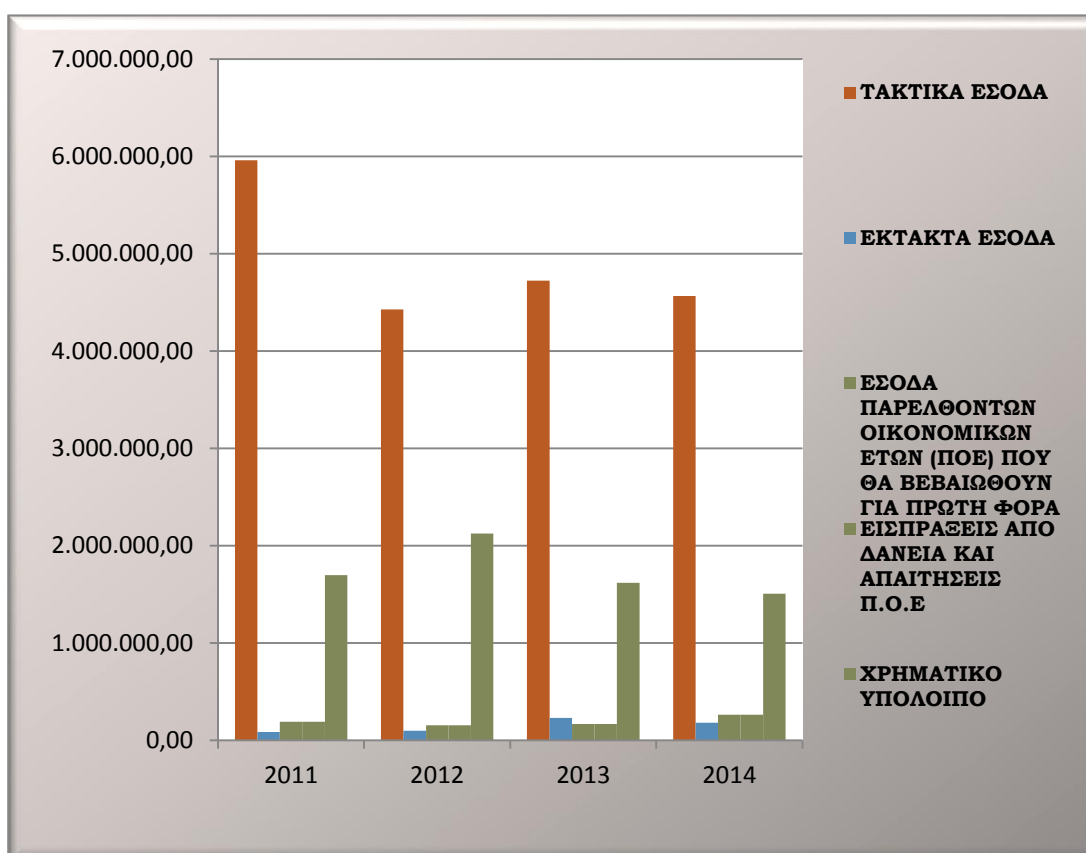

	εκτάκτων εσόδων				
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) που θα βεβαιωθούν για πρώτη φορά				
21	Έσοδα Π.Ο.Ε τακτικά	84.255,60	98.137,50	229.340,00	180.154,00
22	Έσοδα Π.Ο.Ε έκτακτα	0,00	0,00	0,00	0,00
	Γενικό Σύνολο Εσόδων Π.Ο.Ε.	84.255,60	98.137,50	229.340,00	180.154,00
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.				
31	Εισπράξεις από δάνεια	0,00	0,00	0,00	0,00
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	188.437,66	152.999,84	167.044,26	263.881,00
	Γενικό σύνολο εισπράξεων από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	188.437,66	152.999,84	167.044,26	263.881,00
4	Εισπράξεις υπέρ του δημόσιου και τρίτων και επιστροφές και χρημάτων				
41	Εισπράξεις υπέρ του δημόσιου και τρίτων	1.061.189,03	994.081,40	967.404,40	921.910,00
42	Επιστροφές χρημάτων	31.782,49	63.378,12	39.334,35	13.882,00
	Γενικό σύνολο εισπράξεων υπέρ του δημόσιου και τρίτων	1.092.971,52	1.057.459,52	1.006.738,75	935.792,00
5	Χρηματικό υπόλοιπο				
511	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	973.722,21	1.097.258,30	430.359,15	293.601,00
512	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτο έσοδα	720.970,33	1.026.035,49	1.187.889,71	1.213.874,00
	Γενικό σύνολο χρηματικού υπολοίπου	1.696.692,54	2.123.293,79	1.618.248,86	1.507.475,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	10.240.068,34	10.137.720,28	9.323.180,89	9.799.272,74

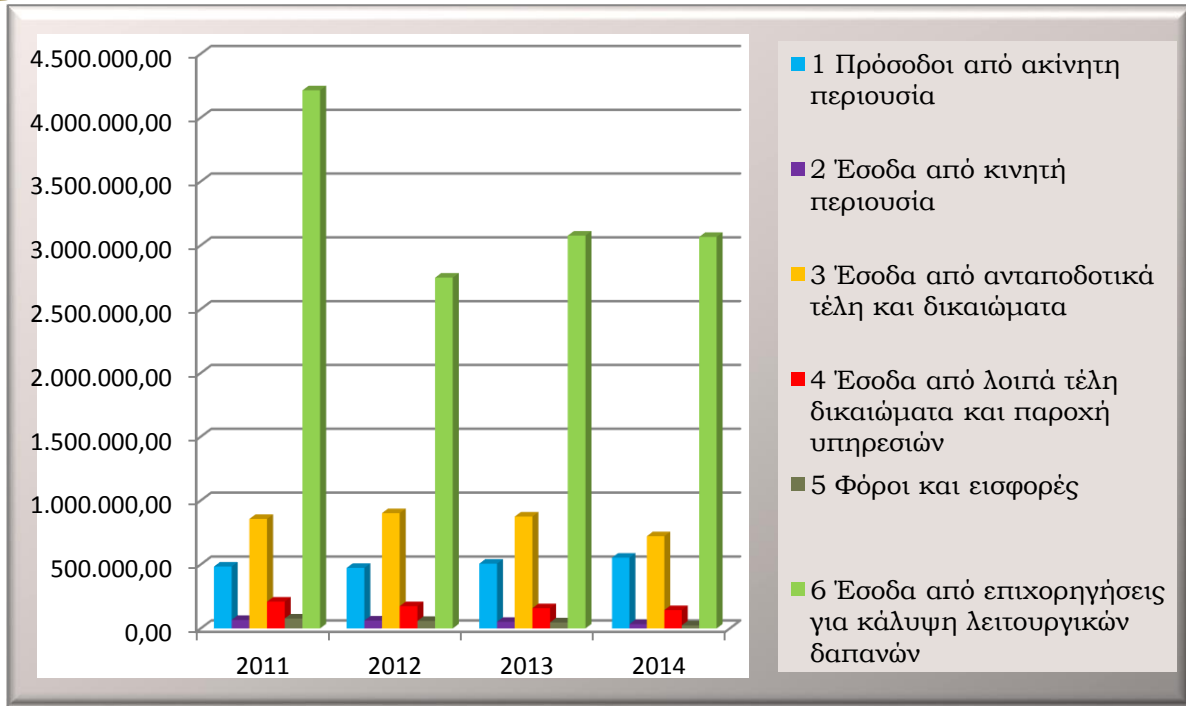
Γράφημα: κατανομή εσόδων περιόδου 2011-2014

Γράφημα: κατανομή ανά κατηγορία εσόδων περιόδου 2011-2014

Γράφημα: κατανομή τακτικών εσόδων περιόδου 2011-2014

Κυριότερη πηγή τακτικών εσόδων για τον Δήμο αποτελούν τα **έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες**.

Η δεύτερη σημαντικότερη πηγή τακτικών εσόδων αποτελούν τα **έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα**,

Η τρίτη σημαντική πηγή τακτικών εσόδων είναι οι πρόσοδοι **από ακίνητη περιουσία** (κυριότερη πηγή τα έσοδα από εκμίσθωση καλλιεργήσιμης γης).

Έξοδα

Η εξέλιξη των πληρωθέντων δαπανών για την περίοδο 2011-2014, σύμφωνα με τα επίσημα απολογιστικά στοιχεία, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί, από τον οποίο προκύπτει ότι τα έξοδα των ταμειακών απολογισμών του Δήμου διακρίνονται στις ακόλουθες τέσσερις (4) ομάδες:

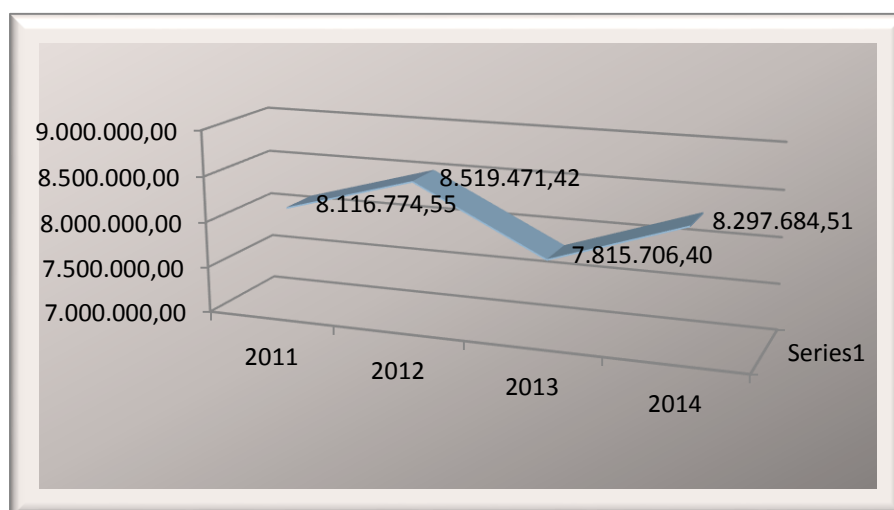
1. Έξοδα χρήσης (ομάδα 6)
2. Επενδύσεις (ομάδα 7)
3. Πληρωμές Π.Ο.Ε. αποδόσεις και προβλέψεις (ομάδα 8)
4. Αποθεματικό (ομάδα 9)

ΕΞΟΔΑ					
Ομάδα	Περιγραφή	2011	2012	2013	2014

0		Λειτουργικά έξοδα			
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	2.963.484,44	2.299.632,52	2.310.987,12	2.209.287,00
61,62	Αμοιβές και παροχές τρίτων	1.133.603,30	1.425.886,72	1.345.326,97	1.297.441,15
63,64	Φόροι, τέλη, λοιπά γενικά έξοδα	168.534,77	88.352,64	243.600,00	122.220,22
651	Τοκοχρεολύσια δανείων	131.037,67	109.085,98	110.000,00	110.484,58
66	Προμήθειες-αναλώσεις υλικών	242.204,65	392.974,63	277.498,60	273.591,97
67,68	Μεταβιβάσεις σε τρίτους, λοιπά έξοδα	1.127.245,43	796.108,59	799.245,00	798.205,62
81,83	Επιχορηγούμενες και μη πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	347.562,57	826.213,46	722.616,66	775.661,69
82,85	Λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις	1.009.670,09	1.117,045,34	1.003.220,15	929.003,97
		Επενδύσεις			
71	Αγορές	192.396,29	197.252,32	86.627,85	26.490,58
73	Έργα	654.459,24	1.192.906,20	1.121.685,85	1.722.644,43
74	Μελέτες	76.330,58	58.235,70	20.560,75	32.538,35
75	Συμμετοχή σε επιχειρήσεις	70.000,00	15.777,32	0,00	0,00
652	Τοκοχρεολύσια δανείων επενδύσεων	245,52	0,00	0,00	114,54
	Σύνολο εξόδων και πληρωμών	8.116.774,55	8.519.471,42	7.815.706,40	8.297.684,51

Γράφημα: Κατανομή εξόδων περιόδου 2011-2014

Το μεγαλύτερο τμήμα των εξόδων χρήσης αφορά στις **αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού**. Σημαντικό τμήμα των εξόδων χρήσης αντιστοιχεί και στις αμοιβές και παροχές τρίτων.

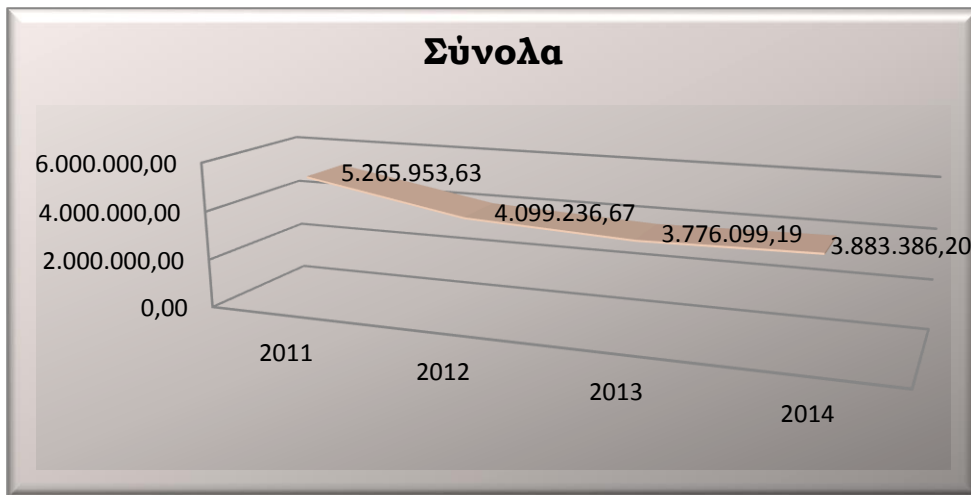
Αποτίμηση οικονομικών δεδομένων επιχορηγήσεων

Αξίζει να σημειώσουμε ότι μετά από την εφαρμογή του προγράμματος "Καλλικράτη" στους Δήμους, τα τακτικά έσοδα από θεσμοθετημένους πόρους μειώθηκαν σημαντικά και καθοριστικά για την υλοποίηση του έργου τους. Οι επιχορηγήσεις για κάλυψη γενικών δαπανών (ΚΑΠ) και οι επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες (πρώην ΣΑΤΑ) την περίοδο 2011-2014 έχουν μειωθεί κατά 41% και 51% αντίστοιχα. Η Δημοτική Αρχή όμως, αξιοποιώντας ευρωπαϊκά προγράμματα (Ε.Σ.Π.Α, Πράσινο Ταμείο) καθώς και προγράμματα δημοσίων επενδύσεων από εθνικούς πόρους αύξησε την εισροή των έκτακτων χρηματοδοτήσεων υλοποιώντας έργα υποδομών. Επίσης, η συμμετοχή του Δήμου σε προγράμματα για απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα αύξησε την εισροή των χρηματοδοτήσεων, μειώνοντας ταυτόχρονα το κόστος της μισθοδοσίας για προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου από δημοτικούς πόρους.

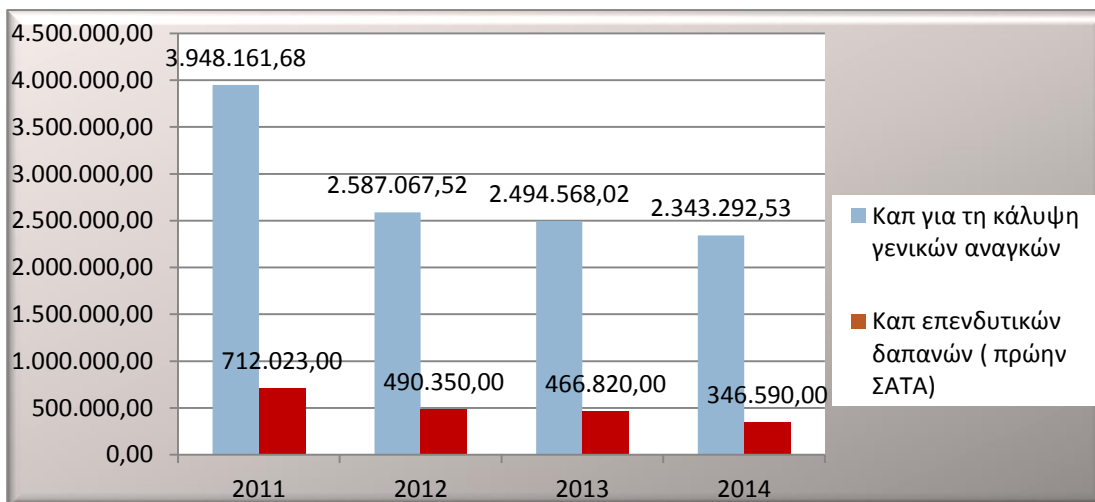
Πηγές Επιχορηγήσεων	Έτη αναφοράς			
	2011	2012	2013	2014
Καπ για την κάλυψη γενικών αναγκών	3.948.161,68	2.587.067,52	2.494.568,02	2.343.292,53
Καπ για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών Α/βαθμιας και Β/βαθμιας εκπαίδευσης	266.307,14	212.726,16	247.755,56	212.726,16
Επιχορήγηση για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	0,00	0,00	212.117,56	398.697,74
Επιχορήγηση άρθρου 27 του Ν. 3756/2009	244.753,07	733.478,79	280.849,20	508.789,87
Καπ επενδυτικών δαπανών (πρώην ΣΑΤΑ)	712.023,00	490.350,00	466.820,00	346.590,00
Επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων	45.908,74	36.614,26	35.047,35	34.348,40
Επιχορηγήσεις για κάλυψη δαπανών πολιτικής προστασίας	48.800,00	39.000,00	38.941,50	38.941,50
Σύνολο	5.265.953,63	4.099.236,67	3.776.099,19	3.883.386,20

Πίνακας: Απολογιστικά στοιχεία θεσμοθετημένων πόρων περιόδου 2011-2014

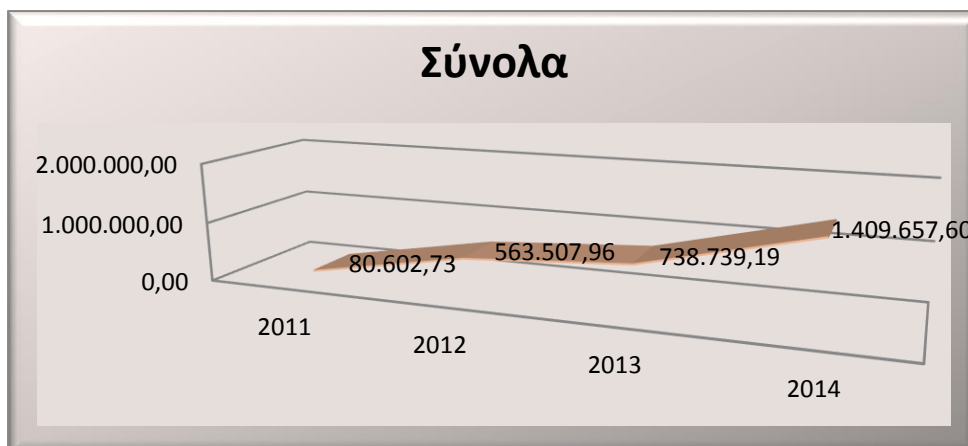
Κατανομή χρηματοδοτήσεων από θεσμοθετημένους πόρους περιόδου 2011-2014

Κατανομή επιχορηγήσεων ΚΑΠ και ΣΑΤΑ περιόδου 2011-2014

Κατανομή χρηματοδοτήσεων από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα περιόδου 2011-2014

Ο Καλλικρατικός Δήμος Φαρσάλων, από τη σύσταση του μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου έτους 2015, δεν έχει συνάψει δάνειο με κάποιο πιστωτικό ίδρυμα ή με το Τ.Π. & Δ.

Αποπληρώνει τα δυο δάνεια (μέσω παρακράτησης από τακτική χρηματοδότηση-ΚΑΠ) που είχε συνάψει ο πρώην Καποδοιστριακός Δήμος Πολυδάμαντα με το Τ.Π. & Δ. για εξόφληση λειτουργικών δαπανών του.

Αριθμός Δανείου	Ημερομηνία σύναψης Δανείου	Διάρκεια	Ύψος Δανείου	Υπόλοιπο δανείου (31.12.2014)
20810	04/10/2000	Από 01/01/2001 έως 31/12/2015	(106.147,00 δρχ) 311.510,00 €	31.584,11
23241	01/09/2004	Από 01/01/2005 έως 31/12/2019	656.525,00 €	292.613,96
ΣΥΝΟΛΟ				324.198,07

πίνακας παρουσίασης των δανείων προς το Τ.Π.& Δ.

Οικονομικά στοιχεία νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται απολογιστικά στοιχεία των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου του Δήμου για τα έτη 2011, 2012, 2013 και 2014

Απολογιστικά οικονομικά στοιχεία νομικού προσώπου με την επωνυμία:

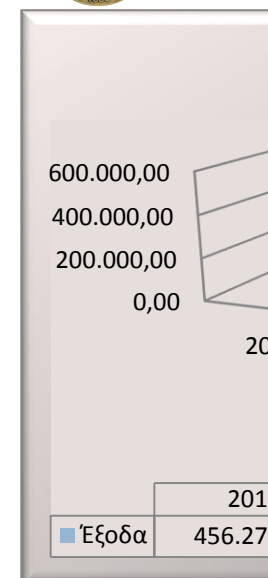
Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Αλληλεγγύης Δήμου Φαρσάλων (Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.)

1.000.000 500.000	Ο	Έσοδα				
		Έτη αναφοράς				
	Ομάδα Κ.Α	Περιγραφή	2011	2012	2013	2014
	0	Τακτικά έσοδα	490.766,80	305.181,81	281.213,50	310.005,92
	4	Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου, ασφαλιστικών φορέων και τρίτων	57.040,71	88.997,48	78.989,85	68.643,38
	5	χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενου έτους	197.415,06	316.504,73	154.147,96	101.864,25
		Σύνολο Πόρων	753.198,73	710.684,02	514.351,31	480.513,55

Έσοδα
Έτη αναφοράς

Ομάδα	Περιγραφή	2011	2012	2013	2014
Λειτουργικά Έξοδα					
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	151.177,04	168.647,26	169.456,79	200.153,57
61,62	Αμοιβές και παροχές τρίτων	74.486,86	69.737,27	34.833,62	41.710,80
63,64	Φόροι, τέλη, λοιπά γενικά έξοδα	66.392,36	90.867,40	82.138,91	44.543,27
651	Τοκοχρεολύσια δανείων	0,00	0,00	70,44	93,94
66	Προμήθειες-αναλώσεις υλικών	37.582,92	48.735,41	28.954,41	16.168,78
67,68	Μεταβιβάσεις σε τρίτους, λοιπά έξοδα	1.510,41	0,00	0,00	2,87
81,83	Επιχορηγούμενες και μη πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	31.904,22	58.970,98	14.924,97	13.235,86
82,85	Λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις	84.093,19	109.027,12	79.025,07	68.626,48
Επενδύσεις					
71	Αγορές	9.131,64	10.550,62	2.532,85	50,00
	Σύνολο εξόδων και πληρωμών	456.278,64	556.536,06	412.487,06	384.585,57

Απολογιστικά οικονομικά στοιχεία νομικού προσώπου με την επωνυμία

α:

“Σχολική Επιτροπή Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης”

Έσοδα					
	Περιγραφή	2011	2012	2013	2014
1	Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης	71.063,78	71.209,83	55.444,12	28.510,68
2	Έσοδα	74.171,78	40.142,59	155.715,58	161.908,24
	Σύνολο εσόδων	145.235,56	211.352,42	211.159,70	190.418,92

Έξοδα					
	Περιγραφή	2011	2012	2013	2014
1	Έξοδα	74.025,73	155.908,30	182.649,02	165.665,47
2	Καταθέσεις 31 Δεκεμβρίου εκάστοτε έτους	71.209,83	55.444,12	28.510,68	24.753,45
	Σύνολο εξόδων	145.235,56	211.352,42	211.159,70	190.418,92

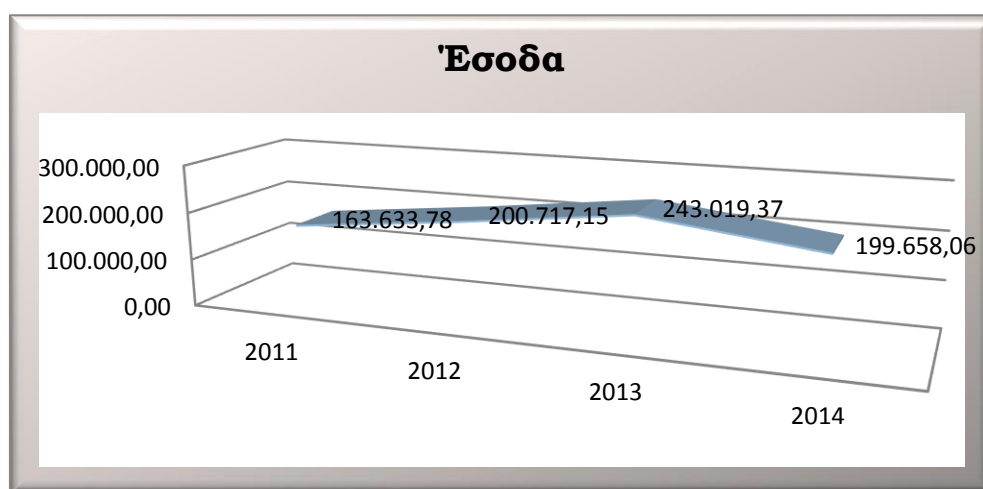

Απολογιστικά οικονομικά στοιχεία νομικού προσώπου με την επωνυμία:

“Σχολική Επιτροπή Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης”

Έσοδα					
	Περιγραφή	2011	2012	2013	2014
1	Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης	78.753,12	78.573,12	74.848,24	46.176,93
2	Έσοδα	85.060,66	122.144,03	168.171,13	153.481,13
	Σύνολο εσόδων	163.633,78	200.717,15	243.019,37	199.658,06

Έξοδα					
	Περιγραφή	2011	2012	2013	2014
1	Έξοδα	85.060,66	125.868,91	196.842,44	139.913,29
2	Καταθέσεις 31 Δεκεμβρίου εκάστοτε έτους	78.753,12	74.848,24	46.176,93	59.744,77
	Σύνολο εξόδων	163.633,78	200.717,15	243.019,37	199.658,06

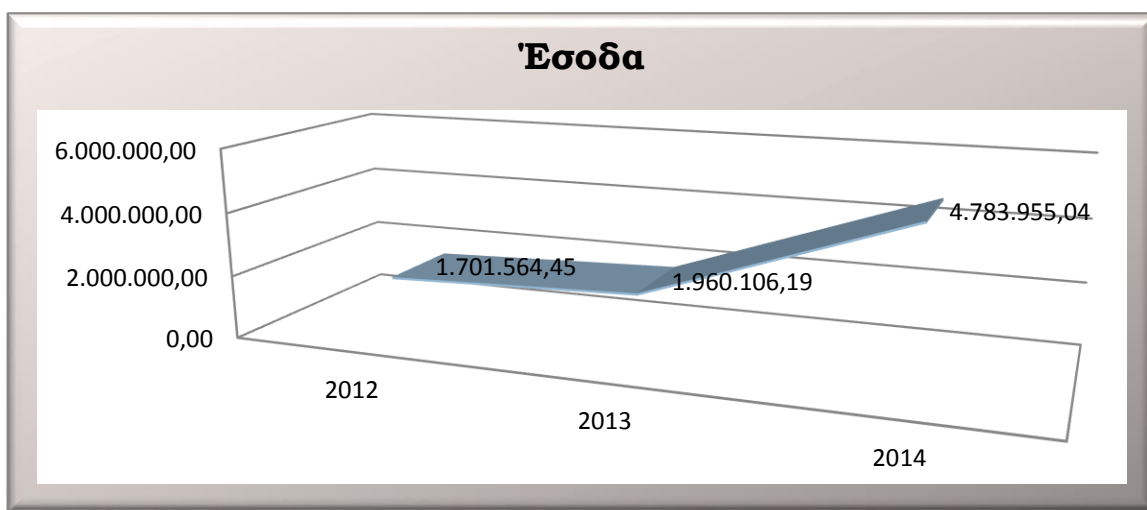
Οικονομικά στοιχεία νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται απολογιστικά στοιχεία των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου του Δήμου για τα έτη 2012, 2013 και 2014.

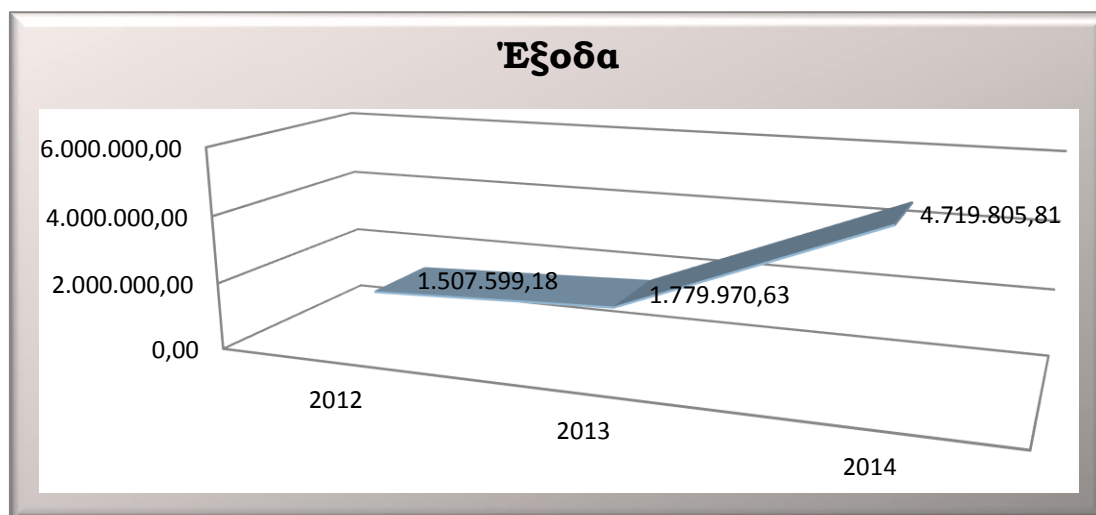
Απολογιστικά οικονομικά στοιχεία νομικού προσώπου με την επωνυμία:

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Φαρσάλων (Δ.Ε.Υ.Α.Φ.)

Έσοδα				
	Περιγραφή	2012	2013	2014
1	Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα	1.686.818,29	1.636.498,98	1.616.149,39
2	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	0,00	129.641,94	2.896.170,09
3	Επιχορηγήσεις από ΟΑΕΔ	0,00	0,00	91.500,00
4	Ταμειακό υπόλοιπο προηγούμενου έτους	14.746,16	193.965,27	180.135,56
	Σύνολο εσόδων	1.701.564,45	1.960.106,19	4.783.955,04

Έξοδα				
	Περιγραφή	2012	2013	2014
1	Αμοιβές προσωπικού	299.369,92	309.989,66	410.345,56
2	Δάνεια	30.045,50	146.460,26	2.841.245,26
3	Δαπάνες για επενδύσεις	35.941,89	224.303,15	193.805,99
4	Λοιπά έξοδα	1.142.241,87	1.099.217,56	1.274.409,00
	Σύνολο εξόδων	1.507.599,18	1.779.970,63	4.719.805,81

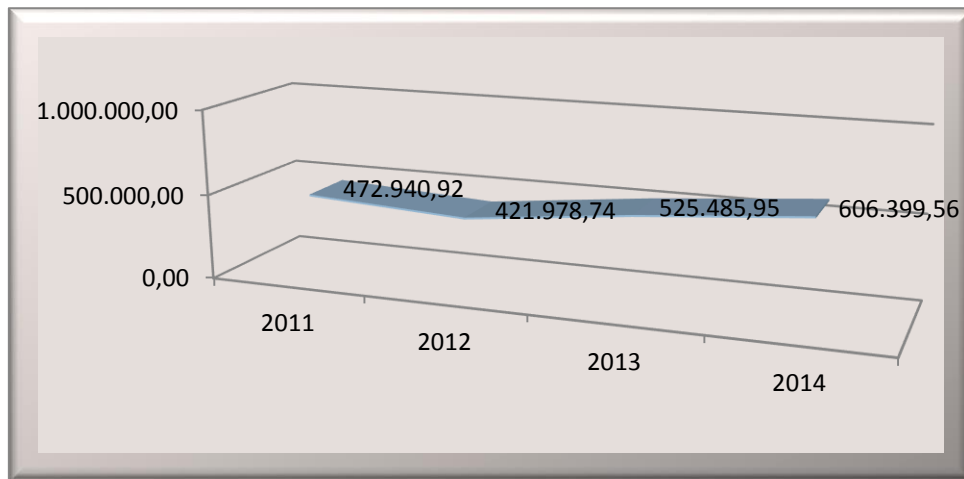
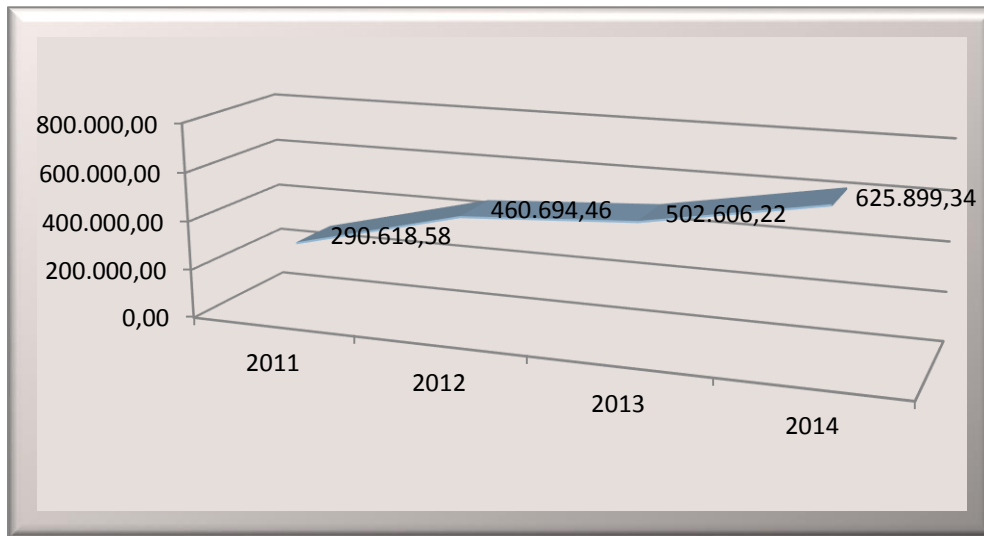
Οικονομικά στοιχεία (ισολογισμού) νομικού προσώπου με την επωνυμία:

Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Φαρσάλων

	2014	2013	2012	2011
Σύνολο εσόδων	606.399,56	525.485,95	421.978,74	472.940,92
Επιχορηγήσεις ΕΣΠΑ	448.605,82	373.095,10	281.178,96	321.421,19
Επιχορήγηση από τον Δήμο	85.415,15	149.325,63	137.609,00	150.000,00
Τόκοι	2,16	5,22	50,78	109,73
Λοιπά έσοδα	72.376,43	3.060,00	3.140,00	1.410,00
Σύνολο εξόδων	625.899,34	502.606,22	460.694,46	290.618,58
Δαπάνες απασχολούμενων	395.855,79	403.259,24	365.019,83	229.511,07
Δαπάνες για διάφορα έξοδα	230.043,55	99.346,98	95.674,63	61.107,51

Κατανομή εσόδων

Κατανομή εξόδων

Ανάλυση της Υφιστάμενης Κατάστασης των δεδομένων του Δήμου Φαρσάλων στη θεματική ενότητα Οικονομικά

S.W.O.T. Ανάλυση

Ισχυρά σημεία	Αδύνατα σημεία	Ευκαιρίες	Απειλές
1. προσαρμογή της επιχειρησιακής λειτουργίας του δήμου στην τρέχουσα δημοσιονομική συγκυρία	Μείωση των θεσμοθετημένων πόρων σε σημαντικό βαθμό	Διεύρυνση πηγών χρηματοδότησης με την αξιοποίηση των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ευρωπαϊκών, περιφερειακών Εθνικών)	Η εφαρμογή του προγράμματος εξυγίανσης περιορίζει τις κοινωνικές και αναπτυξιακές δράσεις του δήμου
2. Καλή εικόνα των οικονομικών μεγεθών	Οι διατεθειμένοι οικονομικοί πόροι δεν επαρκούν για την άσκηση όλου του εύρους των αρμοδιοτήτων του "Καλλικράτη"	Αναλυτική κοστολόγηση υπηρεσιών	Η δύσκολη δημοσιονομική και οικονομική συγκυρία δημιουργεί αβεβαιότητα ως προς τα προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα του δήμου
3. Η κάλυψη των ληξιπροθέσμων οφειλών ενισχύει την	Αδυναμία είσπραξης οφειλών λόγω ευρύτερων	Βελτίωση μηχανισμού είσπραξης χρεών	Αυξάνεται ο αριθμός των δημοτών που χρήζουν κοινωνικής

αξιοπιστία και φερεγγυότητα του Δήμου	οικονομικών συγκυριών	παρελθόντων ετών	ενίσχυσης λόγω οικονομικής κρίσης
4. Σημαντική ακίνητη περιουσία, ιδίως των αγροτεμαχίων	Η λειτουργία της αποθήκης	Σύνταξη μελέτης για αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, σύνταξη κτηματολογίου	

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την έναρξη του ενιαίου Δήμου έγιναν συγκεκριμένα βήματα για μια ορθολογική οικονομική διαχείριση όπως:

- ▶ Αποπληρωμή υποχρεώσεων των πρώην Δήμων προς τρίτους (είτε από ίδιους πόρους, είτε από το Υπουργείο Εσωτερικών από το πρόγραμμα ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων).
- ▶ Μη συννομολόγηση δανείων με πιστωτικά ιδρύματα ή το Τ.Π. & Δ.
- ▶ Τη μείωση του κόστους λειτουργίας του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων.
- ▶ Προσπάθειες για αύξηση των εσόδων που σχετίζονται με την οικονομική αυτοτέλεια του Δήμου.
- ▶ Μη δημιουργία νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων με δεδομένη την συνεχόμενη μείωση της κρατικής χρηματοδότησης .
- ▶ Αξιοποίηση εθνικών πόρων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων (είτε για κατασκευή μεγάλων έργων και υποδομών είτε για ανθρώπινο δυναμικό).

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ και ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών, πολεοδομίας και περιβάλλοντος

Οργανωτική δομή

Η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Φαρσάλων αποτελείται από τα ακόλουθα τμήματα:

- A) Τμήμα Τεχνικής Υπηρεσίας
- B) Τμήμα Πολεοδομίας και χωροταξίας
- Γ) Τμήμα Καθαριότητας – αμαξοστασίου και πρασίνου

A) Τμήμα Τεχνικής Υπηρεσίας

α) Απασχολούμενο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
2	ΠΕ	ΠΕ3 / Πολιτικών Μηχανικών
1	ΠΕ	ΠΕ4 / Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

1	ΠΕ	ΠΕ6/ Τοπογράφων Μηχανικών
2	ΔΕ	ΔΕ30/ Τεχνιτών
1	ΔΕ	ΔΕ / Υδραυλικών
3	ΔΕ	ΔΕ28 / Χειριστών μηχ/των έργου
3	ΥΕ	ΥΕ16 / Εργατών γενικών καθηκόντων

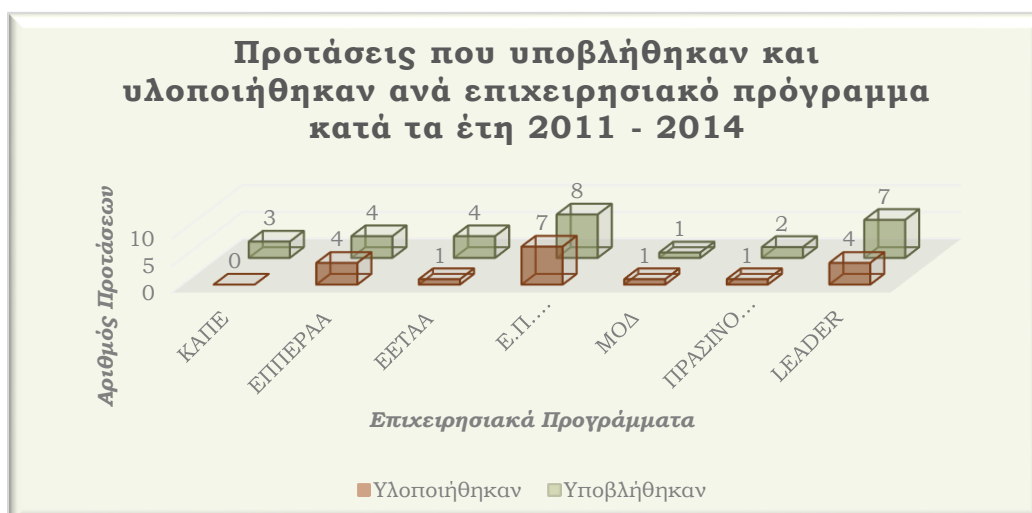
Καταλληλότητα, επάρκεια, αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της υπηρεσίας και προτάσεις για την εσωτερική ανάπτυξη της υπηρεσίας

Η λειτουργία του γραφείου, έως σήμερα, κρίνεται ικανοποιητική στον τομέα παραγωγής και διαχείρισης έργων ακόμη και των συγχρηματοδοτούμενων που απαιτούν ιδιαίτερες ικανότητες, καθώς οι υπάλληλοι που υπηρετούν έχουν εμπειρία στο αντικείμενο παρά την έλλειψη επιστημονικών ειδικοτήτων και προσωπικού. Λόγω των ιδιαίτερων αναγκών που προκύπτουν, επιβάλλεται η ενίσχυση του τμήματος με ανθρώπινο δυναμικό με επαρκή κατάρτιση στη διαχείριση τεχνικών ζητημάτων και στην καταγραφή δεδομένων που αφορούν στην περιουσία του Δήμου τόσο στον αστικό όσο και στον γεωργικό χώρο. Απαιτείται διαρκής συνεργασία με όλα τα γραφεία και τμήματα του Δήμου και πολλούς ελεγκτικούς φορείς για την παροχή διευκρινίσεων ως προς την ορθότερη λειτουργία της υπηρεσίας, γι' αυτό παρουσιάζονται φαινόμενα δυσλειτουργίας.

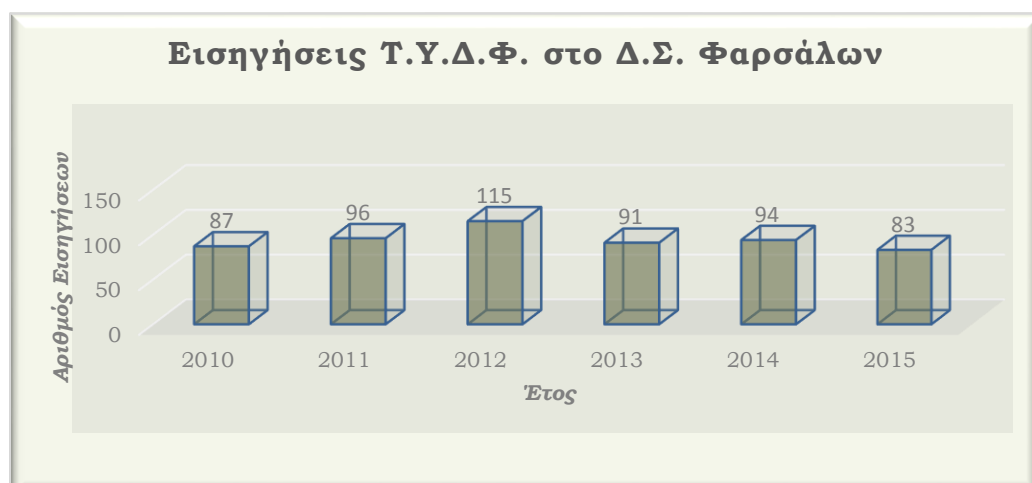
Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται ο αριθμός των μελετών που εκπονήθηκαν το χρονικό διάστημα 2010-2015, παρατηρούμε ότι το έτος 2010 εκπονήθηκαν μόνο 12 μελέτες, από το 2011 και μετά ο μέσος όρος των μελετών που εκπονούνται ανά έτος είναι 28 μελέτες.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται ο αριθμός των προτάσεων που υποβλήθηκαν προς χρηματοδότηση τη χρονική περίοδο 2011-2014, καθώς και ο αριθμός των προτάσεων που υλοποιήθηκαν ανά Ενδιάμεσο Φορέα Χρηματοδότησης, όπως Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας – Κ.Α.Π.Ε., στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη – ΕΠΠΕΡΑΑ, στην Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης – ΕΕΤΑΑ, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, στη ΜΟΔ, στο ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ και στο Τοπικό Πρόγραμμα Leader.

Το Τμήμα εισηγείται θέματα στο Δημοτικό Συμβούλιο Φαρσάλων. **Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται ο αριθμός εισηγήσεων ανά έτος.**

Το Τμήμα της Τεχνικής Υπηρεσίας διεκπεραιώνει και αιτήματα πολιτών όπως βεβαιώσεις πληθυσμού, αφαρίθμησης των οδών, χιλιομετρικής απόστασης, υψομέτρων σε υφιστάμενα πεζοδρόμια, πολεοδομικού χαρακτήρα, μετονομασίας οδών, ταυτοποίησης τοπωνυμίων, για εξόφληση εισφορών για πράξεις του σχεδίου πόλης.

Αριθμός αιτημάτων που διεκπεραιώθηκαν από την Τ.Υ.Δ.Φ. κατά τα έτη 2010 - 2015

Β) Τμήμα Πολεοδομίας και κωροταξίας

α) Απασχολούμενο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΠΕ	ΠΕ4/ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
1	ΔΕ	ΔΕ1 Διοικητικού

Καταλληλότητα, επάρκεια, αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της υπηρεσίας και προτάσεις για την εσωτερική ανάπτυξη της υπηρεσίας

Το τμήμα στελεκώνεται από δύο (2) άτομα εκ των οποίων ο Προϊστάμενος του Τμήματος διαθέτει την ανάλογη επιστημονική επάρκεια, αλλά δεν επαρκεί για τις ανάγκες του διευρυμένου Δήμου.

Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες κατάρτισης σε θέματα, κυρίως, πολεοδομικών εφαρμογών, καθώς η νομολογία τροποποιείται συνεχώς και το προσωπικό δεν επαρκεί για το μέγεθος των αρμοδιοτήτων και υποστηρίζεται με προγραμματική σύμβαση από το Πολεοδομικό Γραφείο του Δήμου Λαρισαίων.

Η λειτουργία του τμήματος πολεοδομίας είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη λειτουργία του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών.

Για την καλύτερη λειτουργία του, θα έπρεπε να βελτιωθεί η ηλεκτρονική επικοινωνία των τμημάτων αυτών με σκοπό την απλούστευση διαδικασιών και να γίνει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των υπαρχόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών του Τμήματος.

Από το 2011 συστάθηκε το Πολεοδομικό Γραφείο του Δήμου Φαρσάλων ενώ προγενέστερα υπαγόταν στην διοίκηση της Πρώην Νομαρχίας Λάρισας. **Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται ο αριθμός των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν από το 2011 και μετά**, παρατηρούμε ότι τα

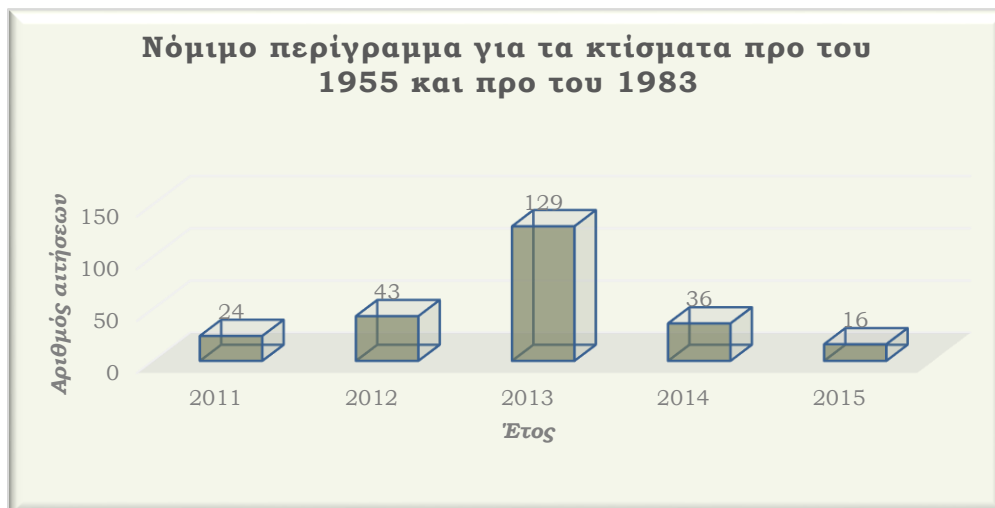
πρώτα 3 έτη ο αριθμός των αδειών ήταν σταθερός περίπου 22 οικοδομικές άδειες ανά έτος, από το 2014 και μετά λόγω της γενικότερης οικονομικής κρίσης παρατηρείται πτώση των οικοδομικών αδειών.

Κτήρια που υφίστανται προ της 30.11.1955, ημερομηνίας ισχύος του από 09.08.1955 βασιλικού διατάγματος είναι νομίμως υφιστάμενα κατά τα οριζόμενα στην §1δ του άρθρου 23 του Ν.4067/2012 καθώς και τα κτήρια που έχουν ανεγερθεί πριν και την 31.1.1983 σε στάσιμους οικισμούς όπως ορίζονται σύμφωνα με το ΦΕΚ 292/1983.

Στις παραπάνω περιπτώσεις κτηρίων το Πολεοδομικό Γραφείο εκδίδει το νόμιμο περίγραμμα για τα υφιστάμενα κτήρια είτε προ του '55, είτε προ του '83.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται ο αριθμός των περιγραμμάτων που εκδόθηκαν από το 2011 και μετά.

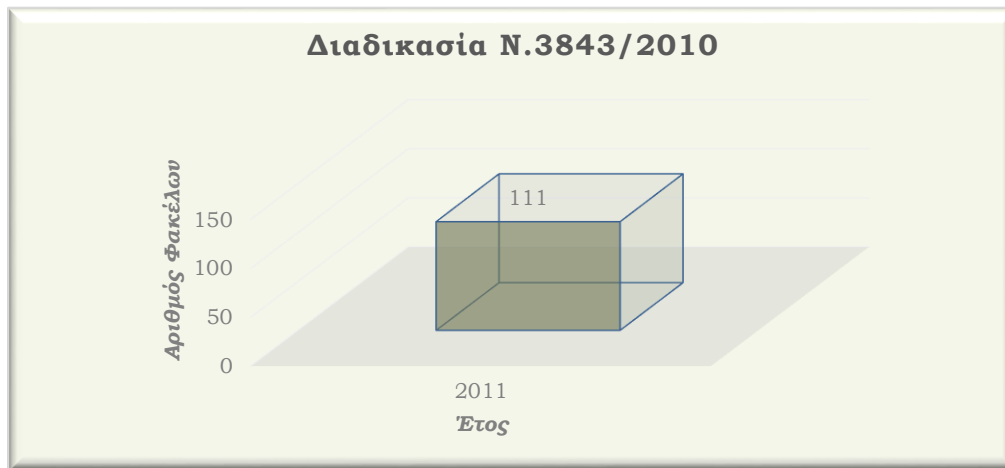

Το Τμήμα εκδίδει και εγκρίσεις εργασιών μικρής κλίμακας, ο αριθμός των εγκρίσεων ήταν μεγάλος τα έτη 2011 και 2012 γιατί απαιτούνταν κατά τη δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων και μονάδων και τότε υπήρχε αυξημένη δραστηριότητα για επενδύσεις σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Το 2011 υπάχθηκαν στις διατάξεις του Ν.3843/2010 για τακτοποίηση αυθαιρεσιών, 111 ιδιοκτησίες και διεκπεραιώθηκαν από το Πολεοδομικό γραφείο Φαρσάλων.

Το Τμήμα διεκπεραιώνει αιτήματα πολιτών και υποθέσεις σε συνεχή βάση, παρατηρούμε ότι ο μέσος όρος των αιτημάτων ανά έτος είναι 300 αιτήματα. Τα αιτήματα, ως επί το πλείστον, αφορούν βεβαιώσεις χρήσης γης, στοιχεία για τους πολεοδομικούς όρους στον Δήμο Φαρσάλων, για ηλεκτροδότηση κτηρίων, χορήγηση φωτοαντιγράφων οικοδομικών αδειών και καταγγελίες για αυθαίρετα κτίσματα.

Γ) Τμήμα Καθαριότητας – αμαξοστασίου και πρασίνου

α) Απασχολούμενο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΔΕ	ΔΕ30/ Τεχνιτών
2	ΔΕ	ΔΕ1 /Διοικητικού
1	ΔΕ	ΔΕ24/ Ηλεκτρολόγος
9	ΔΕ	ΔΕ29 / Οδηγοί
12	ΥΕ	ΥΕ 16/ Εργατών καθαριότητας

Καταλληλότητα, επάρκεια, αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της υπηρεσίας και προτάσεις για την εσωτερική ανάπτυξη της υπηρεσίας

Ο αριθμός των υπαλλήλων είναι πολύ μικρός σε σχέση με τις αυξημένες απαιτήσεις του Τμήματος σχετικά με την καθαριότητα των κοινοχρήστων χώρων, τη διατήρηση – συντήρηση των χώρων πρασίνου, την αποκομιδή των απορριμμάτων και τη συντήρηση του δικτύου ηλεκτροφωτισμού. Υπάρχει αδυναμία πρόσληψης μονίμου προσωπικού, που θα μπορούσε να ενταχθεί στις λειτουργίες του τμήματος. Οι προσωρινές θέσεις που δημιουργούνται μέσω δίμηνων, πεντάμηνων ή οκτάμηνων συμβάσεων δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τις αυξημένες ανάγκες του Δήμου, λόγω της μη εξειδίκευσης του προσωπικού και της απασχόλησής του σε χρονικές περιόδους (όπως τους χειμερινούς μήνες) που οι ανάγκες της υπηρεσίας είναι περιορισμένες λόγω των καιρικών συνθηκών. Παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει το τμήμα θεωρούμε ότι ανταποκρίνεται στις ανάγκες των αποδεκτών του και επιτελεί το έργο του με συνέπεια.

Ανάγκες κατάρτισης του προσωπικού

Απαιτείται κατάρτιση του προσωπικού σε θέματα όπως κλαδεύσεις, αρδευτικά συστήματα, κλοσάπητες αθλητικών χώρων, μέτρα για την αποφυγή ατυχημάτων κατά τη μεταφορά, τη χρήση του εξοπλισμού και την εκτέλεση των εργασιών.

Προτάσεις για την εσωτερική ανάπτυξη του τμήματος

1. Πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού για τη στελέχωση του τμήματος.
2. Προμήθεια νέου μηχανολογικού εξοπλισμού-εργαλείων για τις ανάγκες του τμήματος.
3. Συνεχής κατάρτιση του προσωπικού.
4. Διενέργεια τακτικών περιοδικών ελέγχων στους χώρους πρασίνου, στα αθλητικά κέντρα, στις παιδικές χαρές για την καταγραφή φθορών και επισκευών που απαιτούνται.

Πίνακες Έργων

Στους παρακάτω πίνακες παρατίθενται τα έργα που υλοποιήθηκαν κατά την επιχειρησιακή περίοδο 2011-2014, στον πρώτο πίνακα παρατίθενται τα έργα που υλοποιήθηκαν με χρηματοδότηση από πόρους του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ε.Σ.Π.Α 2007-2013, του Τοπικού Προγράμματος Leader και του Πράσινου Ταμείου ενώ στον δεύτερο αναλύονται τα έργα που υλοποιήθηκαν από πόρους ΣΑΤΑ, ΚΑΠ Επενδύσεων και δημοτικούς πόρους.

ΕΡΓΑ ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2014
Χρηματοδότηση από κοινοτικούς πόρους Ε.Σ.Π.Α / Leader
Επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στα δημοτικά κτήρια του Δήμου Φαρσάλων
<ul style="list-style-type: none">
• Ενεργειακή αναβάθμιση 6 σχολικών μονάδων:
• 1^ο Δημοτικό Σχολείο
• 3^ο Δημοτικό Σχολείο
• 5^ο Δημοτικό Σχολείο
• 2^ο Γυμνάσιο - Λύκειο Φαρσάλων
• Γυμνάσιο Βαρβακούς
• Γυμνάσιο Ευυδρίου
<ul style="list-style-type: none">
• Ενεργειακή αναβάθμιση των δημοτικών κτηρίων:
• 1^{ος} Παιδικός Σταθμός
• 2^{ος} Παιδικός Σταθμός
• Κλειστό Γυμναστήριο Φαρσάλων
<ul style="list-style-type: none">
• Εκπόνηση μελέτης για την ενεργειακή αναβάθμιση του Δημαρχείου Φαρσάλων
<ul style="list-style-type: none">
• Εκπόνηση μελέτης για την ενεργειακή αναβάθμιση του Πολιτιστικού κέντρου Φαρσάλων
Έργα υποδομής
1) Κατασκευή του 2 ^{ου} 2/θέσιου Νηπιαγωγείου Φαρσάλων
2) Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης Αγίου Γεωργίου

Έργα αναβάθμισης – ανάπλασης των κοινοχρήστων χώρων	
1)	Αστικές αναπλάσεις πόλεως Φαρσάλων, (οδοί Λαμίας, Θέτιδος, Λαρίσης και Αχιλλέως)
2)	Αξιοποίηση ευρύτερης περιοχής Απιδανού ποταμού
3)	Αναβάθμιση – ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων και οδών στο βορειοδυτικό τόξο της πόλεως των Φαρσάλων (οδός Αθηνών, Απιδανού, Βίκτωρος Ουγκώ και νέα πλατεία έναντι 2 ^{ου} Γυμνασίου – Λυκείου Φαρσάλων)
4)	Αποκατάσταση παραδοσιακών δεξαμενών υδροδότησης Φαρσάλων στην περιοχή Βαρουσίου
5)	Περιβαλλοντική αναβάθμιση της βόρειας εισόδου της πόλεως Φαρσάλων (διαμόρφωση των κοινοχρήστων χώρων μεταξύ των οδών Βόλου, Λαρίσης και Περιφερειακού)
6)	Αστικές αναπλάσεις στην περιοχή Αγίου Δημητρίου (δημιουργία νέας πλατείας μεταξύ των οδών Καναδάς και Αθηνάς)
7)	Αποκατάσταση της παραδοσιακής κρήνης στην Τ.Κ. Ζωοδόχο Πηγή
8)	Αναβάθμιση μονοπατιού στη θέση «Κάστρο» της Τ.Κ. Καλλιθέας (που εξυπηρετεί την πρόσβαση στην Ακρόπολη)
Κοινωνική πολιτική	
1)	Προμήθεια εξοπλισμού στο ειδικό Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων
Χρηματοδότηση ΚΑΠ – Επενδύσεων και Δημοτικοί Πόροι	
Έργα υποδομών	
1)	Ασφαλτοστρώσεις 2011 επί των οδών Ερμού και Βενιζέλου
2)	Ασφαλτοστρώσεις 2012 επί των οδών Θέτιδος, Απιδανού, Αθηνών, Μεσοχώρας, 28 ^{ης} Οκτωβρίου, Καποδιστρίου, Αγίου Δημητρίου
3)	Ασφαλτοστρώσεις 2013 επί των Τ.Κ. Ασπρόγεια, Παλαιόμυλος, Βαμβακού, Χαλκιάδες, Άγιος Γεώργιος, Βασιλή, Ελληνικό, Πυργάκια, Πολυνέρι, Κρήνη, Υπέρεια, Σταυρός και Φαρσάλων.
4)	Ασφαλτοστρώσεις 2014 επί της Τ.Κ. Σταυρού
5)	Ασφαλτοστρώσεις 2015 επί των οδών Νικηταρά, Κολοκοτρώνη, Μιαούλη, Β. Ουγκώ, Γαμβέτα, Λαρίσης, Θέτιδος, Αχιλλέως, Ανδρούτσου, Φιλελλήνων, 61 ΜΕ, Αγίου Νικολάου, Αγησιλάου, Αφροδίτης
6)	Επέκταση δικτύου αποχέτευσης επί των οδών Β' Συντάγματος Ιππικού και Χαριλάου Τρικούπη
7)	Προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων για το έτος 2013
8)	Δημιουργία δημοτικού πάρκινγκ επί της οδού Λαρίσης
9)	Αποκατάσταση κοινοτικής οδού Τ.Κ. Σταυρού
10)	Έργα υποδομών στην Τ.Κ. Σιτοχώρου
11)	Αποχέτευση ομβρίων στην συμβολή των οδών Ελ. Βενιζέλου και Ξενοφώντος

12)	Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης στη θέση Χούνες της Τ.Κ. Διλόφου
13)	Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης στη θέση Πλατάνια Τ.Κ. Διλόφου
14)	Αντικατάσταση υδρευτικής γεώτρησης Τ.Κ. Ανωχωρίου
15)	Αντικατάσταση υδρευτικής γεώτρησης Τ.Κ. Υπέρειας
16)	Αγωγός σύνδεσης γεώτρησης από τη θέση Κρεντήρι στο Σιδηροδρομικό Σταθμό
17)	Καθαρισμός ρέματος και μόρφωση πρηνών ρέματος Αϊκλή
18)	Αποχέτευση και διαμόρφωση πλατείας εισόδου Τ.Κ. Χαλκιάδων
19)	Έργα παράκαμψης και φωτισμού Τ.Κ. Δασολόφου
20)	Τεχνικές παρεμβάσεις επί της Ριζίου
21)	Κατασκευή γέφυρας προς λαϊκή αγορά Φαρσάλων
Δράσεις στο αστικό περιβάλλον	
1)	Συντήρηση παιδικών χώρων ενιαίου Δήμου Φαρσάλων
2)	Έργο πυρόσβεσης – πυροπροστασίας στο Άλσος Φαρσάλων
3)	Ηλεκτροφωτισμός Αισθητικού Δάσους Φαρσάλων
4)	Κατασκευή σκάλας στην περιοχή Αγίου Γεωργίου
5)	Διαμόρφωση πεζοδρομίων 2 ^{ου} Λυκείου – Γυμνασίου Φαρσάλων
6)	Διαμόρφωση πλατείας Αρχαίου Δυτικού Νεκροταφείου
7)	Ανάπλαση - πλακόστρωση της οδού Κουμουνδούρου
8)	Διαμόρφωση χώρου αναψυχής στη βρύση επί της οδού Λαμίας
9)	Αναδάσωση – εμπλουτισμός αισθητικού δάσους Φαρσάλων
10)	Μόρφωση κοινοχρήστων χώρων στην περιοχή Αγίου Νικολάου
11)	Πλακόστρωση κλίμακας οδού Παλαμά
12)	Κατασκευή πλατείας Βαρουσίου
Δράσεις στο περιαστικό περιβάλλον	
1)	Πλακοστρώσεις – διαμορφώσεις στις Τ.Κ. Βαμβακού και Ρευματιάς
2)	Κατασκευή περιφερειακής οδού Κρήνης
3)	Διαμορφώσεις Κοινοχρήστων χώρων στις Τ.Κ. Βρυσιών και Αχιλλείου
4)	Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων στην Τ.Κ Καστρακίου
5)	Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων – παιδικής χαράς Τ.Κ. Δένδρων
6)	Υδροδότηση αγροτεμαχίων στην Τ.Κ. Διλόφου στη θέση «Γιούρτια»
7)	Έργα διευθέτησης Τ.Κ. Σκοπιάς
8)	Τεχνικά έργα αποχέτευσης Λεύκης - Πολυνερίου
9)	Αμμοχαλικόστρωση στο αγρόκτημα Αχιλλείου
10)	Συντήρηση κοιμητηρίων Δ.Ε. Ενιπέα
11)	Συντήρηση κοιμητηρίων Δ.Ε. Πολυδάμαντα
12)	Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων Τ.Κ. Πολυδαμείου
13)	Μόρφωση με παραδοσιακή πέτρα της πλατείας στην Τ.Κ. Ασπρόγειας
14)	Εργασίες πολιτικής προστασίας – πυροπροστασίας

Συντηρήσεις σχολικών υποδομών	
1)	Κατασκευή Κ.Δ.Α.Π. Ρευματίας, Βασιλή και Σταυρού
2)	Επισκευή Δημοτικού Σχολείου Τ.Κ. Σκοτούσας
3)	Επισκευή στέγης στο Δημοτικό Σχολείο της Τ.Κ. Διλόφου
4)	Αντικατάσταση οροφής στο Νηπιαγωγείο της Τ.Κ. Σταυρού
5)	Συντηρήσεις επισκευές σχολείων Δ.Ε. Φαρσάλων
6)	Συντηρήσεις επισκευές σχολείων Δ.Ε. Ενιπέα
7)	Συντηρήσεις επισκευές σχολείων Δ.Ε. Ναρθακίου
8)	Συντηρήσεις επισκευές σχολείων Δ.Ε. Πολυδάμαντα
Δράσεις στον τομέα αθλητισμού	
1)	Επέκταση αθλητικών εγκαταστάσεων αγροκηπίου
2)	Εγκατάσταση παρκέ στο Κλειστό Γυμναστήριο Φαρσάλων
3)	Ηλεκτροφωτισμός γηπέδου Τ.Κ. Υπέρειας
4)	Ηλεκτροφωτισμός γηπέδου Τ.Κ. Διλόφου
5)	Ηλεκτροφωτισμός γηπέδου Τ.Κ. Σταυρού
6)	Διαμορφώσεις γηπέδου Τ.Κ Αμπελιάς
7)	Ανακαίνιση κλειστών γυμναστηρίων Βαμβακούς και Φαρσάλων
8)	Εργασίες επέκτασης του σκοπευτηρίου
9)	Αποκατάσταση του Σταδίου Φαρσάλων
10)	Προμήθεια του απαραίτητου αθλητικού εξοπλισμού

Κατά την επιχειρησιακή περίοδο 2011-2014 εκπονήθηκαν οι παρακάτω μελέτες και κατατέθηκαν για χρηματοδότηση από κοινοτικούς πόρους, αλλά δεν υλοποιήθηκαν την προηγούμενη επιχειρησιακή περίοδο. Η Τεχνική Υπηρεσία θα αναζητήσει χρηματοδότηση για την υλοποίηση τους στην τρέχουσα επιχειρησιακή περίοδο 2015-2019.

Εκπόνηση και υποβολή μελετών προς χρηματοδότηση από κοινοτικούς πόρους Ε.Σ.Π.Α / Leader κατά την επιχειρησιακή περίοδο 2011-2014	
1)	Πρότυπη πράσινη αγροτική κοινότητα Μ. Ευυδρίου, 3.950.000,00 ευρώ
2)	Αστικές αναπλάσεις πόλεως Φαρσάλων ΙΙ, 4.710.000,00 ευρώ
3)	Βιοκλιματική αναβάθμιση ανοικτών υπαίθριων χώρων του Δήμου Φαρσάλων, 2.000.000,00 ευρώ
4)	Πράσινα δώματα στο 2ο Γυμνάσιο – Λύκειο Φαρσάλων, 255.000,00 ευρώ
5)	Διαμόρφωση υφιστάμενου μονοπατιού στη θέση Χαϊδάρια της Δ.Κ. Φαρσάλων, 21.000 ευρώ.
6)	Δημιουργία Περιβαλλοντικού Κέντρου στην Τ.Κ. Αμπελιάς, 80.000,00 ευρώ
7)	Εξοικονόμηση ενέργειας στο δημοτικό φωτισμό δημόσιων χώρων με την προμήθεια ενεργειακών λαμπτήρων (LED), 170.000,00 ευρώ.
8)	Δημιουργία ανοικτού υπαίθριου χώρου αναψυχής στην Τ.Κ. Βαμβακού, 60.000,00

ευρώ.
9) Αναβάθμιση εγκαταστάσεως επεξεργασίας λυμάτων δήμου Φαρσάλων και κατασκευή δικτύου μεταφοράς επεξεργασμένων λυμάτων προς αρδευτικά δίκτυα, 250.000,00 ευρώ
10) Ολοκληρωμένο σύστημα τηλε-ελέγχου/τηλεχειρισμού για τον έλεγχο των διαρροών και της ποιότητας πόσιμου ύδατος του δικτύου ύδρευσης του δήμου Φαρσάλων, 600.000,00 ευρώ.

ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ Ε.Σ.Π.Α 2015 - 2019

ΑΞΟΝΑΣ: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Στους παρακάτω πίνακες αναλύονται ανά θεματικό άξονα τα έργα που θα υποβληθούν προς χρηματοδότηση στην Επιχειρησιακή Περίοδο Ε.Σ.Π.Α 2014-2020, για κανένα από τα παρακάτω έργα δεν υπάρχει απόφαση ένταξης και η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Φαρσάλων είναι υπό αναζήτηση χρηματοδότησης.

Θεματικός άξονας: «Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης»	
Τίτλος έργου	Προϋπολογισμός
Ενεργειακή αναβάθμιση Δημαρχείου Φαρσάλων	306.982,07
Ενεργειακή αναβάθμιση Πολιτιστικού Κέντρου Φαρσάλων	224.814,06
Ενεργειακή αναβάθμιση 8 Σχολικών Μονάδων του Δήμου Φαρσάλων	2.000.000,00
Εγκατάσταση έξυπνων ενεργειακών μετρητών στα δημοτικά κτήρια	100.000,00
Πράσινα δώματα στο 2 ^ο Γυμνάσιο – Λύκειο Φαρσάλων	255.000,00
Πράσινη Αγροτική Κοινότητα Μ. Ευυδρίου του Δήμου Φαρσάλων – Νέο πρότυπο ανάπτυξης	3.959.658,44

Θεματικός άξονας: «Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων»	
Τίτλος έργου	Προϋπολογισμός
Βιοκλιματική αναβάθμιση ανοικτών υπαίθριων χώρων της πόλης των Φαρσάλων	2.000.000,00

Θεματικός άξονας: «Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, της Πρόληψης και της Διαχείρισης Κινδύνων»	
Τίτλος έργου	Προϋπολογισμός
Προστασία αισθητικού δάσους Φαρσάλων	100.000,00
Δημιουργία περιβαλλοντικού κέντρου για την προστασία των ενδιατημάτων της Ανατολικής Θεσσαλίας και του Κιρκινεζίου	250.000,00
Κεντρική αποχετευτική τάφρος στα όρια του σχεδίου της πόλης των Φαρσάλων για την αντιπλημμυρική της προστασία	700.000,00
Θεματικός άξονας: «Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων»	
Τίτλος έργου	Προϋπολογισμός
Κατασκευή Φράγματος στο Κακλειζόρεμα	15.000.000,00

Κατασκευή Φράγματος στο Λουτσακόρεμα	9.000.000,00
Κατασκευή υπολειπόμενων υποδομών δικτύου αποχέτευσης της πόλης των Φαρσάλων	2.000.000,00
Βελτίωση των υποδομών ύδρευσης των Τοπικών Κοινοτήτων Βασιλή, Χαλκιάδων και Σκοτούσας του Δήμου Φαρσάλων	3.000.000,00
Υπογειοποίηση δικτύου ΤΟΕΒ Ενιπέα	1.500.000,00
Εγκατάσταση διάταξης αναστροφή (Inverter) στις αντλίες των δημοτικών γεωτρήσεων	400.000,00
Ολοκληρωμένο σύστημα τηλεέλεγχου-τηλεχειρισμού για τον έλεγχο των διαρροών και της ποιότητας πόσιμου ύδατος του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Φαρσάλων	800.000,00
Κατασκευή εγκατάστασης, επεξεργασίας και ξήρανσης των παραγόμενων βιοστερεών από τις Ε.Ε.Λ.	1.000.000,00
Θεματικός άξονας: «Προστασία του περιβάλλοντος και διαχείριση των απορριμμάτων»	
Τίτλος έργου	Προϋπολογισμός
Οικιακή κομποστοποίηση	84.000,00
Χωριστή συλλογή πράσινων αποβλήτων	220.000,00
Χωριστή συλλογή υλικών μέσω δημιουργίας Πράσινου Σημείου	388.000,00
Χωριστή συλλογή υλικών μέσω δημιουργίας δορυφορικών Σημείων Συλλογής	240.000,00
Ενίσχυση δικτύου χωριστής συλλογής χαρτιού	10.400,00
Υλοποίηση εκστρατείας ευαισθητοποίησης των πολιτών για την ενίσχυση προγραμμάτων/ δράσεων για τη διαχείριση των απορριμμάτων	10.000,00
Μονάδα κομποστοποίησης βιοαποβλήτων	229.000,00

ΝΕΑ ΕΡΓΑ – ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2015 – 2019 ΑΠΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ και ΚΑΠ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
Τεχνικά έργα	
1)	Αποκατάσταση οδοποιίας Δ.Κ. Φαρσάλων
2)	Αποκατάσταση οδοποιίας Δ.Ε. Ενιπέα, Πολυδάμαντα και Ναρθακίου
3)	Κατασκευή αγωγού ομβριών υδάτων των Α' εργατικών κατοικιών
4)	Διασύνδεση με πεζοδρόμια Λόφου - Ευυδρίου
5)	Ανάπλαση – αναβάθμιση της οδού Καναδά
6)	Συντήρηση της αγροτικής οδοποιίας
7)	Αμμοχαλικοστρώσεις των κτηνοτροφικών μονάδων
8)	Διαμόρφωση της οδού Κανάρη
9)	Ηλεκτροδότηση – φωτισμός κεντρικής οδού Πολυνερίου
10)	Διαμόρφωση εισόδου Τ.Κ. Βασιλή και πλατείας
11)	Διαμόρφωση δυτικής εισόδου των Φαρσάλων στην οδό Ανωχωρίου

12)	Ανάπλαση του οικοπέδου στα δυτικά της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου Φαρσάλων
13)	Ανάπλαση του οικοπέδου στα βόρεια της εκκλησίας της Αγίας Παρασκευής Φαρσάλων
14)	Εργασίες συντήρησης στις υφιστάμενες παιδικές χαρές του Δήμου Φαρσάλων
15)	Διαμορφώσεις κοιμητηρίων Δ.Ε. Ενιπέα και Δ.Ε Πολυδάμαντα
16)	Κατασκευή παραδοσιακής κρήνης στην περιοχή Βαρούσι
17)	Διαμόρφωση των κοινοχρήστων χώρων στα βόρεια του ΕΠΑΛ
18)	Προμήθεια αστικού εξοπλισμού για τους κοινόχρηστους χώρους
19)	Ανάπλαση – αναβάθμιση της οδού Αθηνών
20)	Ανάπλαση – αναβάθμιση της οδού Ελ. Βενιζέλου
Υδρευση - αποχέτευση	
1)	Αγωγός ύδρευσης Σκοπιάς - Καλλιθέας
2)	Βελτίωση των υποδομών ύδρευσης: Βασιλή, Χαλκιάδες, Άγιος Κωνσταντίνος και Σκοτούσα
3)	Εκπόνηση σχεδίων ασφάλειας νερού και ανανέωση των αδειοδοτήσεων στις υφιστάμενες αρδευτικές γεωτρήσεις.
4)	Εκπόνηση διαχειριστικής μελέτης για την αξιοποίηση του Ενιπέα ποταμού
5)	Ενοποίηση δικτύου ύδρευσης του Δήμου, εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων για την ύδρευση σε περίπτωση βλάβης
6)	Αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων αγωγών ύδρευσης
7)	Εγκατάσταση αντλιών inverter στα υφιστάμενα αντλιοστάσια
8)	Περίφραξη αντλιοστασίων Λόφου
9)	Ψηφιακή αποτύπωση των υφιστάμενων και των νέων δικτύων ύδρευσης
10)	Συντηρήσεις – επεκτάσεις των δικτύων ομβρίων υδάτων
Περιβάλλον - ενέργεια	
1)	Δημιουργία καταφύγιου αδέσποτων ζώων Δήμου Φαρσάλων
2)	Εργασίες συντήρησης πρασίνου Δήμου Φαρσάλων
3)	Αύξηση του αστικού πρασίνου με δενδροφυτεύσεις στους κοινοχρήστους χώρους και στις παιδικές χαρές
4)	Συντηρήσεις παιδικών χαρών ενιαίου Δήμου
5)	Συντηρήσεις – αναπλάσεις κοινοχρήστων χώρων του ενιαίου Δήμου
6)	Σύνταξη του Σχεδίου Δράσης στην πρωτοβουλία Mayor's Adapt
7)	Εκστρατεία ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης για τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας στα σχολεία
8)	Συμμετοχή σε ημερίδες, ενημερωτικές εκστρατείες για την προστασία του περιβάλλοντος.
9)	Διοργάνωση καλλιτεχνικών διαγωνισμών ζωγραφικής για την ενέργεια και το περιβάλλον για τους μαθητές
10)	Διαμορφώσεις υφιστάμενων μονοπατιών και δημιουργία θέσεων θέας
Συντήρηση σχολικών υποδομών	

1)	Συντηρήσεις στις υφιστάμενες σχολικές μονάδες του Δήμου
2)	Επισκευή Δημοτικού σχολείου στην Τ.Κ. Αγίου Κωνσταντίνου
3)	Συντήρηση του Δημοτικού Σχολείου Τ.Κ. Αχιλλείου και επανάχρησή του
4)	Επισκευή του Δημοτικού Σχολείου Τ.Κ. Αμπελιάς και επανάχρησή του για περιβαλλοντικές δραστηριότητες
5)	Συντήρηση – επισκευή Δημοτικού Σχολείου Τ.Κ. Θετιδίου και επανάχρησή του
Αθλητισμός	
1)	Δημιουργία πίστας αερομοντελισμού στη Δ.Ε. Ενιπέα
2)	Κατασκευή νέου γηπέδου τένις
3)	Εγκατάσταση κουρασανιού στο στίβο στο Αθλητικό Στάδιο Φαρσάλων
4)	Εγκατάσταση οργάνων υπαίθριας γυμναστικής στη βόρεια είσοδο της πόλης
5)	Περίφραξη γυμναστηρίου Λόφου
6)	Δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων στα βόρεια του 1 ^{ου} Γυμνασίου – Λυκείου Φαρσάλων
7)	Δημιουργία γηπέδου στη βόρεια πλευρά του ΕΠΑΛ Φαρσάλων
8)	Συντηρήσεις στις υφιστάμενες αθλητικές εγκαταστάσεις
9)	Συντηρήσεις στο Κλειστό Γυμναστήριο του 2 ^{ου} Γυμνασίου – Λυκείου Φαρσάλων
10)	Κατασκευή γηπέδου καραμπίνας στο Σκοπευτήριο
Πολιτισμός	
1)	Ανακαίνιση του Ναού Προφήτη Ηλία στο Άλσος Φαρσάλων
2)	Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για τη διαμόρφωση της περιοχής Κατράνας

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Η ύπαρξη εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) που δίνει τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του δήμου.	Οικιστική ανάπτυξη των υπαρχόντων πολεοδομικών ενοτήτων.	Η νέα προγραμματική περίοδος Ε.Σ.Π.Α 2014-2019 λόγω χρηματοδότησης.	Υποβάθμιση της ποιότητας ζωής στη πόλη αν δεν γίνουν έργα αναβάθμισης του οικιστικού περιβάλλοντος.
2. Μεγάλα περιθώρια διαρθρωτικών αλλαγών όσον αφορά στην ανάπτυξη και αναβάθμιση της πόλης των Φαρσάλων σε εναρμόνιση με τις προτάσεις του Γ.Π.Σ.	Έλλειψη κοινοχρήστων χώρων πρασίνου εντός του αστικού ιστού και διαθέσιμων πόρων για τη δημιουργία τους.	Νέος τρόπος έκδοσης ελέγχου οικοδομικών αδειών.	Έλλειψη πόρων για δημιουργία χώρων πρασίνου και γενικότερα κοινοχρήστων χώρων.
3. Η αποκτηθείσα εμπειρία από στελέχη του Δήμου στο πλαίσιο υλοποίησης	Ανάγκη εξασφάλισης υποδομών και κοινωνικών εξυτηρητήσεων στις περιοχές επέκτασης.	Τακτοποίηση αυθαίρετων δημοτικών κτιρίων με το ισχύον νομικό πλαίσιο.	Δαπάνες εφαρμογής Γ.Π.Σ.

ολοκληρωμένων παρεμβάσεων από το Δ' ΚΠΣ.			
4.Ετοιμότητα του Δήμου για άμεση παρέμβαση στο κέντρο της πόλης.	Η αύξηση του πληθυσμού στο αστικό κέντρο δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες για αξιοποίηση των κοινοχρήστων χώρων και διάνοιξη οδών.	Υλοποίηση και αξιοποίηση μελέτης διαχείρισης πρασίνου, περιαστικής ζώνης πρασίνου και ανάπτυξη νέων περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων.	Υψηλό κόστος απαλλοτριώσης χαρακτηρισμένων χώρων για τη μετατροπή τους σε κοινόχρηστους.
5.Υπαρξη ολοκληρωμένου προγράμματος παρεμβάσεων από πλευράς δήμου για τους αρχαιολογικούς χώρους.	Περιορισμένη έκταση κοινοχρήστων χώρων και πρασίνου.	Ηλεκτρονική καταγραφή και παρακολούθηση αστικού πρασίνου και δέντρων.	
6.Η πραγματοποίηση έργων ανατιλάσεων κοινόχρηστων χώρων και επεμβάσεων αστικού σχεδιασμού.	Η μικρή ανάπτυξη πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων.	Υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης πολιτών.	
7.	Έλλειψη πόρων για δημιουργία νέων κοινοχρήστων χώρων πρασίνου.	Αξιοποίηση μη πόσιμου νερού για άρδευση πρασίνου.	
8.	Η ανάγκη ενίσχυσης προσωπικού και ανανέωσης εξοπλισμού της υπηρεσίας Πρασίνου.		
9.	Έλλειψη ολοκληρωμένων μελετών ανάπλασης.		
10.	Προβλήματα λόγω αυθαιρεσιών και παραβάσεων στους δημόσιους χώρους.		

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ – ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ – ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Ολοκλήρωση και Εφαρμογή Κυκλοφοριακής Μελέτης.	Οι κάτοικοι δεν βρίσκουν εύκολα θέσεις στάθμευσης στο κέντρο της πόλης με την κατάσταση να επιβαρύνεται ανησυχητικά στις περιοχές αμιγούς κατοικίας.	Έχει εμπεδωθεί στους πολίτες η ανάγκη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και αλλαγών.	Αδυναμία εύρεσης πόρων και χώρων για την δημιουργία έργων σχετικών με τη κυκλοφορία (π.χ. Απαλλοτριώσεις, διανοίξεις οδών και δημιουργία χώρων στάθμευσης κλπ.).
2. Ύπαρξη περιθωρίων μείωσης της χρήσης του Ι.Χ. μόνο για τελείως απαραίτητους λόγους	Ο πεζός δε μπορεί να εξυπηρετηθεί με άνεση και ασφάλεια σε ορισμένα σημεία του κέντρου της πόλης λόγω υπέρμετρης χρήσης των Ι.Χ.	Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων στο πλαίσιο του νέου Ε.Σ.Π.Α.	
3.	Αυξημένες ανάγκες συντήρησης των συγκοινωνιακών υποδομών.	Υλοποίηση και εφαρμογή νέων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και έργων.	

4.	Παρότι ο Δήμος έχει κατασκευάσει στο κέντρο και στις γειτονιές υποδομές για πρόσβαση ατόμων με αναπηρία, εν τούτοις η πρόσβαση είναι προβληματική λόγω κακής συμπεριφοράς των οδηγών Ι.Χ., ασυνέχειας των έργων και ελλείψεων διασύνδεσης τους.	Δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης πολιτών.	
5.	Ανάγκη ανανέωσης του στόλου δημοτικών οχημάτων με οχήματα μειωμένης κατανάλωσης και μειωμένης εκπομπής ρύπων.	Η αυξανόμενη υιοθέτηση του ποδηλάτου ως μέσου μετακίνησης εντός του αστικού ιστού και η συνεπακόλουθη μείωση της ατμοσφαιρικής και ηχητικής ρύπανσης από την μείωση της κυκλοφορίας οχημάτων.	
6.	Ανάγκη νέων πεζοδρομήσεων, δημιουργίας ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων.		
7.	Έλλειψη ευαισθητοποίησης πολιτών σε θέματα κυκλοφορίας, χρήσης εναλλακτικών και οικολογικών τρόπων μετακίνησης.		
8.	Ελλιπής φωτισμός οδών με λαμπτήρες νέας τεχνολογίας.		
9.	Προβλήματα στη συντήρηση των δρόμων και στην οδοσήμανση.		
10.	Κυκλοφοριακή συμφόρηση και ανάγκη για νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.		

ΑΣΦΑΛΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Χαμηλός δείκτης εγκληματικότητας	Εθελοντικός καθαρισμός των προαναφερόμενων περιοχών.	Έσοδα από προγράμματα νέο Ε.Σ.Π.Α, ΕΠΠΕΡΑ, πράσινο ταμείο κ.λπ.	Η αδυναμία εύρεσης πόρων και η έλλειψη προγραμματισμού και εκτέλεσης έργων επιφέρει κινδύνους πυρκαγιάς, καταστροφής των δασών και του περιβάλλοντος.
2. Συνεργασία Τμημάτων Καθαριότητας, Πρασίνου και Τεχνικής Υπηρεσίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών καθώς και της Πυροσβεστικής και της Αστυνομίας.	Ανάπτυξη, συντήρηση, βελτίωση και έλεγχος του συστήματος πυρασφάλειας αλσών και κοινόχρηστων χώρων καθώς και βελτίωση του φωτισμού του Δήμου.	Δυνατότητα χορηγιών από ιδιώτες και εθελοντική εργασία	
3.	Ενίσχυση πυροπροστασίας με τοποθέτηση πυροσβεστικών κρουστών.	Δημιουργία εκδηλώσεων με έσοδα υπέρ αυτών των στόχων.	

4.		Δημιουργία προγραμμάτων διαχείρισης κινδύνων.	
----	--	---	--

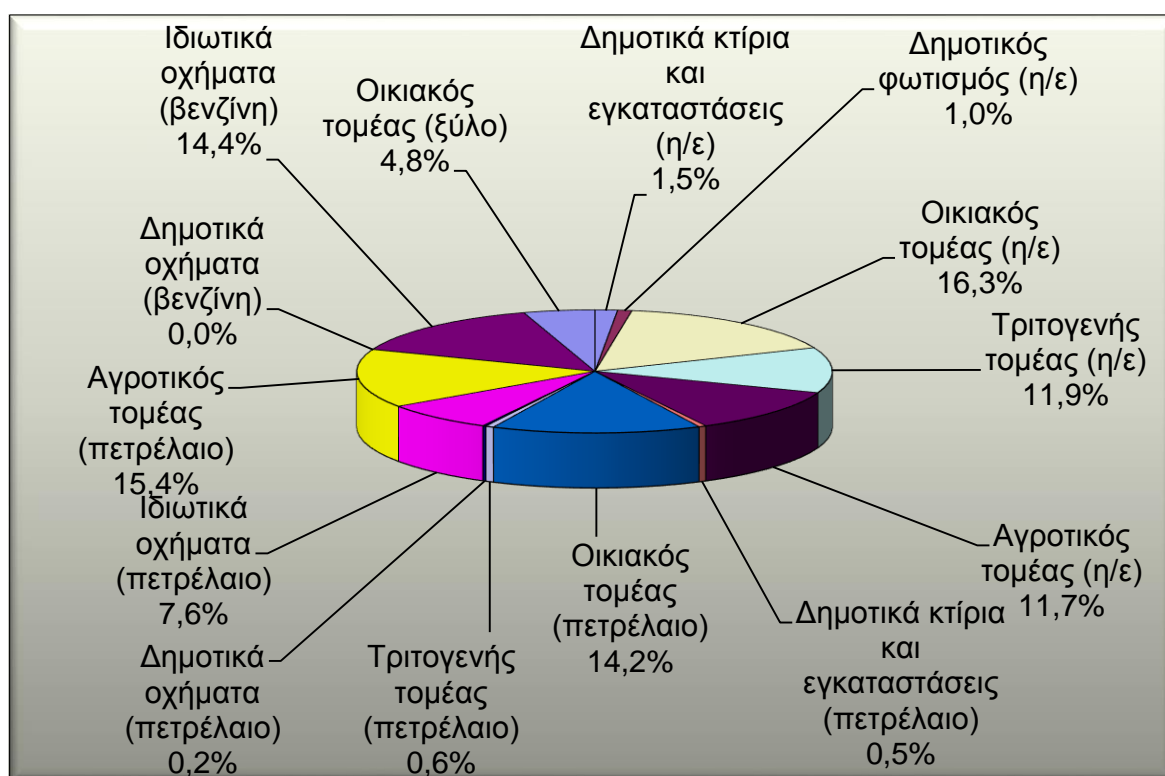
Ανάπτυξη και περιβάλλον – ενέργεια – φυσικοί πόροι - πράσινο

Ενέργεια

Ο Δήμος Φαρσάλων από το 2011, υιοθετεί δράσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας και την αειφόρο ανάπτυξη. Ανταποκρινόμενος στο κάλεσμα των Δημάρχων της Ευρώπης να υπερβούν τον στόχο μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) κατά 20% έως το 2020, ο Δήμαρχος Φαρσάλων Άρης Καρακάλιος υπέγραψε το **Σύμφωνο των Δημάρχων** στις 24/06/2013 στις Βρυξέλλες και ξεκίνησε να υλοποιεί τις δεσμεύσεις που απορρέουν από αυτό.

Από την Απογραφή Εκπομπών Αναφοράς και για τους τομείς που συμπεριλήφθηκαν στο **Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια**, οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα εντός του Δήμου Φαρσάλων υπολογίστηκαν σε 107.835 τόνους CO₂ ετησίως, με έτος αναφοράς το 2011. Η Απογραφή Εκπομπών Αναφοράς έδειξε ότι ο τριτογενής και ο οικιακός τομέας είναι οι βασικοί υπεύθυνοι για την αύξηση των εκπομπών του CO₂ εντός του Δήμου.

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται το ποσοστό εκπομπών CO₂ του Δήμου ανά τομέα.

Ο στόχος που θέτει το Σχέδιο Δράσης του Δήμου Φαρσάλων είναι η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), από τις δραστηριότητες εντός των ορίων του Δήμου, κατά 22,50% έως το 2020 από τα επίπεδα του έτος αναφοράς 2011. Ο στόχος του 20% αναμένεται να επιμεριστεί σε κάθε τομέα του Σχεδίου, ώστε να οριστούν οι επιμέρους στόχοι του Σχεδίου Δράσης:

- 43% μείωση των εκπομπών CO₂ σε σχέση με το σύνολο των εκπομπών του CO₂ σε όλες τις δημοτικές δραστηριότητες (κτήρια, εγκαταστάσεις και οχήματα) έως το 2020, από μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας καθώς και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας,
- 54% μείωση των εκπομπών CO₂ σε σχέση με το σύνολο των εκπομπών του CO₂ στον οικιακό και τριτογενή τομέα έως το 2020, από μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας καθώς και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας,
- 4% μείωση των εκπομπών CO₂ σε σχέση με το σύνολο των εκπομπών του CO₂ από μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας στις μεταφορές έως το 2020.

Η συνολική κατανάλωση ενέργειας ανά τύπο τελικής ενέργειας και οι εκπομπές CO₂ που αντιστοιχούν σε αυτήν για το έτος 2011 είναι:

Τομέας κατανάλωσης	Ποσότητα ενέργειας (kWh)	Εκπομπές CO ₂ (tCO ₂)
Ηλεκτρική ενέργεια		
Δημοτικά κτήρια και εγκαταστάσεις	2.259.409	1.643
Δημοτικός φωτισμός	1.424.686	1.036
Οικιακός τομέας	24.124.349	17.538
Τριτογενής τομέας	17.641.550	12.825
Αγροτικός τομέας	17294.565	12.573
Πετρέλαιο		
Δημοτικά κτήρια	2.050.580	548
Οικιακός τομέας	57.260.001	15.288
Τριτογενής τομέας	2.318.046	619
Δημοτικά οχήματα	927.896	232
Ιδιωτικά οχήματα	32.851.348	8.213
Αγροτικός τομέας κτλ.	66.366.039	16.592
Βενζίνη		
Δημοτικά οχήματα	128.800	32
Ιδιωτικά οχήματα	62.181.566	15.483
Ξύλο		
Οικιακός τομέας	17.263.868	5.214
Σύνολο ΑΠΕ		

Τομέας κατανάλωσης	Ποσότητα ενέργειας (kWh)	Εκπομπές CO ₂ (tCO ₂)
Παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ	23.024.320	0

Πίνακας: Συνολική κατανάλωση τελικής ενέργειας και Απογραφή Εκπομπών Αναφοράς.

Ο στόχος μείωσης των εκπομπών CO₂ αναμένεται να επιτευχθεί από τον συνδυασμό εξοικονόμησης ενέργειας και εγκατάστασης συστημάτων Α.Π.Ε. εντός των ορίων του Δήμου. Ο Δήμος Φαρσάλων, ήδη την επιχειρησιακή περίοδο 2011-2014, υλοποίησε πρότυπα έργα εξοικονόμησης ενέργειας και καινοτόμες δράσεις.

Το Σχέδιο Δράσης προβλέπει μέτρα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας στους παρακάτω τομείς:

Δημοτικός τομέας

✓ Πρότυπη Πράσινη Αγροτική Κοινότητα Μ. Ευυδρίου – Νέο Πρότυπο Ανάπτυξης, η πρώτη κοινότητα σε σειρά αξιολόγησης από τις 7 θετικά αξιολογημένες και τις 43 κοινότητες που είχαν υποβληθεί προς χρηματοδότηση σε όλη την Ελλάδα. Περιλαμβάνει δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 3.900.000 € όπως αλλαγή κουφωμάτων, εγκατάσταση θερμοπρόσοψης και φωτοβολταϊκών συστημάτων στις οροφές των δημόσιων και των ιδιωτικών κτηρίων.

✓ Εκτέλεση έργων ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών κτηρίων και πιστοποίησης των κτηριακών εγκαταστάσεων του Δήμου κατά ΚΕΝΑΚ. Συγκεκριμένα, σε 6 σχολικές μονάδες του Δήμου Φαρσάλων, στο Κλειστό Γυμναστήριο, στον Α' Παιδικό Σταθμό και στον Β' Παιδικό Σταθμό Φαρσάλων εκτελέστηκαν εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης από το 2012 μέχρι και το 2015.

✓ Προώθηση βιοκλιματικού σχεδιασμού των αστικών χώρων, χρήση νέων υλικών, όπως ψυχρά υλικά για τις επιστρώσεις των κοινόχρηστων χώρων.

✓ Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των χρηστών των δημόσιων κτηρίων με τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών ημερίδων στα δημοτικά σχολεία του Δήμου, έκδοση προωθητικού φυλλαδίου για την ενέργεια και διεξαγωγή δύο καλλιτεχνικών διαγωνισμών όπου συμμετείχαν μαθητές των δημοτικών σχολείων του Δήμου. Στον πρώτο καλλιτεχνικό διαγωνισμό το 2013, οι μαθητές συμμετείχαν σε ειδική βράβευση του ΤΕΕ στην Αθήνα.

Δημοτικός φωτισμός:

✓ Χρήση λαμπτήρων χαμηλής κατανάλωσης για κάλυψη των αναγκών σε δημοτικό φωτισμό.

✓ Σχεδιασμός υλοποίησης πιλοτικού προγράμματος τηλεδιαχείρισης του δημοτικού φωτισμού.

Οικιακός και τριτογενής τομέας:

✓ Συνεχής διεκδίκηση και επίτευξη κατασκευής αγωγού φυσικού αερίου στην πόλη των Φαρσάλων. Το Σεπτέμβριο του 2016, 23 Δημοτικά κτήρια θα λειτουργούν με φυσικό αέριο και οι πρώτες κατοικίες όπου διέρχεται ο κύριος αγωγός τροφοδοσίας.

✓ Ενημέρωση/ευαισθητοποίηση των πολιτών και των επαγγελματιών για ενεργειακά προγράμματα μέσω της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας του Δήμου Φαρσάλων.

Οχήματα και Μεταφορές:

✓ Προώθηση Eco-driving,

✓ Βελτίωση απόδοσης δημοτικού στόλου οχημάτων, αντικατάσταση οχημάτων δημοτικού στόλου με υβριδικά ή ηλεκτροκίνητα στα πλαίσια της Πράσινης Κοινότητας Μ. Ευυδρίου.

Αγροτικός τομέας

✓ Αντικατάσταση αντλιών στις αρδευτικές γεωτρήσεις και εγκατάσταση inverter.

Στον επόμενο πίνακα ανακεφαλαιώνονται οι δράσεις και τα αποτελέσματα (ενεργειακό και περιβαλλοντικό όφελος) που περιγράφονται στο Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια του Δήμου Φαρσάλων:

Δράση	Όφελος		Κόστος €
	Ενεργειακό (kWh/yr)	Περιβαλλοντικό (tCO2/yr)	
1) Δημιουργία Φόρουμ, υποσέλιδα για το Σύμφωνο και τις Δράσεις του Δήμου	0	0	0
2) Εκστρατεία ενημέρωσης και προβολής μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας στα σχολεία	3.360.000	4.757	30.000
3) Εγκατάσταση έξυπνων ενεργειακών μετρητών στα δημοτικά κτήρια	20.739	24	100.000
4) Επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε έξι σχολικές μονάδες του Δήμου Φαρσάλων	737.315	264	841.422
5) Ενεργειακή αναβάθμιση: 1ου και 2ου Παιδικού Σταθμού Φαρσάλων - Κλειστού Γυμναστηρίου Φαρσάλων	181.500	93	451.441
6) Μετατροπή του Δημαρχείου Φαρσάλων σε πρότυπο κτήριο μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης	168.000	87	300.000
7) Μετατροπή του Πολιτιστικού Κέντρου Φαρσάλων σε κτήριο μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης	71.400	34	300.000
8) Ενεργειακή αναβάθμιση του συνόλου των δημοτικών κτηρίων και έκδοση των ενεργειακών πιστοποιητικών	207.316	310	2.000.000
9) Πράσινα δώματα στο 2ο Γυμνάσιο – Λύκειο Φαρσάλων	80.629	31	259.500

10) Πράσινη αγροτική "Κοινότητα" Μ. Ευυδρίου - Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτηρίων και ιδιωτικών κατοικιών	108.810	125	1.600.000
11) Πράσινη αγροτική "Κοινότητα" Μ. Ευυδρίου- Εγκατάσταση αυτόνομων φωτοβολταϊκών συστημάτων σε δώματα ιδιωτικών κατοικιών και δημοτικών κτηρίων	198.400	228	861.000
12) Πράσινη αγροτική "Κοινότητα" Μ. Ευυδρίου - Εγκατάσταση διάταξης αναστροφεία (Inverter) στις αντλίες των δημοτικών γεωτρήσεων	6.804	8	49.200
13) Πράσινη αγροτική "Κοινότητα" Μ. Ευυδρίου - Προμήθεια και εγκατάσταση αυτόνομων δημοτικών φωτιστικών σωμάτων LED	629.625	723	723.816
14) Εγκατάσταση ΑΠΕ σε δημοτικά κτήρια για την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών	120.000	144	1.000.000
15) Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση δημοτικών υπαλλήλων για ορθολογική χρήση των εγκαταστάσεων του Δήμου	432.000	496	10.000
16) Μελέτη για τον οδοφωτισμό (καταγραφή, ανάγκες φωτισμού, κτλ.) και καταγραφή του σε σύστημα GIS	0	0	50.000
17) Εγκατάσταση συστήματος τηλεδιαχείρισης	142.469	164	1.000.000
18) Αντικατάσταση λαμπτήρων οδοφωτισμού	284.937	327	1.000.000
19) Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αντλιοστασίων	553.391,70	636	800.000
20) Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των δημοτών σε μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας	9.156.000	10.520	100.000
21) «Χτίζοντας το μέλλον» και «Εξοικονόμηση κατ' οίκον»	560.000	643	5.000.000
22) Ενημέρωση των πολιτών και των εμπλεκόμενων φορέων της πόλης για τεχνολογίες ΑΠΕ	16.000	18	5.000
23) Μελέτη των δυνατοτήτων επιβράβευσης στα πλαίσια του παρόντος θεσμικού πλαισίου	0	0	5.000
24) Αντικατάσταση δημοτικού στόλου με υβριδικά ή ηλεκτρικά οχήματα ή μετατροπή για χρήση υψηλών μιγμάτων βιοκαυσίμου	0	19	1.500.000
25) Ενημέρωση και εκπαίδευση στην οικολογική οδήγηση των οδηγών του Δήμου	87.000	22	10.000
26) Μελέτη και σχεδιασμός δράσεων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του στόλου	107.000	27	15.000

27) Ενημέρωση των πολιτών και επαγγελματιών στην οικολογική οδήγηση, ορθή διαχείριση στόλου επιχειρήσεων, προώθηση της αειφόρου μετακίνησης κτλ	2.496.000	840	10.000
28) Λειτουργία Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης	0	0	0
29) Συνεχής κατάρτιση σχετικά με τον εκουγχρονισμό των γεωργικών ελκυστήρων και τις τεχνικές άρδευσης	0	0	20.000
30) Υλοποίηση ευρύτερης εκστρατείας ενημέρωσης	0	0	20.000
31) Σύστημα ηλεκτρονικής υδροληψίας για άρδευση	1.729.456	1.987	1.000.000
32) Επιμόρφωση τμήματος προμηθειών για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις	0	0	3.000
33) Χρήση περιβαλλοντικών προδιαγραφών για προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια	71.324	82	0
34) Διερεύνηση νέων μηχανισμών / Δικτύωση με άλλους οργανισμούς	0	0	3.000
Σύνολο	21.562.605	22.610	19.067.378

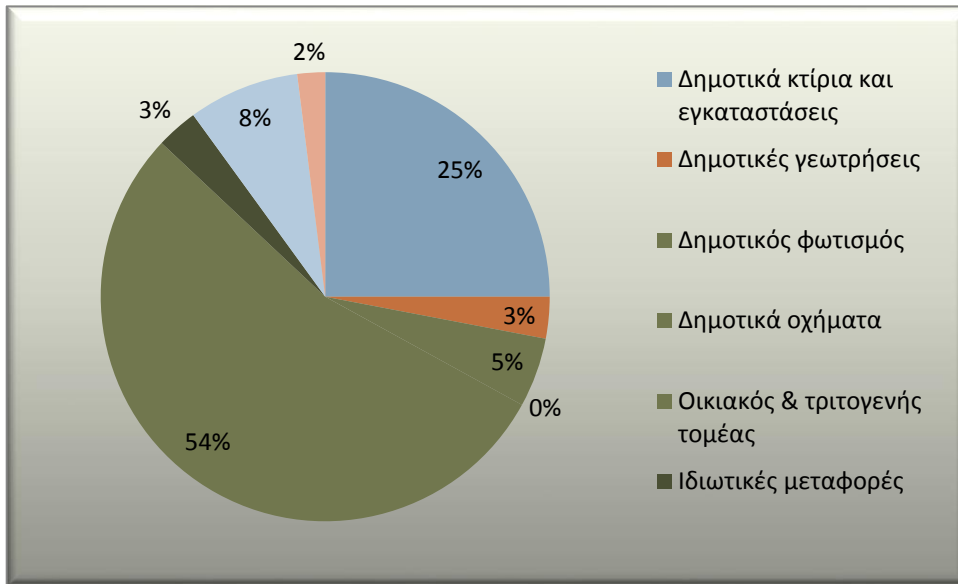
Για τους τομείς που συμπεριλήφθηκαν στο Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια του Δήμου Φαρσάλων υπολογίστηκε η συνολική αναμενόμενη μείωση στις εκπομπές CO₂ έως το 2020, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Συμφώνου των Δημάρχων:

Τομέας ΣΔΑΕ	Μείωση εκπομπών CO ₂ (tCO ₂)	Ενεργειακό (kWh/y)
Δήμος		
Δημοτικά κτήρια και εγκαταστάσεις	6.096	5.258.899
Δημοτικές γεωτρήσεις	644	560.196
Δημοτικός φωτισμός	1.214	1.057.031
Δημοτικά οχήματα	68	194.000
Κτήρια		
Οικιακός και τριτογενής τομέας	13.023	10.362.810
Μεταφορές		
Ιδιωτικές μεταφορές	840	2.496.000
Αγροτικός τομέας	1.987	1.729.456
ΑΠΕ		
Παραγωγή από μονάδες ΑΠΕ	390	334.400

Πίνακας: Συνολική μείωση εκπομπών στον Δήμο

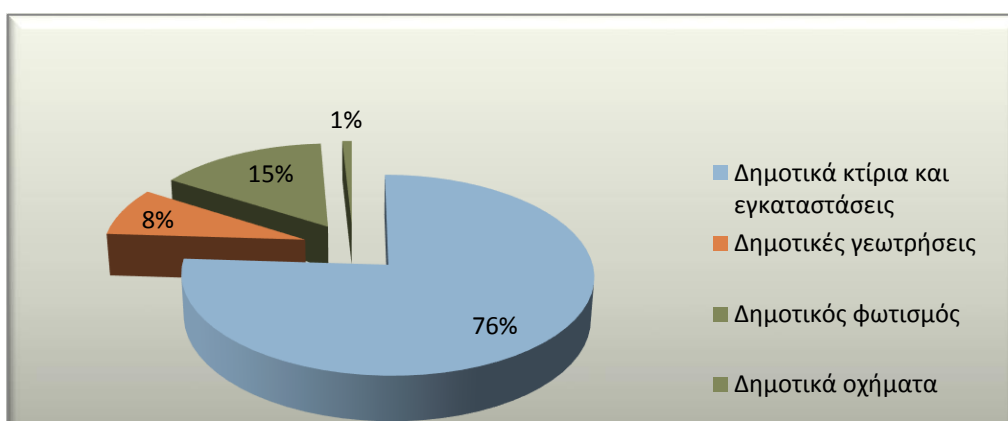
Όπως φαίνεται, **ο Δήμος Φαρσάλων μπορεί να επιτύχει τον στόχο που θέτει το Σύμφωνο των Δημάρχων για μείωση των εκπομπών CO₂ κατά τουλάχιστον 22,50% έως το 2020 με τα μέτρα που περιγράφονται αναλυτικά στο Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια**. Η σχετική συνεισφορά κάθε τομέα στη συνολική μείωση εκπομπών φαίνεται στο επόμενο διάγραμμα:

Διάγραμμα : Ποσοστό συνεισφοράς κάθε τομέα στη μείωση εκπομπών CO₂**Στόχος ΣΔΑΕ για μείωση εκπομπών CO₂ στον Δήμο Φαρσάλων ανά τομέα δραστηριότητας:**

Τομέας ΣΔΑΕ	Μείωση εκπομπών CO ₂ (tCO ₂)	Μείωση εκπομπών CO ₂ %
Δήμος		
Δημοτικά κτήρια και εγκαταστάσεις	6.096	25%
Δημοτικές γεωτρήσεις	644	3%
Δημοτικός φωτισμός	1.214	5%
Δημοτικά οχήματα	68	0%
Κτήρια		
Οικιακός και τριτογενής τομέας	13.023	54%
Μεταφορές		
Ιδιωτικές μεταφορές	840	3%
Αγροτικός τομέας	1.987	8%
ΑΠΕ		
Παραγωγή από μονάδες ΑΠΕ	390	2%

Ειδικά για τις δημοτικές καταναλώσεις, η συνεισφορά κάθε τομέα στη μείωση των συνολικών δημοτικών εκπομπών CO₂ αναλύεται ως εξής:

Διάγραμμα: Μείωση εκπομπών CO₂ ανά τομέα δραστηριότητας του Δήμου.

Συμπερασματικά, την επιχειρησιακή περίοδο 2011-2014 ο Δήμος υλοποίησε πανελλαδικά πρωτοπόρες δράσεις στην κατεύθυνση της εξοικονόμησης ενέργειας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Ο Δήμος Φαρσάλων κεφαλαιοποιεί στην ενεργειακή αναβάθμιση των δημοτικών κτηρίων και υποδομών, καθώς και στην αλλαγή της ενεργειακής συμπεριφοράς των πολιτών γιατί τα οφέλη είναι πολλαπλά.

Ενδεικτικά, τα οφέλη είναι:

- ✓ Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.
- ✓ Σχεδιασμός και υλοποίηση ενός νέου διαφορετικού μοντέλου ανάπτυξης.
- ✓ Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στη δύσκολη οικονομικά συγκυρία για τη χώρα μας με την αξιοποίηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων και πόρων.
- ✓ Συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Καταγραφή φυσικού συστήματος

Κλιματικά στοιχεία

Ο Δήμος Φαρσάλων χαρακτηρίζεται από κλίμα ηπειρωτικό και συγκεκριμένα μεταβατικό, από το μεσογειακό προς το μεσευρωπαϊκό, που επηρεάζεται άμεσα από το αντικυκλωνικό σύστημα του Ατλαντικού μετά την επέκτασή του προς τη Ν.Α. Ευρώπη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η θεσσαλική πεδιάδα περικλείεται από τους ψηλούς ορεινούς όγκους της Πίνδου, του Ολύμπου, της Όσσας, του Μαυροβουνίου, του Πηλίου και των Αγράφων, που την απομονώνουν από την ευεργετική επίδραση του Αιγαίου που επηρεάζει τα ανατολικά παράλια.

Για τη διερεύνηση των κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής εξετάζουμε τα δεδομένα του Σταθμού ΕΜΥ Φαρσάλων, για την περίοδο 1955-1992. Ο Δήμος κλιματολογικά, κατά το (ΥΒΕΤ 1996) ανήκει στην κεντρική πεδινή περιοχή με ηπειρωτικό κλίμα.

Θερμοκρασία

Η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 15,98 °C, με απόλυτη μέγιστη και ελάχιστη 42,20 °C και -12,40 °C, αντίστοιχα. Γενικά η μέση θερμοκρασία κυμαίνεται από 5,30 °C τον Ιανουάριο έως 26,70 °C τον Ιούλιο. Η μέση ελάχιστη κυμαίνεται μεταξύ 1,40 °C έως 18,60 °C και η μέση μέγιστη από 9,30 °C έως 31,90 °C τον Ιανουάριο και Ιούλιο αντίστοιχα, ενώ παρατηρήθηκαν 13,4 ημέρες ολικού παγετού κατά τον Ιανουάριο, 10,5 και 10,4 το Δεκέμβριο και Φεβρουάριο αντίστοιχα. Οι διαφορές αυτές στη θερμοκρασία χαρακτηρίζουν το κλίμα της περιοχής ως ηπειρωτικού τύπου.

Βροχόπτωση

Οι μέρες βροχής ανέρχονται σε 110,8 ημέρες ανά έτος στην περιοχή. Η βροχή παρουσιάζεται γενικά ως υετός στρωματοφόρων νεφών, δηλαδή ασθενής και συνεχής.

Όμως, κατά τους μήνες Μάιο, Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο εμφανίζονται βροχές βίαιης μορφής και καταιγίδες, λόγω διέλευσης ψυχρών μετώπων, με τιμές που κυμαίνονται από 2,9 έως 5,2 ημέρες/μήνα.

Οι θερμικές τοπικές καταιγίδες χαρακτηρίζονται από μεγάλη ένταση και μικρή διάρκεια (1-2 ωρών) και συμβαίνουν κυρίως, τις απογευματινές ώρες. Οι μέρες καταιγίδας ανέρχονται ετησίως σε 49,1. Οι μέρες χιονιού ετησίως ανέρχονται σε 14,8. Οι χαλαζοπτώσεις είναι επίσης, συχνές κατά τους μήνες Φεβρουάριο ως Απρίλιο.

Υγρασία

Η μέση σχετική υγρασία στην περιοχή είναι 62,80%, με τις μεγαλύτερες τιμές να παρουσιάζονται κατά το διάστημα Νοεμβρίου – Φεβρουαρίου. Η μέση τιμή υετού είναι 117,1 ημέρες/έτος και η ομίχλη, η οποία εμφανίζεται από Νοέμβριο έως Μάρτιο, κυρίως τις νυκτερινές και πρωινές ώρες, έχει συχνότητα 51 ημέρες/έτος.

Άνεμοι

Για τη διερεύνηση των κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής εξετάζουμε τα δεδομένα του Σταθμού ΕΜΥ Φαρσάλων, για την περίοδο 1955-1992. Τα Φάρσαλα κλιματολογικά, κατά το (ΥΒΕΤ 1996) ανήκουν στην κεντρική πεδινή περιοχή με ηπειρωτικό κλίμα.

Σύμφωνα με τα κλιματολογικά στοιχεία για την περίοδο 1955-1992, στην ευρύτερη περιοχή, οι επικρατούντες άνεμοι είναι οι ανατολικοί, καθώς επικρατούν κατά τους 9 μήνες του χρόνου, από Φεβρουάριο έως και Οκτώβριο. Είναι γενικά μικρής έντασης, καθώς οι ισχυροί άνεμοι με ένταση μεγαλύτερη από 8 Β εμφανίζονται κατά μέσο όρο 2 ημέρες τον χρόνο, ενώ άνεμοι έντασης μεγαλύτερης από 6 Β εμφανίζονται 42,1 ημέρες τον χρόνο κατά μέσο όρο.

Γεωμορφολογία – γεωλογική κατασκευή της περιοχής

Στην περιοχή απαντώνται δύο ζώνες:

Ζώνη Πελαγονική (P1)

Κύριο χαρακτηριστικό της είναι η ακαμψία του προαλπικού υποβάθρου, με αποτέλεσμα τα αλπικά ιζήματα να εμφανίζονται λιγότερο πτυχωμένα συγκριτικά με τους σχηματισμούς παρακείμενων ζωνών. Το υπόβαθρο συνιστά ένα ισχυρώς μεταμορφωμένο σύστημα (γνεύσιοι, μάρμαρα, σχιστόλιθοι) και ένα ημιμεταμορφωμένο από φυλλίτες, γραουβάκες και σχιστόλιθους. Το μεσοζωικό συνιστάται από ασβεστόλιθους, σχιστόλιθους, φλύσχη και διεισδύσεις μεγάλων οφιολιθικών σωμάτων. Το συμπαγές προαλπικό υπόβαθρο περιορίζει τις ασταθείς συνθήκες στους νεότερους αλπικούς σχηματισμούς και ιδιαίτερα αυτούς της σχιστοκερατολιθικής διάπλασης και του φλύσχη.

Ζώνη Ανατολικής Ελλάδας (Υποπελαγονική) (Sp)

Χαρακτηρίζεται μορφολογικά από ορεινό – ημιορεινό ανάγλυφο. Το προαλπικό υπόβαθρο συνιστά το ισχυρά μεταμορφωμένο σύστημα με συνδυασμό μη μεταμορφωμένων σχηματισμών, όπως ασβεστόλιθοι, σχιστοψαμμίτες και δολομίτες του Τριαδικού. Ακολουθούν η σχιστοκερατολιθική διάπλαση με οφιόλιθους και ενστρώσεις ασβεστόλιθων του Ιουρασικού και του Κρητιδικού, οι σχηματισμοί του φλύσχη και τα μολασσικά ιζήματα. Χαρακτηρίζεται από μικτή τεκτονική, με τους παλαιότερους σχηματισμούς να επιτρέπουν πτύκωση κατά ευρέα αντίκλινα και σύγκλινα και τους υψηλότερους ορίζοντες να είναι πολυπτυχωμένοι και συχνά κατακεκλιμένοι.

Χλωρίδα

Η χλωρίδα της περιοχής κατατάσσεται σε δύο ζώνες βλάστησης:

Στην παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης (*Quercetalia rubescentis*, λοφώδης υποορεινή), υποζώνη *Ostryo-Carpinion* και στον αυξητικό χώρο *Coccifero - Carpinetum*, που κυριαρχεί και στο μεγαλύτερο τμήμα του Θεσσαλικού κάμπου. Προέρχεται, κυρίως, από ανθρωπογενείς επιδράσεις, όπως φανερώνει η μεγάλη έκταση πρινώνων που παρουσιάζεται στη ζώνη αυτή, λόγω της μεγάλης αντοχής τους στη βοσκή, τις πυρκαγιές και άλλες κακώσεις, καθώς και στη μεγάλη ριζοβλαστική και πρεμνοβλαστική τους ικανότητα.

Στα τεχνικά γεωργικά οικοσυστήματα με κυριότερες καλλιέργειες κατά φθίνουσα σειρά παραγωγής, το βαμβάκι, το σιτάρι, το κριθάρι, το καλαμπόκι και τα κηπευτικά. Οι καλλιέργειες βάμβακος και σιτηρών έχουν χαρακτήρα εντατικών καλλιεργειών.

Συμπερασματικά, ο Δήμος Φαρσάλων χαρακτηρίζεται από έντονη γεωργική δραστηριότητα, ενώ αρκετά ανεπτυγμένη εμφανίζεται και η βιομηχανική δραστηριότητα (υφαντουργία, τρόφιμα). Ο κύριος όγκος της συνολικής παραγωγής σιταριού της Περιφέρειας Θεσσαλίας παράγεται στον Δήμο Φαρσάλων, ο οποίος παράγει και σημαντικό ποσοστό βαμβακιού και τομάτας.

Πανίδα

Η κυρίαρχη επιφάνεια της ευρύτερης περιοχής καταλαμβάνεται από αγρο-οικοσυστήματα, που περιλαμβάνουν το σύνολο των φυτών και ζώων (βιοτικό περιβάλλον) μαζί με το έδαφος και το κλίμα (αβιοτικό περιβάλλον), στα οποία ανήκουν όχι μόνο τα υπολείμματα του φυσικού οικοσυστήματος

(συστάδες δένδρων, φυσικοί θαμνοφράχτες), αλλά και μικροβιότοποι καθαρά ανθρωπογενούς προέλευσης (αγροικίες, αποθήκες, δεξαμενές νερού, αρδευτικά).

Η πανίδα, που απαντά στους παραπάνω βιότοπους, κρίνεται ως σημαντική, όχι μόνον ως προς την ποικιλότητα και την αφθονία της, όσο ως προς την παρουσία της αυτή καθ' αυτή, με τη μορφή απομονωμένων πληθυσμών μέσα σε ευρύτερες περιοχές, όπου οι συνθήκες που επιβάλλει η ανθρώπινη δραστηριότητα (κυρίως η γεωργική χρήση γης) δεν επιτρέπουν την ύπαρξη ομοιόμορφα εξαπλωμένων περιοχών.

Στα οικοσυστήματα αυτά εντοπίζονται διάφορα ερπετά, μικρά πουλιά, τρωκτικά και εντομοφάγα ανθρωπόφιλα είδη σαυρών (*Hemidactylus turcicus*, *Cyrtodactylus kotschy*: σαμιαμίδια) αλλά και ποντίκια και χειρόπτερα (νυχτερίδες), στα κτίσματα και γύρω από αυτά, είδη αμφιβίων ή νεροχελώνες σε δεξαμενές και ξεροπήγαδα.

Τα είδη ερπετών που αναμένεται να συναντήσει κανείς στην περιοχή είναι:

- Χελώνες (*Testudo hermani*, *Testudo graeca*)
- Σαύρες (*Lacerta viridis*, *Lacerta trilineata*, *Ablepharus kitaibelii*, *Podarcis taurica*)
- Φίδια (*Malpolon monspessulanus*, *Elaphe quatuorlineata*, *Elaphe situla*, *Telescopus fallax*).

Είδη θηλαστικών, που υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή, είναι πληθυσμοί τρωκτικών και εντομοφάγων. Τα σαρκοφάγα θηλαστικά αντιπροσωπεύονται, κυρίως, από τη νυφίτσα (*Mustela nivalis*), τον ασβό (*Meles meles*) και την αλεπού (*Vulpus vulpus*).

Ευαίσθητες περιοχές Δήμου Φαρσάλων

Διεθνείς Συμβάσεις, Συνθήκες και Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες ενσωματώνονται στο Εθνικό περιβαλλοντικό δίκαιο και στην Εθνική Νομοθεσία προβλέπουν τη λήψη ειδικών μέτρων προστασίας συγκεκριμένων περιοχών σημαντικών για είδη κλωρίδας ή πανίδας.

Νότια της πόλης των Φαρσάλων εντοπίζεται η περιοχή με ονομασία «Περιοχή Φαρσάλων» και κωδικό ταξινόμησης AB3080136. Πρόκειται για βιότοπο, όπου επικρατεί ο αστικός ιστός, με κατάσταση τοπίου υποβαθμισμένη υπό σταθερές συνθήκες. Εντοπίζονται τρωτά είδη κλωρίδας με ιδιαίτερη οικολογική αξία όπως τα αξιόλογα φυτά *Agrostemma githago thessalum*.

Στη Δ.Ε. Πολυδάμαντα οι περιαστικοί χώροι πρασίνου περιλαμβάνουν:

✓ το αλσύλλιο των Χαλκιάδων, στον οικισμό Άνω Χαλκιάδων της Τ.Κ. Χαλκιάδων, το οποίο αποτελείται, κυρίως, από βελανιδιές και κωνοφόρα. Στην περιοχή λειτουργεί αναψυκτήριο. Η περιοχή του άλσους των Χαλκιάδων προσφέρεται για πολιτιστικές εκδηλώσεις και αποτελεί δημοφιλή προορισμό των κατοίκων και των σχολείων της περιοχής.

✓ το δάσος στα νοτιοδυτικά της Τοπικής Κοινότητας Αμπελιάς, αποτελούμενο από πυκνές βελανιδιές.

✓ τα δύο μικρά δασάκια στα δυτικά και ανατολικά όρια της Τοπικής Κοινότητας Βασιλικών αποτελούμενα από πεύκα, κυπαρίσσια, βελανιδιές και πουρνάρια.

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Φαρσάλων υπάρχουν οικισμοί σημαντικοί για το φώλιασμα του Κιρκινεζιού (*Falco naumanni*). Το κιρκινέζι (*Falco naumanni*) είναι ένα παγκοσμίως απειλούμενο είδος μικρού αρπακτικού πουλιού, που τρέφεται κυρίως με ακρίδες και μεγάλα έντομα. Περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ “Περί διατήρησης των άγριων πτηνών”.

Βόρεια του οικισμού των Φαρσάλων και σε απόσταση 3,5 χλμ. από τα οικιστικά του όρια, συναντά κανείς τον «Ποταμό Ενιπέα Φαρσάλων», με κωδικό AG0020007 σύμφωνα με την ταξινόμηση των βιοτόπων CORINE, που διασχίζει από τα Δυτικά προς τα Νοτιοανατολικά το νότιο τμήμα του Θεσσαλικού κάμπου.

Οι σημαντικοί βιότοποι διακρίνονται για την παρουσία σε αυτούς απειλούμενων ειδών της ελληνικής χλωρίδας και πανίδας. Ως απειλούμενα χαρακτηρίζονται τα είδη που κινδυνεύουν άμεσα να εξαφανιστούν (κινδυνεύοντα), αυτά που μπορεί να βρεθούν σε κατάσταση κινδύνου (τρωτά) και αυτά που είναι ευάλωτα διότι έχουν μικρούς πληθυσμούς (σπάνια).

Ο Ενιπέας Φαρσάλων είναι ένα ποτάμι που πηγάζει από το βουνό Όθρυς. Η κατάσταση των υδάτων του είναι υποβαθμισμένη και με τάσεις αργής και συνεχής υποβάθμισης, λόγω της ρύπανσης από αγροχημικές και αστικές πηγές και γι’ αυτό το λόγο πρέπει να τεθεί σε «Πρωτεύουσα προτεραιότητα προστασίας».

Ο ποταμός Ενιπέας Φαρσάλων αποτελούσε μέχρι πρόσφατα σημαντικό υδροβιότοπο για την παρουσία των θηλαστικών *Lutra lutra* (βίδρες), οι οποίες υπάγονται σε νομικό καθεστώς προστασίας και κινδυνεύουν, από το κυνήγι, τις γεωργικές δραστηριότητες και την αποξήρανση του ποταμού.

ΠΡΑΣΙΝΟ

Το αστικό πράσινο εντοπίζεται σε πλατείες, πάρκα, αύλειους χώρους σχολείων, πεζοδρόμους, δενδροστοιχίες, νησίδες, αθλητικούς χώρους, παιδικές χαρές, προαύλια εκκλησιών, κοιμητήρια κ.α.

Σημαντικός αριθμός χώρων αστικού πρασίνου υπάρχει σε όλους τους οικισμούς του Δήμου.

Στους παρακάτω πίνακες καταγράφονται αναλυτικά οι χώροι πρασίνου ανά δημοτική ενότητα.

Χώροι πρασίνου στη Δ.Ε. Φαρσάλων

Πλατείες	Πάρκα	Παρκάκια
Κεντρική (Δημαρχείου)	Πάρκο Πολιτιστικού Κέντρου	Πεζόδρομος Ρήγα Φεραίου έως Καναδά
Λαού	Πάρκο κυκλοφοριακής Αγωγής	Επί της Καραϊσκάκη κοντά στο τρίγωνο
Σ. Σ. Φαρσάλων	Πάρκο ανατολικής εισόδου πόλης (Βαρούσι)	Επί της Καραϊσκάκη
Δημοκρατίας	Πάρκο Βόρειας εισόδου πόλης	Επί της Νικ. Πλαστήρα
Ηρ. Πολυτεχνείου	Ελατόδασος (περιοχή Αγ. Νικολάου)	Κοντά στον Άγιο Δημήτριο
Πλησίον 2 ^{ου} Λυκείου	Πάρκο κάτω από τον Αγ. Νικόλαο	Τέρμα Β' Συντάγματος Ιππικού
Τρίγωνη (Θέτιδος & Καραϊσκάκη)	Πάρκο Αντωνίου (Καλαρρυτών)	Περιοχή Αγ. Γεωργίου
Αρχαίου Δυτ. Κοιμητηρίου	Πάρκο Αγ. Παρασκευής Βρυσιών (Βρυσιά)	Δίπλα στη Δεξαμενή Αγ. Νικολάου
15 ^{ης} Αυγούστου	Πάρκο περιοχής Αθιγγάνων (Γύφτικα-Τσαρέικα)	Πίσω από το 2 ^ο Γυμνάσιο
Απιδανού	Πάρκο ανατολικά 1 ^{ου} Γυμνασίου-Λυκείου	Στη συμβολή Θέτιδος & Βουλγαροκτόνου
Εργατ. Κατοικιών (Αγροκήπιο)	Πάρκο στην περιοχή Μπασαγιαννέικα	Στον οικισμό Αθιγγάνων
Εργατ. Κατοικιών (Θωμαΐδη)	Πάρκο νότια Λαϊκής Αγοράς	Πλησίον 4 ^{ου} Δημοτικού σχολείου
Τ.Κ. Βρυσιών	Χώροι πρασίνου (πέριξ) του Αμαξοστασίου	
Διοικητήριο Φαρσάλων		
Κέντρο Υγείας Φαρσάλων		
Τ.Κ. Αχιλλείου-2		

Πεζόδρομοι	Νησίδες	Δενδροστοιχίες
Παρτέρια πεζοδρόμου (Θεοδοκοπούλου από το ύψος Ρ. Φεραίου μέχρι Αθηνάς)	Νησίδα οδού Νικηταρά (από το ύψος της Θέτιδος μέχρι το 1 ^ο Γυμνάσιο)	Οδού Βόλου
Παρτέρια πεζοδρόμου (25 ^{ης} Μαρτίου από Ρ. Φεραίου μέχρι Αθηνάς)	Νησίδα κυκλικού κόμβου (Ανωχωρίου)	Οδού Λαρίσης
Παρτέρια πεζοδρόμου (28 ^{ης} Οκτωβρίου από Ρ. Φεραίου μέχρι Αθηνάς)	Νησίδες εισόδου πόλης από Λαμίας μέχρι τη διασταύρωση του θολωτού	Οδού Λαμίας
Παρτέρια πεζοδρόμου (Επαγγελματιών από 25 ^{ης} Μαρτίου μέχρι Ρ. Φεραίου)	Νησίδες εισόδου πόλης από Βόλου και εκατέρωθεν	Οδού Θέτιδος
Πεζόδρομος περιφερειακού αλυσλλίου από το ανατολικό μέχρι το δυτικό άκρο	Νησίδες εισόδου πόλης από Λαρίσης και εκατέρωθεν τα πρηνή (ύψος Σταδίου)	Οδού Αχιλλέως
	Νησίδα μεγάλου Περιφερειακού	Οδού Απιδανού
	Νησίδες εισόδου πόλης από Ανωχώρι	Πέριξ των γηπέδων 5x5 (οδός Βόλου)

		Ελάτων (στο ελατόδασος)
Αύλειοι χώροι σχολείων	Αθλητικοί χώροι	Παιδικές χαρές
1 ^ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	Γήπεδα 5x5 (οδός Βόλου)	Οδός Καναδά (κεντρική)
2 ^ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	Γήπεδα 5x5 Μπάσκετ-Βόλεϊ (Αγροκήπιο)	Εργατικές κατοικίες «Θωμαΐδη»
3 ^ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	Γήπεδα 5x5 Μπάσκετ (πλησίον 2 ^{ου} Δημοτικού)	Εργατικές κατοικίες «Θωμαΐδη»
4 ^ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων		Τέρμα Βόλου
1 ^ο Γυμνάσιο Λύκειο Φαρσάλων		Γήπεδα 5x5 (Μπασαγιαννέικα)
2 ^ο Γυμνάσιο Λύκειο Φαρσάλων		Αθλητικές εγκαταστάσεις Αγροκηπίου
Επαγγελματικό Λύκειο Φαρσάλων		Αθλητικές εγκαταστάσεις Αγροκηπίου
1 ^{ος} Παιδικός Σταθμός Φαρσάλων		Εργατικές Κατοικίες
2 ^{ος} Παιδικός Σταθμός Φαρσάλων		Οδός Ανωχωρίου
Νηπιακό Κέντρο «Παύλου Μελά»		Οδός Ανωχωρίου
Δημοτικό Σχολείο Βρυσίων		Ανατολικό Πάρκο Φαρσάλων
		Παιδική χαρά πίσω από το 2 ^ο Λύκειο
		Περιφερειακός Αλσυλλίου
		Τέρμα Β' Συντ. Ιππικού
		Υπερείδου
		Παιδικού Σταθμού
		Παιδικού Σταθμού
		Θείδος
		Αγ. Δημητρίου
		Περιοχή Αγ. Νικολάου
		Πλησίον Πολιτιστικού Κέντρου
		Πλησίον Αρχαίου Δυτ. Νεκροταφείου
		Αχιλλείο (αριθμός 2)

Πίνακας: Χώροι πρασίνου στη Δ.Ε. Ενιπέα

Τοπική Κοινότητα	Πλατείες	Πάρκα	Παρκάκια	Αύλειοι χώροι σχολείων	Παιδικές χαρές
Αγ. Γεωργίου	Αγ. Γεώργιος				Αγ. Γεώργιος
Βασιλή	Βασιλή	Βασιλή		Κ.Δ.Α.Π.	Βασιλή-2
Ευυδρίου	Μεγ. Ευύδριο Μικρό Ευύδριο Ελληνικό Λόφος Πυργάκια	Μεγ.Ευύδριο	Λόφος	Δημοτικό Γυμνάσιο	Μεγ. Ευύδριο Μικρό Ευύδριο Ελληνικό Λόφος Πυργάκια
Κρήνης	Κρήνη	Κρήνη-3		Δημοτικό	Κρήνη-2
Κατωχωρίου	Κατωχώρι Ανωχώρι	Κατωχώρι-3 Ανωχώρι			Κατωχώρι Ανωχώρι
Πολυνερίου	Πολυνέρι-2				Πολυνέρι-2
Σταυρού	Σταυρός-2	Σταυρός-3		Δημοτικό Νηπιαγωγείο Κ.Δ.Α.Π.	Σταυρός-6
Υπέρειας	Υπέρεια	Τοποθεσία Χτούρι			Υπέρεια-2

Πίνακας: Χώροι πρασίνου στη Δ.Ε. Ναρθακίου

Τοπική Κοινότητα	Πλατείες	Παρκάκια	Αύλειοι χώροι σχολείων	Παιδικές χαρές
Δένδρων		Δένδρα		Δένδρα
Διλόφου		Δίλοφος	Δημοτικό	Δίλοφος-2
Καλλιθέας		Πλάτανος		Αγ. Αντώνιος
Ναρθακίου	Ναρθάκιο	Ναρθάκιο -3	Δημοτικό	Ναρθάκιο -5 Καστράκι
Σκοπιάς		Σκοπιά		Σκοπιά

Πίνακας: Χώροι πρασίνου στη Δ.Ε. Πολυδάμαντα

Τοπική Κοινότητα	Πλατείες	Πάρκα	Παρκάκια	Αύλειοι χώροι σχολείων	Παιδικές χαρές
Αμπελιάς	Αμπελιά	Αμπελιά			Αμπελιά
Βαμβακού	Βαμβακού	Βαμβακού-4	Βαμβακού-2 Δενδράκια	Γυμνάσιο Δημοτικό Νηπιαγωγείο	Βαμβακού-8 Δενδράκια
Δασολόφου	Δασόλοφος				Δασόλοφος-2
Ερέτριας	Ασπρόγεια Ερέτρια Παλαιόμυλος		Αγ. Χαράλαμπος Αργιθέα Ασπρόγεια	Δημοτικό Ερέτριας	Αγ. Χαράλαμπος Αργιθέα Ασπρόγεια Ερέτρια Παλαιόμυλος
Ζ. Πηγής	Ζ. Πηγή				Ζ. Πηγή-2
Κάτω Βασιλικών	Κ. Βασιλικά	Α. Βασιλικά	Κ. Βασιλικά		Α. Βασιλικά-2 Κ. Βασιλικά-3
Νεράιδας		Νεράιδα			Νεράιδα-2 Ευλάδες
Πολυδαμείου	Ρήγαιο		Πολυδάμειο		Ρήγαιο Πολυδάμειο
Ρευματιάς	Ρευματιά	Ρευματιά	Ρευματιά	Βρεφονηπιακός Σταθμός	Ρευματιά-2
Σιτοχώρου	Σιτόχωρο-2				Σιτόχωρο-3
Σκοτούσας	Αγ. Κων/νος Σκοτούσα	Σκοτούσα-2 Θειδίο	Αγ. Κων/νος		Αγ. Κων/νος-2 Θειδίο-2 Σκοτούσα
Χαλκιάδων	Χαλκιάδες		Χαλκιάδες		Χαλκιάδες-3

Η δημιουργία και διαχείριση του αστικού πρασίνου γίνεται με τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι βοτανικές ιδιαιτερότητες των φυτών, η αρχιτεκτονική του τοπίου και η λειτουργικότητα των χώρων.

Στις δενδροστοιχίες της πόλεως των Φαρσάλων κυριαρχούν είδη δέντρων όπως μανόλιες αειθαλείς και φυλλοβόλες, φωτίνιες, λικιδάμβαρεις κ.α. ενώ στα πάρκα, πλατείες, πεζοδρόμους, αύλειους χώρους σχολείων, παιδικές χαρές, αθλητικούς χώρους όλων των δημοτικών ενοτήτων κυριαρχούν:

- **καλλωπιστικά και δασικά δέντρα:**

καλλωπιστική δαμασκηνιά, κατάληπη, κέδρος, κερλεουτέρια, κουτσουπιά, κυπαρίσσι, λικιδάμβραρη, λιριόδεντρο, μανόλια, πεύκο, σοφόρα, σφένδαμος, φλαμουριά, ψευδοπλάτανος

- **αιθαλείς και φυλλοβόλοι θάμνοι:**

αγγελική, βάγια, βερβερίδα, βιβούρνο, γιουνίπερος, δάφνη, δαφνοκερασιά, δενδρολίβανο, κυδωνίαστρο, πυξάρι, ρείκια, σπιρέα, τεύκριο, τριανταφυλλιά, τσιντόνια, φοροσίθια, φωτίνια

- **φυτά εδαφοκάλυψης:**

δενδρολίβανο το έρπον, φεστούκα, νάνα αγγελική, χαμαικύπαρις νάνα, γιουνίπερους νάνο

- **μπορντούρες:**

βερβερίδα, ευώνυμο, αγγελική, λιγούστρο, σπιρέα.

Από το έτος 2011 έως σήμερα το Τμήμα Πρασίνου προμηθεύεται συνεχώς νέα φυτά, τα οποία προορίζονται για τον εμπλουτισμό σε υπάρχοντες και νέους χώρους πρασίνου ή για την αντικατάσταση γηρασμένων και άρρωστων φυτών.

Με την εκπόνηση των φυτοτεχνικών μελετών για τα έργα, *Περιβαλλοντική αναβάθμιση της βόρειας εισόδου της πόλεως των Φαρσάλων, Αστικές αναπλάσεις πόλεως Φαρσάλων επί των οδών Λαμίας, Λαρίσης και Αχιλλέως καθώς και Αναβάθμιση –ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων και οδών στο βορειοδυτικό τόξο της πόλης των Φαρσάλων* πραγματοποιήθηκε η ανάπλαση των συγκεκριμένων περιοχών και η αύξηση των χώρων πρασίνου, προσφέροντας το βέλτιστο αισθητικό και περιβαλλοντικό αποτέλεσμα για τους πολίτες. Τα παραπάνω έργα υλοποιήθηκαν με πόρους του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α 2007-2013.

Επίσης, με τη συνδρομή μαθητών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Δήμου μας γίνονται δενδροφυτεύσεις σε δημοτικές εκτάσεις. Τον Μάρτιο του 2014 πραγματοποιήθηκε δενδροφύτευση δασικών ειδών στο αισθητικό άλσος της πόλης των Φαρσάλων, στα πλαίσια της περιβαλλοντικής δράσης Let's do it Greece με τη συμμετοχή μαθητών, προσκόπων, οδηγών, εκπροσώπων συλλόγων, μαζικών φορέων της πόλης, των τοπικών κοινοτήτων, αλλά και πολιτών.

Θεσμοθετημένες Περιβαλλοντικές Δράσεις

Let's do it: Το Let's do it ως εθελοντική δράση ξεκίνησε από την Εσθονία εμπνέοντας ομάδες και ανθρώπους σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Πολύ σύντομα η συγκεκριμένη εθελοντική κίνηση διαδόθηκε σε πολλές χώρες, όπου ομάδες εθελοντών ήθελαν να μιμηθούν αυτή την ιδέα, καθαρίζοντας τη χώρα τους μέσα σε μία μέρα. Η ιδέα αυτή έφτασε και στην Ελλάδα, όπου κάποιοι εθελοντές αποφασίσανε να την κάνουν πράξη, προσαρμόζοντας τον τίτλο της εκστρατείας σε «Let's do it Greece».

Ο Δήμος Φαρσάλων από το 2012 συμμετέχει στη συγκεκριμένη περιβαλλοντική δράση και η δράση διοργανώνεται μια Κυριακή του Απριλίου. Ο Δήμος Φαρσάλων συντονίζει τους μαθητές, τους πολιτιστικούς συλλόγους, τους φορείς για να καθαρίσουν την πόλη και τις κοινότητες. Το 2015 η έναρξη του Let's do it έγινε από την πόλη των Φαρσάλων. Οι συντονιστές της πανελλαδικής δράσης επισκέφτηκαν σχολεία του Δήμου Φαρσάλων, ενημέρωσαν τους μαθητές για τα οφέλη του εθελοντισμού

και διοργανώθηκε δενδροφύτευση στο Αισθητικό Άλσος Φαρσάλων. Το 2016 η δράση θα πραγματοποιηθεί 17 Απριλίου και θα συμμετάσχει για ακόμη μια χρονιά ο Δήμος.

«**Το δάσος αλλιώς**»: Ο Δήμος Φαρσάλων στην προσπάθεια που καταβάλλει για την αναβάθμιση της περιβαλλοντικής συνείδησης και τον εθελοντισμό, διοργάνωσε για πρώτη φορά στο χώρο του αισθητικού άλσους Φαρσάλων το καλοκαίρι του 2015, δράσεις με το γενικό τίτλο «Το δάσος αλλιώς», οι οποίες περιλαμβάνουν ποικίλες εκδηλώσεις, μουσικές, αθλητικές, περιβαλλοντικές.

Οι παραπάνω δράσεις θα έχουν επαναληπτικό χαρακτήρα και θα διοργανώνονται σε συνεργασία με τους εθελοντές, τους φορείς, του μαθητές και τους συλλόγους του Δήμου Φαρσάλων.

Δράσεις του Δήμου για την προστασία της δημόσιας υγείας

• Πρόγραμμα καταπολέμησης κουνουπιών

Το πρόγραμμα καταπολέμησης κουνουπιών εφαρμόζεται σε ετήσια βάση στην περιοχή του Δήμου μας και με το οποίο επιτυγχάνεται η περιστολή της όχλησης και η προφύλαξη του πληθυσμού από τον κίνδυνο ασθενειών. Αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος αντιμετώπισης κουνουπιών αποτελεί η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των δημοτών (μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου και διανομή έντυπου υλικού) τόσο για την προστασία τους από την όχληση ή τις ασθένειες για τις οποίες τα κουνούπια είναι φορείς και την αποφυγή παραπληροφόρησης και δημιουργίας πανικού όσο και για την κατάδειξη των τρόπων ή μεθόδων με τους οποίους μπορούν να συμβάλουν και οι ίδιοι στην αντιμετώπιση των εντόμων αυτών.

• Διενέργεια απεντομώσεων - μυοκτονιών

Η διενέργεια απεντομώσεων και μυοκτονιών στα σχολικά συγκροτήματα, τους παιδικούς σταθμούς και τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού του Δήμου σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ

SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Ύπαρξη μεγάλου αριθμού χώρων πρασίνου.	Μη κατάλληλα στελεχωμένο τμήμα πρασίνου.	Συνεργασία με τοπικούς συλλόγους, εθελοντές για την συντήρηση χώρων πρασίνου και την επέκταση φυτεύσεων.	Η έλλειψη προσωπικού και ο περιορισμός προσλήψεων δημιουργεί μεγάλο πρόβλημα στη συντήρηση των χώρων πρασίνου.
2. Δυνατότητα ανάπτυξης πλατειών και κοινόχρηστων χώρων βάσει μελετών.	Δυσκολία στη συντήρηση λόγω της μεγάλης έκτασης, της διασποράς των χώρων πρασίνου και της υποστελέχωσης του τμήματος.	Κατάρτιση του προσωπικού για νέες μεθόδους και τεχνικές συντήρησης πρασίνου.	Η έλλειψη σχετικών γνώσεων του προσωπικού που προσλαμβάνεται με συμβάσεις.
3. Ύπαρξη αρκετών ιστορικών χώρων που αποτελούν πόλους επισκεψιμότητας.	Έλλειψη κανονισμού πρασίνου.	Δημιουργία χώρων πρασίνου στους αύλειους χώρους σχολείων.	Μείωση των διαθέσιμων πόρων για υλοποίηση έργων.
4.	Ανάγκη αναβάθμισης υποδομών των παιδικών χαρών.	Ευαισθητοποίηση των πολιτών για την προστασία του πρασίνου.	Έλλειψη ελέγχου και αστυνόμευσης των χώρων πρασίνου.

5.	Έλλειψη εξοπλισμού (ειδικών μηχανημάτων) για τη συντήρηση του πρασίνου και την εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων ιδιαίτερα στα κωνοφόρα.		
5.	Βανδαλισμοί σε χώρους πρασίνου.		

Μέτρο	γενικοί στόχοι
Πράσινο	Αναβάθμιση, βελτίωση και επέκταση υφιστάμενων χώρων πρασίνου και υλοποίηση νέων έργων πρασίνου ώστε να αυξηθεί το ποσοστό πρασίνου.
	Επέκταση και συντήρηση αρδευτικού δικτύου και συστήματος αυτόματου ποτίσματος.
	Ανανέωση εξοπλισμού συντήρησης πρασίνου.
	Επέκταση φυτεύσεων στις αυλές και τους κήπους των σχολείων, οι οποίοι μπορούν να αποτελούν εργαλεία διδασκαλίας και περιβαλλοντικών ασκήσεων και να επιδρούν θετικά στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των μαθητών από την νηπιακή ηλικία.
	Ηλεκτρονική καταγραφή και παρακολούθηση αστικού πρασίνου.
	Ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης πολιτών.
	Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων και δράσεων πληροφόρησης-ευαισθητοποίησης των πολιτών.

Έργα για τη νέα επιχειρησιακή περίοδο 2015-2019

1. Επέκταση φυτεύσεων στους αύλειους χώρους των σχολείων της έδρας και των οικισμών (συνολικά 19), με τη συμμετοχή των μαθητών, κατόπιν σχεδιασμού και εκπόνησης μελετών.
2. Αναβάθμιση της κεντρικής πλατείας της πόλεως των Φαρσάλων, των οικισμού Μεγ. Ευυδρίου, Σποχώρου, Ερέτριας, Βαμβακούς, Πολυδαμείου, Ναρθακίου.
3. Δημιουργία θεματικού πάρκου - πρασίνου στα δυτικά του Πολιτιστικού κέντρου Φαρσάλων.
4. Δημιουργία δενδροστοιχιών κατά μήκος της περιφερειακής οδού και φύτευση νησίδων οδών σύμφωνα με τη μελέτη Αστικές Αναπλάσεις πόλεως Φαρσάλων II.
5. Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων στα νότια των εργατικών κατοικιών Γ'.
6. Εμπλουτισμός με δασικά δέντρα του άλσους της Κρήνης, των Χαλκιάδων, της Αμπελιάς και Βασιλικών .
7. Καθαρισμός των αλουλλίων του Δήμου.
7. Διαμόρφωση δημοτικού χώρου στον οικισμό Βασιλή κατά μήκος του ποταμού Ενιπέα και δημιουργία δενδροστοιχίας κατά μήκος της επαρχιακής οδού.
8. Διαμόρφωση χώρου στο πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής της πόλης των Φαρσάλων.
9. Διαμόρφωση έκτασης ΧΑΔΑ.
10. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου παραδοσιακής Κρήνης στην Τ.Κ. Κρήνης.
11. Αναβάθμιση υφιστάμενου χώρου στην τοποθεσία "Χτιούρι" της Τ.Κ. Υπέρειας.
12. Διαμόρφωση δημοτικού χώρου στην είσοδο του οικισμού της Βαμβακού.
13. Καθαρισμός της δημοτικής έκτασης κατά μήκος της περιφερειακής οδού του αλουλλίου Φαρσάλων και φύτευση κατάλληλων φυτών.
14. Εμπλουτισμός με νέα είδη φυτών των πλατειών Αγίου Δημητρίου και Βαρουσίου.

15. Διαμόρφωση χώρου πρασίνου στα βόρεια του ΕΠΑΛ.
16. Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων πρασίνου στην είσοδο της Τ.Κ. Βαμβακούς.
17. Διαμόρφωση των κοινοχρήστων χώρων στα βόρεια της Αγίας Παρασκευής Φαρσάλων.
18. Εμπλουτισμός της παιδικής χαράς με πράσινο στην περιοχή Θωμαΐδη.
19. Διαμορφώσεις κοινοχρήστων χώρων πρασίνου στα ανατολικά της οδού Βόλου.
20. Αναδάσωση και εμπλουτισμός του Αισθητικού άλσους Φαρσάλων.

Οι παραπάνω δράσεις θα υλοποιηθούν από το Τμήμα Πρασίνου με τη βοήθεια – συνεισφορά των εθελοντών του Δήμου. Θα οργανωθούν εθελοντικές δενδροφυτεύσεις στα πλαίσια της περιβαλλοντικής δράσης LET'S DO IT 2016, της παγκόσμιας ημέρας περιβάλλοντος, σε συνεργασία με περιβαλλοντικές οργανώσεις.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Υπάρχει εθελοντική πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που πρέπει να ενισχυθεί και να οργανωθεί περαιτέρω.	Μέτρια ανταπόκριση των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα.	Ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών (όλων των ηλικιών) και των επιχειρηματιών σε θέματα καθαριότητας και ανακύκλωσης.	Υποβάθμιση -σε συνθήκες κρίσης- των προτεραιοτήτων επιμέλειας του δημοσίου χώρου.
2. Μεγάλη δυνατότητα βελτίωσης της υποβαθμισμένης περιοχής στην περιοχή Ρομά Φαρσάλων.	Προβλήματα στη διαχείριση στερεών αποβλήτων από επισκευές, εκσκαφές και κατεδαφίσεις.	Τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής σύμβασης (Ε.Σ.Π.Α).	Ο κίνδυνος πυρκαγιών στο αισθητικό δάσος Φαρσάλων.
3. Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς.	Απουσία θεσμοθετημένης αρμοδιότητας για παρέμβαση του Δήμου σε όχθες ποταμών ή περιαστικά δάση.	Το Αισθητικό δάσος και οι χώροι πρασίνου της πόλης δημιουργούν ένα ευχάριστο μικροκλίμα, τόσο για τους κατοίκους, όσο και για τους επισκέπτες όλες τις εποχές του χρόνου.	Λαθροϋλοτομία

4.	Προμήθεια οικολογικών συστημάτων βυθιζόμενων κάδων διαβαθμισμένης συμπίεσης-Ρομποτικοί κάδοι.		Υπερβόσκηση και κίνδυνος διάβρωσης του εδάφους όπου γίνεται αυτή.
5.	Ανάγκη ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα.		

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ / Δ.Ε.Υ.Α.Φ

Γενικά στοιχεία του νομικού προσώπου

Νομική Μορφή	Ν.Π.Ι.Δ. κοινωφελούς χαρακτήρα που λειτουργεί με τους κανόνες ιδιωτικής οικονομίας (άρθρο 1 παρ. 1 Ν.1069/1980). Ταυτόχρονα είναι δημοτική επιχείρηση ειδικού σκοπού (αρ.252 παρ.4 του Ν.3463/2006).
Έτος ίδρυσης	2011 (ΦΕΚ Β` 731/5-5-2011), προήλθε από τη συγχώνευση της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης - Αποχέτευσης του Δήμου Φαρσάλων με τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης του Δήμου Πολυδάμαντα

Σκοπός λειτουργίας του Νομικού Προσώπου

Η σύσταση της Επιχείρησης δικαιολογείται καθώς:

α] με τη σύστασή της, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1069/80, εξασφαλίζεται η διοικητική αυτοτέλεια και ευελιξία, αντιμετωπίζεται ριζικά, μεθοδικά και μακροχρόνια όλο το κύκλωμα ύδρευσης και αποχέτευσης των δημοτικών ενοτήτων Φαρσάλων, Ενιπέα, Πολυδάμαντα και Ναρθακίου με την εκτέλεση και λειτουργία των συναφών έργων ύδρευσης και αποχέτευσης και

β] εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση των έργων αυτών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, από δανειοδότηση και από ίδιους πόρους που προβλέπονται υπέρ της επιχείρησης από το Ν. 1069/80.

Παροχές κοινωνικών υπηρεσιών του Νομικού Προσώπου

Η Δ.Ε.Υ.Α. Φαρσάλων δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του νέου Καλλικρατικού Δήμου Φαρσάλων και η θέσπιση Κανονισμών και η υιοθέτηση οργανωτικής δομής αποτέλεσαν τα πρώτα βήματα στην κατεύθυνση δημιουργίας και οργάνωσής της, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στην αποστολή της.

Στο πλαίσιο οργάνωσης της εταιρείας εκπονήθηκαν και υιοθετήθηκαν (α) κανονισμός ύδρευσης, (β) κανονισμός αποχέτευσης, (γ) οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας, (δ) κανονισμός προμηθειών, (ε) διαδικασίες ελέγχου ποιότητας πόσιμου νερού, (στ) νέα τιμολογιακή πολιτική

Υποχρεωτικό αντικείμενο των Δ.Ε.Υ.Α. είναι η ύδρευση, η αποχέτευση και η επεξεργασία αστικών υγρών αποβλήτων (αρ. 1 Ν. 1069/80). Ωστόσο, με νομοθετικές τροποποιήσεις του Ν. 1069/80 το αντικείμενο αυτό μπορεί να επεκταθεί και σε άλλους τομείς. Η Δ.Ε.Υ.Α. από το θεσμικό της πλαίσιο, τον Ν. 1069/80 ανέλαβε τρεις βασικές υποχρεώσεις:

- Να εξασφαλίσει πόσιμο νερό επαρκούς ποσότητας και ποιότητας για τους καταναλωτές,
- να καθαρίσει το χρησιμοποιημένο νερό προκειμένου να το απορρίψει σε κάποιον αποδέκτη,
- να διευθετήσει την απορροή των όμβριων υδάτων με στόχο την αντιπλημμυρική προστασία του αστικού ιστού.

Η Δ.Ε.Υ.Α. Φαρσάλων παρέχει, αποκλειστικά, υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης στα διοικητικά όρια του Δήμου Φαρσάλων. Η εφαρμοζόμενη σήμερα τιμολογιακή πολιτική αντανάκλα πλήρως τις διαφορετικές συνθήκες τιμολόγησης που επικρατούσαν στις δημοτικές ενότητες πριν την διοικητική ενοποίηση τους στον σημερινό Δήμο Φαρσάλων. Εφαρμόζεται τιμολόγιο που κλιμακώνεται (αυξάνεται) με την κατανάλωση, αλλά δεν ισχύουν ενιαίες κλίμακες καταναλώσεων νερού. Ανάλογες διαφοροποιήσεις παρουσιάζονται και στο ειδικό τιμολόγιο που παρέχεται σε ειδικές κοινωνικές ομάδες (πολύτεκνοι, νεφροπαθείς, ΑΜΕΑ, άποροι, κτηνοτρόφοι, τρίτεκνοι, κλπ).

Η τιμολογιακή πολιτική που εφαρμόζεται από τη Δ.Ε.Υ.Α.Φ. είναι αντικείμενο επεξεργασίας των οικονομικών, τεχνικών και διοικητικών υπηρεσιών της. Την τιμολογιακή πολιτική που εισηγούνται οι υπηρεσίες την επεξεργάζεται περαιτέρω και την αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α.Φ. Η απόφαση αυτή υποβάλλεται στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Φαρσάλων το οποίο και γνωμοδοτεί σχετικά.

Με την με αριθμό 33/2012 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία εγκρίθηκε με την με αριθμό 240/2012 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου αποφασίσθηκε η εφαρμογή ενιαίας τιμολογιακής πολιτικής σε όλο το νέο Δήμο Φαρσάλων (ενιαία κλίμακα ογκομέτρησης της κατανάλωσης νερού σε όλες τις τοπικές κοινότητες του Δήμου, εφαρμογή όμοιου τιμολογίου και εφαρμογή εξαμηνιαίας μέτρησης κατανάλωσης). Με βάση τα παραπάνω αποφασίστηκε η τιμολογιακή πολιτική σε όλους τους οικισμούς με βάση ογκομετρική χρέωση και με στόχο την κάλυψη του κόστους ύδρευσης και την αντιμετώπιση των φαινομένων σπατάλης πόσιμου ύδατος με κίνητρο την οικονομική επιβράβευση των καταναλωτών που επιδεικνύουν οικονομία στην κατανάλωση νερού.

Το ισχύον τιμολόγιο για την κατανάλωση νερού ύδρευσης σήμερα είναι:

Κατανάλωση	Φάρσαλα (πόλη)	Υπόλοιπος Δήμος
Μέτρηση κατανάλωσης	Ανά εξάμηνο	Ανά εξάμηνο
Έκδοση λογαριασμού	Ανά τρίμηνο	Ανά τρίμηνο
Τρόπος έκδοσης λογαριασμών	Ένα τρίμηνο έναντι και ένα εκκαθαριστικό	Ένα τρίμηνο έναντι και ένα εκκαθαριστικό
Ελάχιστη κατανάλωση 0 – 40 m ³ /Εξάμηνο	20m ³ x 0,40€=8,00€ανά τρίμηνο	20m ³ x 0,40€=8,00€ ανά τρίμηνο
41 – 100 m ³ /Εξάμηνο	0,45	0,40
101 – 150 m ³ /Εξάμηνο	0,55	0,45
151 – 250 m ³ /Εξάμηνο	0,65	0,55
251 – 400 m ³ /Εξάμηνο	0,75	0,65
401 m ³ και άνω/Εξάμηνο	0,85	0,75

Στην τιμολογιακή πολιτική που εφαρμόζεται σήμερα υπάρχουν ειδικά και κοινωνικά τιμολόγια νερού. Λόγω της αδυναμίας κοινωνικών ομάδων να ανταπεξέλθουν στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες, η ΔΕΥ.Α. Φαρσάλων έχει καθορίσει ειδικά τιμολόγια νερού για πολύτεκνους, νεφροπαθείς, ΑΜΕΑ, άπορους, κτηνοτρόφους, τρίτεκνους. **Η επιλογή αυτή συνεισφέρει στην ελάφρυνση των αδύναμων κοινωνικών ομάδων και στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.**

Ισχύον τιμολόγιο ευπαθών κοινωνικά ομάδων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ		
ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ	Η ΜΕΙΩΣΗ ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ Μ ³	0- 15.000,00€ 70% 15.001,00€-20.000,00€ 50% 20.001,00€-25.001,00€ 30%
ΝΕΦΡΟΠΑΘΕΙΣ	Η ΜΕΙΩΣΗ ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ Μ ³	50%
ΑΜΕΑ >67%	Η ΜΕΙΩΣΗ ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ Μ ³	50%
ΑΠΟΡΟΙ	Η ΜΕΙΩΣΗ ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ Μ ³	40%
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ	Η ΜΕΙΩΣΗ ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ Μ ³	50%
ΤΡΙΤΕΚΝΟΙ	Η ΜΕΙΩΣΗ ΞΕΚΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ Μ ³	0-15.000,00€ 30%

Στελέχωση της Δ.Ε.Υ.Α.Φ.

Α/Α	Ειδικότητα	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Σχέση Εργασίας	Αριθμός
1	Οικονομολόγος	ΠΕ	ΙΔΑΧ	3
2	Υπάλληλος Γραφείου	ΔΕ	ΙΔΑΧ	1
3	Εργάτης Ύδρευσης	ΔΕ	ΙΔΑΧ	1
4	Καταμετρητής	ΔΕ	ΙΔΑΧ	1
5	Βοηθός χειριστή Αποφρακτικού	ΥΕ	ΙΔΑΧ	1

6	Αποθηκάριος	ΥΕ	ΙΔΑΧ	1
7	Καθαρίστρια	ΥΕ	ΙΔΑΧ	1

Οργανωτική διάρθρωση

Η Επιχείρηση διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από εννέα [9] μέλη, τα οποία ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, από το Δημοτικό Συμβούλιο Φαρσάλων. Από τα μέλη αυτά:

- Έξι [6] είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου Φαρσάλων, εκ των οποίων δύο [2] προέρχονται από τη μειοψηφία,

- Δύο [2] πολίτες δημότες ή κάτοικοι του Δήμου Φαρσάλων που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης, από τα οποία το ένα [1] θα αντικαθίσταται αυτομάτως χωρίς αλλαγή της συστατικής πράξης, όταν η επιχείρηση απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζόμενους.

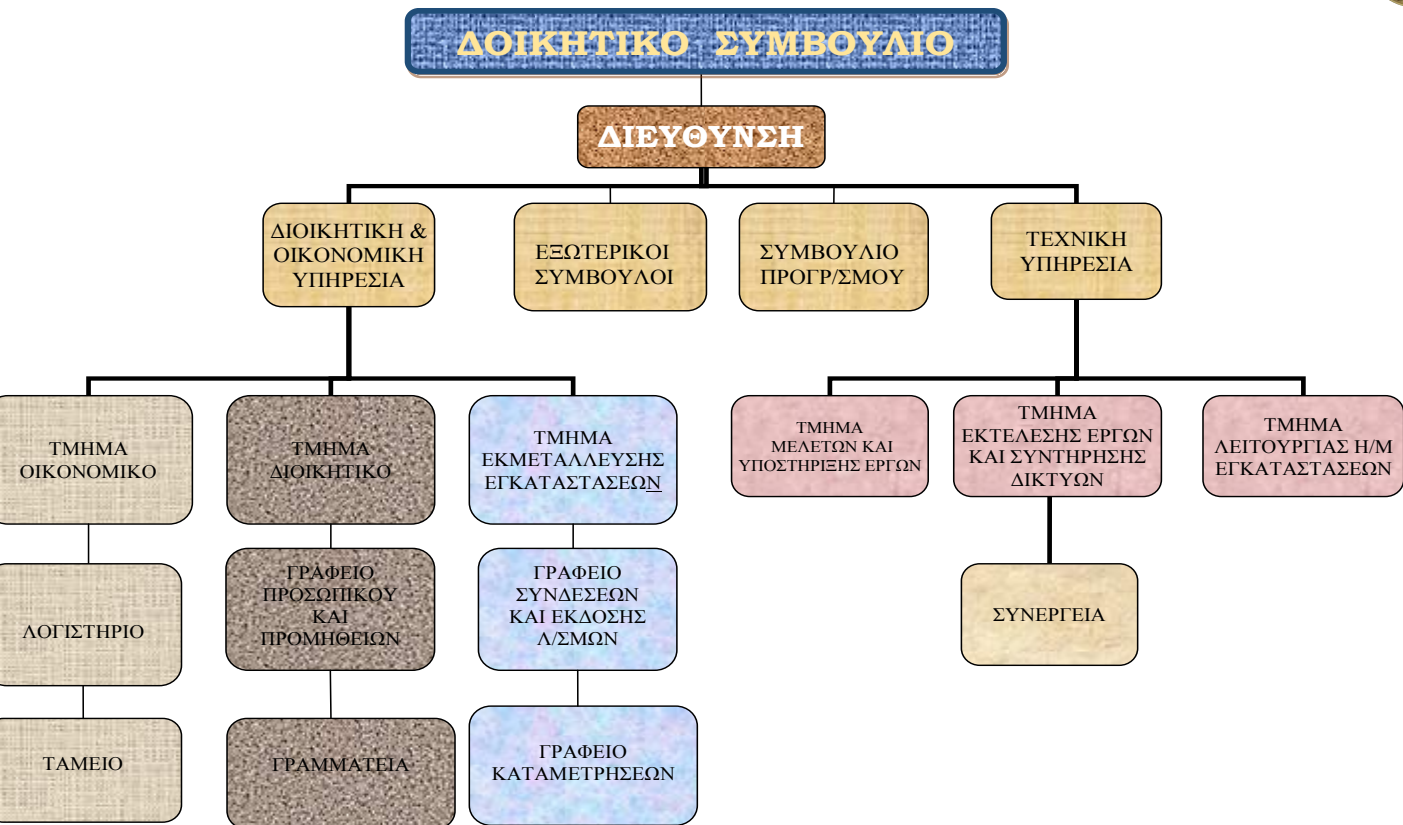
- Ένας [1] είναι εκπρόσωπος Κοινωνικού Φορέα της περιοχής

- Ένας [1] είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στην Επιχείρηση, σε περίπτωση που αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι [20] εργαζόμενους. Ο εκπρόσωπος των εργαζομένων και του κοινωνικού φορέα προτείνονται από τους οικείους φορείς.

Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρό του, [άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 1069/80]

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου και λήγει μόλις εγκατασταθούν τα νέα μέλη.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, ο Αντιπρόεδρος εκπροσωπεί την επιχείρηση σε όλες τις σχέσεις της, δικαστικές ή εξώδικες [άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 1069/80 και άρθρο 207 του Ν. 3463/2006].

Βασικές υποδομές και εξοπλισμός

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ενοικιαζόμενο κτήριο επιφάνειας 128 τ.μ.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ: ΤΖΙΠ ΚΙΑ ΡΙΤ 3467, ΦΟΡΤΗΓΟ ΡΕΝΩ ΡΙΥ 3547, ΦΟΡΤΗΓΟ ΦΙΑΤ ΡΡΒ 6978

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ: ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕ 104017, JCB ΜΕ 95476

ΚΤΗΡΙΑ: Μονάδα επεξεργασίας λυμάτων:

Κτήριο επιφάνειας 163 τ.μ., σε αγροτεμάχιο ιδιοκτησίας Δήμου Φαρσάλων επιφάνειας 95.328,32 τ.μ. στη θέση Βοϊδολίβαδο.

Εξοπλισμός πληροφορικής - επικοινωνιών και εξοπλισμός γραφείου

Η επιχείρηση για τη διοικητική της υποστήριξη διαθέτει, εκτυπωτές, φαξ, φωτοαντιγραφικό, γραφεία, καρέκλες, βιβλιοθήκη, ντουλάπες αρχείου, air conditions, καθώς και ένα μεγάλο τραπέζι συνεδριάσεων με 10 καρέκλες.

Επίσης, διαθέτει λογισμικά προγράμματα: μισθοδοσία, οικονομική και εμπορική διαχείριση, αποθήκη, πρωτόκολλο.

Υπάρχει πρόσβαση σε διαδικτυακή βάση πληροφοριών και εφαρμογών Δημοτικών Επιχειρήσεων.

Στοιχεία οικονομικής χρήσης 2014 (στοιχεία Ισολογισμών)

	2014
Έσοδα	1.892.436,80
Δαπάνες	1.899.766,91

Η ΔΕΥ.Α. Φαρσάλων ελέγχεται, επί της οικονομικής διαχείρισης κάθε οικονομικής χρήσης, από Ορκωτό λογιστή.

Πίνακας αποφάσεων περιόδου 2010 – 2015

Πίνακες Έργων

Έργα που υλοποιήθηκαν κατά την επιχειρησιακή περίοδο 2011-2014

- 1) Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης Αγίου Γεωργίου.
- 2) Αντικατάσταση υδρευτικής γεώτρησης Τ.Κ. Υπέρειας.
- 3) Αντικατάσταση υδρευτικής γεώτρησης Τ.Κ. Ανωχωρίου.
- 4) Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης στη θέση Χούνες της Τ.Κ. Διλόφου.
- 5) Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης στη θέση Πλατάνια.
- 6) Κατασκευή αγωγού σύνδεσης γεώτρησης από τη θέση Κρεντήρι στο Σιδηροδρομικό Σταθμό.
- 7) Έκδοση άδειας λειτουργίας για τις υφιστάμενες υδρευτικές γεωτρήσεις.
- 8) Τοποθέτηση φρεατίων αποχέτευσης και σύνδεση με το δίκτυο αποχέτευσης στην πόλη των Φαρσάλων στις οδούς: Μαρίνου Αντύπα, Μεσοκώρας, Γρηγορίου Ε', Λαμίας, Δημητρακοπούλου, Ν. Πλαστήρα, Καραϊσκάκη, Καραϊσκάκη και Θέτιδος, Απιδανού, Β. Ουγκά, Ρ. Φεραίου και Λαρίσης, Βενιζέλου, Πατρόκλου, Β' Συντ. Ιππικού, Χ. Τρικούπη, Αγίου Νικολάου – Βαρουσίου, Θεοφράστου.
- 9) Επιχορήγηση του έργου «Κατασκευή Δικτύου Αποχέτευσης Ακαθάρτων Πόλεως

Φαρσάλων».

10) Συντηρήσεις - επισκευές στο δίκτυο του δικτύου ύδρευσης όταν παρουσιάζονται βλάβες.

11) Προμήθειες υλικών για την συντήρηση των υφιστάμενων γεωτρήσεων και των αντλητικών συγκροτημάτων.

Σχεδιαζόμενα έργα για τη νέα επιχειρησιακή περίοδο 2015-2019

1)	Επέκταση δικτύου αποχέτευσης στην πόλη των Φαρσάλων.
2)	Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης στην Τ.Κ. Σκοτούσας.
3)	Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς νερού από τη δεξαμενή στη θέση "Κρεμαστή", στη δεξαμενή στην Τ.Κ. Θετιδίου και στη δεξαμενή στην Τ.Κ. Σκοτούσας.
4)	Αντικατάσταση υδρευτικής γεώτρησης στην Τ.Κ. Πολυδαμείου.
5)	Αντικατάσταση υδρευτικής γεώτρησης στην Τ.Κ. Σταυρού.
6)	Εκπόνηση σχεδίων ασφάλειας και διαχείρισης για το σύνολο των γεωτρήσεων του Δήμου Φαρσάλων.
7)	Κατασκευή αγωγού ύδρευσης μεταξύ της Τ.Κ. Βασιλή και Τ.Κ. Ζ. Πηγής.
8)	Τηλε-έλεγχος - Τηλεχειρισμός δικτύου Ύδρευσης στον Δήμο Φαρσάλων.

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ/ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ Δ.Ε.Υ.Α.Φ.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Η παροχή αποκλειστικών υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στον Δήμο Φαρσάλων.	Σημαντική έλλειψη μόνιμου προσωπικού και μη ύπαρξη τεχνικής υπηρεσίας στη ΔΕΥ.Α.Φ.	Η κατασκευή βασικών έργων υποδομής (όπως εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων).	Πιθανή μείωση μέσης ετήσιας κατανάλωσης πόσιμου νερού.
2. Σημαντική πελατειακή βάση.	Πεπαλαιωμένο δίκτυο ύδρευσης, με σημαντικές απώλειες πόσιμου νερού σε ορισμένες Κοινότητες όπως Άγιος Κωνσταντίνος, Σκοτούσα.	Ανάγκη ολοκληρωμένης διαχείρισης υδατικών πόρων σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και τα Σχέδια Διαχείρισης.	Χρονική επιμήκυνση της οικονομικής κρίσης, με συνέπεια την περαιτέρω φτωχοποίηση του πληθυσμού.
3. Σχετική εμπειρία στην αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων.	Ανεκτέλεστο τμήμα αποχέτευσης σε ποσοστό 45%.	Θέσπιση ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων στη λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α..	Λειψυδρία και κλιματική αλλαγή.
4.	Απουσία σύγχρονων		Υπερμετρη αύξηση

	αυτοματισμών και ενιαίου κέντρου ελέγχου δικτύων και εγκαταστάσεων (SCADA, control systems etc.).		κόστους ενέργειας.
5.	Απουσία υδραυλικού μοντέλου και γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών.		Επεξεργασία και διάθεση λυμάτων και λυματολάσπη.
6.	Σημαντική ενεργειακή κατανάλωση και αντίστοιχο οικονομικό κόστος.		Περαιτέρω απελευθέρωση αγοράς νερού και αποχέτευσης.
7.	Σημαντική ενεργειακή κατανάλωση και αντίστοιχο οικονομικό κόστος.		Υστέρηση στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση ή μη υλοποίηση επενδύσεων από το Ελληνικό Δημόσιο.
8.	Σημαντική ενεργειακή κατανάλωση και αντίστοιχο οικονομικό κόστος.		
9.	Απουσία ουσιαστικής έρευνας και ανάπτυξης τεχνογνωσίας.		
10.	Περιορισμένη ρευστότητα λόγω υστέρησης πληρωμών από πελάτες.		

Υδρευση – άρδευση - αποχέτευση – διαχείριση απορριμμάτων**Υδρευση**

Θα πρέπει να προωθηθούν δράσεις που θα υποστηρίζουν συγκεκριμένες αναπτυξιακές δράσεις όπως βελτίωση ελλειμματικών υδατικών ισοζυγίων περιοχών.

Επιπροσθέτως, επειδή τα δίκτυα υδροδότησης των οικισμών, σε κάποιες περιπτώσεις, είναι πολύ παλιά, θα πρέπει να προβλεφθούν έργα ανακαίνισης και αντικατάστασής τους.

Άρδευση

Σύμφωνα με τις υπηρεσίες έγγειων βελτιώσεων (Υ.Ε.Β.), το μεγαλύτερο μέρος των εκτάσεων αρδεύεται με ιδιωτικά μέσα. Τα δίκτυα αυτά εκμεταλλεύονται, κυρίως, κρατικές γεωτρήσεις, ενώ απλώς, υποβοηθούν και συμπληρώνουν το έργο των ιδιωτικών δικτύων που λειτουργούν στις ίδιες περιοχές.

Στον Δήμο Φαρσάλων υπάρχει το αρδευτικό δίκτυο ΤΟΕΒ Φαρσάλων, που από γεωτρήσεις του, αρδεύεται έκταση περίπου 52.000 στρ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις αρδεύονται, κυρίως, με ιδιωτικές γεωτρήσεις.

Η υποβάθμιση των υδατικών πόρων σε πολλές περιοχές, οφείλεται στην αύξηση των αρδευόμενων εκτάσεων, την κακή διαχείριση του νερού λόγω απώλειας τεραστίων ποσοτήτων νερού που οφείλονται στην κακή διαχείριση διανομής και στο παλαιότητα του δικτύου, σε συνδυασμό με την

υπερεκμετάλλευση των υδάτων και της θερινής επιφανειακής απορροής του Ένιπέα και των παραποτάμων του.

Αποχέτευση σμβρίων – ακαθάρτων

Αποχετευτικό δίκτυο λειτουργεί στη Δημοτική Κοινότητα Φαρσάλων σε ποσοστό κάλυψης της πόλης 60% και παρουσιάζει προβλήματα λόγω της μη σύνδεσης των κατοικιών. Οι υπόλοιπες Τοπικές Κοινότητες του Δήμου καλύπτονται με συστήματα βόθρων. Η εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) υπάρχει στη Δημοτική Κοινότητα Φαρσάλων.

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Στον Νομό Λάρισας λειτουργεί σύγχρονος Χ.Υ.Τ.Α - Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων και είναι έργο που εντάσσεται στον γενικότερο σχεδιασμό για τη διαχείριση των στερεών αστικών αποβλήτων του Δήμου Λάρισας, καθώς και των πέριξ αυτού Δήμων

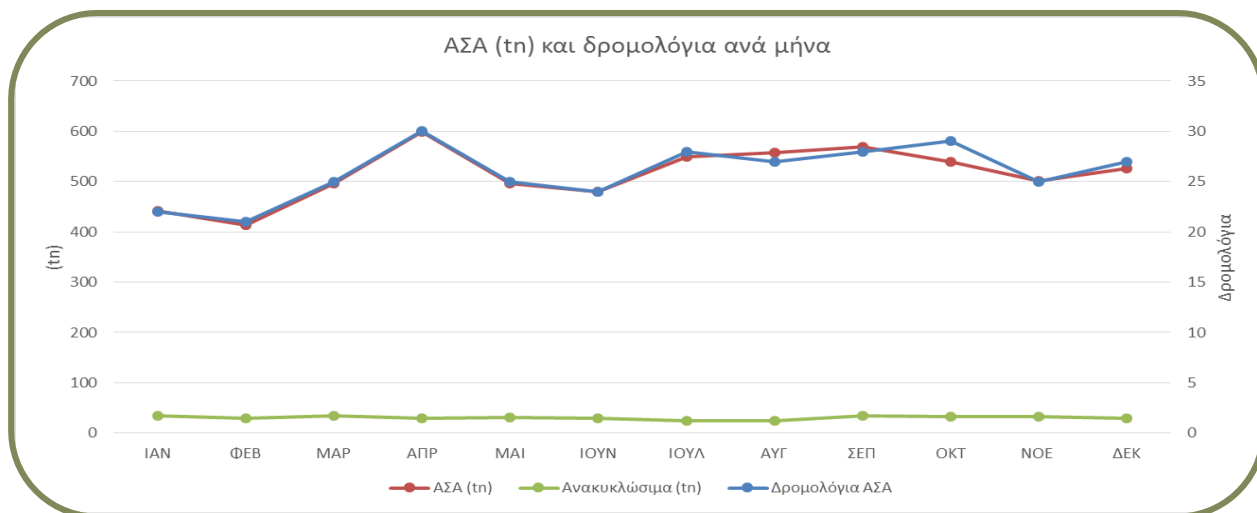
Εκτός από τον Χ.Υ.Τ.Α. Λάρισας, δεν λειτουργούν άλλοι Χ.Υ.Τ.Α. και ούτε προβλέπεται να δημιουργηθούν. Βάσει του σχεδιασμού που έχει γίνει σε επίπεδο νομού, προτείνεται η δημιουργία χώρων μεταφόρτωσης απορριμμάτων και στη συνέχεια η τελική διάθεσή τους στον Χ.Υ.Τ.Α. της Λάρισας.

Συγκεκριμένα, ο Δήμος Φαρσάλων εξυπηρετείται από τον Χ.Υ.Τ.Α. Λάρισας μέσω του σταθμού μεταφόρτωσης – Σ.Μ.Α. όπου βρίσκεται στο 6ο χλμ Εθνικής οδού Φαρσάλων – Βόλου.

Υφιστάμενη διαχείριση ΑΣΑ

Κατά το έτος 2014, στον Δήμο Φαρσάλων, παρήχθησαν 6.534 τόνοι αποβλήτων. Δεδομένου του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου που ανέρχεται σε 18.845 μόνιμους κατοίκους (Πηγή ΕΛ. ΣΤΑΤ. 2011), προκύπτει ότι η μέση παραγωγή ανά κάτοικο είναι περίπου 0,97 kg/day (353 kg/έτος).

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι η παραγωγή των ΑΣΑ στον Δήμο Φαρσάλων δεν εμφανίζει σημαντική εποχική διακύμανση κατά τη διάρκεια του έτους. **Η διακύμανση των σύμμεικτων ΑΣΑ και των ανακυκλώσιμων υλικών απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα:**

Στον Δήμο Φαρσάλων υλοποιείται μία σειρά δράσεων χωριστής συλλογής των ΑΣΑ σε συνεργασία με συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και ιδιώτες ή κοινωνικούς φορείς.

- Ανακύκλωση συσκευασιών: Ο Δήμος Φαρσάλων έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας με την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης - Ανακύκλωσης ΑΕ (ΕΕΑΑ Α.Ε.) για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, μέταλλο).

- Ξεχωριστή συλλογή Γυαλιού: Έχουν τοποθετηθεί σε κεντρικά σημεία του Δήμου (πλατείες) ειδικοί κάδοι για την ξεχωριστή συλλογή και ανακύκλωση του γυαλιού σε συνεργασία με την ΕΕΑΑ Α.Ε.

- Ανακύκλωση φορητών ηλεκτρικών στηλών. Η συλλογή των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών – μπαταριών γίνεται σε ειδικούς κάδους σε επιλεγμένα σημεία του Δήμου (όπως σχολεία, δημοτικά και δημόσια κτήρια), καθώς και εμπορικά καταστήματα και επιχειρήσεις που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον σε συνεργασία με την ΑΦΗΣ Α.Ε.

- Συλλογή και ανακύκλωση κενών συσκευασιών γεωργικών φαρμάκων σε συνεργασία με τον Ελληνικό Σύνδεσμο Φυτοπροστασίας (ΕΣΥΦ), την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ), τον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) Νομού Λάρισας, τον Σύλλογο Ιδιωτών Γεωπόνων του Νομού Λάρισας, τον Γεωπονικό Σύλλογο Ν. Λαρίσης, την Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολόγων Γεωπόνων (ΠΕΠΤΕΓ), το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Παράρτημα Κεντρικής Ελλάδας και τους φορείς Δ. ΝΟΜΙΚΟΣ ΑΕ και Αγροτικός Συνεταιρισμός Θεσσαλών Τοματοπαραγωγών «ΘΕΣΤΟ».

- Ανακύκλωση ηλεκτρικών – ηλεκτρονικών συσκευών. Ο ΦΟΔΣΑ Λάρισας έχει υπογράψει συμφωνία συνεργασίας για τη συλλογή και μεταφορά ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών με το ΣΕΔ Ανακύκλωση Συσκευών ΑΕ. Στη σύμβαση αυτή συμπεριλαμβάνεται και ο Δήμος Φαρσάλων.

- Συλλογή και ανακύκλωση πλαστικών καπακιών. Ο Δήμος συμμετείχε σε δράση συγκέντρωσης πλαστικών καπακιών με σκοπό να παραδοθούν σε εταιρεία η οποία με τη σειρά της συμβάλλει οικονομικά στην αγορά αναπηρικών καροτσιών.

- Κοινωνικό Παντοπωλείο. Στο πλαίσιο της κοινωνικής μέριμνας, στον Δήμο Φαρσάλων λειτουργεί το Κοινωνικό Παντοπωλείο όπου διανέμονται σε τακτική βάση και με βάση την αντίληψη της ανακύκλωσης και της επανάχρησης υλικών, τρόφιμα, είδη παντοπωλείου, βιβλία, παιχνίδια, κ.λπ. σε άτομα που τα έχουν ανάγκη. Εκτός της κοινωνικής μέριμνας, η πρωτοβουλία αυτή συμβάλλει στους στόχους και στα οφέλη της ανακύκλωσης.

Οι ποσότητες που συλλέγονται χωριστά και οδηγούνται προς ανακύκλωση αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα.

		ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ - ΤΑΦΗ
	Σύνολο παραγόμενων ΑΣΑ	ΚΔΑΥ			Σύμμεικτα προς ΧΥΤΑ
		Μεικτά	Υπόλειμμα	Καθαρά Ανακυκλώσιμα	
2013	6.540	151,31	73,32	77,99	6.389

2014	6.534	365,80	126,49	239,31	6.169
-------------	-------	--------	--------	--------	-------

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι κατά το έτος 2014 μόνο το 5,6% κ.β. των συνολικών παραγόμενων ΑΣΑ συλλέγεται χωριστά, εκ των οποίων 3,66% αξιοποιείται (μέσω ανακύκλωσης), ενώ το υπόλοιπο 94,4% κ.β. οδηγείται, ως σύμμεικτα απόβλητα, στον ΧΥΤΑ Λάρισας.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΚΤΥΩΝ: ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Ικανοποιητικό επίπεδο δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης αλλά με περιθώρια βελτίωσης και ικανοποιητική λειτουργία ΔΕΥ.Α..	Σε κάποιες ακόμη περιοχές του Δήμου το υπάρχον δίκτυο ύδρευσης είναι πεπαλαιωμένο και χρήζει άμεσης αντικατάστασης.	Χρηματοδότηση έργων στους τομείς της ύδρευσης και της αποχέτευσης από το νέο Ε.Σ.Π.Α.	Η μη εξασφάλιση επαρκούς και ποιοτικού πόσιμου νερού για το άμεσο μέλλον.
2. Ύπαρξη σχεδιασμού και εξασφάλισης πιστώσεων από τη ΔΕΥ.Α. για σημαντικές παρεμβάσεις στους τομείς Ύδρευσης-Αποχέτευσης.	Η κατανάλωση του νερού έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και η ΔΕΥ.Α. πρέπει να καλύπτει συνεχώς τις αυξανόμενες ανάγκες. Ανάγκη εξασφάλισης νέων πηγών.	Αισθητική και οικολογική βελτίωση του φωτισμού στο σύνολο του Δήμου-υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΗ.	Η μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα από την απόρριψη των υγρών αποβλήτων στο έδαφος.
3. Λειτουργία Γεωγραφικού Συστήματος πληροφοριών παρέχοντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στους δημότες του.	Η ευαισθητοποίηση των πολιτών για ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης νερού παρουσιάζει μεγάλα περιθώρια βελτίωσης.	Εκπόνηση συνολικής μελέτης διαχείρισης υδατικών πόρων και τηλεματικής διαχείρισης άρδευσης.	Η ρύπανση του τελικού αποδέκτη από ατελώς επεξεργασμένα υγρά απόβλητα.
4. Η έναρξη υλοποίησης του δικτύου φυσικού αερίου στην πόλη των Φαρσάλων και η σύνδεση των κτισμάτων του με αυτό.	Το αποχετευτικό δίκτυο σε ορισμένα τμήματα του είναι πεπαλαιωμένο και χρήζει αντικατάστασης.	Εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά και στις υπηρεσίες του Δήμου και διεύρυνση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.	Η έλλειψη πόρων για υλοποίηση έργων και προγραμμάτων.
5.	Παράνομη σύνδεση αποχετεύσεων κτηρίων στην πόλη με δίκτυο ομβρίων. Ανάγκη εντοπισμού και διακοπών αυτών των παράνομων συνδέσεων.	Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και πράσινων στεγών στα δημοτικά κτήρια.	Το υψηλό κόστος στις επενδύσεις ΑΠΕ.
6.	Το επίπεδο ηλεκτροφωτισμού έχει περιθώρια βελτίωσης κυρίως στις Τοπικές/Δημοτικές		Η απουσία εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης αιολικής ενέργειας.

	Κοινότητες, με έμφαση στους κοινόχρηστους χώρους και στους δρόμους που συνδέουν τους οικισμούς.		
7.	Η μη κατανάλωση ανανεώσιμων υδατικών πόρων της περιοχής		
8.	Ανάγκη επέκτασης και εκσυγχρονισμού του φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων με χρήση λαμπτήρων χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης.		
9.	Χαμηλή ευαισθητοποίηση πολιτών σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας.		

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΥ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Ύπαρξη εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων, που έχει υποβληθεί στην Περιφέρεια Θεσσαλίας για τη συγγραφή του ΠΕΣΔΑ.	Ανάγκη εκπαίδευσης και ενίσχυσης υφιστάμενου προσωπικού, καθώς και ανανέωσης του εξοπλισμού καθαριότητας της αρμόδιας υπηρεσίας.	Σταδιακή ανανέωση υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού με νέο αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και με αυξημένης ευελιξίας μηχανήματα.	Αδυναμία εύρεσης πόρων για ανανέωση μηχανολογικού εξοπλισμού και εκπαίδευσης προσωπικού.
2. Ικανοποιητικό επίπεδο αποκομιδής οικιακών απορριμμάτων και ικανοποιητικά επίπεδα οδοκαθαρισμού.	Δεν ακολουθείται η ιεραρχία της διαχείρισης των αποβλήτων (Μείωση - > Αξιοποίηση -> Υγειονομική ταφή -> με αποτέλεσμα σχεδόν το σύνολο των παραγόμενων απορριμμάτων να καταλήγουν στον ΧΥΤΑ.	Εκπαίδευση προσωπικού σε νέες τεχνολογίες.	Η έλλειψη περιβαλλοντικής ευσυνειδησίας και ανάληψης ευθυνών από τους πολίτες.
3. Το αυξημένο περιθώριο σε θέματα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των δημοτών σε συνδυασμό με την αντίστοιχη αρμοδιότητα του δήμου.	Η κοστολόγηση των υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων γίνεται με βάση τα τετραγωνικά του σπιτιού και όχι βάσει παραγόμενου όγκου ή βάρους.	Η ύπαρξη εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης υλικών.	Η ρύπανση του αέρα από τα απορριμματοφόρα (δεν γίνεται απολύμανση κάδων και απορριμματοφόρων).
4. Ευνοϊκό περιβάλλον για άμεση εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης.	Μη εφαρμογή συγχρόνων μεθόδων διαχείρισης στερεών αποβλήτων.	Ύπαρξη εθελοντικών ομάδων που συμβάλλουν στην καθαριότητα και προστασία του περιβάλλοντος.	Η έλλειψη συστήματος και υποδομών διαχείρισης των επικινδύνων αποβλήτων.
5. Η περιβαλλοντική	Ανεξέλεγκτη απόρριψη		

εκπαίδευση που υλοποιείται στα σχολεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως όχημα για την ευαισθητοποίηση γονέων – δημοτών.	ογκωδών αντικειμένων (έπιπλα, κλαδιά, στρώματα, μπάζα κλπ.) δίπλα σε κάδους και σε κοινόχρηστους χώρους.		
6.	Έλλειψη θέσεων και κάδων αποκομιδής αποβλήτων ηλεκτρικού - ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ).		
7.	Έλλειψη περιβαλλοντικής συνείδησης ιδιαίτερα μεταξύ των ενηλίκων.		
8.	Μη τήρηση κανονισμού καθαριότητας.		
9.	Έλλειψη διαδικασιών ελέγχου, επιτήρησης και εφαρμογής των όποιων μέτρων.		

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Οι προσπάθειες της Δημοτικής Αρχής που στοχεύουν στην ανάπτυξη ενός ευρέως και ισχυρού ιστού προστασίας των δημοτών είναι συνεχής και επίμονη. Η υλοποίηση των επιλογών της στον συγκεκριμένο τομέα παρέχονται μέσω του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων του (του Οργανισμού Πολιτισμού Αθλητισμού Κοινωνικής Πολιτικής και Αλληλεγγύης και της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης).

Οι υπηρεσίες αυτές συμπεριλαμβάνουν τη λειτουργία :

1. Κοινωνικού Παντοπωλείου
2. Παιδικών Σταθμών (3 δομές)
3. Προγράμματος Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού (4 δομές)
4. Κέντρου Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (1 δομή)
5. Προγράμματος *Βοήθεια στο Σπίτι* (2 δομές)
6. Προγράμματος *Κέντρο Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων* (1 δομή)

Ο Δήμος συμμετέχει, επίσης, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (TEBA/FEAD).

Κοινωνικό Παντοπωλείο

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Φαρσάλων, αποτελεί μια συντονισμένη προσπάθεια κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Σκοπός του είναι η ανακούφιση και στήριξη άπορων οικογενειών.

Από τον Δεκέμβριο του 2012 που λειτουργεί στεγάζεται στην οδό Θέτιδος, στο κληροδότημα Δεληδημητρίου.

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο διανέμει δωρεάν τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης σε άπορα άτομα, με συχνότητα μία φορά το μήνα. Η επιλογή των δικαιούχων γίνεται από Επιτροπή που έχει οριστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο, κατόπιν ελέγχου των απαιτούμενων δικαιολογητικών και έρευνας, όπου απαιτείται, από την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου, ενώ τα κριτήρια και οι διαδικασίες επιλογής καθορίζονται με Κανονισμό Λειτουργίας.

Ο αριθμός των δικαιούχων ανέρχεται σε 129 νοικοκυριά, ενώ ο αριθμός των αιτήσεων ανήλθε σε 211. Ο αριθμός των ενδιαφερομένων είναι πολύ υψηλός και συνεχώς αυξανόμενος λόγω των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και παρά το γεγονός ότι αφενός είναι ενεργό το πρόγραμμα «Αντιμετώπιση της Ανθρωπιστικής Κρίσης» και αφετέρου το πρόγραμμα «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους».

Τα παρεχόμενα τρόφιμα και άλλα είδη εξασφαλίζονται από χορηγίες Εταιρειών, Φορέων και ιδιωτών, καθώς και από κονδύλια που διαθέτει ο Δήμος. Κάθε χρόνο διοργανώνονται εκδηλώσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών και τη συγκέντρωση τροφίμων, αντί καταβολής εισιτηρίου. Από το 2012 έως το 2015 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις συναυλίες στήριξης και αλληλεγγύης με τη σύμπραξη δημοφιλών καλλιτεχνών εγνωσμένου κύρους.

Παιδικοί σταθμοί

Ο Α' και Β' παιδικός σταθμός μεταβιβάστηκαν στο πρώην νομικό πρόσωπο του Δήμου Φαρσάλων "Όργανισμός Παιδικών σταθμών Δήμου Φαρσάλων" το 1995 (ΦΕΚ 291/Β/17-4-1995) από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Είναι κατεχοχίν χώροι αγωγής και ασφαλούς διαμονής παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Στόχος τους είναι η φύλαξη και επιμέλεια διατροφής νηπίων και η προπαρασκευή τους για τη φυσική μετάβασή τους από την οικογένεια στο σχολικό περιβάλλον.

Λειτουργούν 11 μήνες σε κάθε περίοδο (από Σεπτέμβριο μέχρι τον επόμενο Ιούλιο) και οι ώρες λειτουργίας τους είναι από τις 7:00 έως τις 15:00 από Δευτέρα έως Παρασκευή.

Φιλοξενούν νήπια ηλικία από 2,5 ετών και πάνω, τα οποία μπορούν και αυτοεξυπηρετούνται και τα γεύματα που παρέχονται είναι: πρωινό, πρόγευμα και γεύμα.

Στους δύο (2) παιδικούς σταθμούς του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. φιλοξενούνται περίπου 110 παιδιά το χρόνο. Αξιοσημείωτο είναι ότι, κατά κανόνα, γίνονται δεκτές όλες οι αιτήσεις που υποβάλλονται.

Προσωπικό

Το **μόνιμο προσωπικό** που υπηρετεί στους παιδικούς σταθμούς είναι :

- 1 Υπάλληλος με την ειδικότητα ΠΕ Νηπιαγωγός
- 2 Υπάλληλοι με την ειδικότητα ΤΕ Βρεφονηπιοκόμων
- 1 Υπάλληλος με την ειδικότητα ΥΕ Βοηθητικό Προσωπικό Μαγειρείου
- 1 Υπάλληλος με την ειδικότητα ΥΕ Βοηθητικό Προσωπικό Καθαριότητας

Το παραπάνω προσωπικό ενισχύεται κάθε χρόνο με τη σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου για τις ειδικότητες ΤΕ Βρεφονηπιοκόμων και ΥΕ Βοηθητικό Προσωπικό Καθαριότητας καθώς και με την

βιμηνη πρακτικη ασκηση σπουδαστων Ι.Ε.Κ. η Τ.Ε.Ι., συναφών με το αντικείμενο των παιδικών σταθμών ειδικοτήτων.

Δυναμικό παιδικών σταθμών

Το δυναμικό του Α' παιδικού σταθμού από το 2011 έως το 2015:

Σχολικό Έτος	Αριθμός νηπίων	Αριθμός ωφελουμένων οικογενειών
2011-2012	62	58
2012-2013	52	51
2013-2014	59	58
2014-2015	52	51

Το δυναμικό του Β' παιδικού σταθμού από το 2011 έως το 2015:

Σχολικό Έτος	Αριθμός νηπίων	Αριθμός ωφελουμένων οικογενειών
2010-2011	46	45
2011-2012	54	51
2012-2013	40	36
2013-2014	36	34
2014-2015	42	40

Δραστηριότητες

Ολόκληρο το πρόγραμμα εργασίας των Παιδικών σταθμών στοχεύει στην υποστήριξη της ολόπλευρης ανάπτυξης των δυνατοτήτων όλων των παιδιών, στο να μάθουν να συνυπάρχουν, να επικοινωνούν και να συνεργάζονται μέσα σε ένα οργανωμένο μαθησιακό περιβάλλον το οποίο προωθεί την ανάπτυξη της αυτονομίας τους

Στα πλαίσια της λειτουργίας των παιδικών σταθμών, πραγματοποιούνται οργανωμένες δραστηριότητες όπως :

- Προσαρμογή, προμαθηματικές έννοιες, προγραφικές ασκήσεις, περιβαλλοντική εκπαίδευση, κοινωνική αγωγή.

- Εικαστικές δραστηριότητες, θεατρικό παιχνίδι, κουκλοθέατρο

Παράλληλα πραγματοποιούνται δραστηριότητες όπως :

- Διοργάνωση εκδηλώσεων (θρησκευτικές, επετειακές) με σκοπό την αξιοποίηση των ικανοτήτων και την κοινωνικοποίηση των παιδιών.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΔΟΜΗ: ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ /ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1.Ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων παιδικών σταθμών	Ανάγκη αναβάθμισης εποπτικού και εκπαιδευτικού υλικού των παιδικών σταθμών	Αξιοποίηση επιδοτούμενων προγραμμάτων απασχόλησης για την κάλυψη κενών στη στελέχωση των δομών	Έλλειψη προσωπικού στις ειδικότητες ΤΕ Βρεφονηπιοκόμων -ΔΕ Μαγειρών & ΥΕ Βοηθητικό Προσωπικό Καθαριότητας λόγω συνταξιοδότησης και μη δυνατότητα πρόσληψης νέων.

2. Πάρα πολύ καλό επίπεδο λειτουργίας παιδικών σταθμών			
--	--	--	--

Πρόγραμμα Παιδικός Σταθμός «το πάρκο της χαράς» (1 δομή)

Στον Δήμο και στα πλαίσια της πράξης «Εναρμόνιση Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής» λειτουργεί, μέσω Ε.Σ.Π.Α, ο παιδικός σταθμός «το πάρκο της χαράς», που ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2004, στεγάζεται στο πρώην Δημοτικό Σχολείο Ρευματίας.

Σκοπός του προγράμματος είναι η Φροντίδα, Προσχολική Αγωγή και Διαπαιδαγώγηση (Μονάδα Φ.Π.Α.Δ.) σε παιδιά ηλικίας 2,5 ετών έως και την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Προσωπικό που απασχολείται:

1. Νηπιαγωγός (2 εργαζόμενοι)
2. Βοηθός Νηπιαγωγού (1 εργαζόμενος)
3. Υπάλληλοι Καθαριότητας (2 εργαζόμενοι)

Παρεχόμενες υπηρεσίες:

Καθημερινή φύλαξη, φροντίδα, ημερήσια διατροφή, διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία νηπίων και βρεφών εργαζομένων ή ανέργων γονέων, την πολύπλευρη νοητική, συναισθηματική, κοινωνική, ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών, την προπαρασκευή τους για τη φυσική μετάβασή τους από την οικογενειακή ζωή στο σχολικό περιβάλλον.

Εξυπηρετούνται 28 παιδιά, αριθμός ίσος με τη δυναμικότητα του Σταθμού σύμφωνα με την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας. Ωράριο λειτουργίας : από 08:00 έως 16:00 , Δευτέρα έως Παρασκευή.

Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας: η με αριθ. Π2β/οικ.2808/15-7-1997 (ΦΕΚ 645/1997 τ. Β') απόφαση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Δράσεις: 2014 και 2015 Χριστουγεννιάτικο bazaar «το δέντρο του γάλακτος» για φιλανθρωπικό σκοπό.

Η λειτουργία της δομής «Παιδικός Σταθμός Ρευματίας» στα πλαίσια της πράξης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής» μέσω Ε.Σ.Π.Α αποτελεί αρμοδιότητα της ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ.

Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης δομής Παιδικού Σταθμού.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1 Η γεωγραφική θέση του Σταθμού. (εξυπηρετεί εργαζόμενες ή άνεργες μητέρες που διαμένουν στην επαρχία).	Καμία αρχική ή μετέπειτα επιμόρφωση προσωπικού.	Διεύρυνση δραστηριοτήτων (επέκταση δραστηριοτήτων, όπως π.χ. αγορά λεωφορείου για την μεταφορά των παιδιών).	Οικονομική ύφεση και βιωσιμότητα προγράμματος.

2	Καλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών.	Θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί μεγαλύτερος αριθμός παιδιών αλλά η λειτουργία της δομής μέσω Ε.Σ.Π.Α, επιτρέπει έως και την κάλυψη της δυναμικότητας.	Ίδρυση και λειτουργία νέου παιδικού σταθμού μέσω Ε.Σ.Π.Α στην πόλη των Φαρσάλων λόγω αυξημένων αναγκών των δημοτών.	
3		Ελλιπής χρηματοδότηση από το Ε.Σ.Π.Α λόγω μείωσης του ποσού χρηματοδότησης για κάθε παιδί και της χρηματοδότησης μόνο του 70% της δυναμικότητας.		

Πρόγραμμα Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών – Κ.Δ.Α.Π (4 δομές).

Στον Δήμο λειτουργούν τέσσερις (4) δομές Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π., ήτοι:

1. 2013 – Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 4, ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2013 και στεγάζεται στο πρώην Κοινοτικό Κατάστημα Ρευματίας, δυναμικότητας 54 παιδιών.
2. 2013 – Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 3, ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2013 και στεγάζεται στο πρώην Κοινοτικό Κατάστημα Σταυρού, δυναμικότητας 42 παιδιών.
3. 2011 - Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 2, ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2011 και στεγάζεται στο πρώην Δημοτικό Σχολείο Βασιλή, δυναμικότητας 40 παιδιών.
4. 2002 - Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού – Κ.Δ.Α.Π. 1, ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2002 και στεγάζεται στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Φαρσάλων, δυναμικότητας 40 παιδιών.

Τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.) είναι Μονάδες δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με καλή υγεία, για παιδιά από την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση έως 12 χρόνων. Στις μονάδες αυτές μπορούν να απασχολούνται και παιδιά με ελαφριάς μορφής κινητικά ή αισθητηριακά προβλήματα.

Σκοπός των Κ.Δ.Α.Π. είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών για ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας, εκτός σχολικού ωραρίου, η σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με ατομική ή οργανωμένη δραστηριότητα ή μέσα από οργανωμένες ομάδες εργαστηρίων, καθώς και η εξυπηρέτηση των γονιών.

Προσωπικό που απασχολείται:

1. Δάσκαλοι (5 εργαζόμενοι)

2. Νηπιαγωγοί (3 εργαζόμενοι)
3. Υπάλληλοι καθαριότητας (3 εργαζόμενοι)

Παρεχόμενες υπηρεσίες:

- Υγιεινή και ασφαλή απασχόληση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών με την ανάπτυξη της ατομικής και ομαδικής δραστηριότητας
  - Υλοποίηση προγραμμάτων έκφρασης, ψυχαγωγίας, άθλησης
  - Ανάπτυξη φιλικών δεσμών και κοινωνικών σχέσεων
  - Ενημέρωση της οικογένειας και παραπομπή σε φορείς που παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες
- Τα τέσσερα (4) Κ.Δ.Α.Π. λειτουργούν στα πλαίσια της πράξης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» μέσω Ε.Σ.Π.Α.

Εξυπηρετούνται 176 παιδιά, αριθμός ίσος με τη δυναμικότητα των τεσσάρων (4) δομών σύμφωνα με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας τους.

Ωράριο λειτουργίας: Θερινό ωράριο: από 08:00 έως 16:00 , Δευτέρα έως Παρασκευή.

Χειμερινό ωράριο: από 14:00 έως 22:00, Δευτέρα έως Παρασκευή.

Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας: την αριθ. Π1β/Γ.Π οικ. 14951/9-10-2001 (ΦΕΚ1397/22-10-2001 τ. Β') απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας.

- Δράσεις: 2014 και 2015 Χριστουγεννιάτικα bazaar για φιλανθρωπικό σκοπό.
- Ετήσιες καλοκαιρινές γιορτές.

Η λειτουργία των τεσσάρων (4) δομών Κ.Δ.Α.Π. στα πλαίσια της πράξης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής» μέσω Ε.Σ.Π.Α αποτελεί αρμοδιότητα της ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ.

Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης δομών Κ.Δ.Α.Π. Φαρσάλων				
	Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1	Οι τέσσερις (4) δομές Κ.Δ.Α.Π. είναι το δυνατό μας σημείο.	Καμία αρχική ή μετέπειτα επιμόρφωση προσωπικού	Διεύρυνση δραστηριοτήτων (επέκταση δραστηριοτήτων, όπως η απασχόληση μουσικού, κλπ.)	Οικονομική ύφεση και βιωσιμότητα προγράμματος.
2	Καλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών.	Θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί μεγαλύτερος αριθμός παιδιών αλλά η λειτουργία της δομής μέσω Ε.Σ.Π.Α, επιτρέπει έως και την κάλυψη της δυναμικότητας.	Ίδρυση και λειτουργία 2 νέων δομών Κ.Δ.Α.Π. στα πλαίσια του Ε.Σ.Π.Α, ήτοι: μία (1) στο Ναρθάκιο & μία(1) στην Ερέτρια λόγω αυξημένων αναγκών των δημοτών.	

Κ.Α.Π.Η.

Η δομή του Κ.Α.Π.Η. του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α.Δ.Φ. λειτουργεί από τον Ιούνιο του 2008 αποτελώντας σημαντικό θεσμό του Δήμου Φαρσάλων.

Σκοπός του Κ.Α.Π.Η. είναι παροχή κοινωνικών, ιατρικών, πολιτιστικών και ψυχαγωγικών υπηρεσιών στους ηλικιωμένους του Δήμου, ενώ ενεργή συμμετοχή έχουν 120 άντρες και γυναίκες ηλικίας 60 χρονών και πάνω, που κατοικούν στην περιοχή του Δήμου μας.

Στο Κ.Α.Π.Η. απασχολείται περιοδικά προσωπικό με συμβάσεις έργου και προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα, (καθώς αυτό δεν στελεκώνεται από μόνιμο προσωπικό), με τις εξής ειδικότητες: Κοινωνική Λειτουργός, Νοσηλεύτρια, Ψυχολόγος και Φυσικοθεραπευτής.

Παρεχόμενες υπηρεσίες

Κοινωνικές υπηρεσίες

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ: η πρόληψη και η αντιμετώπιση προβλημάτων κοινωνικών, ατομικών, ψυχολογικών τόσο των ιδίων των μελών όσο και των οικογενειών τους, καθώς πραγματοποιεί και κατ' οίκον επισκέψεις.

Βοηθά τις ομάδες των ηλικιωμένων στην οργάνωση και τον συντονισμό δράσεων με στόχο την εμπύκωση των μελών για ενεργή συμμετοχή στις δράσεις και τη διαμόρφωση θετικής στάσης για τη ζωή.

Υγειονομικές υπηρεσίες

1) **ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑ:** Λήψη Αρτηριακής Πίεσης και Σφυγμών, Μέτρηση Σακχάρου Αίματος.

2) **ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ:** Αποβλέπει στην άμεση διατήρηση της σωματικής υγείας των ατόμων της τρίτης ηλικίας και συμβάλλει στην ψυχολογική υποστήριξη και ισορροπία έμμεσα.

3) **ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ:** Παροχή ψυχολογικής στήριξης

Τα μέλη που προσέρχονται στο Κ.Α.Π.Η. μπορούν να αξιοποιούν σε ατομικό επίπεδο, τις υπηρεσίες του κέντρου που έχουν ανάγκη, να περνούν ευχάριστα τον χρόνο τους στον καλαίσθητο χώρο του Κ.Α.Π.Η., κάνοντας παρέα με συνομηλίκους, να παρακολουθήσουν ή να λάβουν μέρος σε δραστηριότητες που οργανώνονται όπως :

- Πολιτιστικές και Ψυχαγωγικές Εκδηλώσεις, εορτασμούς εθνικών εορτών, εορτασμό «Παγκόσμιας Ημέρας Τρίτης Ηλικίας»

- Διοργάνωση εκθέσεων και εορταγορών (χριστουγεννιάτικων και πασχαλινών) από την ομάδα χειροτεχνίας του Κ.Α.Π.Η.

- Συμμετοχή σε παρουσιάσεις θεμάτων από ειδικούς (θέματα που αφορούν την Τρίτη Ηλικία, θέματα πρόληψης υγείας, Πρώτων Βοηθειών, Ψυχολογικής στήριξης)

- Συμμετοχή σε επισκέψεις επιμορφωτικού χαρακτήρα

- Συμμετοχή στις ομάδες εργασίας (ομάδα χειροτεχνίας, εργαστήρι προφορικής αφήγησης, ομάδα ποίησης, χορωδία 3^{ης} ηλικίας)

- Επισκέψεις κοινωνικών δομών όμορων πόλεων, εκκλησιών ,οικοτροφείων κ.λπ.
- Εκδρομές για αναψυχή και ψυχαγωγία, με την πρωτοβουλία των μελών και την οικονομική συμμετοχή των ιδίων.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΔΟΜΗ : Κ.Α.Π.Η./ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1.Δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την ψυχική ενδυνάμωση των ατόμων της 3 ^{ης} ηλικίας έτσι ώστε να παραμείνουν ενεργά μέλη χρήσιμα προς το κοινωνικό σύνολο.	Αβεβαιότητα ως προς την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων αναγκαίων για την συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία του Κέντρου.	Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης και προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα για την προσωρινή στελέχωσή του.	Έλλειψη μόνιμου εξειδικευμένου προσωπικού.
2.	Ανάγκη στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό του Κ.Α.Π.Η.	Δημιουργία δικτύου κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων με υπηρεσίες και προγράμματα, για την επίτευξη του στόχου της αποτελεσματικής κάλυψης των σύγχρονων κοινωνικών αναγκών.	

Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι (2 δομές)

Στον Δήμο λειτουργεί από το 2002 το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» με στόχο τη βελτίωση της ζωής δημοτών που έχουν ανάγκη φροντίδας.

Άτομα μοναχικά άνω των 65 ετών ή άτομα με αναπηρία κάτω των 65 ετών, που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, απευθύνονται στη ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ και τουλάχιστον **140 δημότες** μας καταφέρνουν να έχουν στο πλευρό τους κοινωνικό λειτουργό, νοσηλεύτριες, οικογενειακούς βοηθούς.

Η παρέμβαση συνίστανται σε:

α. Κοινωνική Φροντίδα: Κατ' οίκον επισκέψεις σε ηλικιωμένα άτομα για τον προσδιορισμό των κοινωνικών και οικονομικών αναγκών τους, συντροφιά, ψυχοκοινωνική υποστήριξη στο μοναχικό ηλικιωμένο άτομο, συνεργασία με κρατικούς φορείς και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινωνικο-προνοιακών θεμάτων (έκδοση βιβλιαρίου ασθενείας, σύνταξης, αναπηρικά επιδόματα).

β. Νοσηλευτική φροντίδα: προγραμματισμένες κατ' οίκον μετρήσεις αρτηριακής πίεσης, συνεχής παρακολούθηση φαρμακευτικής αγωγής (διανομή φαρμάκων), συνεργασία με γιατρούς για θέματα διατροφής και υγείας των μελών, αλλά και για το διαιτολόγιο που πρέπει να ακολουθείται από τους ωφελούμενους, παραπομπή στο Νοσοκομείο και σε γιατρούς του ΙΚΑ, συνεργασία με γιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων από το ΙΚΑ για την έκδοση συνταγογραφιών.

γ. Οικιακή φροντίδα: Κατ' οίκον επισκέψεις για συντροφιά και καθαριότητα του χώρου στον οποίο διαμένει ο ηλικιωμένος, αγορά προϊόντων καθημερινής κατανάλωσης, εξόφληση λογαριασμών (ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λπ.)

Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών και την ΚΕΔΕ.

Προσωπικό που απασχολείται:

1. Κοινωνιολόγος (1 υπάλληλος)
2. Νοσηλεύτρια (2 υπάλληλοι)
3. Οικογενειακή Βοηθός (3 υπάλληλοι)

Στον Δήμο υπάρχουν δύο κινητές μονάδες που παρέχουν κατ' οίκον υπηρεσίες οργανωμένης συστηματικής και εξατομικευμένης φροντίδας και υποστήριξης σε κάθε εξυπηρετούμενο. Η μία λειτουργεί στο Κ.Α.Π.Η. Φαρσάλων και η άλλη λειτουργεί στο κτήριο του αγροτικού ιατρείου Βαμβακούς Φαρσάλων. Ωράριο λειτουργία: από 7:30 έως 15:30 , Δευτέρα έως Παρασκευή.

Οι υπηρεσίες προσφέρονται με περιοδικές επισκέψεις επαγγελματικού προσωπικού στο σπίτι με κάποια κανονική συχνότητα. Σε γενικές γραμμές γίνονται συχνές επισκέψεις (1-2) φορές την εβδομάδα. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που οι επισκέψεις γίνονται 2-3 φορές τον μήνα ή και καθημερινά όταν το καλεί η ανάγκη.

Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας: 60292/2158/08 (ΦΕΚ1724/Β'/27-08-08) ΚΥ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών-Οικονομίας και Οικονομικών-Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας-Υγείας και Κοινωνικής αλληλεγγύης.

Η λειτουργία του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι αποτελεί αρμοδιότητα της ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι			
Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1 Καλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών.	Καμία αρχική ή μετέπειτα επιμόρφωση προσωπικού (μάνατζμεντ και διαχείριση υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών, διάφορα νοσηλευτικά ζητήματα, ψυχολογία	Διεύρυνση δραστηριοτήτων (επέκταση δραστηριοτήτων, όπως η απασχόληση φυσιοθεραπευτή ή ψυχολόγου).	Οικονομική ύφεση και βιωσιμότητα προγράμματος.

2	Ικανοποιημένο εξυπηρετούμενο.		Λειτουργία μονάδας Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) στην πόλη των Φαρσάλων	
3	Αποφυγή ιδρυματοποίησης ασθενών.		Λειτουργία μονάδας Κ.Δ.Α.Π. ΑμεΑ	

Πρόγραμμα Κέντρο Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων (1 δομή)

Στον Δήμο λειτουργεί το πρόγραμμα «Κέντρο Στήριξης Ρομά & Ευπαθών Ομάδων». Αποτελεί τη μετεξέλιξη και συνέχιση της δράσης των Ιατροκοινωνικών Κέντρων που υλοποιήθηκε κατά το Γ' ΚΠΣ από το 2007. Το Κέντρο Ρομά είναι δομή κοινωνικής ενσωμάτωσης και προώθησης στην απασχόληση.

Το Κέντρο Ρομά Φαρσάλων στεγάζεται σε δύο λυόμενους οικίσκους εντός του τοπικού οικισμού των τοιγγάνων στα Φάρσαλα και **ωφελοούμενοι είναι οι Ρομά (περίπου 900 άτομα) που κατοικούν, κυρίως, στον τοπικό οικισμό στην πόλη των Φαρσάλων.**

Στόχοι του προγράμματος

Μέσω του κέντρου προωθείται:

- η στήριξη των παιδιών και της οικογένειας,
- η ενδυνάμωση των κοριτσιών και γυναικών,
- η προώθηση στην απασχόληση,
- η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας,
- η βελτίωση των συνθηκών υγιεινής,
- η αστικοδημοτική τακτοποίηση, καθώς και
- η κοινωνική προστασία των Ελλήνων Τοιγγάνων με απώτερο στόχο την κοινωνική τους ένταξη.

Προσωπικό που απασχολείται:

Κοινωνιολόγος (1 εργαζόμενος)

Νοσηλεύτρια (1 εργαζόμενος)

Ωράριο λειτουργίας: από 07:30 έως 15:30, Δευτέρα έως Παρασκευή

Δράσεις:

2007- 2015: Ημερίδες με θέματα που άπτονται τα ζητήματα της κοινότητας των Ρομά, Επισκέψεις κινητής οδοντιατρικής μονάδας και οφθαλμιάτρου από τους Γιατρούς του Κόσμου για ιατρικό έλεγχο παιδιών και ενηλίκων, Τεστ Παπανικολάου σε συνεργασία με το Κέντρο Υγείας Φαρσάλων, Γενικός εμβολιασμός παιδιών, Αντιφυματικός εμβολιασμός παιδιών, Επιδημιολογική επιτήρηση εντεροϊών σε συνεργασία με το ΚΕΕΛΠΙΝΟ, Μαστογραφία στην κινητή μονάδα της 5^{ης} Υ.ΠΕ. Θεσσαλίας και Στ. Ελλάδας, Εκμάθηση πρακτικών των πρώτων βοηθειών από εκπαιδευτρια του Ερυθρού Σταυρού.

Η λειτουργία του προγράμματος Κέντρο Στήριξης Ρομά αποτελεί αρμοδιότητα της ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης προγράμματος Κέντρο Στήριξης Ρομά				
	Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1	Εμπειρία προσωπικού και ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης με τους ωφελούμενους του τοπικού οικισμού, εξέλιξη που διευκολύνει το έργο του προγράμματος.	Καμία αρχική ή μετέπειτα επιμόρφωση προσωπικού.	Διεύρυνση δραστηριοτήτων με πρόσληψη επιπλέον ειδικοτήτων, π.χ. ψυχολόγου, κλπ	Οικονομική ύφεση και βιωσιμότητα προγράμματος.
2		Έλλειψη άλλων ειδικοτήτων π.χ. ψυχολόγου		

Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής στον Δήμο Φαρσάλων του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας Απόρων (ΤΕΒΑ)

Ο Δήμος Φαρσάλων συμμετέχει ως Εταίρος Κοινωνικής Σύμπραξης Π.Ε. Λάρισας, στο πλαίσιο των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΤΕΒΑ/FEAD)» με συντονιστή τον Δήμο Λαρισαίων.

«Ωφελούμενοι – Τελικοί Αποδέκτες» ορίστηκαν φυσικά πρόσωπα, άτομα ή οικογένειες, νοικοκυριά ή ομάδες τέτοιων προσώπων που χρήζουν υλικής συνδρομής και πληρούν εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, όπως αυτά καθορίστηκαν με την υπ' αρ. Δ23/οικ.19162/1277/27-05-2015 Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στο πρόγραμμα υπέβαλαν αιτήσεις 391 οικογένειες από τις οποίες εγκρίθηκαν οι 355 και απορρίφθηκαν 36.

Αιτούμενες οικογένειες	391
Ωφελούμενες οικογένειες	355
Αιτήσεις που δεν πληρούσαν τα κριτήρια	36
Πλήθος μελών	890
Άνδρες	418
Γυναίκες	472
Βρέφη	31
Ωφελούμενα μέλη	814
Άνδρες	377
Γυναίκες	437
Βρέφη	29

Αριθμός μελών που δεν πληρούσαν τα κριτήρια	76
Άνδρες	41
Γυναίκες	35
Βρέφη	2

Πρόσθετες δράσεις κοινωνικής στόχευσης

Ο Δήμος Φαρσάλων σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Παραπληγικών συμμετέχει με επιτυχία από το 2014 στη δράση **"Το Μικρό Δίνει Αξία στο Μεγάλο"**, μια προσπάθεια συγκέντρωσης καπακιών (από μπουκάλια νερού, απορρυπαντικών, αναψυκτικών κ.λπ.), η οποία σαν στόχο έχει να παρέχει αναπηρικά αμαξίδια σε συνανθρώπους μας που τα έχουν ανάγκη και δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να τα αποκτήσουν.

Στη δράση αυτή ανθρωπιάς και αλληλεγγύης ο Δήμος κατάφερε να ενεργοποιήσει όχι μόνον τους υπηρεσιακούς μηχανισμούς του, αλλά και μεγάλο αριθμό πολιτών και το σύνολο σχεδόν των τοπικών φορέων, συλλόγων και σχολείων. Η δράση αυτή έχει πλέον θεσμοθετηθεί και γίνονται ποικίλες εκδηλώσεις (χορευτικές, θεατρικές, αθλητικές) με τη συμμετοχή ατόμων με αναπηρία, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου για να στηριχθεί. Ήδη έχουν παραδοθεί δύο αμαξίδια.

Αδέσποτα ζώα

Ο Δήμος Φαρσάλων κατ' εφαρμογή του Ν.4039/2012 "Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό" συγκρότησε συνεργείο περισυλλογής αδέσποτων ζώων συντροφιάς, αποτελούμενο από δύο δημοτικούς υπαλλήλους και η περισυλλογή γίνεται σε συνεργασία με το "Φιλοζωικό Σωματείο Φαρσάλων".

Στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης ολοκληρωμένης παρέμβασης για τα αδέσποτα ζώα, έχει συστήσει Πενταμελή Επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς, η οποία αποφασίζει για την επικινδυνότητα ή μη ενός ζώου συντροφιάς και αντιμετωπίζει τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

Επίσης, κάθε χρόνο υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του Δήμου και ιδιώτη κτηνιάτρου, στο ιατρείο του οποίου οδηγούνται κατά ομάδες τα αδέσποτα σκυλιά που περισυλλέγονται, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση και αποπαρασίτωση, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση, εμβολιάζονται με αντιλυσσικό εμβόλιο και στερώνονται.

Στις ενέργειες του Δήμου Φαρσάλων εντάσσεται η δημιουργία καταφυγίου αδέσποτων ζώων (εγγραφή έργου στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου μας έτους 2016), ενώ επισημαίνουμε ότι κατά τις διατάξεις του ως άνω νόμου "Καταφύγιο αδέσποτων ζώων είναι η ειδική εγκατάσταση που προορίζεται για την περίθαλψη και την προσωρινή παραμονή σημαντικού αριθμού αδέσποτων ή ανεπιθύμητων ζώων συντροφιάς" και "Ζώα συντροφιάς, που δεν έχουν υιοθετηθεί και σύμφωνα με γνωμάτευση του κτηνίατρου κρίνονται ότι είναι υγιή, επανεντάσσονται άμεσα στο οικείο τους περιβάλλον, εντός των

διοικητικών ορίων του Δήμου που περισυλλέγησαν, αφού προηγουμένως ελεγχθεί ότι έχουν σημανθεί και καταγραφεί ηλεκτρονικά και ότι έχουν υποβληθεί σε αποπαρασίτωση, εμβολιασμό και στείρωση".

Ο Δήμος εμβολιάζοντας τα αδέσποτα ζώα συμβάλλει στη δημιουργία βιολογικού φραγμού στη μετάδοση της λύσσας, προφυλάσσει τα αδέσποτα ζώα από τον κίνδυνο της μόλυνσης, με τις στείρωσεις αποτρέπει τον πολλαπλασιασμό τους, αλλά κυρίως προστατεύει τους πολίτες και προασπίζει τη δημόσια υγεία.

Εθελοντισμός

Στον τομέα της κοινωνικής υποστήριξης δραστηριοποιούνται εθελοντικά στον Δήμο Φαρσάλων οι κάτωθι φορείς:

- Σύλλογος Φιλανθρωπίας και Ιεραποστολής Φαρσάλων «Παναγία η Ελεούσα»
- Αιμοδοτικός Σύλλογος Φαρσάλων.
- Φίλες της Αγάπης και
- Σύστημα προσκόπων και Ελληνίδων οδηγών

Παιδεία

Υποδομές δημόσιας εκπαίδευσης

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Στον τομέα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στον Δήμο λειτουργούν δεκαεννέα (19) μονάδες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι δέκα (10) είναι νηπιαγωγεία, στα οποία είναι εγγεγραμμένα 270 νήπια και τα εννέα (9) είναι δημοτικά σχολεία και το σύνολο των μαθητών είναι 1006 για το σχολικό έτος 2015-2016.

Το συνολικό μαθητικό δυναμικό κατά το τρέχον σχολικό έτος (2015-2016) ανέρχεται σε 1276.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθεται αναλυτικά η υποδομή της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά Δημοτική Ενότητα, το μαθητικό δυναμικό και ο αριθμός των εκπαιδευτικών για το σχολικό έτος 2015-2016, καθώς και του μαθητικού πληθυσμού για τα τέσσερα τελευταία σχολικά έτη, όπου σημειώνεται η ποσοστιαία μεταβολή του πληθυσμού.

Δημοτική Ενότητα	Σχολική μονάδα	Αριθμός μαθητών	Αριθμός Εκπαιδευτικών
------------------	----------------	-----------------	-----------------------

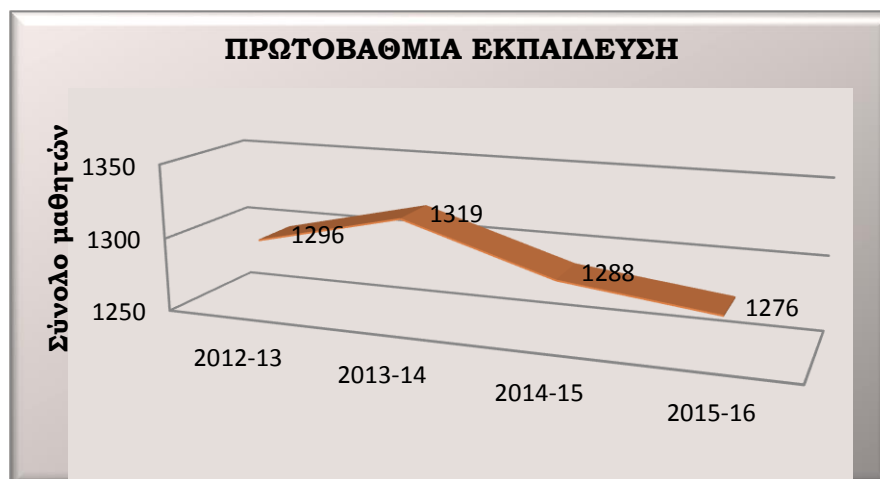
Φαρσάλων	1ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων	35	4
	2ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων	32	2
	3ο Νηπιαγωγείο- 5ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων Νηπιακού Κέντρου Ιδρύματος Μελά	78	5
	4ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων	48	2
	1ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	187	23
	2ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	137	14
	3ο Δημοτικό-Ειδικό Σχολείο Φαρσάλων	217	24
	4ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	240	28
	Σύνολο	974	102
Πολυδάμαντα	Νηπιαγωγείο Βαμβακούς	25	2
	Νηπιαγωγείο Ερέτριας	7	1
	Δημοτικό Σχολείο Βαμβακούς	94	11
	Δημοτικό Σχολείο Ερέτριας	20	2
	Σύνολο	146	16
Ενιπέα	Νηπιαγωγείο Μεγ. Ευυδρίου	18	1
	Νηπιαγωγείο Κρήνης	10	1
	Νηπιαγωγείο Σταυρού	7	1
	Δημοτικό Σχολείο Ευυδρίου-Λόφου	71	7
	Δημοτικό Σχολείο Σταυρού	25	2
	Σύνολο	131	2
Ναρθακίου	Νηπιαγωγείο Ναρθακίου	10	1
	Δημοτικό Διλόφου	15	2
	Σύνολο	25	5
Σύνολο		1276	133

Δημοτική Ενότητα	Σχολική μονάδα	Αριθμός μαθητών 2012- 2013	Αριθμός μαθητών 2013- 2014	Αριθμός μαθητών 2014- 2015	Αριθμός μαθητών 2015- 2016	Ποσοστιαία μεταβολή (%)
Φαρσάλων	1ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων	45	38	38	35	-22.22%
	2ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων	41	43	30	32	-21.95%
	3ο Νηπιαγωγείο- 5ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων Νηπιακού Κέντρου Ιδρύματος Μελά	81	78	78	78	-3.70%
	4ο Νηπιαγωγείο Φαρσάλων	54	51	61	48	-11.11%
	1ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	218	206	186	187	-14.22%
	2ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	136	135	140	137	0.74%
	3ο Δημοτικό-Ειδικό Σχολείο Φαρσάλων	188	203	210	217	15.43%
	4ο Δημοτικό Σχολείο Φαρσάλων	218	236	231	240	10.09%
	Σύνολο	981	990	974	974	-0.71%
Πολυδάμαντα	Νηπιαγωγείο Βαμβακούς	26	30	38	25	-3.85%

	Νηπιαγωγείο Ερέτριας	6	11	9	7	16.67%
	Δημοτικό Σχολείο Βαμβακούς	95	90	93	94	-1.05%
	Δημοτικό Σχολείο Ερέτριας	17	22	20	20	17.65%
	Σύνολο	144	153	160	146	1.39%
Ενιπέα	Νηπιαγωγείο Μεγ. Ευυδρίου	15	28	22	18	20%
	Νηπιαγωγείο Κρήνης, Υπέρειας	10	5	6	10	0%
	Νηπιαγωγείο Σταυρού	10	8	8	7	-30%
	Δημοτικό Σχολείο Ευυδρίου-Λόφου	75	75	64	71	-5.33%
	Δημοτικό Σχολείο Σταυρού	36	35	33	25	-30.56%
	Σύνολο	146	151	133	131	-10,27%
Ναρθακίου	Νηπιαγωγείο Ναρθακίου	6	9	7	10	66.67%
	Δημοτικό Διλόφου	19	16	14	15	-21.05%
	Σύνολο	25	25	21	25	0%
Σύνολο		1296	1319	1288	1276	-1.54%

Από την επεξεργασία των παραπάνω πινάκων προκύπτει ότι από τα δεκαεννέα σχολεία του Δήμου, παρουσιάζουν μείωση τέσσερα (4) κάτω του 10%, επτά (7) μείωση πάνω του 10%, έξι (6) παρουσιάζουν αύξηση άνω του 10% και ένα (1) αύξηση κάτω του 10%. Στο γενικό σύνολο του μαθητικού δυναμικού έχουμε μείωση της τάξεως του 1,54% μεταξύ των σχολικών ετών 2012-2013/2015-2016.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Στον τομέα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στον Δήμο λειτουργούν επτά (7) σχολικές μονάδες.

Λειτουργούν τέσσερα (4) Γυμνάσια και τρία (3) λύκεια, εκ των οποίων το ένα είναι Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.).

Το συνολικό μαθητικό δυναμικό κατά το τρέχον σχολικό έτος (2015-2016) ανέρχεται σε 1064, εκ των οποίων οι 507 φοιτούν σε γυμνάσια και οι 557 σε λύκεια.

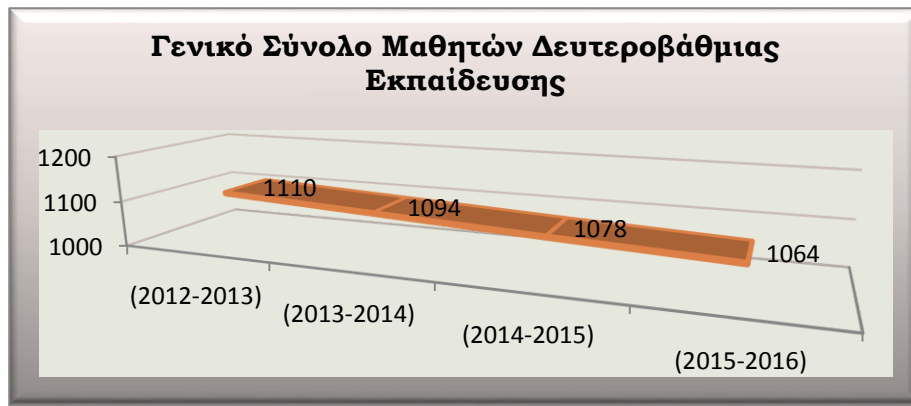
Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθεται αναλυτικά η υποδομή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανά Δημοτική Ενότητα, το μαθητικό δυναμικό και ο αριθμός των εκπαιδευτικών για το σχολικό έτος 2015-2016, καθώς και του μαθητικού πληθυσμού του Δήμου για τα τέσσερα τελευταία σχολικά έτη, όπου σημειώνεται η ποσοστιαία μεταβολή του πληθυσμού μεταξύ σχολικών ετών 2012-2013/2015-2016.

Δημοτική Ενότητα	Σχολική μονάδα	Αριθμός μαθητών	Αριθμός εκπαιδευτικών
Φαρσάλων	1 ^ο Γυμνάσιο Φαρσάλων	194	23
	2 ^ο Γυμνάσιο Φαρσάλων	225	27
	1 ^ο Λύκειο Φαρσάλων	197	27
	2 ^ο Λύκειο Φαρσάλων	230	27
	Επαγγελματικό Λύκειο Φαρσάλων	130	29
	Σύνολο Δ.Ε Φαρσάλων		976
Πολυδάμαντα	Γυμνάσιο Βαμβακούς	49	13
Ενιπέα	Γυμνάσιο Ευυδρίου	39	13
Γενικό Σύνολο Μαθητών/Εκπαιδευτικών		1064	159

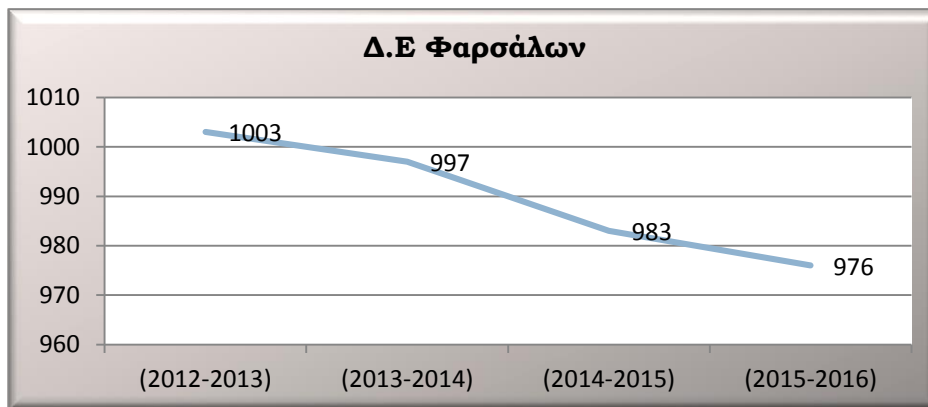
Δημοτική Ενότητα	Σχολική μονάδα	Αριθμός μαθητών (2012-2013)	Αριθμός μαθητών (2013-2014)	Αριθμός μαθητών (2014-2015)	Αριθμός μαθητών (2015-2016)	Ποσοστιαία μεταβολή
Φαρσάλων	1 ^ο Γυμνάσιο Φαρσάλων	219	206	217	194	-11.42%
	2 ^ο Γυμνάσιο Φαρσάλων	222	213	220	225	1.35%
	1 ^ο Λύκειο Φαρσάλων	208	228	210	197	-5.29%
	2 ^ο Λύκειο Φαρσάλων	225	236	221	230	2.22%
	Επαγγελματικό Λύκειο Φαρσάλων	129	114	115	130	0.78%
	Σύνολο Δ.Ε Φαρσάλων		1003	997	983	976
Πολυδάμαντα	Γυμνάσιο Βαμβακούς	57	52	49	49	-14.04%
Ενιπέα	Γυμνάσιο Ευυδρίου	50	45	46	39	-22.00%
Γενικό Σύνολο Μαθητών/Εκπαιδευτικών		1110	1094	1078	1064	-4.14%

Κατανομή μαθητικού πληθυσμού Δήμου Φαρσάλων ανά σχολικό έτος

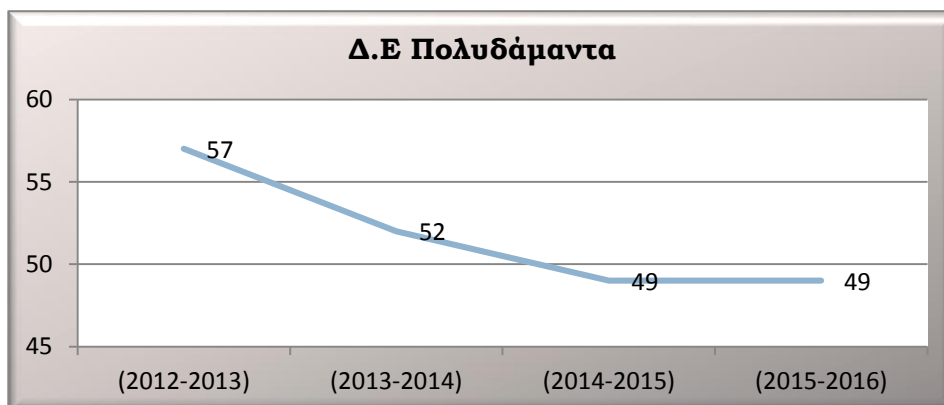

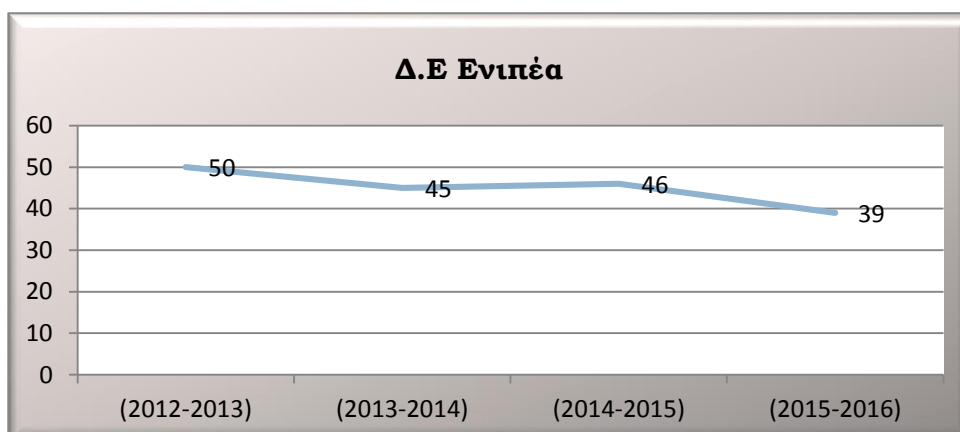
Κατανομή μαθητικού πληθυσμού Δ.Ε. Φαρσάλων ανά σχολικό έτος

Κατανομή μαθητικού πληθυσμού Δ.Ε Πολυδάμαντα ανά σχολικό έτος

Κατανομή μαθητικού πληθυσμού Δ.Ε Ενιπέα ανά σχολικό έτος

Από την επεξεργασία των παραπάνω πινάκων προκύπτει ότι από τα επτά (7) Γυμνάσια και Λύκεια του Δήμου, τρία (3) παρουσιάζουν μείωση άνω του 10%, ένα (1) παρουσιάζει μείωση κάτω του 10% και τρία (3) παρουσιάζουν αύξηση κάτω του 10%. Κυρίως παρατηρείται μεγάλη μείωση άνω του 10% στις δημοτικές ενότητες Πολυδάμαντα και Ενιπέα. Στο γενικό σύνολο του μαθητικού δυναμικού έχουμε μείωση της τάξεως του 4,14 % μεταξύ των σχολικών ετών 2012-2013/2015-2016.

Ανάλυση της Υφιστάμενης Κατάστασης

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Ο αριθμός των υποδομών είναι ικανοποιητικός	Οι σχολικές υποδομές απαιτούν συνεχή συντήρηση και έλεγχο	Αξιοποίηση σχολικών μονάδων που δεν λειτουργούν με τη δυνατότητα παραχώρησης σε τοπικούς συλλόγους για χρήση και συντήρηση αυτών.	Η μείωση των κρατικών επιχορηγήσεων δημιουργεί προβλήματα στην συντήρηση και αναβάθμιση των σχολικών υποδομών
2. Ενεργειακή αναβάθμιση έξι (6) σχολικών μονάδων με αποτέλεσμα τη μείωση των λειτουργικών εξόδων	Εκσυγχρονισμός του σχολικού εξοπλισμού και των εργαστηρίων πληροφορικής	Εναισθητοποίηση της μαθητικής κοινότητας με δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος, της ανακύκλωσης	Περαιτέρω μείωση του μαθητικού δυναμικού λόγω υπογεννητικότητας και μετακίνηση του πληθυσμού σε μεγάλα αστικά κέντρα
3. Το μαθητικό δυναμικό παρουσιάζει μείωση, η οποία όμως δεν κρίνεται σημαντική		Ενεργειακή αναβάθμιση και στις υπόλοιπες σχολικές μονάδες	
4.		Σύνδεση των σχολικών μονάδων με το δίκτυο φυσικού αερίου	

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Σε επίπεδο Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν υπάρχουν υποδομές στον Δήμο Φαρσάλων. Οι πλησιέστερες υποδομές είναι το ΤΕΙ Θεσσαλίας και οι Σχολές του Πανεπιστημίου Λάρισας.

Διά Βίου Μάθηση

Το Κέντρο Δια Βίου μάθησης είναι η βασική δομή εκπαίδευσης ενηλίκων, που από το 2014 λειτουργεί σε τοπικό επίπεδο στον Δήμο Φαρσάλων, σε συνεργασία με το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) (Ν.Π.Ι.Δ., εποπτευόμενο από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων) και συγχρηματοδοτείται από το Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και το Ελληνικό Δημόσιο.

Η μάθηση που παρέχεται στο Κ.Δ.Β.Μ. είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες της εκπαίδευσης ενηλίκων, δίνοντας προτεραιότητα στις ανάγκες του εκπαιδευόμενου.

Τα προγράμματα που παρέχονται στο Κ.Δ.Β.Μ. έχουν αναπτυχθεί για να εξυπηρετήσουν τον παραπάνω σκοπό και είναι αποτέλεσμα συνεργασίας πολλών και εξειδικευμένων επιστημόνων και φορέων με μεγάλη εμπειρία στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Η υποστήριξη και προώθηση του εκπαιδευτικού έργου ενεργοποιείται με εκπαιδευτικές δράσεις εθνικής εμβέλειας (Θεματικές Ενότητες).

1^{ος} Κύκλος

17 Φεβρουαρίου 2014 έως 9 Σεπτεμβρίου 2014 υλοποιήθηκαν 19 τμήματα στο 2^ο λύκειο Φαρσάλων με θεματικές ενότητες :

- ❑ Βιολογικά Προϊόντα: Παραγωγή – Πιστοποίηση – Διάθεση
- ❑ Ηλεκτρονική Επιχειρηματικότητα – e-επιχειρηματικότητα
- ❑ Πρακτικές συμβουλές (υγιεινής) διατροφής
- ❑ Αγωγή Υγείας – Πρώτες Βοήθειες
- ❑ Διαμόρφωση και διακόσμηση εσωτερικών χώρων
- ❑ Εικαστικό Εργαστήρι
- ❑ Φωτογραφία
- Τσιγγάνοι – Γλωσσικές δεξιότητες

2^{ος} Κύκλος

8 Δεκεμβρίου 2014 έως 31 Μαρτίου 2015 υλοποιήθηκαν 9 τμήματα στο ΕΠΑ.Λ. Φαρσάλων, με θεματικές ενότητες :

- ❑ Διαμόρφωση και διακόσμηση εσωτερικών χώρων
- ❑ Φωτογραφία
- ❑ Ηλεκτρονική Επιχειρηματικότητα
- ❑ Πρακτικές Συμβουλές Διατροφής
- ❑ Γεωργία και Φυσικοί Πόροι
- ❑ Γλωσσικές Δεξιότητες
- ❑ Αγγλικά
- ❑ Ιταλικά
- ❑ Ρωσικά

3^{ος} Κύκλος

Ιανουάριος 2016: 2 τμήματα στο ΕΠΑΛ

- Πρώτες βοήθειες
- Ρωσικά

<u>Θεματικές ενότητες</u>	<u>Τμήματα</u>	<u>Συμμετοχές</u>
Διαμόρφωση και διακόσμηση εσωτερικών χώρων	4	44
Φωτογραφία	2	28
Πρακτικές συμβουλές διατροφής	2	24
Ηλεκτρονική επιχειρηματικότητα	2	26
Γεωργία και φυσικοί πόροι	1	14
Τσιγγάνοι -γλωσσικές δεξιότητες	1	23

Αγγλικά	3	44
Ιταλικά	2	37
Επεξεργασία κειμένου διαδικτυο	4	36
Δημιουργίας ιστοσελίδας	1	16
Ρώσικα	3	43

Υγεία

• Κέντρο Υγείας

Σε πρωτοβάθμιο επίπεδο, οι ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης των κατοίκων του Δήμου Φαρσάλων, καλύπτονται από το Κέντρο Υγείας (Κ.Υ.) Φαρσάλων.

Σύμφωνα με στοιχεία που ελήφθησαν από το Κ.Υ., το 2015 ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών, που λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση όλο το χρόνο, κατά μέσο όρο εξυπηρετεί από 1.500 έως 1.600 περιστατικά μηνιαίως.

Στον Δήμο Φαρσάλων λειτουργούν έξι (6) Περιφερειακά Ιατρεία (Π.Ι.) που ανήκουν στο Κέντρο Υγείας Φαρσάλων.

Παρακάτω παρουσιάζονται στοιχεία ανά Δημοτική Ενότητα:

Δημοτική Ενότητα	Τοπική Κοινότητα	Ιατρική Υποδομή
Πολυδάμαντα	Βαμβακού	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο
	Σκοτούσα	Περιφερειακό Ιατρείο
	Ερέτρια	Περιφερειακό Ιατρείο
Ενιπέα	Σταυρού	Περιφερειακό Ιατρείο
	Κρήνης	Περιφερειακό Ιατρείο
Ναρθακίου	Ναρθακίου	Περιφερειακό Ιατρείο

• Νοσοκομεία

Σε ό,τι αφορά τη νοσοκομειακή περίθαλψη σε δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο, οι κάτοικοι του Δήμου εξυπηρετούνται από τα:

- ❑ Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας
- ❑ Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο Λάρισας
- ❑ Στρατιωτικό Νοσοκομείο Λάρισας
- ❑ ΙΑΣΩ Θεσσαλίας

Τα νοσοκομεία αυτά βρίσκονται σε απόσταση περίπου 45 χλμ από τα Φάρσαλα και ο μέσος χρόνος μετάβασης σε αυτά υπολογίζεται σε 45-50 λεπτά.

- **Άλλες δομές Υγείας**

► **ΘΕΨΥΠΙΑ**

Στη Δ.Κ. Φαρσάλων λειτουργεί το 2^ο Οικοτροφείο ψυχογηριατρικών ασθενών «ΕΣΤΙΑ» της Θεσσαλικής Εταιρείας Ψυχικής Υγείας Περιθαλψης- Αποκατάστασης (Θ.Ε.Ψ.Υ.Π.Α., Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα). Το Οικοτροφείο βρίσκεται στην Οδό Μεσοχώρας 2.

Εκκίνησε τον Μάιο του 2003 και φιλοξενεί δεκαπέντε άτομα με ψυχιατρικές και νευρολογικές διαταραχές.

► **Γραφείο εξυπηρέτησης ασφαλισμένων στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)**

Από τον Ιούνιο του 2015 δημιουργήθηκε και λειτουργεί Αποκεντρωμένο Γραφείο Εξυπηρέτησης Ασφαλισμένων Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Φαρσάλων, με έδρα στο ισόγειο του Δημαρχιακού Μεγάρου Φαρσάλων.

► **Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων Προαγωγής Υγείας (Ε.Δ. Δ.Υ.Π.Π.Υ.)**

Ο Δήμος Φαρσάλων είναι μέλος στο Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων Προαγωγής Υγείας του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.) (σχετ. η με αριθμ. 55/2015 απόφαση του Δ.Σ.). Η ένταξη του Δήμου στο Δίκτυο τον ωφέλησε παντοιοτρόπως, καθότι:

1. Ανήκει στη μοναδική οργανωμένη διαδημοτική δομή που έχει αποκλειστικό σκοπό την προαγωγή της υγείας και τη βελτίωση του περιβάλλοντος των πόλεων, σύμφωνα με διεθνή πρότυπα.

2. Συμμετέχει αυτοδίκαια, μέσω του Διαδημοτικού Δικτύου, στις εθνικές πρωτοβουλίες για την πρόληψη, που αναλαμβάνονται στα πλαίσια της προαγωγής της υγείας, καθώς και της κοινωνικής μέριμνας.

3. Συμμετέχει σε όλα τα υποβαλλόμενα και τα εγκριθέντα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

4. Μπορεί να ζητά στήριξη στο Διαδημοτικό Δίκτυο όσον αφορά στην οργάνωση και τη δημιουργία εκδηλώσεων που επιθυμεί να υλοποιήσει.

5. Συμμετέχει στην εφημερίδα του Δικτύου «Δήμων Υγεία» και προβάλλει τις δράσεις του σε όλους τους Δήμους μέλη του Δικτύου.

6. Μπορεί να επωφελείται από προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ή άλλα προγράμματα αντιμετώπισης ανεργίας που εγκρίνονται μέσω του ΕΔΔΥΠΠΥ.

7. Μπορεί να λαμβάνει συμβουλές και τεχνογνωσία μέσα από τις συνεργασίες που έχει αναπτύξει το Διαδημοτικό Δίκτυο με Πανεπιστημιακές Σχολές, την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας κ.λπ.

8. Συμμετέχει στις Συναντήσεις Εργασίας και στο ετήσιο Πανελλήνιο Συνέδριο του Δικτύου.

Εκδηλώσεις και δράσεις του Δήμου σε θέματα υγείας

Από το 2011 έως τον Ιανουάριο του 2016 διοργανώθηκαν οι εξής εκδηλώσεις και δράσεις:

- “Ετήσιος έλεγχος με σακχαρώδη διαβήτη” υπό την αιγίδα της Υ.Π.Ε. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, του Γ.Ν. Λάρισας, του Κ.Υ. Φαρσάλων, του Π.Ι. Βαμβακούς και την οικονομική συνδρομή του Δήμου Φαρσάλων.

- ενημερωτική εκδήλωση με θέμα Εθελοντής Δότης Μυελού των Οστών, σε συνεργασία με τον Αιμοδοτικό Σύλλογο Φαρσάλων και το Κέντρο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών Πατρών (ΚΕΔΜΟΠ)

- εκδήλωση για την Εθελοντική Δωρεά Μυελού των Οστών. Στην εκδήλωση έγινε ενημέρωση και εγγραφή δοτών από εκπροσώπους της Τράπεζας Εθελοντών Δοτών του συλλόγου "Όραμα Ελπίδας", του οποίου ηγείται η Μαριάννα Βαρδινογιάννη

- Ημερίδα προληπτικού ελέγχου και ενημέρωσης για την οστεοπόρωση με γενικό θέμα: «Σύγχρονες αντιλήψεις για τη διάγνωση και την αντιμετώπιση της Οστεοπόρωσης», με τη συνεργασία του Συλλόγου Σκελετικής Υγείας Πεταλούδα.

Ο τομέας της υγείας στο πλαίσιο των υπηρεσιών του Δήμου, μπορεί να λειτουργήσει μόνον προληπτικά και υποστηρικτικά σε σχέση με τα δημόσια νοσοκομεία.

Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες

Ρομά

Στη βόρεια πλευρά της πόλης υπάρχει η συνοικία των Ρομά.

Πληθυσμιακά στοιχεία

Σύμφωνα με στοιχεία του «Κέντρου Στήριξης Ρομά Και ευπαθών Ομάδων» ο πληθυσμός τους αριθμεί 900 περίπου άτομα από τα οποία 830 είναι εδραιωμένοι και 70 εποχιακοί. Οι 750 είναι εγγεγραμμένοι στον Δήμο Φαρσάλων.

Ο οικισμός

Παρουσία πληθυσμών Ρομά στα Φάρσαλα υπάρχει από τις πρώτες δεκαετίες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας ενώ στη συγκεκριμένη περιοχή υπάρχει καταυλισμός με σταθερό χαρακτήρα από τη δεκαετία του 1950.

Οι οικογένειες των Ρομά είναι εγκατεστημένες σε 70 λυόμενες κατοικίες, 60 σπίτια και 15 παράγκες. Η περιοχή εγκατάστασης κατέχει έκταση 40.000τ.μ., βρίσκεται εντός σχεδίου πόλεως και περιβάλλεται από τις οδούς Β. Ουγκώ, Απιδανού και την Περιφερειακή Οδό Αθηνών.

Εκπαίδευση

Εντός του οικισμού βρίσκεται το 4ο Νηπιαγωγείο και το 4ο Δημοτικό Σχολείο, ενώ σε απόσταση 300 περίπου μέτρων βρίσκεται το 2ο Γυμνάσιο και το 2ο Λύκειο. Ωστόσο τα παιδιά που συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι περιορισμένος. Ενδεικτικό είναι το γεγονός πως ένας μόνο μαθητής έχει απολυτήριο γυμνασίου.

Οικονομική κατάσταση - απασχόληση

Οι Ρομά απασχολούνται εποχιακά ως εργάτες γης, ως γυρολόγοι και μικροπωλητές, καθώς και με τη συλλογή και εμπόριο ανακυκλώσιμων ειδών.

Παρατηρείται υψηλό ποσοστό ανεργίας στη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα.

Κέντρο Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων

Ειδικότητες εργαζομένων: Κοινωνιολόγος, Ψυχολόγος, Παιδαγωγοί, Οικονομολόγος, Νοσηλεύτρια, Διαμεσολαβητής

Παρεχόμενες Υπηρεσίες	
1	Συνεργασία με δημόσιες υπηρεσίες
2	Συμβουλευτική & στήριξη
3	Ενημέρωση για συγκέντρωση δικαιολογητικών και έλεγχος αυτών
4	Συμπλήρωση εντύπων (αιτήσεις, Υπ. Δηλώσεων)
5	Διευκρινίσεις σε έγγραφα για τους αναλφάβητους
6	Παροχή πληροφόρησης για διάφορα θέματα
7	Δράσεις συγκέντρωσης & διανομής αγαθών
8	Ενημερωτικές δράσεις για κοινωνικά, εκπαιδευτικά, ψυχολογικά και θέματα υγείας
9	Αξιοποίηση διαδικτύου για έλεγχο της πορείας αιτήσεων
10	Λήψη ψυχοκοινωνικού ιστορικού ενηλίκων και παιδιών
11	Συμβουλευτική γονέα
12	Ατομική συμβουλευτική και ψυχοθεραπεία
13	Αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών
14	Ψυχολογική υποστήριξη παιδιών
15	Ομάδα επιμόρφωσης & ευαισθητοποίησης γυναικών
16	Ομάδα συναισθηματικής αγωγής παιδιών
17	Διασύνδεση με δίκτυο υπηρεσιών ψυχικής υγείας
18	Συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το 4 ^ο Δημοτικό Σχολείο
19	Προώθηση παιδιών σχολείο
20	Ψυχοεκπαιδευτική Ομάδα παιδιών
21	Ενισχυτική διδασκαλία παιδιών
22	Πρόγραμμα αγωγής υγείας σε παιδιά

23	Έλεγχος σχολικής φοίτησης
24	Στήριξη & Συμβουλευτική οικογένειας καθ'όλη την φοίτηση των παιδιών στο σχολείο
25	Αξιοποίηση μέσων κοινωνικής δικτύωσης
26	Αξιολόγηση μαθησιακού επιπέδου παιδιών
27	Διδασκαλία πρώτης γραφής και ανάγνωσης
28	Δημιουργική απασχόληση παιδιών
29	Ενισχυτική διδασκαλία παιδιών
30	Εγγραμματισμός ενηλίκων
31	Συνεργασία με Υπ. Παιδείας
32	Προληπτικές Εξετάσεις
33	Ιατρικά Ραντεβού
34	Παρακολούθηση φαρμακευτικής αγωγής
35	Προγραμματισμός ιατρικών εξετάσεων
36	Συμβουλευτική για περαιτέρω ιατρικό έλεγχο
37	Παρακολούθηση εμβολιαστικής κάλυψης
38	Ατομική ενημέρωση ασθενούς για θέματα υγείας
39	Κατ'οίκον επισκέψεις
40	Διασύνδεση νοσηλευτικά ιδρύματα & φορείς υγείας
41	Συνοδεία
42	Ενημέρωση για προκηρύξεις, αγγελίες για νέες θέσεις εργασίας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα
43	Ενημέρωση για επιδοτούμενα και μη σεμινάρια κατάρτισης
44	Ενημέρωση για επιδοτήσεις Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών
45	Ενημέρωση για υπηρεσίες που παρέχονται από τον ΟΑΕΔ
46	Ενημέρωση για έκδοση άδειας επαγγελματιών, εμπόρων (λαϊκής αγοράς, πλανοδίου, κ.λπ)
47	Συμβουλευτική για φορολογικά ζητήματα (Α.Φ.Μ., τέλη κυκλοφορίας)
48	Συμβουλευτική για διάφορα επιδόματα
49	Ανανέωση κάρτας ανεργίας
50	Ο Διαμεσολαβητής υποστηρίζει τις δράσεις των στελεχών του Κ.Σ.Ρ.Ε.Ο

Αθλητισμός

Κτηριακές υποδομές

Το Δημοτικό Στάδιο και το Κλειστό Γυμναστήριο, τα οποία αποτελούν περιουσία του Νομικού Προσώπου, παραχωρήθηκαν στο πρώην Νομικό Πρόσωπο "Αθλητικός Οργανισμός Φαρσάλων" με το πρόγραμμα "ΠΟΛΙΤΕΙΑ" (ΦΕΚ Α'/Αρ. Φύλλου 9/30-1-2001) και στη συνέχεια με τον νόμο Καλλικράτη στον Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. (Ν. 3852 – άρθρο 103).

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις είναι ανοιχτές και ελεύθερες για το κοινό.

Τα προγράμματα μαζικού αθλητισμού υλοποιούνταν στον Δήμο Φαρσάλων από το 2008 έως το 2012 όμως, η μη συνέχιση της χρηματοδότησης από τη Γ.Γ. Αθλητισμού αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα για τη συνέχιση υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών.

Στις αθλητικές εγκαταστάσεις του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. υλοποιούνται από αθλητικούς συλλόγους και σωματεία οι παρακάτω δραστηριότητες:

- Ποδόσφαιρο
  - Στίβος
  - Μπάσκετ
  - Βόλεϊ
- Καθώς και
- Σχολικά πρωταθλήματα
  - Αγώνες αθλημάτων και αντίστοιχων πρωταθλημάτων
  - Τμήματα Γυμναστικής Ενηλίκων

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ**ΔΟΜΗ : ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ (ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ) - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.**

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Ικανός αριθμός αθλητικών εγκαταστάσεων.	Έλλειψη μόνιμου προσωπικού.	Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης για τη δημιουργία νέων αθλητικών εγκαταστάσεων & δράσεων	Έκδοση άδειας λειτουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων
2. Αυξημένο ενδιαφέρον για τη χρησιμοποίηση των			

αθλητικών υποδομών			
3. Ενεργειακή αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων			
4. Ολοκλήρωση των διαδικασιών για τοποθέτηση οικολογικών συστημάτων θέρμανσης και παραγωγής ζεστού νερού			

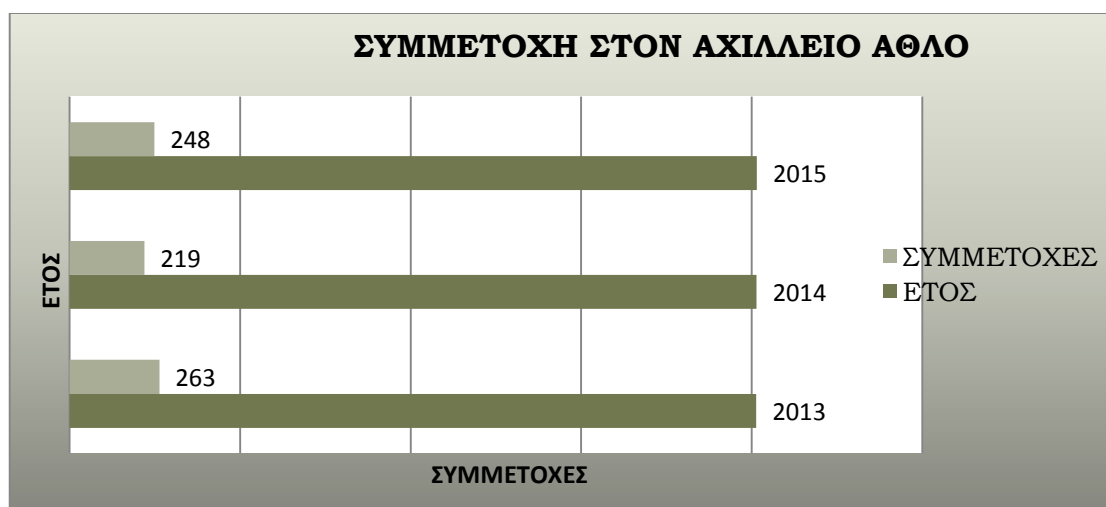
Αθλητικές εκδηλώσεις

"ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ ΑΘΛΟΣ" – Ημιμαραθώνιος Δρόμος (21.100 μ.)

Κορυφαία εκδήλωση του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. η οποία θεσμοθετήθηκε το 2013 και έχει μεγάλη απήχηση, καθώς συμμετέχουν σε αυτή αθλητές από όλη την Ελλάδα.

ΗΜΙΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ – ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ ΑΘΛΟΣ

ΕΤΟΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ
2013	263
2014	219
2015	248

Στα πλαίσια του Ημιμαραθωνίου Δρόμου παράλληλα διοργανώνεται Παιδικός Αχιλλεύς Άθλος (1.000 μ.) με πολύ μεγάλη συμμετοχή από παιδιά της περιοχής του Δήμου, αλλά και άλλων περιοχών.

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ ΑΘΛΟΣ (1.000 μ.)

ΕΤΟΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ
2013	391
2014	573
2015	571

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 5x5

Δύο (2) πρωταθλήματα ποδοσφαίρου 5x5: α) ανηλίκων και β) ενηλίκων διοργανώνει κάθε καλοκαίρι ο Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης Δήμου Φαρσάλων (Ο.Π.Α.Κ.Π.Α.Δ.Φ.), έχοντας ως στόχο την καλλιέργεια του φιλαθλου συναγωνιστικού πνεύματος μακριά από φανατισμούς ανταγωνισμούς και κερδοσκοπικούς στόχους.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ JUNIOR

ΕΤΟΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	
	ΟΜΑΔΕΣ	ΑΤΟΜΑ
2011	8	80
2012	8	80
2013	7	70
2014	11	110
2015	10	100

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΝΔΡΩΝ

ΕΤΟΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	
	ΟΜΑΔΕΣ	ΑΤΟΜΑ
2011	24	240
2012	27	270
2013	26	260
2014	24	240
2015	23	230

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ**ΔΟΜΗ : ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ((ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ) - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.**

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
Υψηλή αναγνωρισιμότητα της πόλης	Έλλειψη προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού για όλες τις ηλικίες λόγω μη χρηματοδότησης από Γ.Γ. Αθλητισμού	Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης αθλητικών δράσεων	

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

Ο Δήμος Φαρσάλων είναι μια από τις αρχαιότερες κοιτίδες κατοίκησης της Ευρώπης, καθώς μετρά 9.000 χρόνια ζωής. Το αρχαιότερο ίχνος κατοίκησης στον τόπο έχει εντοπισθεί ανασκαφικά στην Τ.Κ. Αχιλλείου και φθάνει στα μέσα της 7^{ης} χιλιετίας π.Χ.

Ο τόπος έχει συνδεθεί μυθολογικά με τη γένεση του ελληνικού έθνους, καθώς εδώ έζησαν και έδρασαν οι γενάρχες των Ελλήνων, Δευκαλίων και Πύρρα.

Η πόλη των Φαρσάλων, η πολυθρύλητη Φθία των μυκηναϊκών χρόνων, υπήρξε ο γενέθλιος τόπος του κορυφαίου των αρχαίων Ελλήνων ηρώων, του ομηρικού Αχιλλέα και ο τόπος λατρείας της μητέρας του, της Νηρηίδας Θέτιδας. Υψώνεται επάνω από τις πηγές του Απιδανού ποταμού σε μια θέση στρατηγικής σημασίας, καθώς έλεγχε πάντα τους δρόμους που οδηγούσαν από τη βόρεια στη νότια Ελλάδα.

Στην ιστορική αρχαιότητα ήταν η πρωτεύουσα της Θεσσαλικής Τετράδας Φθιώτιδας και αναδείχθηκε αναμφισβήτητα σε μια από τις πλουσιότερες και ισχυρότερες πόλεις της αρχαίας Ελλάδας, διάσημη για το ιππικό της και την τρυφή ζωή των αριστοκρατών κατοίκων της.

Στον Δήμο Φαρσάλων ανήκουν πολλές αρχαίες ακροπόλεις, σημαντικά κάστρα της κλασικής και της ελληνιστικής περιόδου, όπως η Σκοτούσσα, η Ερέτρια, το Πεύμα, το Ευύδριο, η Παλαιφάρσαλος.

Στα χρόνια της βυζαντινής και αργότερα της οθωμανικής αυτοκρατορίας η περιοχή των Φαρσάλων γνώρισε και στιγμές κάμψης, αλλά και στιγμές ευμάρειας, δημιουργίας και ανάπτυξης. Οι στιγμές της άνθησης αντικαθρεφτίζονται στα έργα της θρησκευτικής και κοσμικής αρχιτεκτονικής, πολλά εκ των οποίων ακόμη διασώζονται και αποτελούν σημεία συγκέντρωσης ενδιαφέροντος.

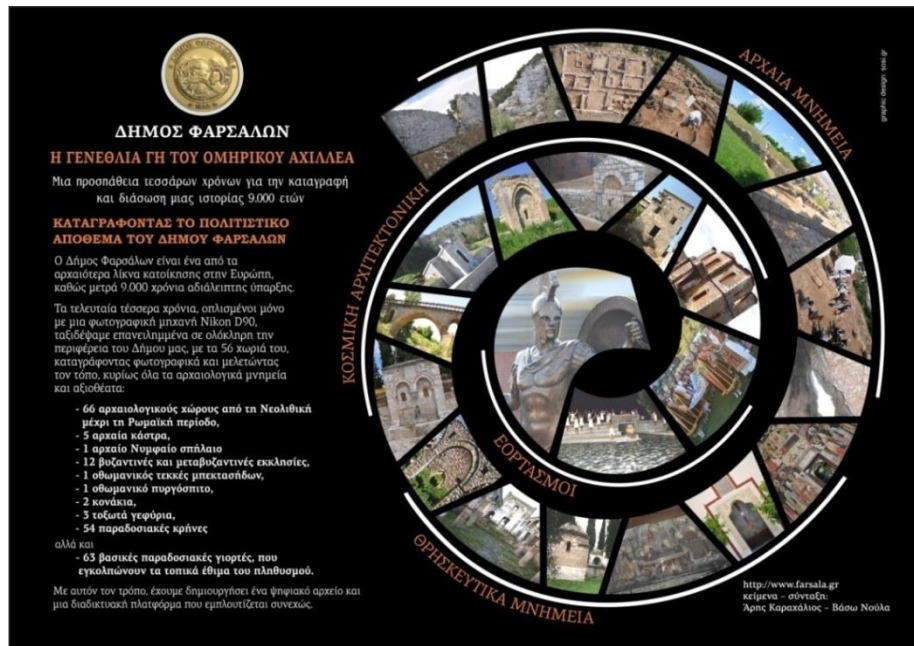
Τα μνημεία και οι αρχαιολογικοί χώροι εντός του Δήμου ανέρχονται σε εκατοντάδες, το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των οποίων δεν έχουν ανασκαφεί. Τα τελευταία χρόνια εκπονείται μια

μεγάλη προσπάθεια να ερευνηθούν ανασκαφικά οι σημαντικότεροι εξ αυτών και να προβληθούν, όπως τους αρμόζει.

Οι εμβληματικότεροι χώροι και τα πιο σημαντικά τοπία είναι, ασφαλώς, η ακρόπολις της αρχαίας Φαρσάλου, ο αρχαϊκός θολωτός τάφος των Φαρσάλων, το αρχαίο τείχος, οι πηγές του Απιδανού π.Ο.Τ.Α.μού, ο πύργος Καραμίκου, οι παραδοσιακές δεξαμενές στο Βαρούσι, η αρχαία Σκοτούσσα, η αρχαία Ερέτρια, το Κάστρο Καλλιθέας, ο λόφος Χιούρι, το ρωμαϊκό στρατόπεδο στη Ζωοδόχο Πηγή, η πολύτοξη γέφυρα του Ενιπέα, μια σειρά από παραδοσιακές κρήνες, διάσπαρτες σε όλη την έκταση του Δήμου, οι μεταβυζαντινοί ναοί της Παναγίας Δεμερλιώτισσας, της Υπαπαντής του Χριστού στο Θετίδιο, των Αγίων Αναργύρων στη Ζωοδόχο Πηγή, του Αγίου Νικολάου στα Φάρσαλα (αναλυτικά στοιχεία για την ιστορική ταυτότητα, τα μνημεία και το πολιτιστικό απόθεμα του Δήμου Φαρσάλων βλέπε στην ιστοσελίδα του Δήμου Φαρσάλων www.farsala.gr και στο προηγούμενο επιχειρησιακό σχέδιο του Δήμου Φαρσάλων 2011-2014).

(αφίσα που φιλοτεχνήθηκε για το διεθνές συνέδριο της euromed 2014 και 2015)

Όπως, ήδη κατά τη σύνταξη του προηγούμενου επιχειρησιακού σχεδίου του Δήμου Φαρσάλων, είχε επισημανθεί, το 2011 η επικρατούσα κατάσταση σε θέματα ιστορίας, αρχαιολογίας, λαογραφίας και εν γένει πολιτισμού, ήταν σχεδόν απογοητευτική και σίγουρα αναντίστοιχη του ιστορικού παρελθόντος τόσο της ίδιας της πόλης των Φαρσάλων, όσο και της ευρύτερης περιοχής ευθύνης του Δήμου:

- οι υπάρχοντες αρχαιολογικοί χώροι δεν ήταν προσιτοί στο ευρύ κοινό, τόσο τα τρία ταφικά μνημεία, τα διάσπαρτα απαλλοτριωμένα οικόπεδα εντός του πολεοδομικού ιστού με τα τμήματα της αρχαίας οχύρωσης, όσο και ο χώρος της αρχαίας ακροπόλεως,
  - δεν υπήρχε αρχαιολογικό μουσείο,
  - δεν υπήρχε λαογραφικό μουσείο,
  - δεν είχαν προχωρήσει οι ανασκαφές στον από χρόνια κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο της Σκοτούσας ή αυτόν της Ερέτριας,
  - δεν υπήρχαν πουθενά στην πόλη αναρτημένες πινακίδες που να προσφέρουν μια στοιχειώδη έστω ενημέρωση, τόσο στους πολίτες όσο και στους επισκέπτες, για το μυθολογικό, αρχαιολογικό, ιστορικό παρελθόν της πόλης,
  - δεν υπήρχε αναρτημένη καμιά ενημερωτική πινακίδα, σε κανέναν από τους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής ευθύνης του Δήμου,
  - δεν κυκλοφορούσε αναλόγου περιεχομένου υλικό, έντυπης ή ηλεκτρονικής μορφής, που να προσελκύει την ανάπτυξη της έρευνας και της μελέτης του μακραιώνου παρελθόντος της περιοχής ή την προσέλευση επισκεπτών,
  - δεν υπήρχαν αρχαιολογικά-πολιτιστικά πάρκα,
  - δεν είχαν αναδειχθεί τα σπουδαία θρησκευτικά μνημεία της περιοχής,

- δεν υπήρχαν εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία του Δήμου με θέμα τη γνώση της τοπικής ιστορίας και του πολιτισμού,
- δεν υπήρχε προωθητική καμπάνια ευρείας έκτασης, εκμεταλλευόμενη τα πολιτιστικά και φυσιολατρικά χαρακτηριστικά του τόπου,
- και κυρίως, δεν υπήρχε κανενός είδους αναγνωρίσιμο τοπόσημο στην πόλη.

Όλα αυτά καθιστούσαν τα Φάρσαλα μια μικρή άχρωμη, άπνοη και αδιάφορη επαρχιακή πόλη και φάνταζε αδήριτη η ανάγκη για άμεση παρεμβατική δράση, όπερ και εγένετο.

Κατά την προηγούμενη τριετία μέσα από πρωτοβουλίες, δράσεις και έργα πετύχαμε την ολική ή μερική υλοποίηση του συνόλου των στόχων – δράσεων που είχε θέσει το 2011 η Δημοτική Αρχή, αλλά και άλλων επιπλέον, αποδεικνύοντας ότι ο επιχειρησιακός μας σχεδιασμός δεν αποτελούσε μια άσκηση επί χάρτου κενή ουσίας, αλλά νοηματοδοτούσε την αντίληψή μας για την ορθή άσκηση της πολιτικής εξουσίας της αιρετής διοίκησης.

Πρωταρχική στρατηγική επιλογή και προτεραιότητα υπήρξε

- ▶ η καταγραφή, διάσωση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου, ώστε να καταστεί αναγνωρίσιμη και διακριτή
- ▶ η ένταξή του τόπου σε πολιτιστικές διαδρομές και
- ▶ η παραγωγή νέου τοπικού πολιτιστικού προϊόντος.

Τα θέματα που προωθήθηκαν αφορούσαν:

1. καταρχάς, στη συστηματική καταγραφή και φωτογραφική τεκμηρίωση του πολιτιστικού αποθέματος του Δήμου Φαρσάλων και
2. στη συστηματική καταγραφή και φωτογραφική τεκμηρίωση του περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου Φαρσάλων και παράλληλα
3. στην ένταξη σε πρόγραμμα χρηματοδότησης Ε.Σ.Π.Α της μελέτης της ΙΕ' Εφορείας Προϊστορικών Κλασικών Αρχαιοτήτων για την αναστήλωση και ανάδειξη της Ακρόπολης της αρχαίας Φαρσάλου, των λειψάνων της αρχαίας οχύρωσης και των αρχαίων ταφικών μνημείων και στην εκτέλεση του έργου (Δεκέμβριος 2011 – Δεκέμβριος 2104),
4. στη δημιουργία επισκέψιμης αρχαιολογικής συλλογής, με πρώτο σταθμό την κήρυξη του παλαιού διδακτηρίου του Α' Δημοτικού Σχολείου Φαρσάλων σε προστατευόμενο μνημείο αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και
5. στην εκπόνηση μελέτης για την αποκατάστασή του,
6. σε μελέτες αναστήλωσης και αποκατάστασης σημαντικών μνημείων, όπως ο Πύργος Καραμίχου,
7. ο Ναός της Παναγίας Υπαπαντής στο Θεϊδίο,
8. ο Ναός των Αγίων Αναργύρων στη Ζωοδόχο Πηγή,

9. στη δημιουργία και σήμανση πολιτιστικών διαδρομών εντός του Δήμου,

10. στη δημιουργία πολιτιστικού λευκώματος,

11. στη διοργάνωση καλλιτεχνικού διαγωνισμού για τη φιλοτέχνηση του ορειχάλκινου αγάλματος του Αχιλλέα και στην εκτέλεση του έργου, το οποίο στήθηκε στην πλατεία Δημαρχείου των Φαρσάλων στις 11 Αυγούστου 2013 και έκτοτε αποτελεί τοπόσημο του Δήμου,

12. στη φιλοτέχνηση της ορειχάλκινης αγαλματικής σύνθεσης με θέμα τη Θέτιδα να βαπτίζει τον Αχιλλέα (έργο σε εξέλιξη),

13. στην ανασκαφική διερεύνηση της θέσης Κατράνα στην πόλη των Φαρσάλων, όπου ήρθε στο φως τμήμα του δυτικού σκέλους της αρχαίας οχύρωσης της πόλης μήκους 294 μέτρων και αυτό αποτέλεσε το έναυσμα για την επικείμενη διεξαγωγή αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για την ανάπλαση της ευρύτερης περιοχής και την ενσωμάτωση των αρχαίων λειψάνων στο σύγχρονο πολεοδομικό ιστό και στην καθημερινή ζωή των κατοίκων,

14. στη στήριξη με ανθρώπινο δυναμικό και υλικά μέσα της ελληνο – καναδικής ανασκαφής στην Καλλιθέα και επιπλέον,

15. στη δημιουργία, στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Φαρσάλων, μόνιμης αρχαιολογικής έκθεσης εκπαιδευτικού χαρακτήρα με θέμα το αρχαιολογικό πρόγραμμα του Κάστρου Καλλιθέας και την έρευνα πεδίου,

16. στη στήριξη με ανθρώπινο δυναμικό και υλικά μέσα της ελληνο – ιταλικής ανασκαφής στην αρχαία Σκοτούσσα,

17. στο σχεδιασμό και στη δημιουργία αρχαιολογικού – ερευνητικού προγράμματος για την αρχαία Ερέτρια (το έργο προβλέπεται να ξεκινήσει εντός των επόμενων μηνών),

18. στη διοργάνωση με επιτυχία του Διεθνούς Επισημονικού Συνεδρίου με θέμα «Τα Φάρσαλα και η ευρύτερη περιοχή τους, Ιστορικά και Αρχαιολογικά Δεδομένα από τους Προϊστορικούς έως τους Νεώτερους χρόνους»,

19. στη διοργάνωση του 3ου Πανελληνίου Εθνολογικού Συνεδρίου με θέμα «Οι Θεσσαλοί Καραγκούνηδες στον κύκλο του χρόνου και της ιστορίας» και του 3ου Ανταμώματος των Θεσσαλών Καραγκούνηδων,

20. στην οργάνωση ενός ευρέως εκπαιδευτικού προγράμματος υπό τον τίτλο *Μαθήματα Τοπικής Ιστορίας*, που παρακολουθεί τη συνολική πορεία του Δήμου Φαρσάλων στο χρόνο, και συνίσταται από διαλέξεις με προβολές powerpoint και επί τόπου επισκέψεις στο χώρο των μνημείων· η θεμελιώδης **επιδίωξη του προγράμματος (το οποίο επανειλημμένως επαινέθηκε από τα** γραφεία Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης Λάρισας) είναι η γνωριμία και η εξοικείωση των μαθητών με το τεράστιο κεφάλαιο του ξεχωριστού πολιτιστικού αποθέματος του τόπου, η κατανόηση και η ενσωμάτωσή του στη σύγχρονη πραγματικότητα και μέσω αυτής της διαδικασίας η διαρκής, γόνιμη παραγωγή πολιτιστικών προϊόντων,

21. στην οργάνωση εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο *Μαθήματα Φυσικής Ιστορίας*, που συνίσταται από διαλέξεις με προβολές powerpoint και επισκέψεις στο αισθητικό άλσος των Φαρσάλων και στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών με το πλούσιο και ιδιαίτερο περιβαλλοντικό απόθεμα του τόπου, τη κλωρίδα και την πανίδα του· απώτερος στόχος καθίσταται η καλλιέργεια και η εδραίωση μιας δραστήριας περιβαλλοντικής συνείδησης,

22. στη δημιουργία εντύπων προβολής του Δήμου στα ελληνικά και στα αγγλικά,

23. στην προώθηση συνεργασιών με ξένα πανεπιστημιακά ιδρύματα, ήτοι Πανεπιστήμιο Alberta Καναδά, Messina Ιταλίας, Florida Η.Π.Α., αλλά και ελληνικών, όπως το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, αλλά και τον Σταύρο Μπένο και τον πολιτιστικό Οργανισμό *Διάζωμα*, ώστε να δημιουργηθεί ένας πυρήνας διανοήσης και επιστημονικής διεργασίας, αναγκαίος για την άνοδο του μορφωτικού επιπέδου των κατοίκων και την προβολή του τόπου εκτός των περιορισμένων ορίων του. *Αυτή υπήρξε πολύ ενδιαφέρουσα κατάκτηση της προηγούμενης περιόδου, το άνοιγμα δηλαδή της φαρσαλινής κοινωνίας προς έναν άγνωστο και ανοίκειο έως τώρα διανοητικό κοσμοπολιτισμό, που επετεύχθη μέσα από τις διεθνείς αρχαιολογικές συνεργασίες και ο οποίος μετέβαλε αισθητά τη ματιά της τοπικής κοινωνίας προς τα πολιτιστικά της κληροδοτήματα,*

24. στη δημιουργία αρχαιολογικού – περιπατητικού μονοπατιού στη θέση Κάστρο Καλλιθέας και στη μετατροπή του χώρου σε αρχαιολογικό πάρκο,

25. στη συντήρηση και αποκατάσταση των δύο παραδοσιακών δεξαμενών ύδρευσης στο Βαρούσι, κηρυγμένων μνημείων αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος χρηματοδότησης Ε.Σ.Π.Α,

26. στη συντήρηση και αποκατάσταση της παραδοσιακής κρήνης του 18^{ου} αι στην Τ.Κ Ζωοδόχος Πηγή, με πρώτο στάδιο την κήρυξή της σε μνημείο αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και εν συνεχεία στην ένταξη της χρηματοδότησης της συντήρησης και αποκατάστασής της σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα χρηματοδότησης LEADER.

27. στη συντήρηση και αποκατάσταση της παραδοσιακής κρήνης του 18^{ου} αι στην Τ.Κ Πολυδαμείου. Μέσω αυτών των έργων πετύχαμε τη διαμόρφωση πολύτιμων νησίδων πολιτιστικής μνήμης, αλλά και αναψυχής σε χωριά του Δήμου, τονώνοντας έτσι τη ζωή σε αυτά,

28. στη δρομολόγηση της δημιουργίας Μουσείου Αγροτικής Ιστορίας στην Τ.Κ. Ζωοδόχος Πηγή,

29. στην ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου και μνημείου Νυμφαίο στο λόφο Καραπλά ΝΔ των Φαρσάλων

30. στην ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου και των μνημείων του Μπεκτασικού Τεκκέ στην Ασπρόγεια και

31. στη σύμβολή μας στην εκπόνηση αρχιτεκτονικής μελέτης για την αναστήλωση και την αποκατάσταση των ταφικών μνημείων εντός του Τεκκέ,

32. στη φιλοτέχνηση ανάγλυφου έργου με θέμα τον Πολυδάμαντα τον Σκοτουσσαίο για να στηθεί στη Σκοτούσα,

33. στη θεσμοθέτηση και διοργάνωση σε ετήσια βάση του Ημιμαραθωνίου Δρόμου με τίτλο «Αχιλλεϊος Άθλος»

34. τέλος, και σε μια σειρά δράσεων ενεργειών και έργων, όπως στη δημιουργία ταινίας μικρού μήκους για τον Τεκκέ της Ασπρόγειας και βράβειυσή της σε Διεθνές Φεστιβάλ,

35. στη δημιουργία αρχαιολογικής έκθεσης στην είσοδο του Δημαρχείου,

36. στη συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια με εισηγήσεις θεμάτων της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς,

37. στη διοργάνωση σειράς αρχαιολογικών εκδηλώσεων, στηριγμένων συχνά σε συνέργειες με τοπικούς φορείς, γεγονός που πρόσφερε μια εξωστρέφεια με πολλαπλασιαστικά οφέλη στις προσπάθειές μας,

38. στην αναβάθμιση της ετήσιας γιορτής χαλβά, με την ένταξη σε αυτή του χορωδιακού φεστιβάλ και της έκθεσης τοπικών προϊόντων,

39. στην κατασκευή της πλατείας της οδού Βουλγαροκτόνου, εντός της οποίας εκτίθενται μόνιμα οκτώ αρχαίοι κτιστοί τάφοι της Εποχής του Σιδήρου, και επιπλέον

40. στη διαμόρφωση του οικοπέδου της οδού Υπερείδου με την ανάδειξη του εκεί αποκαλυφθέντος τμήματος του αρχαίου τείχους και τη δημιουργία παιδικής χαράς. Τα δύο τελευταία έργα είναι η απόλυτη απόδειξη της πολιτικής του Δήμου Φαρσάλων που στοχεύει στην όσμωση της αρχαιολογικής κληρονομιάς με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

ΤΟ ΝΕΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Τα αποτελέσματα της πολιτιστικής πολιτικής που επιλέχθηκε και εφαρμόστηκε είναι ορατά, σαφή, απτά και, κυρίως, μετρήσιμα. Ο τόπος αφυπνίστηκε, απέκτησε και πολιτιστική ταυτότητα και πολιτιστικό προϊόν, ενώ συνάμα το στίγμα του είναι αναγνωρίσιμο και έξω από τα όριά του και πολύ μακριά από αυτά. Επιπλέον, μέσω των διεθνών ή των ελληνικών αρχαιολογικών συνεργασιών που αναπτύχθηκαν, η φαρσαλινή κοινωνία ανοίχθηκε προς έναν άγνωστο και ανοίκειο, έως τώρα, διανοητικό κοσμοπολιτισμό.

Συνεπώς, η προηγούμενη επιχειρησιακή περίοδος, που κύλησε αναμφίβολα σε δυσμενές οικονομικό – κοινωνικό περιβάλλον, μας κληροδότησε σειρά υλοποιημένων ή δρομολογημένων έργων, καθώς και ένα σαφή άξονα δράσης που αναπτύσσεται επάνω στη δομική αντίληψη ότι ο πολιτισμός, όχι μόνον είναι αναγκαιότητα ύπαρξης και ταυτότητας των κοινωνιών, αλλά αποτελεί ευκαιρία

και δυνατότητα υψηλής προστιθέμενης αξίας, ειδικά εάν αναλογιστεί κανείς ότι με βάση εξειδικευμένες μελέτες το ποσό που επενδύεται στον πολιτισμό επιστρέφει αυξημένο κατά 3,5 φορές.

Το Αναπτυξιακό Όραμα του Δήμου Φαρσάλων της νέας επιχειρησιακής περιόδου 2015-2019 για τον πολιτισμό συνεχίζει στα δόκιμα χνάρια του ήδη ισχύοντος και έχει ως βασικό μοχλό διαμόρφωσης την αντίληψη ότι πρέπει να ξεφύγουμε από τη μονοδιάστατη, στερεοτυπική θεώρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και μέσα από τη ζύμωση και το στοχασμό να οδηγηθούμε σταθερά στη δημιουργία ενός ενδιαφέροντος σύγχρονου πολιτιστικού τοπίου με ισχυρές, γόνιμες αναφορές στο παρελθόν και στον τρόπο που ο χρόνος εγγράφεται στον τόπο και τους ανθρώπους.

Θέλουμε να δημιουργήσουμε τις συνθήκες για μια νέα πολιτιστική άνοιξη στον τόπο με ελευθερία, δημιουργικότητα, αυτοπεποίθηση, αυθεντικότητα, πολυμορφία, φαντασία, να εκμεταλλευτούμε, να ενισχύσουμε και να προάγουμε το τοπικό πολιτιστικό κεφάλαιο.

«Πολιτισμός είναι για μας αξεδιάλυτα η αρχαιοελληνική κληρονομιά και η κληρονομιά του Βυζαντίου και του μεσαιωνικού ελληνισμού, η δημόδης παράδοση, το λαϊκό τραγούδι και οι λόγιες αναζητήσεις, πολιτισμός είναι τα πανηγύρια και η γαστρονομία, πολιτισμός είναι η καλαισθησία, η ευγένεια και η οικονομία στον καθ' ημέραν βίο. Πεποίθησή μας είναι ότι ο πολιτισμός δεν κατοικεί μόνο στα όρια των μουσείων και των βιβλιοθηκών. Βλασταίνει και έξω από αυτά: στους δρόμους της πόλης και στις πλατείες των χωριών. Στον δημόσιο χώρο, στις συναθροίσεις. Παντού όπου υπάρχουν άνθρωποι.

Ο πολιτισμός μπορεί και πρέπει να παράγει πλούτο, συμβολικό και υλικό».

Σε μια εποχή όπου αναδιαρθρώνεται το πολιτιστικό τοπίο, ακυρώνεται το κοινωνικό κράτος, οι ελίτ αναδιατάσσονται, οι πολιτισμικές ιεραρχίες γεννούν κοινωνικές ιεραρχίες και πλέον απειλείται η πολιτισμική βιοποικιλότητα, χρειαζόμαστε επειγόντως ένα άλλο παράδειγμα δημόσιας πολιτισμικής πολιτικής, σε σχέση με αυτό που έως τώρα υπηρετούσε η κεντρική πολιτική σκηνή και το οποίο, έτσι κι αλλιώς, είχε αγνοήσει τον τόπο μας. Θεωρούμε ότι ο οδικός χάρτης, που ο Δήμος Φαρσάλων χάραξε από την προηγούμενη επιχειρησιακή περίοδο, εγκαθιδρύει τις θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις που οδηγούν στην πολιτιστική άνθηση και ακόμη μακρύτερα στην πολιτισμική δημοκρατία. Άρα

οι κομβικές προτεραιότητες παραμένουν ίδιες

- ▶ η καταγραφή, διάσωση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς
- ▶ η ένταξη του τόπου σε πολιτιστικές διαδρομές και
- ▶ η παραγωγή νέου τοπικού πολιτιστικού προϊόντος.

Η υλοποίηση του οράματος αυτού, πέραν των έργων που έχουν ήδη δρομολογηθεί, περιλαμβάνει σειρά έργων – στόχων που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα:

1. Πρώτα από όλα ο τόπος έχει ανάγκη από μία **Δημοτική Πινακοθήκη**, η οποία θα αποτελέσει αφενός τον πυρήνα γύρω από τον οποίο θα συσπειρωθούν οι ντόπιοι καλλιτέχνες και αφετέρου το χώρο

εικαστικής μύησης και εκπαίδευσης των παιδιών. Για την υλοποίηση του έργου θα ζητηθεί η συνέργεια και η συμβολή των ντόπιων καλλιτεχνών.

2. Στον Πύργο Καραμίχου, έπειτα από την αναστήλωση και αποκατάστασή του, στοχεύουμε, σε πρώτη φάση, να στεγάσουμε ένα **ψηφιακό – φωτογραφικό μουσείο της ιστορίας της πόλης των Φαρσάλων** και σε δεύτερη φάση ένα **θεματικό μουσείο** για τη ζωή σε ένα πυργόσπιτο.

3. Φιλόδοξο σχέδιο είναι η δημιουργία ενός **ψηφιακού θεματικού μουσείου εικονικής πραγματικότητας, αφιερωμένου στον ομηρικό Αχιλλέα**. Το σχέδιο αυτό πρωτοδιατυπώθηκε από τις Υπηρεσίες της παλαιάς Νομαρχίας Λάρισας, επί Λουκά Κατσαρού, αλλά δεν ευοδώθηκε ποτέ. Τώρα ο Δήμος Φαρσάλων σκοπεύει να το επαναφέρει, ζητώντας τη στήριξη και τη συνεργασία της Περιφέρειας Θεσσαλίας, καθώς πρόκειται για έργο εμβληματικό για όλη τη Θεσσαλία.

4. Αντίστοιχο σχέδιο αποτελεί η δημιουργία ενός **ψηφιακού θεματικού μουσείου εικονικής πραγματικότητας, αφιερωμένου στην περίφημη ρωμαϊκή μάχη της Φαρσάλου του 48 π.Χ.,** μεταξύ του Ιουλίου Καίσαρα και του Γναίου Πομπηίου.

5. Στο κτήριο κληροδοτήματος Δεληδημητρίου επί της οδού Θέτιδος, όπου στεγαζόταν το ομώνυμο εργαστήριο χαλβά, σχεδιάζεται να φιλοξενηθεί ένα **διαδραστικό μουσείο χαλβά**, απαραίτητο για την πόλη που έχει συνδέσει το όνομά της με το εν λόγω γλύκισμα. Το εγχείρημα δεν είναι ιδιαίτερα απαιτητικό ως προς την υλοποίησή του, εφόσον υπάρχει η κτηριακή εγκατάσταση και ο εργαστηριακός εξοπλισμός. Αυτού του είδους τα εγχειρήματα στον Δήμο Φαρσάλων, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια αξιοποιείται στο έπακρο η προσωπική εργασία των συνεργατών του Δημάρχου, δεν είναι δύσκολο να λάβουν σάρκα και οστά. Το δύσκολο είναι το πώς θα λειτουργήσουν σε σταθερή βάση και θα στελεχωθούν με το απαραίτητο υπαλληλικό προσωπικό.

6. Τα **Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Φαρσάλων** θα εκδοθούν με ήδη εξασφαλισμένες πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του Δήμου.

7. Τα **Πρακτικά του Πανελληνίου Εθνολογικού Συνεδρίου Φαρσάλων** θα εκδοθούν με ήδη εξασφαλισμένες πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του Δήμου.

8. Ο Δήμος προτίθεται να προχωρήσει σταδιακά στη **φιλοτέχνηση μικρών και μεγάλων αγαλματικών συνθέσεων** με ιστορική θεματολογία (όπως Άρμα του Αχιλλέα, Βουκεφάλας, Ασπίδα του Αχιλλέα) που θα κοσμήσουν διάφορα σημεία της πόλης, αλλά και των χωριών. Ο απώτερος στόχος είναι η **δημιουργία μιας «ανοιχτής» ιστορικής γλυπτοθήκης**.

9. Η **διοργάνωση Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων** πρόκειται να θεσμοθετηθεί, με στόχο να διοργανώνεται ένα μεγάλο συνέδριο ανά τακτά χρονικά διαστήματα, από δύο έως τέσσερα έτη. Ο πρώτος στόχος είναι η διοργάνωση ενός συνεδρίου για τον Αχιλλέα (σε συνδυασμό ίσως με τη δημιουργία του ψηφιακού μουσείου).

10. Προβλέπεται ο εμπλουτισμός των εντύπων προβολής του Δήμου με τη δημιουργία νέων, δίγλωσσων, ευρείας θεματολογίας. Τα έντυπα αυτά θα δημιουργηθούν από το στελεχικό δυναμικό του Δήμου, με μόνη δαπάνη τα έξοδα εκτύπωσης.

11. Μακροπρόθεσμος στόχος, που προϋποθέτει τη συντήρηση και αναστήλωση του Τεκκέ της Ασπρόγειας, καθίσταται η **δημιουργία ενός διεπιστημονικού Ινστιτούτου μελέτης των Θρησκειών** που εμφανίσθηκαν διαχρονικά στη Βαλκανική χερσόνησο.

12. Η **Β' φάση αναστήλωσης και ανάδειξης της ακρόπολης της αρχαίας Φαρσάλου** πρόκειται να ενταχθεί στο νέο ευρωπαϊκό Στρατηγικό Ευρωπαϊκό Σχέδιο (νέο Ε.Σ.Π.Α). Ήδη δρομολογούνται οι σχετικές μελέτες σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας.

13. Σχεδιάζεται η διοργάνωση ανοικτού αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για την **ανάπλαση της περιοχής Κατράνα στην πόλη των Φαρσάλων και την ανάδειξη του αρχαίου τείχους της Φαρσάλου**. Ο στόχος είναι υψηλής αξίας και σημασίας, καθώς η περιοχή είναι εξαιρετική, στα ριζά του λόφου της αρχαίας ακροπόλεως, με εποπτική θέα όλης της πόλης, του φαρσάλιου πεδίου, έως και των μεγάλων ορεινών όγκων προς Β, του Ολύμπου, του Κισσάβου και του Μαυροβουνίου. Έχουμε τη θαυμάσια ευκαιρία να δημιουργήσουμε έναν πρότυπο αστικό πυρήνα, όπου τα αρχαία αρχιτεκτονικά κατάλοιπα θα εντάσσονται οργανικά στη σύγχρονη καθημερινότητα και θα συνδιαλέγονται αρμονικά με σύγχρονα αρχιτεκτονικά έργα, δηλαδή ένα ανοικτό θέατρο. Με άλλα λόγια έχουμε, για πρώτη φορά ίσως, την ευκαιρία να διαχειριστούμε συνετά ένα εξαιρετικό **πολιτιστικό τοπίο**. Ο σχεδιασμός μας προσβλέπει και αποσκοπεί στην εμπέδωση μιας νέας κουλτούρας, που πηγάζει από την ολιστική και ισόρροπη θεώρηση του φυσικού και του πολιτισμικού περιβάλλοντος και του τοπίου, που αποτελεί και τη μόνη βιώσιμη επιλογή για αειφόρο ανάπτυξη.

14. Στις αναστηλωμένες παραδοσιακές δεξαμενές στο Βαρούσι θα ήταν δόκιμο να δημιουργήσουμε ένα **μουσείο νερού** εκπαιδευτικού χαρακτήρα. Η δαπάνη υλοποίησης του δύναται να είναι περιορισμένη και να αφορά, τουλάχιστον σε πρώτη φάση, φωτογραφικό υλικό, video και πίνακες με ενημερωτικά κείμενα.

15. Στο παλαιό διδακτήριο της Αμπελιάς σχεδιάζεται να γίνει ένα **μουσείο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης** με χρηματοδότηση από τα ευρωπαϊκά προγράμματα LEADER.

16. Οφείλουμε να εκμεταλλευθούμε τη μεγάλη παγκόσμια αναγνωρισιμότητα του ονόματος του ομηρικού ήρωα Αχιλλέα. Είναι ένα δυνατό brand name που πρέπει να το αξιοποιήσουμε. Ένας από τους τρόπους, ανάμεσα σε άλλους (όπως ο προαναφερθείς με το ψηφιακό μουσείο), θα ήταν η διοργάνωση **ετήσιων πολιτιστικών εκδηλώσεων** – μουσική, εικαστικές δράσεις, θέατρο, χορός, επιστημονικές διαλέξεις κ.α. – **προς τιμήν του Αχιλλέα και της Θέτιδας**.

17. Στο λόφο *Καράπλα*, ΝΔ της πόλης των Φαρσάλων, έχει ανακαλυφθεί ένα σπάνιο αρχαίο Νυμφαίο. Σχεδιάζουμε να εξασφαλίσουμε την εύκολη, σηματοδοτημένη πρόσβαση προς αυτό, ώστε ο χώρος να αναδειχθεί. Στα πλαίσια της επιδίωξης της ένταξης της πολιτιστικής κληρονομιάς στη σύγχρονη ζωή, θα μπορούσαμε να διοργανώσουμε εκεί **γιορτές Νυμφών** με χαρακτήρα ιστορικό - αρχαιολογικό και περιβαλλοντικό.

18. Στην ίδια αντίληψη, θα ήταν ενδιαφέρον να θεσμοθετήσουμε **ετήσια δρώμενα αστικού χώρου** – θεματικές γιορτές μαθητικής νεολαίας με συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, εικαστικές δράσεις, χορό κ.α.

19. Πρέπει να προχωρήσουμε στη στοχευμένη **αναβάθμιση των ήδη λειτουργούντων θεσμών** (π.χ. γιορτή χαλβά) για να μην αιονήσουν, να συνεχίσουν να συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον και να αποτελούν ένα αγωγό τόνωσης της τοπικής οικονομίας.

20. Τα νέα δεδομένα και σε τοπικό και σε διεθνές επίπεδο επιβάλλουν πλέον την εξωστρέφεια και την **ανάπτυξη δικτύων εθελοντισμού με πολιτιστικό προσανατολισμό**. Ο Δήμος Φαρσάλων έχει τη θέληση και τη δυνατότητα να λειτουργήσει ως ο συντονιστικός πυρήνας και το σημείο αναφοράς μιας τέτοιας προσπάθειας. Πεποίθηση αποτελεί η άποψη ότι η τέχνη, όπως επανειλημμένως έχει αποδειχθεί, δύναται να αποτελέσει τη δύναμη κρούσης για την αντιμετώπιση πλείστων κοινωνικών θεμάτων.

21. Ένα σημαντικό αρχιτεκτονικό μνημείο, όπως η **πολύτοξη γέφυρα του Ενιπέα ποταμού** βορείως των Φαρσάλων, πρέπει να συντηρηθεί και να αναστηλωθεί, ενώ ο θαυμάσιος περιβάλλον χώρος να αναπλαστεί και να αποδοθεί στους κατοίκους, ως ένας ακόμη χώρος διαρκούς όσμωσης της πολιτιστικής κληρονομιάς με τη σύγχρονη ζωή. Οι επεμβάσεις δύναται να είναι περιορισμένης κλίμακας, τα αποτελέσματά τους όμως πολλαπλασιαστικής αξίας.

22. Ο Δήμος Φαρσάλων θα συνεχίσει να στηρίζει το **αρχαιολογικό ερευνητικό πρόγραμμα του Κάστρου Καλλιθέας** (παροχή επιστημονικού προσωπικού, εργατικού προσωπικού, φιλοξενίας κ.α.).

23. Ο Δήμος Φαρσάλων θα συνεχίσει να στηρίζει το **αρχαιολογικό ερευνητικό πρόγραμμα της Σκοτούσας** (παροχή επιστημονικού προσωπικού, εργατικού προσωπικού, φιλοξενίας κ.α.).

24. Ο Δήμος Φαρσάλων θα στηρίζει το **αρχαιολογικό ερευνητικό πρόγραμμα για την αρχαία Ερέτρια** (παροχή επιστημονικού προσωπικού, εργατικού προσωπικού, φιλοξενίας κ.α.).

25. Η έλλειψη **κινηματογραφικής λέσχης** στον Δήμο είναι ιδιαίτερος εμφανής στους κατοίκους και ένας από τους επιδιωκόμενους στόχους της νέας προγραμματικής περιόδου αναδεικνύεται η δημιουργία της και η εξασφάλιση της νόμιμης λειτουργίας της.

26. Ο Δήμος θα στηρίζει την επαναλειτουργία της σιδηροδρομικής γραμμής Παλαιοφάρσαλος – Βόλος (**μουσειακός σιδηρόδρομος**) και τη δημιουργία σχετικού θεματικού μουσείου.

27. Επιδίωξη αποτελεί επίσης, η εξαγορά των δικαιωμάτων χρήσης των μεταλλείων της Ερέτριας για τη **δημιουργία πρότυπου Βιομηχανικού Πάρκου – Μουσείου**.

28. **Κάθε μνημείο και αξιοθέατο του τόπου πρέπει να σημανθεί**, με την ανάρτηση δίγλωσσων πινακίδων με πληροφοριακό υλικό εμπρός του.

29. Προγραμματικό στόχο αποτελεί και η αποπεράτωση και αξιοποίηση του δημοτικού κτηρίου στους Άνω Χαλκιάδες για να στεγάσει ένα **Μουσείο Μνήμης των Χαμένων Πατρίδων**.

30. Στόχος μας, συνάμα, είναι να συνεχιστεί η συντήρηση και η αποκατάσταση των διάσπαρτων παραδοσιακών κρηνών, ώστε εν τέλει να δημιουργηθεί ένα **δίκτυο διαχρονικών μνημείων του νερού** που θα συνδεθούν με θεσμοθετημένα ετήσια δρώμενα, με σταθερό στόχο την αποφυγή της λήθης και την ενεργή ενσωμάτωση της πολιτιστικής κληρονομιάς στη σύγχρονη ζωή,

31. Θα στοχεύσουμε στη **θεσμοθέτηση σταθερών καλλιτεχνικών διαγωνισμών** (ζωγραφική, γλυπτική, φωτογραφία, χορός, μουσική) που θα κρατούν σε εγρήγορση το τοπικό καλλιτεχνικό δυναμικό και θα αναδεικνύουν το έργο του,

32. Θα σχεδιασθεί ένα πλάνο δράσης για την εξερεύνηση και την ανάδειξη ίσως, του **σηπλαιίου Βασιλότρυπα στα Βρυσιά,**

33. Θα καταβληθεί προσπάθεια να σχεδιασθεί και να εκπονηθεί ένα **αρχαιολογικό πρόγραμμα για το λόφο Χτούρι,**

34. Σε ένα γενικότερο πλάνο, που συνδέεται με τη δημιουργία Μουσειακής Αρχαιολογικής Συλλογής στα Φάρσαλα, εντάσσεται η **οργάνωση αρχαιολογικών εκθέσεων με αυθεντικά αρχαία αντικείμενα από τις ανασκαφές στο Κάστρο Καλλιθέας και στη Σκοτούσσα,** καθώς και

35. Η οργάνωση **φωτογραφικών, ζωγραφικών και εικαστικών εν γένει, αρχαιολογικών εκθέσεων,** με στόχο να θεμελιωθεί μια πλατφόρμα επικοινωνίας της πολιτιστικής κληρονομιάς με τους σύγχρονους κατοίκους.

36. Προσανατολιζόμαστε στη **συνδυαστική προβολή, ανάδειξη και διάσωση των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών μνημείων** με άντληση σχετικών πόρων από την Περιφέρεια, με την πιθανή συνέργεια όμορων Δήμων.

37. Μέσα από τις επαφές μας και τη συνεργασία μας με ξένους επιστήμονες διαπιστώσαμε το πολύ μεγάλο διεθνές ενδιαφέρον για τη ρωμαϊκή μάχη της Φαρσάλου, του 48 π.Χ., μεταξύ του Ιουλίου Καίσαρα και του Πομπηίου. Στόχο μας αποτελεί **ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός ανασκαφικού προγράμματος για το ρωμαϊκό στρατόπεδο στη Ζωοδόχου Πηγή** (συνάμα με την προαναφερθείσα δημιουργία μουσείου εικονικής πραγματικότητας).

38. Το **διδακτήριο του παλαιού Δημοτικού σχολείου Βαμβακούς,** ένα αρχιτεκτονικά ενδιαφέρον λιθόκτιστο κτήριο της περιόδου του μεσοπολέμου, προγραμματίζεται να ανακαινισθεί – με την απομάκρυνση νεότερων επεμβάσεων – και να αποδοθεί σε πολιτιστικές χρήσεις.

39. Ο Δήμος Φαρσάλων διαθέτει έναν ενδιαφέροντα και πλούσιο **στόλο οχημάτων - μηχανημάτων,** τον οποίο σκοπεύει να συντηρήσει και να εκθέσει σε ένα αντίστοιχο μουσειακό χώρο.

40. Θα οργανωθεί μια **μόνιμη φωτογραφική έκθεση,** συνεχώς εμπλουτιζόμενη, που θα παρακολουθεί στενά και θα καταγράφει ολοκληρωμένα την εξελικτική πορεία του τόπου κατά τους τελευταίους αιώνες.

41. Ο Δήμος Φαρσάλων, αντιλαμβανόμενος το κενό στη βιβλιογραφία, θα επιχειρήσει τα προσεχή χρόνια την **έκδοση ενός ολοκληρωμένου ιστορικού και αρχαιολογικού οδηγού του Δήμου,** στον οποίο θα συμπεριλαμβάνεται για πρώτη φορά και το σύνολο των ανασκαφικών δεδομένων των τελευταίων δεκαετιών, ενώ

42. Τέλος, ο Δήμος σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας, επιμελείται την εκπόνηση μουσειολογικής μελέτης για την υλοποίηση του έργου της δημιουργίας επισκέψιμης Αρχαιολογικής Συλλογής στα Φάρσαλα.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ και ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

1.	αρχαία ακρόπολη Φαρσάλου
2.	αρχαϊκός θολωτός τάφος Φαρσάλου
3.	αρχαίο τείχος Φαρσάλου
4.	πύργος Καραμίχου
5.	παλαιό διδακτήριο α' δημοτικού σχολείου Φαρσάλων
6.	πολύτοξη γέφυρα Ενιπέα
7.	ναός Παναγίας Δεμερλιώτισσας
8.	ναός αγίων Αναργύρων Ζωοδόχου Πηγής
9.	ναός Παναγίας Υπαπαντής Θετιδίου
10.	τεκκές Μπεκτασήδων Ασπρόγειας
11.	αρχαία Ερέτρια
12.	αρχαία Σκοτούσσα
13.	αρχαίο Πεύμα – Κάστρο Καλλιθέας
14.	ρωμαϊκό στρατόπεδο Ζωοδόχου Πηγής
15.	ακρόπολη Χιουρίου
16.	αρχαίο Νυμφαίο – σπήλαιο Καράπλα
17.	κονάκι Χαροκόπου (Κυζερίδη) στο Πολυνέρι
18.	κονάκι Βασιλείου στον Παλαιόμυλο
19.	54 παραδοσιακές λιθόκτιστες κρήνες διάσπαρτες σε όλο τον Δήμο
20.	παραδοσιακές δεξαμενές ύδρευσης στο Βαρούσι
21.	μονότοξα λιθόκτιστα γεφύρια στην Τ.Κ. Νεράιδας
22.	ναός αγίου Νικόλαου Φαρσάλων
23.	ναός αγίου Γεωργίου Σιτοχώρου
24.	πλατεία οδού Βουλγαροκτόνου με συστάδα αρχαίων τάφων
25.	καμπαναριό ναού αγίου Δημητρίου στη Νεράιδα

ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΦΑΡΣΑΛΩΝ → στεγάζει την Αρχαιολογική Έκθεση Κάστρου Καλλιθέας, τη Μουσική Σχολή Δ.Φ., το Κ.Δ.Α.Π. 1 και τη Φιλαρμονική
2. ΚΤΗΡΙΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΟΔΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ → στεγάζει τη Δημοτική Βιβλιοθήκη και τα γραφεία των παρατάξεων της Αντιπολιτεύσεως
3. ΠΑΛΑΙΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ Α' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ → στεγάζει προσωρινά την Πυροσβεστική Υπηρεσία Φαρσάλων και τη χορωδία Δ.Φ.
→ θα στεγάσει την Αρχαιολογική Συλλογή Φαρσάλων

4. ΠΑΛΑΙΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ → πρόκειται να στεγάσει το Μουσείο Αγροτικής Ιστορίας του Δ.Φ.
5. ΠΑΛΑΙΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ → στεγάζει το Λαογραφικό Μουσείο του Αγίου Γεωργίου
6. ΠΑΛΑΙΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΜΠΕΛΙΑΣ → πρόκειται να στεγάσει το Περιβαλλοντικό Μουσείο
7. ΠΑΛΑΙΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΡΥΣΙΩΝ → πρόκειται να στεγάσει το μουσείο σχολικής ζωής των Ενεργών Πολιτών Φαρσάλων

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1. γιορτές πολιτιστικού Αυγούστου
2. γιορτή καλβά
3. γιορτή πίτας στην Τ.Κ. Σταυρού
4. γιορτή σιταριού στην Τ.Κ. Ευυδρίου
5. γιορτή τσικνοπέμπτης στα Φάρσαλα
6. γιορτή καθαρής δευτέρας στα Φάρσαλα
7. γιορτή καθαρής δευτέρας στην Τ.Κ. Ναρθακίου
8. γιορτή καθαρής δευτέρας στην Τ.Κ. Βρυσίων
9. γιορτή καθαρής δευτέρας στην Τ.Κ. Υπέρειας
10. γιορτή πλιγουριού στην Τ.Κ. Χαλκιάδων
11. γιορτή ψωμιού στην Τ.Κ. Σκοτούσας
12. χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις
13. φεστιβάλ χορωδιών
14. έκθεση τοπικών προϊόντων
15. ετήσιος απολογισμός αρχαιολογικού έργου στο Κάστρο Καλλιθέας
16. ετήσιος απολογισμός αρχαιολογικού έργου στη Σκοτούσσα

ΧΩΡΟΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

1. αρχαιολογική έκθεση Κάστρου Καλλιθέας (πολιτιστικό κέντρο Φαρσάλων)
2. αρχαιολογική συλλογή Φαρσάλων (προς το παρόν μη επισκέψιμη)
3. λαογραφικό μουσείο στην Τ.Κ. Χαλκιάδων (επισκέψιμο)
4. λαογραφικό μουσείο στην Τ.Κ. Αγίου Γεωργίου (επισκέψιμο)
5. λαογραφικό μουσείο στην Τ.Κ. Μεγάλου Ευυδρίου (επισκέψιμο)
6. σχολικό μουσείο Ενεργών Πολιτών στα Βρυσιά
7. «σπίτι του πολιτισμού» - παρουσίαση παραδοσιακού σπιτιού Φαρσάλων από το σύλλογο ντόπιων «ο Ενιπέας»

ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Σε όλες τις Τοπικές Κοινότητες και τους οικισμούς του Καλλικρατικού Δήμου Φαρσάλων και φυσικά στην ίδια την πόλη των Φαρσάλων πραγματοποιούνται κάθε χρόνο πανηγυρικές εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν των κατά τόπους Αγίων. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι εκδηλώσεις είναι διήμερες:

1. **ΦΑΡΣΑΛΑ** – ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 26 ΙΟΥΛΙΟΥ
2. **ΦΑΡΣΑΛΑ** - ΠΑΝΑΓΙΑ, 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
3. **ΦΑΡΣΑΛΑ** – ΑΓΙΟΥ ΘΩΜΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ (γιορτή εμπόρων στο Ναό του Αγίου Νικολάου)
4. **ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ** – ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ, 50 ΗΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ
5. **ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ** – ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, 17 ΙΑΝΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
6. **ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ** – ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ
7. **ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ** – ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
8. **ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ** – ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, 21 ΜΑΪΟΥ
9. **ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ** – ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, 10 ΦΕΒΡΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
10. **ΑΜΠΕΛΙΑ** – ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, 10 ΦΕΒΡΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
11. **ΑΝΩ ΒΑΣΙΛΙΚΑ** – ΤΑΞΙΑΡΧΕΣ, 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
12. **ΑΝΩ ΔΑΣΟΛΟΦΟΣ** – ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 2 ΜΑΪΟΥ
13. **ΑΝΩ ΣΚΟΤΟΥΣΑ** – ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, 17 ΙΑΝΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
14. **ΑΝΩ ΧΑΛΚΙΑΔΕΣ** – ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
15. **ΑΝΩΧΩΡΙ** – ΠΑΝΑΓΙΑ, 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
16. **ΑΡΓΙΘΕΑ** – ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ, 20 ΙΟΥΛΙΟΥ
17. **ΑΣΠΡΟΓΕΙΑ** – ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
18. **ΑΣΠΡΟΓΕΙΑ** – ΑΓΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ, 27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
19. **ΑΥΡΑ** – ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ, 5 ΜΑΪΟΥ
20. **ΑΥΡΑ** – ΑΓΙΟΣ ΜΟΔΕΣΤΟΣ, 16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
21. **ΑΧΙΛΛΕΙΟ** – ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
22. **ΒΑΜΒΑΚΟΥ** – ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, 10 ΦΕΒΡΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
23. **ΒΑΣΙΛΙ** – ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, 10 ΦΕΒΡΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
24. **ΒΑΣΙΛΙ** – ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ και ΕΛΕΝΗ, 21 ΜΑΪΟΥ
25. **ΒΡΥΣΙΑ** – ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 18 ΙΑΝΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
26. **ΔΕΝΔΡΑ** – ΠΑΝΑΓΙΑ, 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
27. **ΔΕΝΔΡΑΚΙΑ** – ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, 9 ΜΑΪΟΥ
28. **ΔΙΛΟΦΟ** – ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ, 20 ΙΟΥΛΙΟΥ
29. **ΕΛΛΗΝΙΚΟ** – ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 2 ΜΑΪΟΥ
30. **ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ** – ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ
31. **ΘΕΤΙΔΙΟ** – ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΧΡΙΣΤΟΥ, 2 ΦΕΒΡΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
32. **ΚΑΛΛΙΘΕΑ** – ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
33. **ΚΑΣΤΡΑΚΙ** – ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ, 20 ΙΟΥΛΙΟΥ
34. **ΚΑΤΩ ΒΑΣΙΛΙΚΑ** – ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 2 ΜΑΪΟΥ
35. **ΚΑΤΩ ΔΑΣΟΛΟΦΟΣ** – ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 18 ΙΑΝΟΥ.Α.ΡΙΟΥ

36.	ΚΑΤΩ ΧΑΛΚΙΑΔΕΣ – ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, 10 ΦΕΒΡΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
37.	ΚΑΤΩΧΩΡΙ – ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
38.	ΚΑΤΩΧΩΡΙ – ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΩ, 28 ΙΟΥΛΙΟΥ
39.	ΚΡΕΜΑΣΤΗ – ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 26 ΙΟΥΛΙΟΥ
40.	ΚΡΗΝΗ – ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 26 ΙΟΥΛΙΟΥ
41.	ΛΟΦΟΣ – ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
42.	ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΥΔΡΙΟ – ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ, 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
43.	ΜΙΚΡΟ ΕΥΥΔΡΙΟ – ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ
44.	ΝΑΡΘΑΚΙ – ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 2 ΜΑΪΟΥ
45.	ΝΕΡΑΪΔΑ – ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
46.	ΕΥΛΑΔΕΣ – ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
47.	ΠΑΛΑΙΟΜΥΛΟΣ – ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
48.	ΠΛΑΤΑΝΟΣ – ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ, 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
49.	ΠΟΛΥΔΑΜΕΙΟ – ΠΑΝΑΓΙΑ, 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
50.	ΠΟΛΥΝΕΡΙ – ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ, 1 ΙΟΥΛΙΟΥ
51.	ΠΟΛΥΝΕΡΙ – ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ
52.	ΠΥΡΓΑΚΙΑ – ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ, 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
53.	ΡΗΓΙΟ – ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 26 ΙΟΥΛΙΟΥ
54.	ΡΗΓΙΟ – ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, 21 ΜΑΪΟΥ
55.	ΡΕΥΜΑΤΙΑ – ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, 9 ΜΑΪΟΥ
56.	ΡΙΖΙ – ΠΑΝΑΓΙΑ, 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
57.	ΣΙΤΟΧΩΡΟ – ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
58.	ΣΚΟΠΙΑ – ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ, 20 ΙΟΥΛΙΟΥ
59.	ΣΚΟΤΟΥΣΑ – ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 18 ΙΑΝΟΥ.Α.ΡΙΟΥ
60.	ΣΤΑΘΜΟΣ – ΑΝΑΛΗΨΗ, 40 ΗΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ
61.	ΣΤΑΥΡΟΣ – ΠΑΝΑΓΙΑ, 23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
62.	ΣΤΑΥΡΟΣ – ΥΨΩΣΗ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ, 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
63.	ΥΠΕΡΕΙΑ – ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ και ΕΛΕΝΗ, 21 ΜΑΪΟΥ
64.	ΥΠΕΡΕΙΑ – ΑΓΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ, 20 ΙΑΝΟΥ.Α.ΡΙΟΥ

ΔΟΜΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΦΑΡΣΑΛΩΝ

1. χορωδία
2. φιλαρμονική
3. χορευτικό
4. μουσική σχολή

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

1. ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ
2. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΤΟΠΙΩΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ «Ο ΕΝΙΠΕΑΣ»
3. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ

4. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
5. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΤΩΝ
6. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΩΝ
7. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΑΛΙΚΙΟΥ
8. ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ “ΟΡΦΕΑΣ”
9. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΦΙΛΕΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ»
10. ΑΙΜΟΔΟΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ
11. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ
12. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ
13. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΩ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ
14. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΚΟΤΟΥΣΑΣ
15. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΜΠΕΛΙΑΣ
16. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΒΑΜΒΑΚΟΥΣ
17. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ
18. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΙΤΟΧΩΡΟΥ
19. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΣΠΡΟΓΕΙΑΣ
20. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
21. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΡΗΝΗΣ
22. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΨΔΡΙΟΥ “ΜΕΛΙΝΑ”
23. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΒΑΣΙΛΙ “ΑΦΡΟΔΙΤΗ”
24. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΛΥΝΕΡΙΟΥ
25. ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΝΕΡΙΟΥ
26. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΥΠΕΡΕΙΑΣ “ΘΕΤΙΔΑ”
27. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡΕΙΑΣ
28. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΥΨΔΡΙΟΥ
29. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
30. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ “Η ΜΑΘΗΣΙΣ”
31. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ
32. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ
33. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΚΟΠΙΑΣ
34. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΛΟΦΟΥ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

1. Α.Ο.Φ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ
2. Γ. Σ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΦΑΡΣΑΛΩΝ
3. Α.Ε.Φ. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΧΙΛΛΕΑ
4. Α.Ο. ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ
5. ΑΡΗΣ ΔΙΛΟΦΟΥ
6. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΑΜΠΕΛΕΙΑΣ
7. ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ ΒΑΜΒΑΚΟΥΣ

8. ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ
9. ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
10. ΔΟΞΑ ΥΠΕΡΕΙΑΣ
11. Α.Ο. ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ
12. ΝΙΚΗ ΚΡΗΝΗΣ
13. Α.Ε. ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
14. ΑΠΟΛΛΩΝ ΒΡΥΣΙΩΝ
15. Γ.Σ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ
16. ΦΘΙΑ
17. Α.Σ.Φ. ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ
18. Α.Σ.Φ. ΗΡΑΚΛΗΣ
19. Α.Σ. «ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗ ΦΑΡΣΑΛΩΝ»

ΕΡΓΑ ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2014	
1.	καταγραφή – φωτογραφική τεκμηρίωση πολιτιστικού αποθέματος
2.	καταγραφή – φωτογραφική τεκμηρίωση περιβαλλοντικού αποθέματος
3.	αναστήλωση – ανάδειξη ακροπόλεως αρχαίας Φαρσάλου – δημιουργία αρχαιολογικού πάρκου
4.	έκδοση πολιτιστικού λευκώματος και χάρτη (υλοποιήθηκε τον Δεκέμβριο 2015)
5.	μελέτη αναστήλωσης – αποκατάστασης πύργου Καραμίκου
6.	μελέτη αναστήλωσης – αποκατάστασης ναού Υπαπαντής Θετιδίου
7.	μελέτη αναστήλωσης – αποκατάστασης ναού αγίων Αναργύρων Ζωοδ. Πηγής
8.	μελέτη αναστήλωσης – αποκατάστασης παλαιού διδακτηρίου α' δημοτικού σχολείου Φαρσάλων
9.	διοργάνωση καλλιτεχνικού διαγωνισμού για τη φιλοτέχνηση αγάλματος του Αχιλλέα
10.	φιλοτέχνηση ορειχάλκινου αγάλματος του Αχιλλέα
11.	εκπαιδευτικό πρόγραμμα «μαθήματα τοπικής ιστορίας»
12.	εκπαιδευτικό πρόγραμμα «μαθήματα φυσικής ιστορίας»
13.	ανασκαφή θέσης «Κατράνα» - αποκάλυψη αρχαίου τείχους
14.	αρχαιολογική έκθεση Κάστρου Καλλιθέας
15.	διοργάνωση διεθνούς επιστημονικού αρχαιολογικού συνεδρίου
16.	διοργάνωση πανελληνίου εθνολογικού συνεδρίου
17.	δημιουργία έντυπων προβολής Δήμου Φαρσάλων
18.	δημιουργία – σήμανση πολιτιστικών διαδρομών
19.	στήριξη ανασκαφικού προγράμματος Κάστρου Καλλιθέας
20.	δημιουργία αρχαιολογικού – περιπατητικού μονοπατιού στο Κάστρο Καλλιθέας – δημιουργία αρχαιολογικού πάρκου
21.	στήριξη ανασκαφικού προγράμματος αρχαίας Σκοτούσας
22.	συνεργασίες με ελληνικά και ξένα πανεπιστημιακά ιδρύματα

23.	συντήρηση και αποκατάσταση παραδοσιακών κρηνών
24.	αρχαιολογική έκθεση εισόδου Δημαρχείου Φαρσάλων
25.	δημιουργία βραβευμένης ταινίας μικρού μήκους
26.	συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια - εξωστρέφεια
27.	διοργάνωση αρχαιολογικών – πολιτιστικών εκδηλώσεων
28.	διοργάνωση καλλιτεχνικού διαγωνισμού για τη φιλοτέχνηση αγαλμάτινης σύνθεσης «Θέτιδα – Αχιλλέας»
29.	δημιουργία νέου δίγλωσσου δημοτικού ιστότοπου
30.	αχιλλεϊος άθλος
31.	αναβάθμιση γιορτής καλβά - φεστιβάλ χορωδιών
32.	αναβάθμιση γιορτής καλβά - έκθεση τοπικών προϊόντων

ΕΡΓΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

1. αρχιτεκτονική αποκατάσταση παλαιού διδακτηρίου α' δημοτικού Σχολείου Φαρσάλων
2. δημιουργία επισκέψιμης αρχαιολογικής συλλογής
3. σχεδιασμός και υλοποίηση αρχαιολογικού προγράμματος αρχαίας Ερέτριας
4. φιλοτέχνηση αγαλμάτινης σύνθεσης «Θέτιδα – Αχιλλέας»
5. δημιουργία μουσείου αγροτικής ιστορίας στη Ζωοδόχο Πηγή
6. συντήρηση και αποκατάσταση παραδοσιακών κρηνών
7. αναστήλωση και αποκατάσταση πύργου Καραμίχου
8. αναστήλωση και αποκατάσταση ναού Υπαπαντής Θετιδίου
9. αναστήλωση και αποκατάσταση ναού αγ. Αναργύρων Ζωοδόχου Πηγής
10. αποκατάσταση και ανάδειξη αρχαίου Νυμφαίου
11. αναστήλωση και αποκατάσταση Τεκκέ Ασπρόγειας
12. φιλοτέχνηση ανάγλυφου έργου «Πολυδάμαντα Σκοτουςσαίου» (υλοποιήθηκε τον Οκτώβριο 2015)
13. στήριξη αρχαιολογικού προγράμματος Σκοτούσσας – φιλοξενία ιταλικής αποστολής
14. στήριξη αρχαιολογικού προγράμματος Κάστρου Καλλιθέας – φιλοξενία καναδικής αποστολής
15. δημιουργία ψηφιακού, διαδραστικού χάρτη πολιτιστικού χαρακτήρα για ανάρτηση στη δημοτική ιστοσελίδα (υλοποιήθηκε τον Μάρτιο 2016)

ΝΕΑ ΕΡΓΑ – ΔΡΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2015 – 2019

1. δημιουργία δημοτικής πινακοθήκης

2. δημιουργία ψηφιακού ιστορικού μουσείου στον πύργο Καραμίκου
3. δημιουργία ψηφιακού μουσείου εικονικής πραγματικότητας αφιερωμένο στον Αχιλλέα
4. δημιουργία ψηφιακού μουσείου εικονικής πραγματικότητας αφιερωμένο στη μάχη της Φαρσάλου (48 π.Χ.)
5. δημιουργία μουσείου αφιερωμένου στον χαλβά
6. έκδοση πρακτικών διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου
7. έκδοση πρακτικών εθνολογικού συνεδρίου
8. φιλοτέχνηση ιστορικών αγαλματικών έργων (βουκεφάλας, ασπίδα Αχιλλέα κλπ) – δημιουργία «ανοιχτής» γλυπτοθήκης
9. διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων – συνέδριο για τον Αχιλλέα
10. δημιουργία περισσότερων εντύπων προβολής Δήμου Φαρσάλων
11. δημιουργία κέντρου μελέτης θρησκειών βαλκανικής στον Τεκκέ
12. β' φάση αναστήλωσης – ανάδειξης αρχαίας ακροπόλεως Φαρσάλου
13. ανάδειξη αρχαίου τείχους Φαρσάλου στη θέση «Κατράνα» - αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την ανάπλαση της περιοχής
14. δημιουργία μουσείου του νερού στις παραδοσιακές δεξαμενές Βαρουσίου
15. δημιουργία μουσείου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην Αμπελιά
16. ετήσιες γιορτές (εικαστικές-θεατρικές-μουσικές-λογοτεχνικές εκδηλώσεις) για τον Αχιλλέα και τη Θέτιδα
17. γιορτές Νυμφών στο αρχαιο Νυμφαίο
18. διοργάνωση ετήσιων δρώμενων αστικού χώρου – θεματικών γιορτών μαθητικής νεολαίας (μουσική-θέατρο-εικαστικές παρεμβάσεις-εκθέσεις)
19. στοχευόμενη αναβάθμιση θεσμών (π.χ. γιορτής χαλβά)
20. συντήρηση και αναστήλωση της πολύτοξης γέφυρας Ενιπέα – ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου
21. στήριξη αρχαιολογικού προγράμματος Σκοτούσσας – φιλοξενία ιταλικής αποστολής
22. στήριξη αρχαιολογικού προγράμματος Κάστρου Καλλιθέας-φιλοξενία καναδικής αποστολής
23. σχεδιασμός και στήριξη αρχαιολογικού προγράμματος Ερέτριας
24. σχεδιασμός και στήριξη αρχαιολογικού προγράμματος για το ρωμαϊκό στρατόπεδο στη Ζωοδόχο Πηγή
25. σχεδιασμός αρχαιολογικού προγράμματος για το λόφο Χτούρι
26. επαναλειτουργία μουσειακού σιδηροδρόμου – δημιουργία σχετικού θεματικού μουσείου
27. δημιουργία πρότυπου βιομηχανικού πάρκου – μουσείου στην Ερέτρια
28. σήμανση καθενός εκάστου μνημείου και αξιοθέατου
29. δημιουργία μουσείου χαμένων πατρίδων στους Άνω Χαλκιάδες
30. δημιουργία δικτύου μνημείων νερού
31. θεσμοθέτηση σταθερών καλλιτεχνικών διαγωνισμών
32. οργάνωση της εξερεύνησης του σπηλαιού «Βασιλότρυπα» στα Βρυσιά

33. δημιουργία κινηματογραφικής λέσχης υπό την αιγίδα του Δήμου
34. εκθέσεις των αρχαιολογικών ευρημάτων στο Κάστρο Καλλιθέας και στη Σκοτούσσα
35. εκθέσεις φωτογραφικές – ζωγραφικές – εικαστικές αρχαιολογικού χαρακτήρα
36. συνδυαστική ανάδειξη και διάσωση περιβαλλοντικών –πολιτιστικών μνημείων και χώρων
37. έκδοση ιστορικού – αρχαιολογικού οδηγού του Δήμου
38. συνέργειες για την ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού με πολιτιστικό προσανατολισμό/οργάνωση συνεργειών (μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων) με τους Δήμους της νότιας Θεσσαλίας για τη δημιουργία της «νοτίας οδού» τουριστικής πολιτιστικής στόχευσης.
39. εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μαθήματα τοπικής Ιστορίας»
40. εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μαθήματα φυσικής Ιστορίας»
41. αρχαιολογικά εκπαιδευτικά προγράμματα
42. δημιουργία μουσείου παλαιών δημοτικών μηχανημάτων
43. ανακαίνιση παλαιού διδακτηρίου του δημοτικού σχολείου Βαμβακούς και απόδοσή του σε πολιτιστικές χρήσεις

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
1. Ένδοξο μυθολογικό και ιστορικό παρελθόν.	Έλλειψη πόρων για τη δημιουργία υποδομών φιλοξενίας πολιτιστικών δράσεων	Νέο Στρατηγικό Επιχειρησιακό Σχέδιο (Νέο Ε.Σ.Π.Α)	Να μην εξασφαλιστούν εγκαίρως οι αναγκαίοι πόροι για την προώθηση των πολιτιστικών θεμάτων
2. Σημαντικά διαχρονικά μνημεία και χώροι υψηλού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος	Ανάγκη ενίσχυσης δημοτικών και υποστήριξης ιδιωτικών, πολιτιστικών φορέων και θεσμών	Συνέργειες σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο με άλλους Δήμους και την Περιφέρεια για την εξεύρεση πόρων για πολιτιστικά θέματα.	Καταστροφική παραδοσιακών κτισμάτων
3. Αναγνωρίσιμη, πλέον, διακριτή πολιτιστική ταυτότητα του Δήμου Φαρσάλων	Υψηλό κόστος πολιτιστικών δράσεων και έλλειψη χρηματοδότησης με κοινοτικούς ή εθνικούς πόρους	Επέκταση της αναγνωρισιμότητας του Δήμου	Κίνδυνος εμφάνισης κούρασης από την καθυστέρηση υλοποίησης των επιδιωκόμενων έργων πολιτισμού
4. Προϋποθέσεις ανάπτυξης νέων εναλλακτικών μορφών τουρισμού (πολιτιστικού, θρησκευτικού, φυσιολατρικού κλπ)	Ο Δήμος άλλοτε δεν έχει την αρμοδιότητα και άλλοτε τους επαρκείς πόρους να παρέμβει συνολικά στη διάσωση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος	Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις είναι ευκαιρία και δυνατότητα υψηλής προστιθέμενης αξίας για την οικονομική ανάπτυξη και την καταπολέμηση της ανεργίας	Κίνδυνος εμφάνισης κούρασης από επαναλαμβανόμενες χωρίς εμπλουτισμό πολιτιστικές δραστηριότητες
5. Δυνατότητα συνδυασμού τουρισμού - πολιτισμού με τοπικά προϊόντα ποιότητας	Μη ικανοποιητική αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την ανάδειξη των Φαρσάλων ως ισχυρού τουριστικού πόλου	Στοχευμένη αναβάθμιση θεσμών	
6. Δυναμική και άμεσα ενημερωμένη ιστοσελίδα του Δήμου, όπου προβάλλονται όλα	Μειωμένες υποδομές υποδοχής και διαμονής τουριστών	Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση πολιτών για ενεργό συμμετοχή στις πολιτιστικές δρά-	

τα πολιτιστικά θέματα		σεις μέσω του εθελοντισμού	
7. Έντονη πολιτιστική δράση που αναπτύσσεται από τον Δήμο	Μη ύπαρξη πολλαπλών σημείων πρόσβασης στο internet (hotspots – σημεία με WiFi) για τους τουρίστες και τους δημότες	Ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού με πολιτιστικό προσανατολισμό	
8. Συνεχείς προσπάθειες εδραίωσης εξωστρεφούς πολιτιστικής πολιτικής	Μη αξιοποιημένο και προβεβλημένο πλούσιο περιβαλλοντικό απόθεμα	Συμμετοχή κατοίκων στα πολιτιστικά δρώμενα	
9. Συνεχείς προσπάθειες εδραίωσης του συμμετοχικού και εθελοντικού πνεύματος στους κατοίκους	Μη ελκυστική και ικανοποιητική προβολή των τοπικών προϊόντων	Ένταξη μεγάλου αριθμού κατοίκων σε συλλόγους που σχετίζονται με τον πολιτισμό	
10. Εδραιωμένη και επίσημη συνεργασία με ξένα και ελληνικά πανεπιστημιακά ιδρύματα για την εκπόνηση αρχαιολογικών προγραμμάτων	Μη σταθερή προβολή του Δήμου (πολιτιστικά και άλλα προϊόντα) σε σχετικά έντυπα και διεθνή forum	Αυξανόμενη διεθνής τάση προσέγγισης φύσης - παράδοσης	
11.	Σχεδόν ανυπαρξία της ιδιωτικής πρωτοβουλίας από τις προσπάθειες προβολής και εξωστρέφειας του Δήμου	Θεσμοθέτηση διοργάνωσης επιστημονικών συνεδρίων σε τακτά χρονικά διαστήματα	
12.	Ο σχεδιασμός και η εκπόνηση του πολιτιστικού προγράμματος του Δήμου συνδέονται αποκλειστικά με την παρουσία της ειδικής συνεργάτιδος του Δημάρχου, δηλαδή ενός μη μόνιμου στελέχους του Δήμου.	Αυξανόμενο διεθνές ενδιαφέρον για τον θεματικό τουρισμό	
13.	Δεν υπάρχει οργανωμένο και στελεχωμένο γραφείο στον Δήμο για την υποστήριξη και την υλοποίηση των πολιτιστικών θεμάτων	Υπαρξη πολλών ενδιαφέροντων στοιχείων για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού	
14.	Μη ύπαρξη γραφείου Τουρισμού στον Δήμο	Προβολή του τόπου στην αγορά της ανατολικής Ευρώπης (ιστορικός και θρησκευτικός τουρισμός)	
15.		Υποστήριξη και επέκταση του εθελοντικού κινήματος και της κοινωνικής δικτύωσης	

Δομές πολιτισμού

Μουσική σχολή

Η Μουσική Σχολή του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. ξεκίνησε το έργο της το 1984 στο ιστορικό κτήριο του πρώην 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου του Δήμου Φαρσάλων. Στα 31 χρόνια λειτουργίας της έχει παράγει αξιόλογο έργο έχοντας προσφέρει στη νεολαία των Φαρσάλων, καλλιέργεια και ποιοτική μουσική παιδεία.

Στόχοι της σχολής είναι η μετάδοση της μουσικής γνώσης, η διδασκαλία ενόργανης και φωνητική μουσικής και η καταγραφή και διάσωση της μουσικής λαογραφίας και παράδοσης.

Προσωπικό

Η Μουσική Σχολή στελεκώνεται από τρεις (3) υπαλλήλους ειδικότητας ΔΕ Μουσικών με σύμβαση εργασίας Αορίστου Χρόνου (ωρομίσθιους), για τα τμήματα αρμονίου, πιάνου και θεωρητικών και ενισχύεται κάθε έτος με συμβάσεις μίσθωσης έργου με αντίτιμο για τα τμήματα υποδομής, για τις ειδικότητες: Δασκάλου κλασικής κιθάρας, Δασκάλου ηλεκτρικής κιθάρας, Δασκάλου Μπουζουκιού, Δασκάλου παραδοσιακού κλαρίνου, Δασκάλου παραδοσιακού βιολιού.

Ανασταλτικός παράγοντας για τον επιτυχή σχηματισμό όλων των τμημάτων υποδομής αποτελεί η καθυστερημένη έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών για την σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Δεν είναι δυνατή η έναρξη μαθημάτων ταυτόχρονα με την έναρξη του σχολικού έτους με αποτέλεσμα α) οι σπουδαστές να μην ολοκληρώνουν τον καθορισμένο - από το Υπουργείο Πολιτισμού - χρόνο φοίτησης ανά σχολικό έτος και β) να υπάρχει διαρροή μαθητών λόγω μη συγκρότησης τμημάτων με την έναρξη του σχολικού έτους.

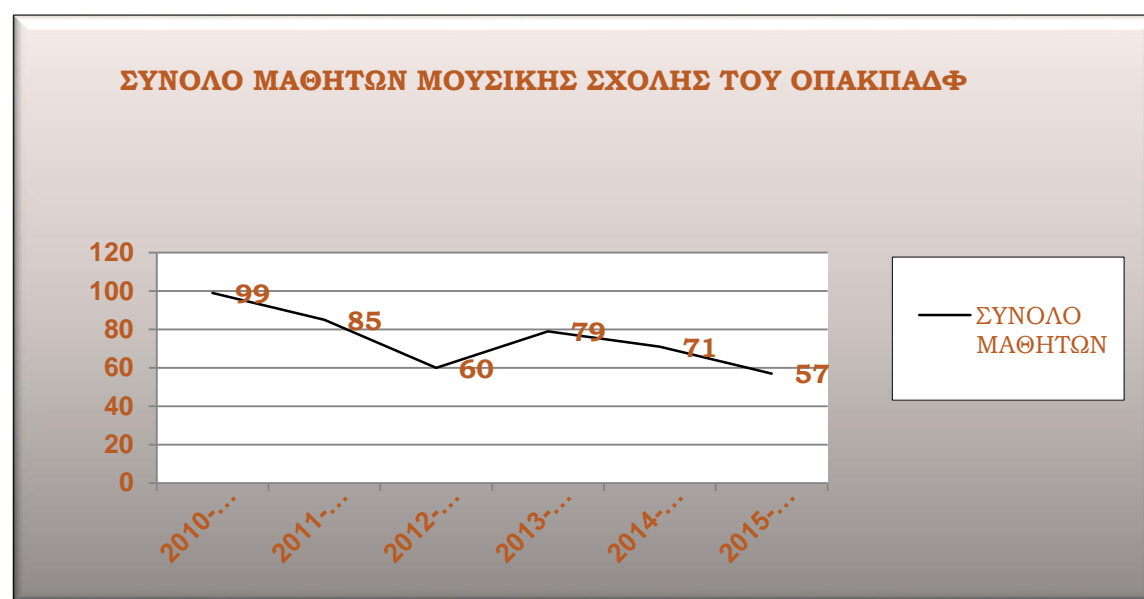
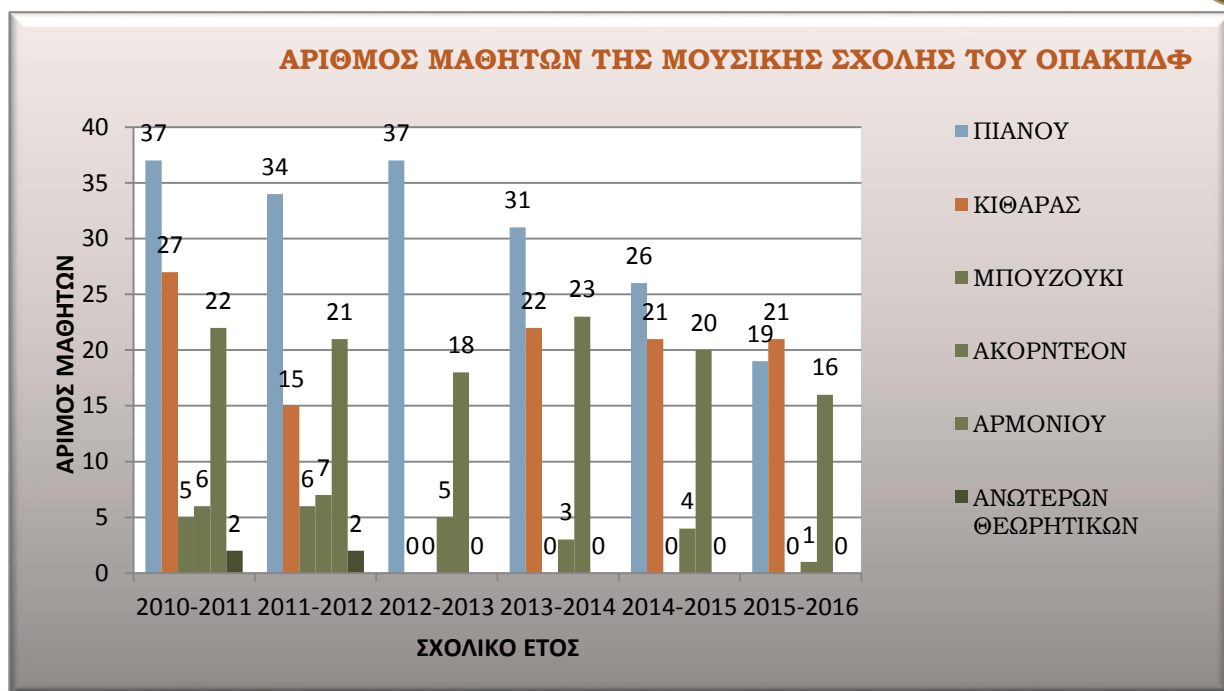
Δραστηριότητες

Στις **δραστηριότητες** της Σχολής περιλαμβάνονται :

1. Η Διοργάνωση ετησίων μαθητικών συναυλιών όλων των επιπέδων φοίτησης στις σχολές οργάνων και συναυλιών της παιδικής χορωδίας και της ορχήστρας της Μουσικής Σχολής.
2. Η πραγματοποίηση Πτυχιακών Εξετάσεων στις τάξεις φοίτησης οργάνων και Ανωτέρων Θεωρητικών.
3. Η διοργάνωση και πραγματοποίηση: Μουσικών εκδηλώσεων με τη συμμετοχή μουσικών συνόλων της σχολής, εκδηλώσεων παραδοσιακής μουσικής, εκδηλώσεων από το διδακτικό προσωπικό της σχολής, επιμορφωτικών σεμιναρίων για σπουδαστές ειδικών μαθημάτων της σχολής.
4. Συμμετοχή των μουσικών συνόλων σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, αλλά και σε διοργανώσεις – ημερίδες του Δήμου Φαρσάλων
5. Συμπράξεις με δομές του Δήμου Φαρσάλων (Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού) για την πραγματοποίηση κοινών εκδηλώσεων.

Συμμετοχή

Εκατοντάδες παιδιά έχουν αποκτήσει μουσική παιδεία και καλλιέργεια στη σχολή μας, αλλά και αρκετά άτομα έχουν αποφοιτήσει με πολύτιμα επαγγελματικά εφόδια, προσφέροντας τους έτσι μια λαμπρή καριέρα για τη ζωή τους.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΔΟΜΗ: ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΧΟΛΗ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Δυνατότητα παροχής τίτλου σπουδών, αναγνωρισμένου από το κράτος, στις σχολές οργάνων και ανωτέρων θεωρητικών.	Έκδοση άδειας λειτουργίας Μουσικής Σχολής	Δυνατότητα δημιουργίας θέσεων εργασίας στα συσταθέντα τμήματα υποδομής με αντίτιμο	Η καθυστερημένη έγκριση συμβάσεων μίσθωσης έργου παρεμποδίζει τη σωστή λειτουργία των τμημάτων

2.		Δυνατότητα προβολής παραδοσιακής μουσικής και πολιτισμού της περιοχής με τη διοργάνωση ανάλογων εκδηλώσεων.	
----	--	---	--

Χορευτικό τμήμα του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Φαρσάλων κληροδότησε στον Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ. τμήμα παραδοσιακών χορών για ενήλικες.

Το τμήμα αυτό παρουσιάζει χορούς και δρώμενα από τη Θεσσαλία, καθώς επίσης και από άλλα μέρη της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδας.

Σκοπός της χορευτικής αυτής ομάδας είναι η προβολή των αξιών του παρελθόντος, η συμβολή στην διατήρηση της παράδοσης αλλά και η υγιής και ποιοτική ψυχαγωγία προτείνοντας εναλλακτικούς τρόπους διασκέδασης.

Στόχος του είναι να φέρει τους νέους πιο κοντά στις ρίζες τους έτσι, ώστε να γνωρίσουν τα ήθη και έθιμα της πατρίδας μας, και τον πλούτο και την ομορφιά των παραδοσιακών χορών μας. Και, φυσικά, να συνεχίσει τις πολιτιστικές ανταλλαγές και την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων και συνεργασίας με άλλους πολιτιστικούς συλλόγους τόσο της Ελλάδας όσο και των άλλων χωρών για τη συναδέλφωση των λαών.

Συμμετοχές σε εκδηλώσεις

- Συμμετοχή σε Χορευτικά Φεστιβάλ
- Συμμετοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις Δήμων και Φορέων
-

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΔΟΜΗ : ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Η προβολή των αξιών του παρελθόντος, η συμβολή στην διατήρηση της παράδοσης αλλά και η υγιής και ποιοτική ψυχαγωγία προτείνοντας εναλλακτικούς τρόπους διασκέδασης	Ανάγκη προμήθειας αυθεντικών παραδοσιακών στολών	Πολιτιστικές ανταλλαγές και ανάπτυξη φιλικών σχέσεων και συνεργασίας με άλλους	Έλλειψη μόνιμου προσωπικού

Δημοτική χορωδία του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Η Μεικτή Δημοτική Χορωδία Φαρσάλων ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 1987 από μια ομάδα ανθρώπων με ιδιαίτερη ευαισθησία στο πολυφωνικό τραγούδι, αλλά και με στόχο την προβολή και

αξιοποίηση των πολιτιστικών και πολιτισμικών στοιχείων του τόπου μας, με τη συμπαράσταση του τότε Δημάρχου Φαρσάλων Κωνσταντίνου Μπούτη και με την επωνυμία «Σύλλογος Φίλων Δημοτικής Χορωδίας Φαρσάλων».

Από την πρώτη στιγμή το μουσικόφιλο κοινό της πόλης των Φαρσάλων αγκάλιασε και στήριξε την προσπάθεια αυτών των ανθρώπων. Έτσι σιγά - σιγά με την προσέλευση και άλλων μελών δημιουργήθηκε ένα αξιόλογο φωνητικό σύνολο που σε σύντομο χρονικό διάστημα άρχισε να πραγματοποιεί χορωδιακές εκδηλώσεις στα Φάρσαλα και να συμμετέχει σε διάφορα χορωδιακά φεστιβάλ. Από το 2011 η χορωδία αποτελεί τμήμα του Ο.Π.Α.Κ.Π.Α Δήμου Φαρσάλων και κάθε χρόνο στα πλαίσια της «Γιορτής Χαλβά» διοργανώνει Χορωδιακό Φεστιβάλ με τη συμμετοχή καταξιωμένων φωνητικών συνόλων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στα χρόνια που δραστηριοποιείται η χορωδία σημείωσε εξαιρετικές εμφανίσεις και αποκόμισε επαίνους για τις συναυλίες που δόθηκαν τόσο σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας (Τρίπολη, Ξάνθη, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Τήνο, Λευκάδα, Λάρισα, Βόλο, Καρδίτσα, Τρίκαλα, Γύθειο, Πειραιά, Αλεξανδρούπολη, Άστρος, Γουμένισσα, Γιαννιτσά κ.α.) όσο και στο Εξωτερικό (Βουλγαρία, Ουγγαρία και Κύπρο). Τον Μάρτιο του 2010 παρουσίασε με τη συμμετοχή καταξιωμένων σολίστ και ορχήστρας, το έργο του Χρ. Λεοντή «Καντάτα Ελευθερίας» αποσπώντας πολύ καλές κριτικές.

Η χορωδία στεγάζεται σε αίθουσα του ιστορικού πρώην 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Φαρσάλων επί της οδού Καναδά, αριθμεί σήμερα σαράντα πέντε (45) μέλη και το ρεπερτορίο της περιλαμβάνει έργα Ελλήνων και ξένων συνθετών από όλα τα είδη της χορωδιακής μουσικής.

Συμμετοχές- εκδηλώσεις

- Συμμετοχή σε Χορωδιακά Φεστιβάλ
- Συναυλίες
- Συμμετοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις Δήμων και Φορέων

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΔΟΜΗ : ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Προβολή και αξιοποίηση των πολιτιστικών και πολιτισμικών στοιχείων του τόπου	Έλλειψη μόνιμου προσωπικού	Η διδασκαλία φωνητικής μουσικής	
2.Οργάνωση Φεστιβάλ και συναυλιών			
3.Μεγάλη συμμετοχή θεατών στον Δήμο Φαρσάλων			

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2005, ως τμήμα του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Φαρσάλων.

Στεγάζεται στον 2^ο όροφο του «Πύργου Δεληδημητρίου» (οδός Λαρίσης και Θέτιδος) με περισσότερα από 2.200 βιβλία τα οποία ταξινομούνται με το σύστημα Dewey.

Στον χώρο αυτό οι συμπολίτες μας μπορούν να διαβάσουν στο αναγνωστήριο, να πάρουν πληροφορίες και να δανειστούν βιβλία. Έχει βιβλία από όλους τους τομείς της γνώσης (Λογοτεχνία, Ιστορία, Κοινωνικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Θρησκεία, Ποίηση κ.λπ.)

- δανεισμός βιβλίων

Ο δανεισμός γίνεται με κάρτα, όπου συμπληρώνονται τα στοιχεία του δανειζόμενου και τα βιβλία που δανείζεται.

Οι αναγνώστες μπορούν να δανειστούν μέχρι 5 βιβλία για 15 ημέρες.

- Δραστηριότητες

Οργάνωση δράσεων Φιλαναγνωσίας

Εκδηλώσεις στα πλαίσια των εορτών των Χριστουγέννων (ανάγνωση παιδικών βιβλίων).

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΔΟΜΗ : ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Οργανωμένη Δημοτική Βιβλιοθήκη	Μη συστηματική λειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, λόγω έλλειψης μόνιμου προσωπικού.	Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης και προγραμμάτων κοινωνοφελούς χαρακτήρα για τη προσωρινή στελέχωσή του	Ανάγκη εμπλουτισμού με νέες εκδόσεις βιβλίων
2. Δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο			

Εκδηλώσεις – δράσεις πολιτιστικού προσανατολισμού

Ο Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης Δήμου Φαρσάλων στον τομέα του πολιτισμού έχει ως στόχο την οργάνωση και υλοποίηση πνευματικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων.

Βασική σειρά εκδηλώσεων του αποτελεί ο "Πολιτιστικός Αύγουστος" ο οποίος διοργανώνεται κάθε χρόνο και στο πρόγραμμα του συμμετέχουν γνωστοί καλλιτέχνες και σχήματα.

Επίσης, προωθείται η συμμετοχή τοπικών μουσικών σχημάτων και καλλιτεχνών με στόχο την ανάδειξη της τοπικής καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Κυριότερες δραστηριότητες

A) Πολιτιστικές εκδηλώσεις

- Αποκριάτικες εκδηλώσεις
- Πολιτιστικός Αύγουστος
- Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις
- Άλλες εκδηλώσεις

B) Συνδιοργανώσεις

- Συνδιοργάνωση με τον Μορφωτικό Σύλλογο Σταυρού για την εκδήλωση «Γιορτή Πίτας»
- Συνδιοργάνωση με Μορφωτικό Πολιτιστικό Σύλλογο Ευυδρίου για την εκδήλωση «Γιορτή Σταριού»
- Συνδιοργάνωση με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Σκοτούσας «Ο ΠΟΛΥΔΑΜΑΣ» για την «Γιορτή Ψωμιού»
- Συνδιοργάνωση με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Χαλκιάδων για την εκδήλωση «Γιορτή Πληγουρίου»
- Συνδιοργάνωση με τον Μορφωτικό Πολιτιστικό Σύλλογο Αγ. Γεωργίου για την εκδήλωση «Γιορτή Παραδοσιακού Γλυκού – Έκθεση Παλιάς Φωτογραφίας»
- Συνδιοργάνωση με τον Πολιτιστικό σύλλογο Μικρασιατών επαρχίας Φαρσάλων

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : Ο.Π.Α.Κ.Π.Α. Δ.Φ.

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Μεγάλη συμμετοχή των κατοίκων σε πολιτιστικές εκδηλώσεις	Πρέπει να υπάρχει συνεχής διαφημιστική προβολή σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς	Υποστήριξη πολιτιστικών συλλόγων – Συνδιοργάνωση	Περιορισμός κρατικής χρηματοδότησης και μείωση δαπανών
2. Διοργάνωση σε ετήσια βάση, μουσικών, χορευτικών και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων (Πολιτιστικός Αύγουστος, Χορωδιακών Φεστιβάλ, Φεστιβάλ Παραδοσιακού Χορού κ.α.)		Δημιουργία ανοικτού θεάτρου	
3. Υπαρξη δημοτικών υποδομών (Πολιτιστικό Κέντρο) φιλοξενίας πολιτιστικών εκδηλώσεων			
4. Η πόλη έχει υψηλή αναγνωρισιμότητα πανελλαδικά			

Ο Σύλλογος Φίλων Φιλαρμονικής Φαρσάλων ιδρύθηκε το Μάιο του 2012 έπειτα από απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας. Στεγάζεται στο ισόγειο του Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Φαρσάλων. Απαρτίζεται από 80 άτομα, εκ των οποίων 27 πλαισιώνουν ως μουσικοί εκτελεστές την μπάντα. Μεταξύ αυτών και αρκετά νέα παιδιά έως 16 ετών. Παράλληλα, λειτουργούν και τμήματα εκμάθησης μουσικών οργάνων (χάλκινα, ξύλινα και κρουστά), μουσικής θεωρίας κ.λπ. ώστε νέα άτομα (παιδιά και ενήλικες) να στελεχώσουν μελλοντικά τη Φιλαρμονική.

Οι προγραμματισμένες ετήσιες εκδηλώσεις στις οποίες λαμβάνει μέρος η Φιλαρμονική σε συνεργασία με τον Δήμο Φαρσάλων είναι:

1. Αγιασμός των υδάτων (Φώτα)
2. Παρέλαση 25^{ης} Μαρτίου
3. Περιφορά επιταφίων την Μεγάλη Παρασκευή
4. Εορτασμός Πολιούχου της πόλης (Αγία Παρασκευή)
5. Εορτασμός Παναγίας Δεμερλιώτισσας
6. Παρέλαση 28^{ης} Οκτωβρίου
7. Παραμονή Χριστουγέννων (Μουσικός περίπατος στο κέντρο της πόλης)
8. Μία ετήσια συναυλία (συνήθως καλοκαίρι)

Εκτός από τις παραπάνω εκδηλώσεις η Φιλαρμονική συμμετέχει και σε λοιπές εκδηλώσεις (Κ.Α.Π.Η., Σχολεία κ.λπ.).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης Δήμου Φαρσάλων

Η Διεύθυνση αποτελείται από τα ακόλουθα τμήματα:

α) Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

- I. Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης
- II. Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

β) Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία :

- I. Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής
- II. Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης
- III. Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- IV. Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού

Απασχολούμενο προσωπικό

Η Διεύθυνση εντάχθηκε στον νέο οργανισμό που συντάχθηκε μετά την εφαρμογή του προγράμματος "Καλλικράτη" και αποτελείται από πέντε (5) υπαλλήλους.

Αναλυτικά:

Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΠΕ	Οικονομολόγων
2	ΠΕ	Γεωπόνων
1	ΠΕ	Πληροφορικής
1	ΔΕ	Γενικών καθηκόντων

- **Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής**

Το τμήμα στελεχώθηκε τον Δεκέμβριο 2015 με ειδικότητα ΠΕ Πληροφορικής. Στο τμήμα υπηρετεί και ένας διοικητικός υπάλληλος γενικών καθηκόντων, που παράλληλα, παρέχει υπηρεσίες ανταποκριτή ΟΑΕΔ.

- **Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης**

Το τμήμα στελεκώνεται από 2 υπαλλήλους ΠΕ γεωπόνους οι οποίοι ασχολούνται, κυρίως, με θέματα των γραφείων αγροτικής και γεωργικής ανάπτυξης, καθώς και με τις αδειοδοτήσεις. Το γραφείο απασχόλησης και τουρισμού είναι ανενεργό.

Καταλληλότητα, επάρκεια απασχολούμενου προσωπικού

Το υπάρχον προσωπικό έχει τα απαραίτητα προσόντα, είναι έμπειρο και ανταποκρίνεται στα καθήκοντα με συνέπεια, αλλά η Διεύθυνση χρήζει περαιτέρω στελέχωσης σε προσωπικό. Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες αρμοδιότητες με τις οποίες έχουν επιφορτιστεί οι Δήμοι, μετά το Ν. 3852/201, συνάγεται η ανάγκη για ποσοτική αύξηση του προσωπικού, καθώς και η κατάλληλη επιμόρφωσή του, με σκοπό πάντα την καλύτερη διεκπεραίωση των υπηρεσιακών θεμάτων. Καθώς οι υπάλληλοι επιφορτίζονται με επιπρόσθετα καθήκοντα, λόγω μεγάλης έλλειψης προσωπικού, η ανάγκη επιμόρφωσης καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη.

Ανάγκες κατάρτισης προσωπικού

- **Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής**

Επιβάλλεται εκ των πραγμάτων η παρακολούθηση ημερίδων και σεμιναρίων, καθώς και η ενημέρωση σχετικά με τα νέα προγράμματα χρηματοδότησης και χρηματοδοτικών εργαλείων, σε συνδυασμό με την κατάρτιση του προσωπικού σε νέες τεχνολογίες λογισμικού και υλικού.

- **Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης**

Απαιτείται επιμόρφωση του προσωπικού για τα θέματα των λαϊκών αγορών και των αδειοδοτήσεων λόγω της πολύπλοκης νομοθεσίας και γραφειοκρατίας

Στέγαση

Απαιτείται η ύπαρξη ενός ειδικού χώρου – γραφείου για τη στέγαση της Διεύθυνσης. Η προσφερόμενη υποδομή δεν κρίνεται ικανοποιητική, καθώς επιβάλλει τη συνύπαρξη των Γραφείων Αδειοδοτήσεων- Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων, Αγροτικής Παραγωγής και Γεωργικής Ανάπτυξης σε ενιαίο χώρο με το Γραφείο Εσόδων και την ταμειακή Υπηρεσία, με αποτέλεσμα η υπηρεσία να χάνει την οργανωτική της αυτοτέλεια και να δημιουργούνται προβλήματα μεταξύ των υπαλλήλων. Επιπλέον, για το τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής κρίνεται ακόμη πιο αναγκαία η ύπαρξη κατάλληλου χώρου, όπου να υπάρχει η δυνατότητα αποθήκευσης, συντήρησης, και ασφάλισης κατάλληλου εξοπλισμού πληροφορικής και κυρίως του βασικού server του Δήμου σε ειδικό server room.

- **Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης**

Στον Ο.Ε.Υ. υπάρχουν αρμοδιότητες στο γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων οι οποίες δεν σχετίζονται με την αδειοδότηση και τη ρύθμιση εμπορικών δραστηριοτήτων όπως:

- ✓ Τον καθορισμό των χώρων και των όρων για την προσωρινή διαμονή μετακινουμένων πληθυσμιακών ομάδων
- ✓ Τον καθορισμό των προδιαγραφών και των όρων της υπαίθριας διαφήμισης
- ✓ Έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς
- ✓ Τα ζώηλατα οχήματα

Εποπτεία ΤΟΕΒ

Την εποπτεία του Τ.Ο.Ε.Β. Ενιπέως Φαρσάλων ασκεί ο Δήμος Φαρσάλων, σύμφωνα με το άρθρο 94 παρ.5 περιπτ.3 του Ν.3852/2010.

Προγραμματική σύμβαση με ΟΑΕΔ

Ο Δήμος έχει συνάψει προγραμματική σύμβαση με τον Ο.Α.Ε.Δ. Ο Δήμος υποχρεούται, κατά τη διάρκεια που ισχύει η σύμβαση, να παρέχει στον Ο.Α.Ε.Δ. τις παρακάτω υπηρεσίες ανταποκριτή, για την εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων της περιοχής, δηλαδή αναλαμβάνει την υποχρέωση να ενεργεί:

- Εγγραφές ανέργων
- Ανανέωση δελτίου ανεργίας
- Έκδοση βεβαιώσεων ανεργίας
- Αίτηση Επιδότησης Τακτικής Ανεργίας
- Καταχώρηση πληρωμής επιδόματος τακτικής ανεργίας
- Παροχές εκτός επιδότησης Τακτικής Ανεργίας
- Ενστάσεις –αιτήσεις θεραπείας
- Ελέγχους σε προγράμματα Απασχόλησης

Έργο υπηρεσίας, έργα και δράσεις που δρομολογούνται

Μετά από τη στελέχωση της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (ήτοι έτος 2014) εκτός από την εκτέλεση των καθηκόντων σε καθημερινή βάση, όπως αυτά περιγράφονται στον Ο.Ε.Υ. του Δήμου Φαρσάλων **κατά το έτος 2015 συντάχθηκαν:**

- Κανονισμός Εμποροπανηγυρις Φαρσάλων
- Κανονισμός παραχώρησης Δημοτικών Αιθουσών
- Προκήρυξη για τη χορήγηση δέκα (10) αδειών επαγγελματιών πωλητών λαϊκών αγορών του Δήμου Φαρσάλων (διαδικασία σε εξέλιξη)
- Ανακοίνωση για υποβολή αιτήσεων για τη χορήγηση πέντε (5) αδειών στάσιμου εμπορίου (διαδικασία σε εξέλιξη)
- Διακήρυξη για κάλυψη θέσεως κενωθέντος περιπτέρου (Τρίγωνη Πλατεία) στην Πόλη των Φαρσάλων (διαδικασία σε εξέλιξη)

Για το 2016 ειδικοί και άμεσοι στόχοι (πέρα από τα συνήθη και καθημερινά καθήκοντα) είναι να καταρτισθούν από τη Διεύθυνση, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, αλλά και με τη σύμφωνη γνώμη της Αστυνομικής Αρχής και τοπικών επιχειρηματιών, φορέων, συλλόγων και παραγωγών:

- Κανονισμός Λαϊκής Αγοράς
- Κανονισμός παραχώρησης κοινόχρηστων χώρων
- Κανονισμός Εμποροπανήγυρις Σταυρού, με στόχο την αναβίωση και την αναβάθμιση της παραδοσιακής θρησκευτικής εμποροπανήγυρις
- Κανονισμός Νεκροταφείου

Η σύνταξη των παραπάνω κανονισμών θα διευκολύνει τις διοικητικές ενέργειες των υπηρεσιών, αλλά και τις σχέσεις μεταξύ Δήμου και πελατών. Επίσης θα συμβάλλει στην αύξηση των εσόδων (ιδίως από αυθαίρετες χρήσεις, καταλήψεις, πρόστιμα κ.λπ.).

Αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), άμεσοι στόχοι της υπηρεσίας στον τομέα αυτό είναι:

- Υποβολή προτάσεων σε επιχειρησιακά και περιφερειακά προγράμματα
- Πλήρη μετάπτωση όλων των υπηρεσιών και των συνδεδεμένων κτηρίων σε τεχνολογία IP

τηλεφωνίας

- Διασύνδεση όλων των υπηρεσιών και κτηρίων στο δίκτυο του Δήμου, είτε μέσω MAN, είτε μέσω ασύρματων ζεύξεων, είτε με απομακρυσμένη πρόσβαση

Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης (Ανάγκες υποστήριξης- συνεργασίες)

• **Ανάγκες υποστήριξης**

- 1.Υπάρχει ανάγκη νομικής υποστήριξης σε εξειδικευμένες υποθέσεις, από εξωτερικούς δικηγόρους
- 2.Επιτακτική ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού και ενημέρωση για εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδοτήσεων.
- 3.Άμεση στελέχωση Γραφείου αδειοδοτήσεων και ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων.
- 4.Άμεση ανάγκη λειτουργίας και στελέχωσης γραφείου Απασχόλησης και Τουρισμού.
- 5.Βελτίωση της οργάνωσης των διαδικασιών λειτουργίας του Γραφείου Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων με ειδικά υποστηρικτικά προγράμματα μηχανογράφησης
- 6.Βελτίωση - επέκταση ή αλλαγή χώρου της Διεύθυνσης.

• **Συνεργασίες**

Η θέση της υπηρεσίας είναι επιτελική με αποτέλεσμα να υπάρχει συνεργασία και υποστήριξη με όλες τις υπηρεσίες.

Επίσης, συνεργάζεται σε καθημερινή βάση με εξωτερικούς φορείς και υπηρεσίες. Ενδεικτικά αναφέρουμε με την Αστυνομική Αρχή, την Πυροσβεστική Υπηρεσία (κλιμάκιο Φαρσάλων), τη

Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Π.Ε. Λάρισας, με δασικές υπηρεσίες, την αρχαιολογική υπηρεσία, τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης.

Τοπική Οικονομία και Επιχειρηματικότητα

Το ανθρώπινο δυναμικό και η ανεργία αποτελούν δύο από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που προσδιορίζουν το δυναμικό ανάπτυξης και το επίπεδο ευημερίας μίας περιοχής. Πιο συγκεκριμένα, στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται η διάρθρωση της οικονομίας του Δήμου, το εργατικό δυναμικό, η απασχόληση η ανεργία στον Δήμο Φαρσάλων σε σύγκριση με τα αντίστοιχα της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας και της Ελλάδας.

Ανεργία – Απασχόληση

Για την παροχή πληροφορίας για την ανεργία/απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού μιας περιοχής, ακολουθεί το κάτωθι διάγραμμα κατανομής του πληθυσμού, σύμφωνα με το οποίο ο μόνιμος πληθυσμός διακρίνεται σε οικονομικά ενεργό και οικονομικά μη ενεργό. Ως **οικονομικά ενεργός** θεωρείται ο πληθυσμός ηλικίας 14 ετών και άνω που είτε απασχολείται με όρους εξαρτημένης ή μη εργασίας, είτε είναι άνεργος (εργατικό δυναμικό της περιοχής) και ως **οικονομικά μη ενεργός** θεωρείται ο πληθυσμός που δεν μπορεί να εργαστεί (συνταξιούχοι, μαθητές /σπουδαστές κ.λπ.) ή δεν θέλει.

Σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής του 2011, που διενεργήθηκε από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., στον πίνακα αποτυπώνεται ο οικονομικά ενεργός και μη πληθυσμός, για τον Δήμο Φαρσάλων, την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, την Περιφέρεια Θεσσαλίας, καθώς και το σύνολο της χώρας. Από τον πίνακα προκύπτει ότι ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου φτάνει στο 35,54% του συνολικού πληθυσμού του, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας είναι 39,57%, της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι 38,67% και του συνόλου της χώρας 42,40%.

Οικονομικά Ενεργός και μη πληθυσμός (Απογραφή 2011)					
Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο μόνιμου πληθυσμού	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός		Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός	
		Πληθυσμός	%	σύνολο	%
Ελλάδα	10.816.286	4.586.636	42,40	6.229.650	57,6
Περιφέρεια Θεσσαλίας	732.762	283.427	38,67	449.335	61,3
Περιφερειακή ενότητα Λάρισας	284.325	112.522	39,57	171.803	60,4
Δήμος Φαρσάλων	18.545	6.591	35,54	11.954	64,5

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Στη συνέχεια αποτυπώνεται η κατανομή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε απασχολούμενους και ανέργους. Σύμφωνα με τον πίνακα, στον Δήμο Φαρσάλων για το 2011 καταμετρήθηκαν 1.102 άνεργοι, αριθμός που αντιστοιχεί στο 5,94% του συνολικού πληθυσμού του, ενώ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας το αντίστοιχο ποσοστό είναι 7,24% και στο σύνολο της χώρας 7,94%.

Επίσης αποτυπώνεται η κατανομή του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού σε επίπεδο Δήμου, Περιφερειακής Ενότητας, Περιφέρειας και χώρας, όπου φαίνεται ότι το ποσοστό του μη ενεργού πληθυσμού (μαθητών/συνταξιούχων) αντιστοιχεί στο 64,46% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου Φαρσάλων, ενώ ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αντιστοιχεί στο 35,54% του συνολικού πληθυσμού.

Οικονομικά και μη ενεργός πληθυσμός (Απογραφή 2011)									
		Οικονομικά ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργοί (μαθητές, συνταξιούχοι, κ.α)	
Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο πληθυσμού	Σύνολο	%	Απασχολούμενοι	%	Άνεργοι	%	Σύνολο	%
Ελλάδα	10.816.286	4.586.636	42,40	3.727.633	34,46	859.003	7,94	6.229.650	57,60
Περιφέρεια Θεσσαλίας	732.762	283.427	38,68	230.405	31,44	53.022	7,24	449.335	61,32
Π.Ε Λάρισας	284.325	112.522	39,58	92.713	32,61	19.809	6,97	171.803	60,42
Άρρενες	140.809	69.082	49,06	58.063	41,24	11.019	7,83	71.727	50,94
Θήλειες	143.516	43.440	30,27	34.650	24,14	8.790	6,12	100.076	69,73
Δήμος Φαρσάλων	18.545	6.591	35,54	5.489	29,60	1.102	5,94	11.954	64,46
Άρρενες	9.277	4.562	49,18	3.902	42,06	660	7,11	4.715	50,82

Θήλεις	9.268	2.029	21,89	1.587	17,12	442	4,77	7.239	78,11
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-----	------	-------	-------

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Από τον πίνακα που ακολουθεί προκύπτει ότι από το σύνολο των 1.102 ανέργων, ποσοστό (46,3%) αντιστοιχεί σε όσους δεν υπάρχει αποχώρηση από προηγούμενη εργασιακή σχέση. Πρόκειται δηλαδή, κατά κύριο λόγο, για νέα σε ηλικία άτομα, στα οποία δεν δόθηκε η ευκαιρία να εργαστούν, παρά την εφαρμογή από τον Ο.Α.Ε.Δ. διαφόρων ενεργητικών πολιτικών (προγράμματα απασχόλησης, κατάρτισης, συμβουλευτικής ή άλλων παρεμβάσεων). Οι πρώην απασχολούμενοι αποτελούν το 53,63 % του συνόλου των ανέργων του Δήμου και αφορούν, κυρίως, σε ανειδίκευτους εργάτες και μικροεπαγγελματίες, σε εργάτες οικοδομικών και άλλων δομικών έργων, σε ανειδίκευτους εργάτες μεταποίησης και μεταφορών, σε υπαλλήλους γραφείου και σε υπαλλήλους καταστημάτων εστίασης.

Το ποσοστό των πρώην απασχολούμενων για την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας είναι 63,18%, την Περιφέρεια Θεσσαλίας 63,24% και το σύνολο της χώρας 69,06%.

Κατανομή ανέργων (Απογραφή 2011)						
περιγραφή μόνιμης διαμονής	Σύνολο πληθυσμού	Οικονομικά ενεργοί				
		Σύνολο οικονομικά ενεργών	Απασχολούμενοι	Άνεργοι		
				Σύνολο ανέργων	Πρώην απασχολούμενοι	"Νέοι"
Ελλάδα	10.816.286	4.586.636	3.727.633	859.003	593.235	265.768
Περιφέρεια Θεσσαλίας	732.762	283.427	230.405	53.022	33.533	19.489
Π.Ε. Λάρισας	284.325	112.522	92.713	19.809	12.516	7.293
Άρρενες	140.809	69.082	58.063	11.019	7.215	3.804
Θήλεις	143.516	43.440	34.650	8.790	5.301	3.489
Δήμος Φαρσάλων	18.545	6.591	5.489	1.102	591	511
Άρρενες	9.277	4.562	3.902	660	387	273
Θήλεις	9.268	2.029	1.587	442	204	238

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Α.Ε.Δ. Λάρισας ο αριθμός των ανέργων για το έτος 2015 είναι 1.374.

Στοιχεία σχετικά με τις ενέργειες ανταποκριτή Ο.Α.Ε.Δ. Φαρσάλων για την ανεργία, καθώς και πληροφορίες για μακροχρόνια άνεργους, επιδοτούμενους άνεργους αποτυπώνονται στον πίνακα:

Ενέργειες ανταποκριτή Ο.Α.Ε.Δ. Φαρσάλων	2013	2014	2015
Εγγραφές ανεργίας	794	663	791
Ανανεώσεις δελτίων ανεργίας	2.388	2.789	1.101
Αιτήσεις για επίδομα τακτικής ανεργίας	126	138	168
Καταγραφές παρουσίας επιδοτούμενων ανέργων	381	325	436
Αιτήσεις για παροχή ειδικού βοηθήματος λήξης επιδότησης ανεργίας	32	30	19
Αιτήσεις νεοεισερχομένων ανέργων Ε.Σ.Π.Α	15	20	20
Αιτήσεις επιδόματος μακροχρόνιων ανέργων	13	8	25

Επίσης, αποτυπώνεται η κατανομή του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού σε επίπεδο Δήμου, Περιφερειακής Ενότητας, Περιφέρειας Θεσσαλίας και σύνολο χώρας όπου φαίνεται ότι το ποσοστό των συνταξιούχων αντιστοιχεί στο 44% του μη ενεργού πληθυσμού του Δήμου, ενώ το ποσοστό των μαθητών/ σπουδαστών αντιστοιχεί στο 22,07%.

Κατανομή οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού (Απογραφή 2011)				
Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής/ φύλο	Σύνολο	Μαθητές/σπουδαστές	Συνταξιούχοι	Λοιποί
Ελλάδα	6.229.650	1.737.074	2.407.222	2.085.354
Περιφέρεια Θεσσαλίας	449.335	116.130	187.139	146.066
Π.Ε. Λάρισας	171.803	48.561	67.282	55.960
Άρρενες	71.727	24.833	34.242	12.652
Θήλεις	100.076	23.728	33.040	43.308
Δήμος Φαρσάλων	11.954	2.639	5.266	4.049
Άρρενες	4.715	1.339	2.669	707
Θήλεις	7.239	1.300	2.597	3.342

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

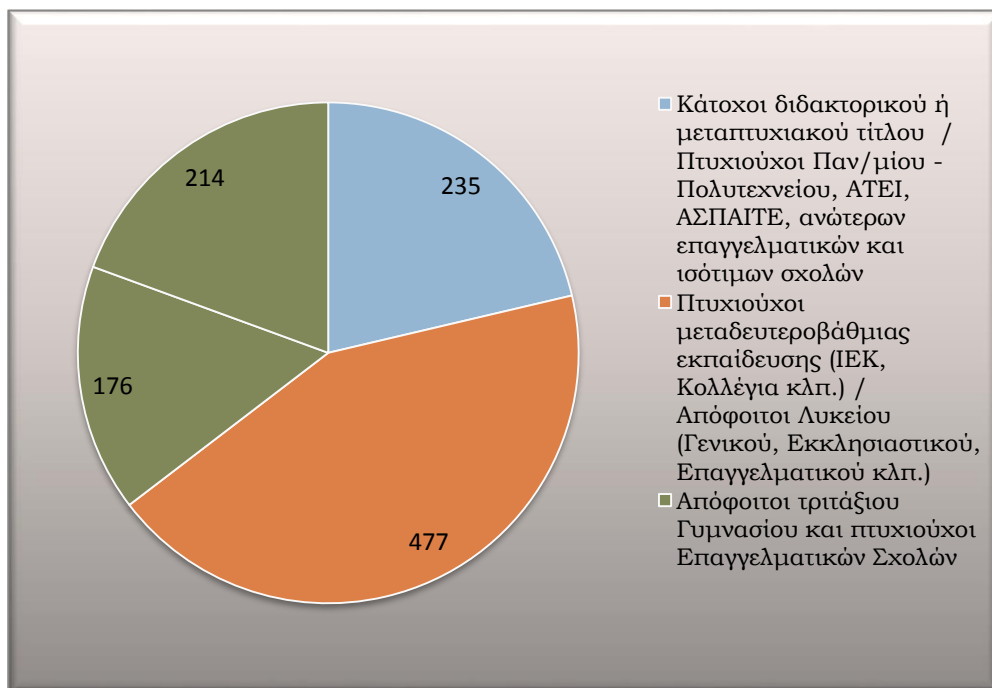
Τέλος, στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η κατανομή των ανέργων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης σε επίπεδο Δήμου, Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας, Περιφέρειας Θεσσαλίας και χώρας.

Κατανομή ανέργων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (Απογραφή 2011)						
Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο μόνιμου πληθυσμού	Σύνολο ανέργων	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.) / Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Άλλη περίπτωση (εγκατέλειψε το Δημοτικό αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση)
Ελλάδα	10.816.286	859.003	180.590	375.748	146.740	155.925
Περιφέρεια Θεσσαλίας	732.762	53.022	12.024	22.382	8.558	10.058
Π.Ε. Λάρισας	284.325	19.809	4.951	8.409	3.089	3.360
Δήμος Φαρσάλων	18.545	1.102	235	477	176	214

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι η ανεργία πλήττει κυρίως τους απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ακολουθούν της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Γράφημα: κατανομή ανέργων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή 2011)

Γραφείο ενημέρωσης και προώθησης στην απασχόληση (ΣΥΥ – ΔΗ.ΚΕ.ΦΑ.)

Ωφελούμενοι, που δέχονται τις υπηρεσίες μας, είναι άνεργοι του Δήμου μας. Αυτό αφορά σε: ενημέρωση για θέσεις εργασίας και προγράμματα κατάρτισης, τεχνικές εύρεσης εργασίας, διασύνδεση

με φορείς και με υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση του Νομού, και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου μας.

Η ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ το 2012 λειτούργησε το Δημοτικό Γραφείο Απασχόλησης – Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών στα πλαίσια των σκοπών του Καταστατικού της, απασχολώντας δύο κοινωνικούς επιστήμονες, έως και την ημερομηνία 20-02-2013 στα πλαίσια της πράξης: «Δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013» με χρηματοδότηση από το ΙΝΕ-ΓΣΣΕ.

Παρεχόμενες υπηρεσίες:

- Ενημέρωση για θέσεις εργασίας, για προγράμματα κατάρτισης,
- Διασύνδεση με φορείς και με υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση του Νομού, και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου μας,
- Ψυχολογική ενθάρρυνση, για την ανάληψη πρωτοβουλιών,
- Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης,
- Τεχνικές Εύρεσης Εργασίας (Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος, Προετοιμασία Συνέντευξης με Εργοδότες),
- Υποστήριξη ανέργων μέχρι τον διορισμό τους.

Απευθύνεται:

Σε συμπολίτες μας που βιώνουν ή απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας και γενικότερα με οικονομικό και κοινωνικό αποκλεισμό.

Η λειτουργία Δημοτικού Γραφείου Απασχόλησης - Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, είναι πλέον ανάγκη για κάθε Δήμο που στοχεύει και προσπαθεί με όλες τις απαραίτητες ενέργειες, να αναβαθμίσει την υποστήριξη που μπορεί να παρέχει σε άτομα που χαρακτηρίζονται αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας.

Στόχος της Κοινωφελούς Επιχείρησης του Δήμου Φαρσάλων είναι μέσω της λειτουργίας αυτού του γραφείου:

1. να ενισχύσει και να αναβαθμίσει ακόμα περισσότερο τις ενέργειες αυτές, παρέχοντας μια πιο ειδική υποστήριξη στα άτομα αυτά και
2. να λειτουργήσει ως κόμβος άμεσης διασύνδεσης μεταξύ ανέργων συμπολιτών μας και αγοράς εργασίας στα όρια του Δήμου Φαρσάλων

Ήδη από την υπηρεσία μας έχει καταγραφεί ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα σε ποσοστό 10%, του συνόλου των ιδιωτικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου μας, με σκοπό να γνωρίσουμε τις δυνατότητες τους.

Το πρόγραμμα, όπως προαναφέρθηκε, έληξε στις 20-02-2013, αλλά λόγω της συνεχόμενης ροής ανέργων στην υπηρεσία μας προς εξυπηρέτησή τους, είναι επιτακτική ανάγκη η συνέχιση της λειτουργίας του προαναφερθέντος γραφείου από τη ΔΗ.Κ.Ε.ΦΑ, έστω και με δικά της μέσα, δεδομένου της οικονομικής κρίσης και μη θέλοντας να βαρύνουμε επιπλέον τον προϋπολογισμό του Δήμου μας μέχρι του σημείου εύρεσης προγράμματος χρηματοδότησης και ένταξής του σε αυτό.

Η λειτουργία αυτού του γραφείου είναι ενσωματωμένη στη λειτουργία της διοίκησης.

Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης

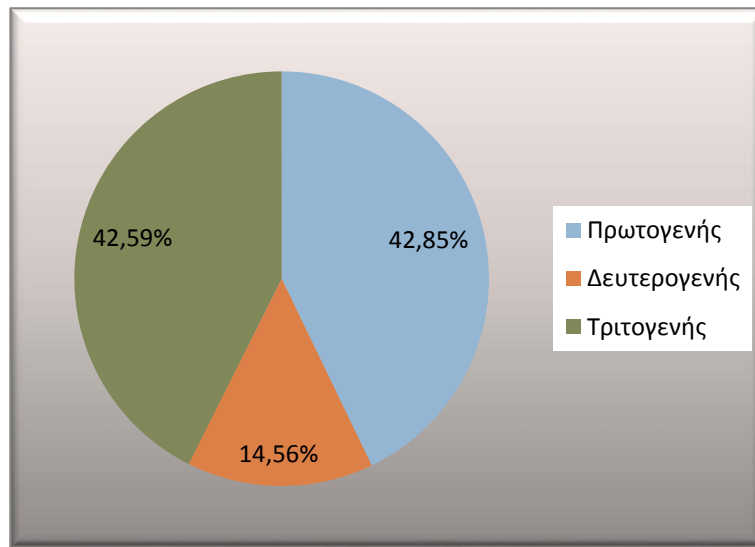
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)		ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Weaknesses)		ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)		ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)	
1	Συμβολή στην προώθηση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο	Έλλειψη προσωπικού και θα πρέπει να στελεχωθεί με μόνιμο προσωπικό διότι οι υπηρεσίες στήριξης στον άνεργο πρέπει να παρέχονται σε τακτική βάση και όχι περιοδικά.	Στελέχωση του γραφείου με την απασχόληση δύο (2) κοινωνικών επιστημόνων.	Διακοπή λειτουργίας λόγω έλλειψης προσωπικού			

Τοπική οικονομία – Επιχειρηματικότητα

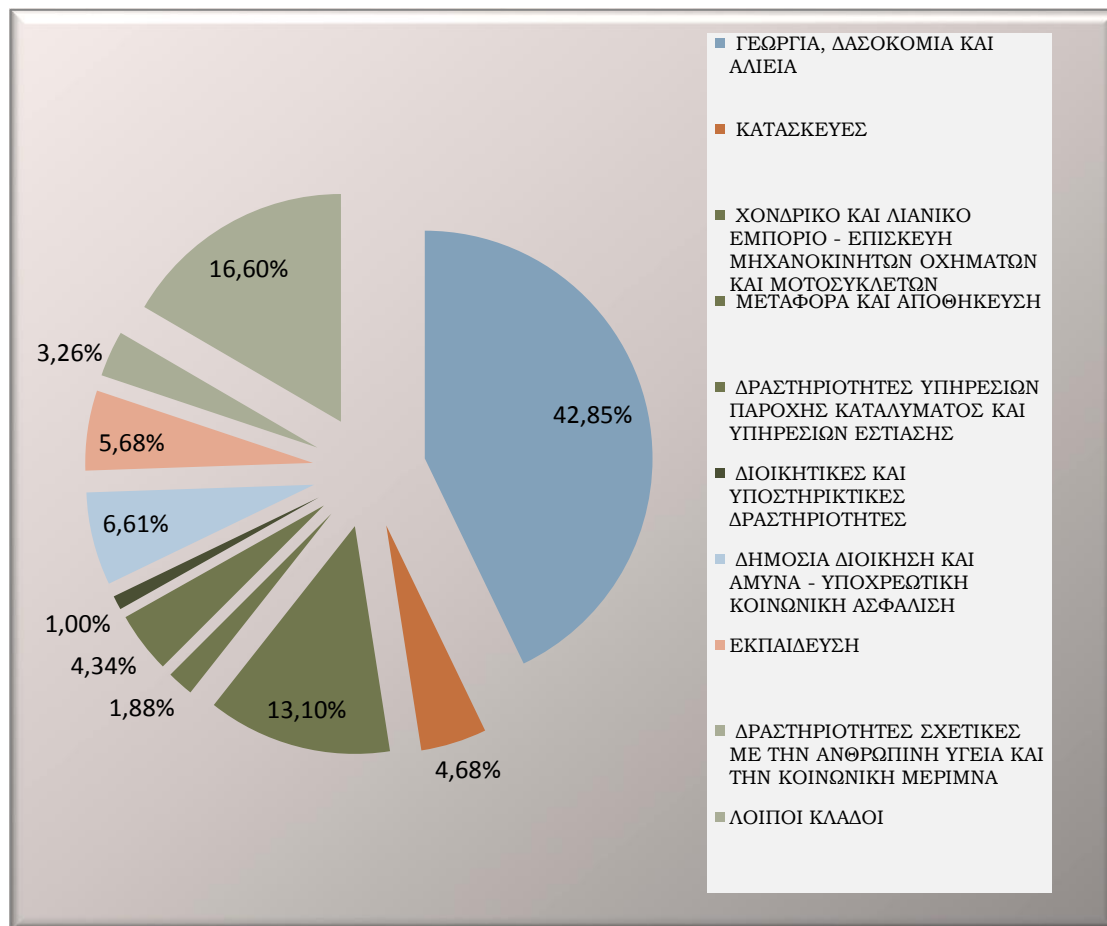
Κυρίαρχος παραγωγικός τομέας στον Δήμο Φαρσάλων, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για την απογραφή του 2011, είναι ο πρωτογενής.

Ο πρωτογενής τομέας έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην οικονομία της περιοχής του Δήμου και συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό στην παραγωγή εισοδήματος. Η περιοχή διαθέτει μια μεγάλη ποικιλία παραγωγικών δραστηριοτήτων τόσο στον χώρο της φυτικής, όσο και στον χώρο της ζωικής παραγωγής, καλύπτοντας ένα μεγάλο μέρος παραγόμενων αγροτικών προϊόντων. Η ποικιλομορφία στο ανάγλυφο της περιοχής (συνδυασμός πεδινών, μειονεκτικών και ορεινών) διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία). Η τεράστια σημασία του πρωτογενή τομέα στην περιοχή μελέτης αντικατοπτρίζεται από το γεγονός ότι ο συγκεκριμένος τομέας συγκεντρώνει το 42,85% των απασχολούμενων. **Τα παραπάνω ποσοστά απασχόλησης είναι ιδιαίτερα μεγάλα**, αν αναλογιστεί κανείς ότι για την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας είναι 18,58%, την Περιφέρεια Θεσσαλίας 18,21% και το σύνολο της χώρας 10%.

Στις Δημοτικές Ενότητες Ενιπέα, Ναρθακίου και Πολυδάμαντα υπερτερεί ο αριθμός των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα, όπου η παραδοσιακή ενασχόληση των κατοίκων με τη γεωργία και την κτηνοτροφία είναι η κύρια πηγή εισοδήματος των κατοίκων των περιοχών αυτών. Στη Δημοτική Ενότητα Φαρσάλων υπερτερεί ο αριθμός των απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα που συγκεντρώνει πλήθος επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, εμπορίου και εστίασης.

Γράφημα: ποσοστιαία κατανομή απασχολούμενων ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στον Δήμο Φαρσάλων (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, απογραφή 2011)

Γράφημα: ποσοστιαία κατανομή απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., απογραφή 2011)

Από την ανάλυση του γραφήματος προκύπτει ότι οι κλάδοι που απασχολούν το μεγαλύτερο τμήμα του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου μετά τη γεωργία είναι οι λοιποί κλάδοι με ποσοστό

16,60%, το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο – επισκευή οχημάτων με 13,10%, η Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα με ποσοστό 6,61% και η Εκπαίδευση με ποσοστό 5,68%.

► Στην πόλη των Φαρσάλων λειτουργεί εβδομαδιαία Λαϊκή Αγορά και ετήσια μεγάλη εμποροπανήγυρις στα μέσα του Αυγούστου.

Πρωτογενής τομέας

Γεωργία

Η περιοχή του Δήμου Φαρσάλων χαρακτηρίζεται ως αγροτική. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις, αγραναπαύσεις και βοσκότοποι καταλαμβάνουν το 79,7% της συνολικής έκτασης του Δήμου, όπως φαίνεται στον πίνακα, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το έτος 2000. Στον νομό Λάρισας το αντίστοιχο ποσοστό είναι 64,5% και στην περιφέρεια Θεσσαλίας 53,8%.

Πίνακας: Κατανομή των εκτάσεων σε κατηγορίες χρήσης/κάλυψης γης (εκτάσεις σε χιλιάδες στρέμματα)

Δ.Ε., Δήμος, Νομός, Περιφέρεια	Σύνολο εκτάσεων	Καλλιεργούμενες εκτάσεις και αγραναπαύσεις		Βοσκότοποι		Δάση		Εκτάσεις που καλύπτονται από νερά		Εκτάσεις οικισμών		Άλλες εκτάσεις	
		Εκτάσεις	%	Εκτάσεις	%	Εκτάσεις	%	Εκτάσεις	%	Εκτάσεις	%	Εκτάσεις	%
Δ.Ε. Ενιπέα	160,4	145,0	90,4 %	10,7	6,7 %	0,0	0,0 %	0	0,0 %	3,6	2,3 %	1,1	0,7 %
Δ.Ε. Ναρθακίου	165,6	106,4	64,3 %	1,8	1,1 %	56,5	34,1 %	0	0,0 %	0,9	0,6 %	0,0	0,0 %
Δ.Ε. Πολυδάμαντα	292,1	253,3	86,7%	2,7	09 %	31,7	10,9%	0	0,0 %	3,4	1,2 %	1,1	0,4 %
Δ.Ε. Φαρσάλων	121,5	60,4	49,7%	9,5	7,8 %	48,5	39,9 %	0	0,0 %	2,9	2,4 %	0,2	0,2 %
Σύνολο Δήμου Φαρσάλων	739,6	565,1	76,4 %	24,70	3,3 %	136,7	18,5%	0	0,0 %	10,8	1,5 %	2,4	0,3 %
Ν. Λάρισας	5.385,6	2.778,8	51,6 %	693,0	12,9 %	1.766,3	32,8 %	21,1	0,4 %	91,8	1,7 %	34,6	0,6 %
Περιφέρεια Θεσσαλίας	14.046,4	5.991,6	42,7 %	1.561,0	11,1 %	5.863,9	41,7 %	81,7	0,6 %	236,5	1,7 %	311,6	2,2 %
Σύνολο Ελλάδος	131.982,2	50.684,6	38,4 %	14.451,6	10,9 %	57.968,9	43,9 %	1790,1	1,4 %	2.307,5	1,7 %	4.779,6	3,6 %

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το έτος 2000 (ίδια επεξεργασία)

Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις ανά είδος καλλιέργειας και δημοτική ενότητα του Δήμου, σύμφωνα με τη Γεωργική Στατιστική Έρευνα έτους 2013, καταγράφονται στον παρακάτω πίνακα.

Κατηγορίες καλλιεργειών	Δ.Ε. Ενιπέα	Δ.Ε. Ναρθακίου	Δ.Ε. Πολυδάμαντα	Δ.Ε. Φαρσάλων	Σύνολο Δήμου	Ποσοστό (%)
Φυτά μεγάλης καλλιέργειας και λοιπές	129.001	66.208	207.764	48.031	451.004	90,68

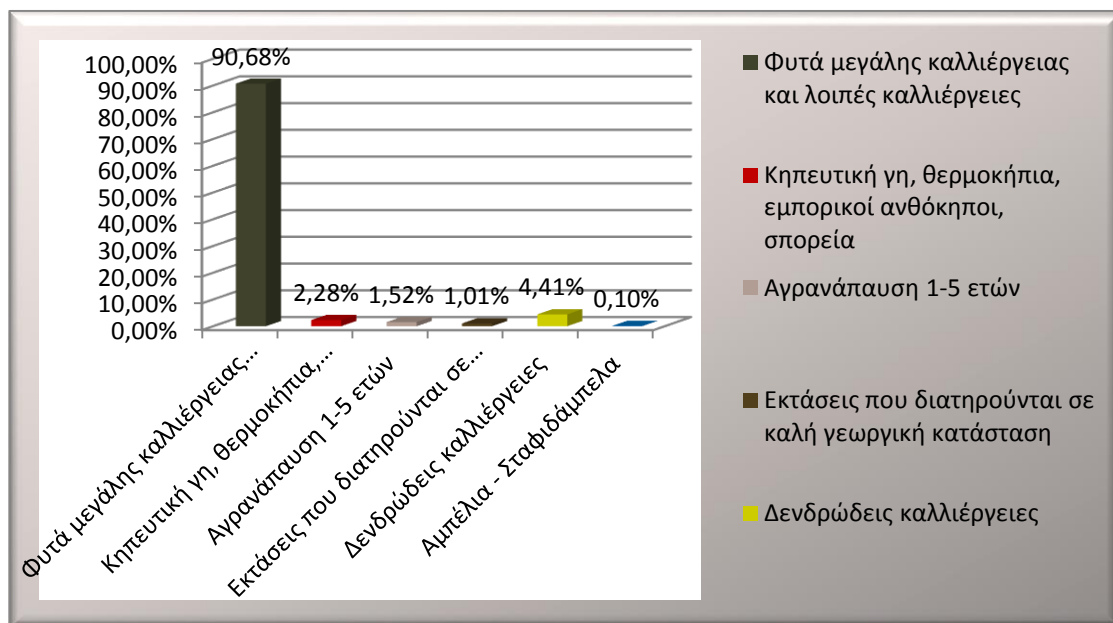

καλλιέργειες						
Κηπευτική γη, θερμοκήπια, εμπορικοί ανθόκηποι, σπορεία	4.838	287	5.484	729	11.338	2,28
Αγροανάπαυση 1-5 ετών		7.562	16		7.578	1,52
Εκτάσεις που διατηρούνται σε καλή γεωργική κατάσταση	1.920		1.744	1.362	5.026	1,01
Δενδρώδεις καλλιέργειες	1.390	12.695	6.386	1.453	21.924	4,41
Αμπέλια - Σταφιδάμπελα	90	188	179	48	505	0,10
Γενικό σύνολο εκτάσεων	137.239	86.940	221.573	51.623	497.375	100

Πηγή στοιχείων: Ετήσια γεωργική στατιστική έρευνα έτους 2013

Η υφιστάμενη διάρθρωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων στον Δήμο παρουσιάζεται στο γράφημα που ακολουθεί.

Το έτος 2013 οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και οι αγροαναπαύσεις καταλαμβάνουν έκταση 497.375 στρεμμάτων, ενώ οι βοσκότοποι 113.234,14 στρέμματα. Οι συνολικές αρδευόμενες εκτάσεις ανέρχονται σε 180.743 στρέμματα. Τα φυτά μεγάλης καλλιέργειας καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης (90,68%), ακολουθούν οι δενδρώδεις καλλιέργειες με ποσοστό 4,41% και οι καλλιέργειες κηπευτικών με ποσοστό 2,28%.

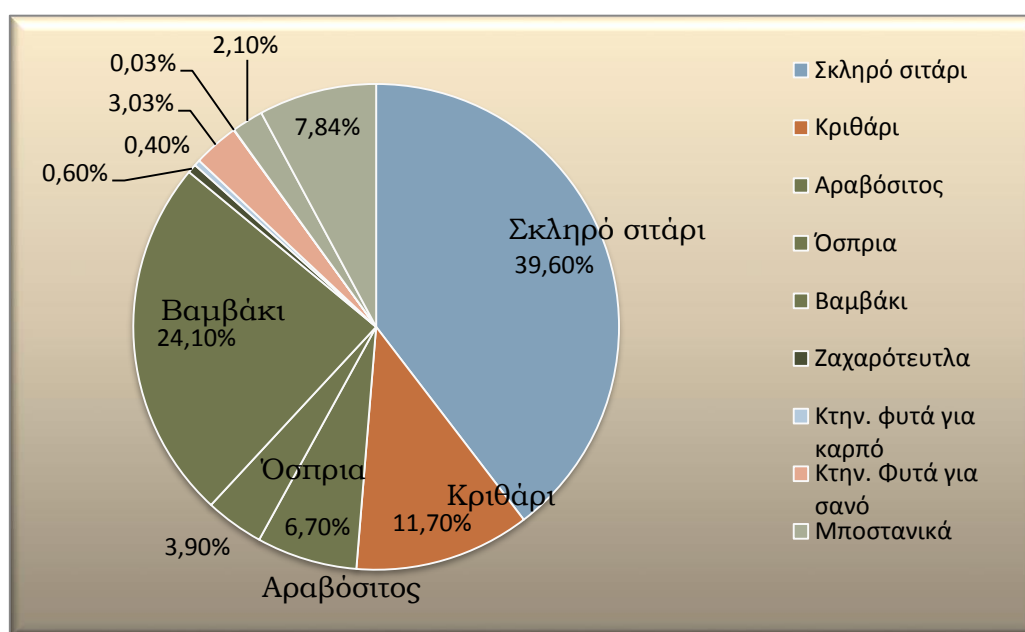
Στον πίνακα και το ακόλουθο διάγραμμα εμφανίζονται οι κυριότερες καλλιέργειες έτους 2013.

Καλλιέργειες	Δ.Ε. Ενιπέα	Δ.Ε. Ναρθακίου	Δ.Ε. Πολυδάμαντα	Δ.Ε. Φαρσάλων	Δήμος Φαρσάλων	Ποσοστό (%)
Σκληρό σιτάρι	46.696	35.997	97.090	17.346	197.129	39,6

Κριθάρι	9.571	12.704	30.294	5.778	58.347	11,7
Αραβόσιτος	12.701	1.755	14.365	4.302	33.123	6,7
Όσπρια	1.381	2.670	14.798	772	19.621	3,9
Βαμβάκι	53.736	8.510	40.329	17.637	120.212	24,1
Ζαχαρότευτλα	1.335	45	1.770	42	3.192	0,6
Κτην. φυτά για καρπό	475	450	1.074	0	1.999	0,4
Κτην. Φυτά για σανό	3.018	2.515	7.413	2.140	15.086	3,03
Μποστανικά	24	0	99	14	137	0,03
Βιομηχ. τομάτα	4.632	287	4.815	684	10.418	2,1

Πηγή στοιχείων: Ετήσια γεωργική στατιστική έρευνα έτους 2013

Το σκληρό σιτάρι καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό 39,6% της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης του Δήμου ενώ το κριθάρι καταλαμβάνει ποσοστό 11,7%.

Το βαμβάκι καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση με ποσοστό 24,2% της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης και εντοπίζεται κυρίως στις Δ.Ε. Ενιπέα, Πολυδάμαντα και Φαρσάλων. Για τις πεδινές περιοχές του Δήμου αποτελούσε ανέκαθεν δυναμική καλλιέργεια. Είναι ένα προϊόν άριστης ποιότητας και με αυξημένο όγκο παραγωγής λόγω των ιδιαίτερων τοπικών εδαφοκλιματικών συνθηκών. Στην περιοχή του Δήμου εδρεύουν πέντε επιχειρήσεις με αντικείμενο την εκκόκκιση βάμβακος.

Σημαντική έκταση από τις αρδευόμενες εκτάσεις καλύπτουν ο αραβόσιτος για παραγωγή καρπού (6,7%) και η βιομηχανική τομάτα (2,1%). Στη Δημοτική Ενότητα Ενιπέα εδρεύει η μοναδική επιχείρηση μεταποίησης βιομηχανικής τομάτας.

Τα όσπρια (φακές, φασόλια, ρεβίθια) καλλιεργούνται σε ποσοστό 3,9%. Είναι προϊόντα γνωστά στην ελληνική αγορά που αναδεικνύουν τη διαφορά της περιοχής μας από άλλες και χαρακτηρίζουν την ταυτότητά της. Είναι παραδοσιακή καλλιέργεια που αρχίζει να αποκτά προοπτικές ανάπτυξης λόγω της

διαιτητικής αξίας των οσπρίων, των ευεργετικών επιδράσεων στον ανθρώπινο οργανισμό και της υιοθέτησης της μεσογειακής διατροφής.

Οι δενδρώδεις καλλιέργειες (κυρίως δασικά είδη, φιστικιές, καρυδιές, αμυγδαλιές, ροδιές, ελιές) καλλιεργούνται σε ποσοστό 4,6% και ιδιαίτερα στη δημοτική ενότητα Ναρθακίου.

Επίσης, καλλιεργούνται ποικιλίες αμπέλων για οινοπαραγωγή και επιτραπέζια σταφύλια σε έκταση 505 στρεμμάτων (ποσοστό 0,1%) με συμβατικό και βιολογικό τρόπο καλλιέργειας από τα οποία παράγονται εξαιρετικής ποιότητας κρασιά. Λειτουργούν τρία τοπικά οινοποιεία, καθώς και παραδοσιακοί άμβυκες απόσταξης στεμφύλων.

Η καλλιέργεια των κτηνοτροφικών φυτών για σανό (μηδική, βρώμη, βίκος, κριθάρι, αραβόσιτος για ενσίρωση, λοιπά σανά) καταλαμβάνει έκταση 15.086 στρεμμάτων (3,03%).

Επίσης, καλλιεργούνται βιολογικές καλλιέργειες με σιτηρά, όσπρια και κτηνοτροφικά φυτά κυρίως στη Δ.Ε. Ναρθακίου. Στην Τοπική Κοινότητα Διλόφου εδρεύει μια αξιόλογη παραγωγική και μεταποιητική μονάδα βιολογικών προϊόντων.

Ως συνέχεια της παρουσίασης των βασικών χαρακτηριστικών του πρωτογενούς τομέα (γεωργία) σε τοπικό επίπεδο, κρίνεται σκόπιμο να γίνει μια συνοπτική αναφορά σε κάποια προβλήματα όπως:

1. Η παρουσία υψηλών συγκεντρώσεων νιτρικών ενώσεων στο υπέδαφος που προκάλεσε η υπέρμετρη χρήση αζωτούχων λιπασμάτων με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγής. Ο Δήμος Φαρσάλων ανήκει στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, βάσει των υπ' αριθμ. 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' /1575) και 20419/2522/2001 (ΦΕΚ Β /1212) κοινών υπουργικών αποφάσεων. Με την ένταξη σημαντικού αριθμού δικαιούχων στο πρόγραμμα "Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών" γίνεται προσπάθεια αποκατάστασης του περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπασμάτων και της κατανάλωσης νερού.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του έργου "Έλεγχος χημικής ποιότητας αρδευτικών υδάτων (επιφανειακών και υπόγειων) σε κλίμακα λεκανών απορροής ποταμών Μακεδονίας – Θράκης και Θεσσαλίας" του ΥΠΑΑΤ για την περιοχή της λεκάνης Ενιπέα εντοπίστηκε σημαντικός αριθμός σημειακών πηγών ρύπανσης, όσον αφορά στη διασπορά των γεωργικών φαρμάκων, που προκαλούνται από ανεξέλεγκτη απόρριψη συσκευασιών γεωργικών φαρμάκων και πλύσιμο/γέμισμα ψεκαστήρων δίπλα σε αρδευτικά/στραγγιστικά κανάλια και τάφρους. Στις προτάσεις της μελέτης είναι:

- Η κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων πλυσίματος / γεμίματος ψεκαστήρων σε κατάλληλες θέσεις μακριά από ρέματα και στραγγιστικά/αρδευτικά κανάλια, κατασκευασμένες σύμφωνα με τις επιστημονικές απαιτήσεις για την ταχεία αποδόμηση των γεωργικών φαρμάκων σε προϊόντα που δεν εγκυμονούν κινδύνους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον (κατασκευή βιοκλινών).

- Καθιέρωση ανταποδοτικού τέλους για την ανακύκλωση συσκευασιών γεωργικών φαρμάκων. Οι συσκευασίες να συλλέγονται από τα κατά τόπους καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και υπό την ευθύνη των εταιρειών εμπορίας των προϊόντων να αποστέλλονται σε κατάλληλες εγκαταστάσεις καταστροφής.

- Περιορισμό της νιτρορύπανσης υπόγειων νερών της περιοχής Φαρσάλων.

Από το έτος 2014 ο Δήμος Φαρσάλων συμμετέχει στο πιλοτικό πρόγραμμα συλλογής και αξιοποίησης κενών πλαστικών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων που υλοποιείται με τη συνεργασία του Φ.Ο.Δ.Σ.Α. Ν. Λάρισας, της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, του Ελληνικού Συνδέσμου Φυτοπροστασίας (Ε.ΣΥ.Φ.), των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας, του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.-Παραρτήματος Κεντρικής Ελλάδας, του Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας, της Πανελλήνιας Ένωσης Πτυχιούχων Τεχνολόγων Γεωπόνων (Π.Ε.Π.ΤΕ.Γ.), του Συλλόγου Επαγγελματιών Γεωπόνων Ν. Λάρισας και των αγροτών του Δήμου μας.

Πριν την εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος, πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση των παραγωγών του Δήμου από τον Ελληνικό Σύνδεσμο Φυτοπροστασίας (Ε.ΣΥ.Φ.) σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. σχετικά με την ασφαλή διαχείριση των κενών συσκευασίας των γεωργικών φαρμάκων.

Στον παρακάτω πίνακα καταγράφονται οι συλλεχθείσες ποσότητες κατά την εφαρμογή του προγράμματος τη διετία 2014-2015. Η συμμετοχή των αγροτών ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική και την πρώτη χρονιά εφαρμογής η κατάταξη του Δήμου Φαρσάλων (ως προς τις συγκεντρωθείσες ποσότητες) ήταν δεύτερη συγκριτικά με τους υπόλοιπους Δήμους στο Νομό Λάρισας.

Συλλογές	Συγκεντρωθείσα ποσότητα (κιλά)		Αριθμός συμμετεχόντων αγροτών	
	Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2014	Έτος 2015
1η	432	427	104	112
2η	180	450	21	71
Σύνολο	612	877	125	183

Πηγή: Ε.ΣΥ.Φ.

Η συντονισμένη αυτή προσπάθεια για την υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος στοχεύει βασικά στην προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, μέσω της ορθής απόρριψης των συσκευασιών αυτών. Βάσει της κείμενης νομοθεσίας από το 2015 θα είναι υποχρεωτική η ασφαλής και με συγκεκριμένες προδιαγραφές διαχείριση των κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

2. Οι παραγωγοί είναι σε σημαντικό ποσοστό μεγάλης ηλικίας, με λίγες γνώσεις όσον αφορά στις καινούργιες τεχνολογίες και καινοτομίες, αλλά και τις νέες καλλιέργειες και τεχνικές τους.

3. Ο μεγάλος σε αριθμό και ισχύ μηχανημάτων γεωργικός εξοπλισμός που συμβάλλει στην αύξηση του κόστους παραγωγής.

4. Τα αγροτικά προϊόντα στη Θεσσαλία παράγονται όχι βάσει της ζήτησης και προσφοράς της αγοράς, αλλά βάσει της τοπικής κουλτούρας (γνώση καλλιέργειας συγκεκριμένων ειδών από δεκαετίες έως και αιώνες) και βάσει των επιδοτήσεων που χορηγούνταν τις τελευταίες δεκαετίες.

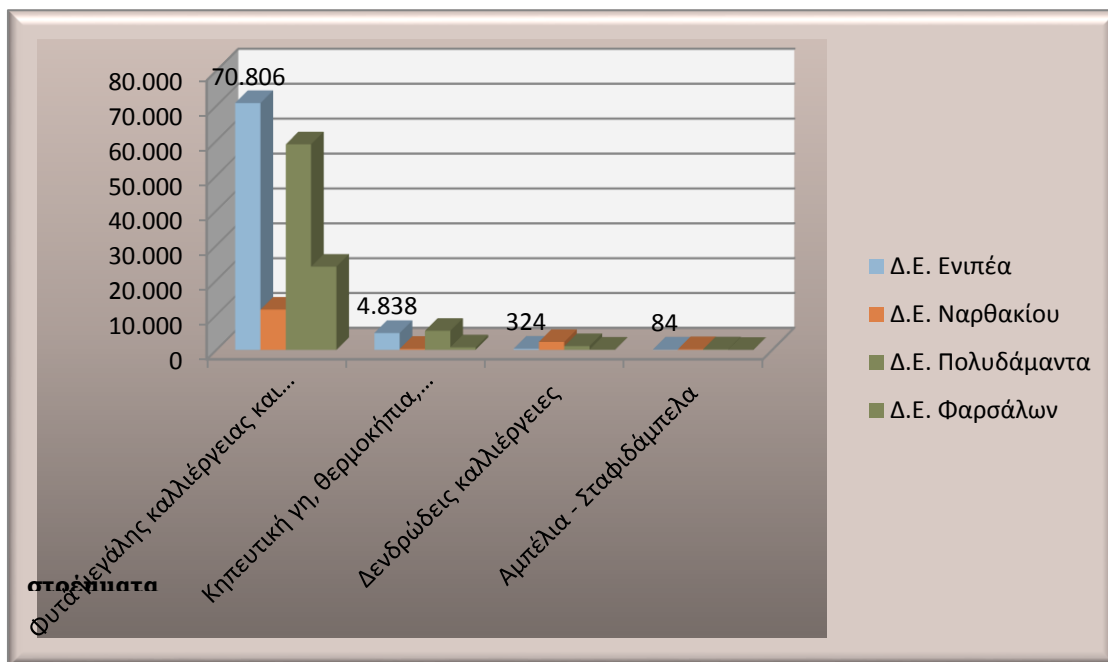
Η συνολική αρδευθείσα έκταση του Δήμου κατά το έτος 2013 ανήλθε σε 180.743 στρέμματα. Το μεγαλύτερο ποσοστό κατανέμεται στις Δημοτικές Ενότητες Ενιπέα (46,07%) και Πολυδάμαντα (36,33%). Στη Δημοτική Ενότητα Φαρσάλων αρδεύονται 24.702 στρέμματα (13,67%), ενώ στη Δημοτική Ενότητα Ναρθακίου αρδεύονται μόνο 14.324 στρέμματα (7,92%).

Ο πίνακας και το διάγραμμα που ακολουθούν απεικονίζουν την κατανομή της ανά είδος καλλιέργειας και δημοτική ενότητα

Κατηγορίες καλλιέργειών	Δ.Ε. Ενιπέα	Δ.Ε. Ναρθακίου	Δ.Ε. Πολυδάμαντα	Δ.Ε. Φαρσάλων	Σύνολο Δήμου
Φυτά μεγάλης καλλιέργειας και λοιπές καλλιέργειες	70.806	11.580	58.988	23.907	165.281
Κηπευτική γη, θερμοκήπια	4.838	287	5.484	729	11.338
Δενδρώδεις καλλιέργειες	324	2.269	1.064	66	3.723
Αμπέλια - Σταφιδάμπελα	84	188	129		401
Γενικό σύνολο εκτάσεων	76.052	14.324	65.665	24.702	180.743

Πηγή στοιχείων: Ετήσια γεωργική στατιστική έρευνα έτους 2013.

Οι αρδευόμενες εκτάσεις εξυπηρετούνται από γεωτρήσεις (ιδιωτικές, δημοτικές και γεωτρήσεις που διαχειρίζεται ο Τ.Ο.Ε.Β. Ενιπέως Φαρσάλων) και επιφανειακά νερά του ποταμού Ενιπέα.

Οι δημοτικές αρδευτικές γεωτρήσεις είναι δεκαπέντε (15), από τις οποίες οι δεκατέσσερις είναι ηλεκτροδοτημένες και η κατανομή τους ανά Δημοτική Ενότητα φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Αριθμός αρδευτικών γεωτρήσεων Δήμου Φαρσάλων ανά Τοπική Κοινότητα:

Δημοτική Ενότητα	Τοπική Κοινότητα	Αριθμός γεωτρήσεων
Ενιπέα	Βασιλή	1
	Κατωχωρίου	2
	Μ. Ευύδριο	1
	Πολυνέρι	1
	Υπέρεια	2
Ναρθακίου	Διλόφου	1
Πολυδάμαντα	Βαμβακού	1
	Ζωοδόχου Πηγής	2
	Νεράιδας	2
	Ρευματιάς	1
	Σποχώρου	1
Σύνολο		15

Ο Δήμος διαχειρίζεται τις δημοτικές γεωτρήσεις που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα και εισπράττει από τους χρήστες το ανάλογο τέλος. Η διαχείριση της αρδευτικής γεώτρησης Διλόφου είναι σε εξέλιξη. Οι υπόλοιπες δέκα (10) δημοτικές αρδευτικές γεωτρήσεις αρδεύουν δημοτικά αγροκτήματα συνολικής εκτάσεως 1.898,697 στρεμμάτων, τα οποία εκμισθώνει ο Δήμος σε ιδιώτες και η αξιοποίηση του νερού γίνεται από τους μισθωτές.

Εκτάσεις που αρδεύονται από δημοτικές αρδευτικές γεωτρήσεις που διαχειρίζεται ο Δήμος Φαρσάλων:

Δημοτική Ενότητα	Τοπική Κοινότητα	Αριθμός γεωτρήσεων	Αρδευθείσα έκταση το έτος 2013 (στρ.)	Αρδευθείσα έκταση το έτος 2014 (στρ.)	Αρδευθείσα έκταση το έτος 2015 (στρ.)
Ενιπέα	Υπέρειας	1	65	71	61
Πολυδάμαντα	Ζωοδόχου Πηγής	1	108,88	126,9	56
	Νεράιδας	2	195,1	170,86	196,3
Σύνολο		4	368,98	368,76	313,3

Στην περιοχή δικαιοδοσίας του Τ.Ο.Ε.Β. Ενιπέως Φαρσάλων η άρδευση των αγροκτημάτων γίνεται από τις γεωτρήσεις, όπως αποτυπώνονται ανά Τοπική Κοινότητα στον παρακάτω πίνακα. Το δίκτυο άρδευσης αποτελείται από επιφανειακούς αγωγούς από γαλβανισμένο χάλυβα μήκους περίπου 350 χλμ. και υπόγειους αγωγούς PVC, μήκους 100 χλμ. Τροφοδοτείται από 177 γεωτρήσεις με ετήσιο ενεργειακό κόστος άντλησης 1.400.177,00 ευρώ το έτος 2013 και 1.306.266,00 ευρώ το έτος 2014, ενώ πολύ υψηλό είναι και το κόστος της συντήρησής του.

Η αρδευθείσα έκταση από τις γεωτρήσεις του ΤΟΕΒ Ενιπέως Φαρσάλων ανέρχεται σε 33.607 στρέμματα το έτος 2013, σε 34.994 στρέμματα το 2014 και σε 32.144 στρέμματα το 2015.

Την εποπτεία του Τ.Ο.Ε.Β. Ενιπέως Φαρσάλων ασκεί ο Δήμος Φαρσάλων, σύμφωνα με το άρθρο 94 παρ.5 περιπτ.3 του Ν.3852/2010.

Αριθμός αρδευτικών γεωτρήσεων περιοχής δικαιοδοσίας Τ.Ο.Ε.Β. Ενιπέως Φαρσάλων ανά Τοπική Κοινότητα.

Δημοτική Ενότητα	Τοπική Κοινότητα	Αριθμός γεωτρήσεων
Ενιπέα	Αγ. Γεωργίου	4
	Βασιλή	16
	Κατωχωρίου	13
	Κρήνης	2
	Μεγ. Ευυδρίου	20
	Πολυνερίου	23
	Σταυρού	23
	Υπέρειας	10
Πολυδάμαντα	Αμπελιάς	3
	Βαμβακού	3
	Δασολόφου	4
	Κ. Βασιλικών	4
	Ερέτριας	5
	Νεράιδας	1
	Πολυδαμείου	1
	Ρευματιάς	1
	Σιτοχώρου	1
Φαρσάλων	Βρυσιών	24
	Φαρσάλων	17
Σύνολο		177

Για την άρδευση των αγροκτημάτων χρησιμοποιούνται και επιφανειακά νερά, κυρίως του ποταμού Ενιπέα, στις Δ.Ε. Ναρθακίου (οικισμοί Ναρθακίου και Σκοπιάς) και Πολυδάμαντα (οικισμός Αμπελιάς). Ο αριθμός των ιδιωτικών αντλιοστασίων που αντλούν από το ποτάμι ανέρχεται σε εβδομήντα τέσσερα από τα οποία τα τριάντα ένα είναι ηλεκτροδοτούμενα.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αρδευομένων εκτάσεων καλύπτεται από ιδιωτικές γεωτρήσεις, ο ακριβής αριθμός των οποίων δεν είναι γνωστός.

Σύμφωνα με την αριθμό οικ.145026/ 14-1-2014 ΚΥ.Α., έχουν υποβληθεί στον Δήμο χίλιες πενήντα τρεις (1.053) αιτήσεις για εγγραφή σημείων υδροληψίας από επιφανειακά και υπόγεια ύδατα στο Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (Ε.Μ.Σ.Υ.) Τα σημεία αφορούν γεωτρήσεις ιδιωτικές, δημοτικές και δικαιοδοσίας Τ.Ο.Ε.Β., επιφανειακά νερά, πηγές και ποτίστρες).

Κτηνοτροφία

Η κτηνοτροφία παίζει σημαντικό ρόλο στην τοπική οικονομία του Δήμου. Οι μορφές άσκησης της κτηνοτροφίας είναι α) η εκτατική κυρίως στην αιγοπροβατοτροφία, με πρόχειρες κατασκευές για τη στέγαση των ζώων και β) η εντατική – ενσταυλισμένη, κυρίως στη βοοτροφία, λειτουργεί με επιχειρηματικά κριτήρια και έχει κινητοποιήσει σημαντικό ύψος ιδιωτικών επενδύσεων.

Στις Δ.Ε. Ναρθακίου και Πολυδάμαντα, που έχουν τις μεγαλύτερες εκτάσεις βοσκοτόπων, εντοπίζονται οι περισσότερες κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και ο μεγαλύτερος αριθμός ζωικού κεφαλαίου, όπως καταγράφονται στον παρακάτω πίνακα.

	Δ.Ε. Ενιπέα	Δ.Ε. Ναρθακίου	Δ.Ε. Πολυδάμαντα	Δ.Ε. Φαρσάλων	Σύνολο
Αριθμός ζώων	12403	16655	25316	9068	63442
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	100	134	172	75	481
Έκταση βοσκοτόπου (στρέμματα)	13.566	42.363	46.199,139	10.761	112.889,139

Πηγή στοιχείων: Πίνακας Νομέων Δήμου Φαρσάλων έτους 2015.

Οι υφιστάμενες κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις για το έτος 2015 ανέρχονταν σε 481, με τις περισσότερες στη Δ.Ε. Πολυδάμαντα. Κατατάσσονται σε αιγοπροβατοτροφικές, βοοτροφικές, πτηνοτροφικές και χοιροτροφικές με τα αντίστοιχα εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα. Σύμφωνα με στοιχεία της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Λάρισας το 2013 εντάχθηκαν έντεκα (11) κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στο πρόγραμμα της βιολογικής κτηνοτροφίας. Το βασικό ζωικό είδος που κυριαρχεί στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις είναι τα αιγοπρόβατα και ακολουθούν τα βοοειδή. Σε μικρότερο βαθμό είναι αναπτυγμένη η χοιροτροφία, πτηνοτροφία και μελισσοκομία. Η εκτροφή των πουλερικών (όρνιθες χωρικής εκτροφής, πάπιες, χήνες) προορίζεται για αυτοκατανάλωση. Επίσης, υπάρχουν μονάδες εκτροφής γαλόπουλων (ινδιάνων).

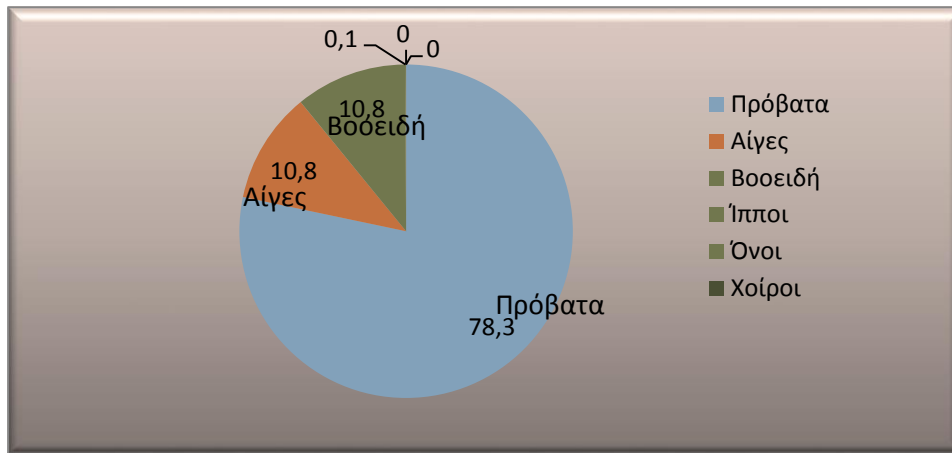
Στον πίνακα και το γράφημα που ακολουθούν, παρουσιάζεται η υφιστάμενη διάρθρωση της κτηνοτροφίας στον Δήμο για το έτος 2015.

Είδος ζώου	Δ.Ε. Ενιπέα	Δ.Ε. Ναρθακίου	Δ.Ε. Πολυδάμαντα	Δ.Ε. Φαρσάλων	Συνολικός αριθμός	Ποσοστό (%)
------------	----------------	-------------------	---------------------	------------------	-------------------	-------------

Πρόβατα	10.882	12.028	20.237	6.544	49.691	78,3
Αίγες	164	2.425	2.370	1.914	6.873	10,8
Βοοειδή	1.345	2.190	2.680	608	6.823	10,8
Ίπποι	11	12	21	2	46	0,1
Όνοι	1	0	3	0	4	0
Χοίροι	0	0	5	0	5	0
Σύνολο	12.403	16.655	25.316	9.068	63.442	100

Πηγή στοιχείων: Πίνακας Νομέων Δήμου Φαρσάλων έτους 2015.

Το σύνολο του ζωικού κεφαλαίου, για το έτος 2015, ανέρχεται σε 63.442 ζώα, με τα αιγοπρόβατα να αποτελούν το 89,1% και τα βοοειδή το 10,8%. Στην αιγοπροβατοτροφία η οποία αποτελεί παραδοσιακά δυναμικό κλάδο της κτηνοτροφίας δεν διαπιστώνονται σημαντικές μεταβολές ως προς το ζωικό κεφάλαιο τα τελευταία έτη. Μεγάλη συγκέντρωση αιγοπροβάτων εντοπίζεται στις ορεινές και μειονεκτικές τοπικές κοινότητες του Δήμου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό της αιγοπροβατοτροφίας παραμένει στον παραδοσιακό τύπο εκτροφής, αλλά και με αξιόλογες εξαιρέσεις εντατικής εκτροφής στην προβατοτροφία. Αξιοποιεί τους βοσκότοπους και υπολείμματα διαφόρων καλλιεργειών. Ο τρόπος εκτροφής (παραμονή των ζώων σε βοσκοτόπια για αρκετό χρόνο) συντελεί στη μείωση του κόστους διατροφής. Η μεγάλη καλλιεργήσιμη έκταση δίνει δυνατότητες καλλιέργειας κτηνοτροφικών φυτών που βοηθούν στη μείωση του κόστους παραγωγής.

Προσφέρει βασικά προϊόντα στη διατροφή του ανθρώπου που είναι μεγάλης διατροφικής αξίας. Δημιουργεί θέσεις εργασίας και προστιθέμενη αξία από τη μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων της, συντελώντας έτσι στο να αποφεύγεται η ερήμωση της υπαίθρου και συμβάλλει στη διατήρηση της ισορροπίας του περιβάλλοντος.

Οι εκτροφές βοοειδών γαλακτοπαραγωγής υπερτερούν σε αριθμό έναντι των εκτροφών κρεατοπαραγωγής.

Η παραγωγή γάλακτος, κυρίως του πρόβειου και του αίγειου, απορροφάται για την παραγωγή της φέτας και άλλων τυροκομικών και γαλακτοκομικών προϊόντων. Στη Θεσσαλία λειτουργούν περίπου 80 βιομηχανίες γάλακτος και τυροκομεία και απορροφούν το σύνολο της παραγωγής γάλακτος. Στον Δήμο

Λειτουργεί μια μονάδα παραγωγής και τυποποίησης τυροκομικών προϊόντων και εργαστήρια παραγωγής γιαουρτιού και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Η μελισσοκομία στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου αποτελεί έναν σημαντικό κλάδο του πρωτογενούς τομέα παρέχοντας επαγγελματική απασχόληση στους μελισσοκόμους, που ανέρχονται σε περίπου εβδομήντα πέντε (75). Η μελισσοκομία ασκείται νομαδικά και οι μελισσοκόμοι εκμεταλλεύονται πληθώρα μελισσοκομικών φυτών, γεγονός που μειώνει το κόστος και κάνει το προϊόν περισσότερο ανταγωνιστικό. Η πλούσια χλωρίδα δίνει κυρίως, μέλι (πολυανθικά, ανθόμελα και μέλι μελιτωμάτων), αλλά και γύρη με μεγάλη βιολογική και οργανοληπτική αξία λόγω της μεγάλης ποικιλίας της βλάστησης. Τα στοιχεία για τις μελισσοκυψέλες κατά Δημοτική Ενότητα για το έτος 2013, όπως προκύπτει από την ετήσια γεωργική στατιστική έρευνα έτους 2013 παρουσιάζονται στον πίνακα:

Δ.Ε. Ενιπέα	Δ.Ε. Ναρθακίου	Δ.Ε. Πολυδάμαντα	Δ.Ε. Φαρσάλων	Σύνολο Δήμου
2.020	496	992	790	4.298

Πηγή στοιχείων: Ετήσια γεωργική στατιστική έρευνα έτους 2013

Αξίζει να αναφερθεί η **επάρκεια των δημόσιων υποδομών** στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας με το Εργαστήριο Ελέγχου Ζωοτροφών, το Κτηνιατρικό Εργαστήριο της Λάρισας, το Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων Καρδίτσας, τα τμήματα ζωικής παραγωγής των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας με τα αντίστοιχα εργαστήρια τους, καθώς και ιδιωτικά κτηνιατρεία και γεωτεχνικοί σύμβουλοι.

Από τα σπουδαιότερα προβλήματα που παρατηρούνται σε επίπεδο Δήμου είναι:

- Ο σημαντικός αριθμός κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που αναπτύσσονται εντός των ορίων των οικισμών, χωρίς άδεια λειτουργίας, προκαλώντας προβλήματα ρύπανσης του περιβάλλοντος, σοβαρά θέματα δημόσιας υγείας και υποβιβασμό του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων.

- Η πλειονότητα των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που βρίσκονται σε δημοτικές, δημόσιες εποικιστικές και δασικές εκτάσεις, εκτός των ορίων των οικισμών, δεν διαθέτουν άδεια λειτουργίας.

- Η χαμηλή υποδομή σε σταβλικές εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό, κυρίως των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Το υψηλό κόστος των επενδύσεων, της χρηματοδότησης και των οικοδομικών αδειών που επιβαρύνει το κόστος ίδρυσης και ανάπτυξης μίας εκμετάλλευσης.

Η ανεξέλεγκτη διάθεση των στερεών και υγρών αποβλήτων των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δημιουργεί σοβαρό παράγοντα ρύπανσης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων.

- η αλόγιστη χρήση (υπερβόσκηση) ή υποβόσκηση των βοσκοτόπων, οι εκχερσώσεις-καταπατήσεις, η ρίψη μπαζών, σκουπιδιών, γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και οι πυρκαγιές επηρεάζουν τους βοσκότοπους.

- Ο μέσος όρος ηλικίας των άμεσα απασχολούμενων με την πρωτογενή παραγωγή είναι πάνω από τα πενήντα έτη. Το αβέβαιο μέλλον, το χαμηλό και ασταθές εισόδημα και οι σκληρές συνθήκες εργασίας αποθαρρύνουν τους νέους να ασχοληθούν με την κτηνοτροφία.

- Το υψηλό κόστος των ζωοτροφών δρα ως ανασταλτικός παράγοντας, ενώ παράλληλα οι τιμές παραγωγού διάφορων κτηνοτροφικών προϊόντων παραμένουν στάσιμες ή μειώνονται.

- Το υψηλό κόστος παραγωγής καθιστά τα θεσσαλικά κρέατα μη ανταγωνιστικά ως προς την τιμή σε σχέση με τα εισαγόμενα. Παρόλο ότι τα ντόπια κρέατα προτιμούνται από τους καταναλωτές, η έλλειψη σωστής υποδομής στην εμπορία των προϊόντων και συστημάτων ικνηλασιμότητας κατά τη διακίνηση καθιστούν εφικτή την πώληση εισαγόμενου κρέατος ως ελληνικού, παραπλανώντας τον καταναλωτή και προκαλώντας στρεβλώσεις στην αγορά.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑ – ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ - ΑΡΔΕΥΣΗ
S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Κύρια ενασχόληση των δημοτών με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.	Οι αλλαγές της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής δημιουργούν ανησυχία και ανασφάλεια στον αγροτικό πληθυσμό.	Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης παρατηρείται στροφή των ανέργων στη γεωργία και την κτηνοτροφία.	Αυξημένο κόστος παραγωγής γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.
2. Καλλιεργούμενες εκτάσεις με υψηλή παραγωγικότητα καθώς και μεγάλο ποσοστό αρδευόμενων εκτάσεων.	Περιορισμένος αριθμός νέων αγροτών και σημαντικό ποσοστό αγροτών μεγάλης ηλικίας.	Δυνατότητα αξιοποίησης χρηματοδοτικών προγραμμάτων	Μεγάλες αλλαγές στο καθεστώς των επιδοτήσεων εξαιτίας της νέας Κ.Α.Π. (μείωση των ενισχύσεων).
3. Εμπειρία του αγροτικού πληθυσμού με τις γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες.	Ελάχιστος αριθμός επιχειρήσεων τυποποίησης αγροτικών προϊόντων.	Δυνατότητα πιστοποίησης τοπικών προϊόντων (Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε.).	Υποβάθμιση υπόγειου υδροφόρου οριζοντα εξαιτίας της υπεράντλησης για την άρδευση των καλλιεργειών.
4. Παραγωγή ποιοτικών γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.	Περιορισμένες πρωτοβουλίες προώθησης νέων καλλιεργειών.	Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και της έκτασης του Δήμου.	Μόλυνση περιβάλλοντος από τη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
5. Λειτουργία γραφείου αγροτικής παραγωγής στον Δήμο.	Έλλειψη οργανωμένων δομών για την προώθηση των προϊόντων.	Ανάπτυξη διαδημοτικών συνεργασιών.	Εισαγωγή τυποποιημένων προϊόντων χαμηλού κόστους και απώλεια της θέσης στην αγορά για τοπικά προϊόντα.

6. Διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων σε αγροτικά θέματα σε συνεργασία με σχετικούς φορείς.	Ο έντονος ανταγωνισμός από ομοειδή προϊόντα άλλων χωρών τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά.	Δημιουργία ομάδων παραγωγών και δυνατότητα χρηματοδότησης τους.	Μείωση υδάτινων αποθεμάτων λόγω μη ορθολογικής χρήσης αυτών.
7. Προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας με τη συμμετοχή του Δήμου στο πρόγραμμα διαχείρισης κενών συσκευασίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων.	Προβλήματα ρύπανσης από την εκτεταμένη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων.	Στροφή των καταναλωτών σε προϊόντα ποιότητας και συγκεκριμένης προέλευσης (τοπικά και βιολογικά προϊόντα).	Περιορισμένη εγχώρια ζήτηση για βιολογικά προϊόντα λόγω της οικονομικής κρίσης.
8. Αξιόλογη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας.	Έλλειψη ομάδων παραγωγών.	Σχεδιασμός για τη δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων για τον περιορισμό της ρύπανσης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.	Οι εντεινόμενες κλιματικές αλλαγές.
9. Σημαντικός αριθμός εκτρεφόμενων αιγοπροβάτων με μεγάλη παραγωγή αιγοπρόβειου γάλακτος και κρέατος.	Υψηλό κόστος ζωοτροφών.	Η παραγωγή πιστοποιημένων βιολογικών προϊόντων θα διευρύνει σημαντικά τους ορίζοντες εμπορίας και κερδοφορίας.	
10. Η ύπαρξη σημαντικών εκτάσεων βοσκοτόπων με ποικιλότητα στη χλωρίδα για την υποστήριξη της κτηνοτροφίας.	Υπαρξη μεγάλου αριθμού κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός των ορίων των οικισμών.	Δυνατότητα εφαρμογής ενεργειακού συμψηφισμού (net metering) ώστε να μειωθεί το κόστος λειτουργίας των γεωτρήσεων.	
11. Λειτουργία Τ.Ο.Ε.Β. στην περιοχή του Δήμου.	Υπαρξη μεγάλου αριθμού κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων χωρίς άδεια λειτουργίας.	Δυνατότητα χρηματοδότησης έργων για υποδομές εγγείων βελτιώσεων από το Π.Α.Α. 2014-2020, που αφορούν τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων, την ανακαίνιση ή αντικατάσταση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού κ.α.	
12. Εμπειρία Τ.Ο.Ε.Β. στη διαχείριση του αρδευτικού νερού.	Έλλειψη αναδασμού σε αρκετές περιοχές.	Καταγραφή του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των γεωτρήσεων.	

13.	Σημαντικές απώλειες ύδατος λόγω της παλαιότητας των αρδευτικών δικτύων του Τ.Ο.Ε.Β.	Καταγραφή και παρακολούθηση της κατανάλωσης αρδευτικού νερού (με την τοποθέτηση των υδρομέτρων μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης).	
14.	Υψηλό κόστος άρδευσης εξαιτίας του παλαιωμένου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και των απωλειών ύδατος των υπέργειων δικτύων διανομής.		
15.	Έλλειψη συστημάτων ελέγχου στον τομέα της άρδευσης.		
16.	Μη ορθολογική χρήση αρδευτικού νερού.		

Επιχειρηματική δραστηριότητα του πρωτογενούς τομέα

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι συνολικές εγγραφές των επιχειρήσεων κατά ΚΑΔ 2008 ανά Δημοτική ενότητα και στο σύνολο του Δήμου, σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού Επιμελητηρίου Λάρισας.

Περιγραφή Δραστηριότητας	ΚΑΔ 2008	Δ.Ε. Φαρσάλων	Δ.Ε. Πολυδάμαντα	Δ.Ε. Ενιπέα	Δ.Ε. Ναρθακίου	Σύνολο
Φυτική και ζωική παραγωγή	1	18	3	9	3	33
Λοιπά ορυχεία/λατομεία	8	3				3
Σύνολο		21	3	9	3	36

Πηγή: Εμπορικό Επιμελητήριο Λάρισας, ίδια επεξεργασία

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν περιορισμένες επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα δεδομένου ότι ο Δήμος είναι κατεξοχήν αγροτικός.

Δευτερογενής Τομέας

Στον Δήμο Φαρσάλων ο δευτερογενής τομέας αποτελεί τον τομέα με τη μικρότερη συμβολή στη τοπική οικονομία. Η μεταποιητική δραστηριότητα, ιδιαίτερα των αγροτικών προϊόντων είναι περιορισμένη.

Η πλειονότητα των επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα στον Δήμο Φαρσάλων, όπως και γενικότερα σε όλη τη Θεσσαλία, αποτελείται από μικρές σε μέγεθος μεταποιητικές μονάδες με παραδοσιακή δομή και έλλειψη εξαγωγικού προσανατολισμού.

Ο δευτερογενής τομέας, περιλαμβάνει, πλέον της μεταποίησης, την ενέργεια, το νερό και τις κατασκευές. Παρατηρείται όμως, ότι οι επιχειρήσεις του δευτερογενούς τομέα είναι στην πλειοψηφία τους μικρού μεγέθους, χωρίς δικτυώσεις και συνεργασίες μεταξύ τους και με Φορείς Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, δραστηριοποιούμενες σε κλασικές – παραδοσιακές δραστηριότητες, με μικρή σχετικά συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα ανάπτυξης και κυρίως με ελάχιστη εξωστρέφεια και εξαγωγική δυνατότητα.

Η μεταποίηση και συσκευασία αγροτικών προϊόντων και η εξειδίκευση σε προϊόντα ποιότητας (τρόφιμα, ποτά, έπιπλα, προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας) θεωρούνται σημαντικές παραγωγικές ενότητες και εκέγγυα για τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, παρότι ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας βρίσκεται σε κρίση.

Ως αναδυόμενος κλάδος εμφανίζεται εκείνος της ενέργειας, κυρίως ΑΠΕ, αλλά και ενεργειακά φυτά κ.λπ. Παρά την ύπαρξη σημαντικού αριθμού μονάδων επιχειρηματικής στήριξης (π.χ.: επιμελητήρια, σύνδεσμοι, ενώσεις, σύλλογοι, αναπτυξιακές εταιρείες, εταιρείες συμβούλων), υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικής στήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και περιορισμένη σύνδεση επιχειρήσεων και δημόσιου τομέα με Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της περιοχής.

Βασική προτεραιότητα πρέπει να αποτελεί, η αύξηση της παραγωγής προϊόντων προστιθέμενης αξίας, η οποία συνδέεται άμεσα με τη μεταποίηση των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, ειδικά σε βιομηχανικό επίπεδο, αλλά και στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή, η κατασκευή σύγχρονων εγκαταστάσεων μεταποίησης, συντήρησης, επεξεργασίας, τυποποίησης και συσκευασίας αλλά και άλλων μονάδων συνδεδεμένων με αυτές (εξωτερικές οικονομίες), θα έχει θετικές συνέπειες στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας προϊόντων και της απασχόλησης, του εισοδήματος, των μεταφορών, της κατανάλωσης κλπ.

Βάσει του ποσοστού συμμετοχής του δευτερογενούς τομέα στη διαμόρφωση του ύψους του ΑΕΠ θα λέγαμε η περιοχή χαρακτηρίζεται από λίγες επιχειρήσεις. Η διοίκηση αυτών γίνεται από τους ίδιους τους επιχειρηματίες. **Λόγω ακριβώς του μικρού μεγέθους τους δεν μπορούν να πετύχουν οικονομίες κλίμακας, γεγονός που θα καθιστούσε τα προϊόντα τους ανταγωνιστικά τόσο απέναντι στα προϊόντα των χωρών χαμηλότερου εργατικού κόστους όσο και στα προϊόντα των ανεπτυγμένων χωρών.**

Με βάση τον πίνακα που ακολουθεί παρατηρούμε ότι η μεγαλύτερη συγκέντρωση επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα επικεντρώνονται στη Δ.Ε Φαρσάλων και ακολουθεί η Δ.Ε. Πολυδάμαντα. Στις Δ.Ε. Ενιπέα και Ναρθακίου ο αριθμός των επιχειρήσεων είναι πολύ μικρός. Από τις 353 συνολικά επιχειρήσεις οι 114 δραστηριοποιούνται σε εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες (όπως

επιχειρήσεις κατασκευής κοινωφελών έργων, κατασκευή υδραυλικών), οι 53 είναι βιομηχανίες τροφίμων (όπως παραγωγή προϊόντων κρέατος και πουλερικών, βιοτεχνίες αλλαντικών, παραγωγή τοματοπολτού, επεξεργασία και συντήρηση φασολιών και λαχανικών, τυροκομεία, παραγωγή ζυμαρικών, παραγωγή φρέσκου ψωμιού, ειδών ζαχαροπλαστικής) και ακολουθούν 50 επιχειρήσεις που απασχολούνται με την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού κλιματισμού (όπως παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά).

Επιχειρηματική δραστηριότητα στον δευτερογενή τομέα

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι συνολικές εγγραφές των επιχειρήσεων κατά ΚΑΔ 2008 ανά Δημοτική ενότητα και στο σύνολο του Δήμου, σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού Επιμελητηρίου Λάρισας.

Περιγραφή Δραστηριότητας	ΚΑΔ 2008	Δ.Ε Φαρσάλων	Δ.Ε Πολυδάμαντα	Δ.Ε Ενιπέα	Δ.Ε Ναρθακίου	Σύνολο
Βιομηχανία τροφίμων	10	41	3	8	1	53
Ποτοποιία	11	3		1	1	5
Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	13	3		1		4
Κατασκευή ειδών ένδυσης	14	1	1			2
Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	16	4	2	3	2	11
Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	17	1	1			2
Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προδιαγεγραμμένων μέσων	18	5				5
Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	19	1				1
Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	22	3				4
Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	23	7				7
Παραγωγή βασικών μετάλλων	24	2				2
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση μηχανήματα και είδη εξοπλισμού	25	25	3	4	1	33
Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και	26	1				1

οπτικών προϊόντων						
Κατασκευή ηλεκτρονικού εξοπλισμού	27	3				3
Κατασκευή μηχανοκίνητων και ειδών εξοπλισμού	28	4	1	2		7
Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ημι- και ρυμουλκούμενων οχημάτων	29	1				1
Κατασκευή επίπλων	31	6	3	1	1	11
Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	32	7				7
Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων εξοπλισμού	33	16	2	3	1	22
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού κλιματισμού	35	36	5	6	3	50
Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση απορριμμάτων ανάκτηση υλικών	38	3				3
Κατασκευές κτηρίων	41	0	1	2		3
Έργα πολιτικού μηχανικού	42		1	1		2
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	43	1	101	7	5	114
Σύνολα		174	125	39	15	353

Πηγή: Εμπορικό Επιμελητήριο Λάρισας, ίδια επεξεργασία

Τριτογενής Τομέας

Η τοπική οικονομία εμφανίζει, όπως και το σύνολο της περιφερειακής και εθνικής μας οικονομίας, τάσεις τριτογενοποίησης. Με βάση τις εν λόγω τάσεις, αλλά και τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά του Δήμου, αναμένεται η περαιτέρω ανάπτυξη κλάδων υπηρεσιών όπως η εστίαση και αναψυχή, το εμπόριο και οι μεταφορές.

Ο τριτογενής τομέας γνωρίζει σημαντική ανάπτυξη στην περιοχή και καλύπτει τις ανάγκες για εξυπηρετήσεις των κατοίκων του Δήμου. Παράλληλα, υπάρχει πλήθος υπηρεσιών από ιδιώτες που δραστηριοποιούνται στον τριτογενή τομέα, όπως επιχειρήσεις εμπορίου και αναψυκής (καταστήματα τροφίμων, ζαχαροπλαστεία, ταβέρνες πλήθος καφενείων –παντοπωλείων), οδηγούς ταξί κ.λπ.

Με βάση τον πίνακα που ακολουθεί παρατηρούμε ότι τη μεγαλύτερη συνεισφορά στη διαμόρφωση του ύψους της τοπικής Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία, διαχρονικά, παρουσιάζει ο κλάδος του εμπορίου (χονδρικό και λιανικό) και ο κλάδος της παροχής υπηρεσιών εστίασης. Αυτό μπορεί να

αποδοθεί στο ότι οι επενδύσεις στον τριτογενή τομέα απαιτούν, αρχικά, μικρότερο κεφάλαιο και απασχολούν λιγότερο προσωπικό, κάτι που μειώνει το επιχειρηματικό ρίσκο.

Στο αστικό κέντρο της πόλης των Φαρσάλων συγκεντρώνονται σχεδόν όλες οι δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις που αφορούν στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, τράπεζες, φροντιστήρια, διοικητικές υπηρεσίες, υπηρεσίες εστίασης, υπηρεσίες υγείας κ.λπ.).

Στον Δήμο Φαρσάλων λειτουργούν οι εξής δομές προς όφελος των κατοίκων:

Ως προς τον τομέα της υγείας-πρόνοιας: Κέντρο Υγείας, Αγροτικά Ιατρεία.

Ως προς τις υπηρεσίες: ΔΕΔΔΗΕ, ΕΛ.ΤΑ., Ειρηνοδικείο, Πυροσβεστική Υπηρεσία (κλιμάκιο Φαρσάλων), Δασονομείο Φαρσάλων, Γραφείο Εξυπηρέτησης πολιτών για φορολογικές υπηρεσίες, Επιμελητήριο Λάρισας (Παράρτημα Φαρσάλων), Υποθηκοφυλακείο, Κτηνιατρείο, Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας, Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β. Ενιπέως), Γραφείο ανταποκριτή Ο.Α.Ε.Δ.

Επιχειρηματική δραστηριότητα στον τριτογενή τομέα

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι συνολικές εγγραφές των επιχειρήσεων κατά ΚΑΔ 2008 ανά Δημοτική ενότητα και στο σύνολο του Δήμου, σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού Επιμελητηρίου Λάρισας.

Περιγραφή Δραστηριότητας	ΚΑΔ 2008	Δ.Ε Φαρσάλων	Δ.Ε Πολυδάμαντα	Δ.Ε Ενιπέα	Δ.Ε Ναρθακίου	Σύνολο
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	45	65	11	7	1	84
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	46	226	17	35	11	289
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	47	336	39	51	20	446
Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	49	8		1	1	10
Αποθήκευση και υποστηρικτές προς την μεταφορά δραστηριότητες	52	12	2	4		18
Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	53	6	1			7
Καταλύματα	55	2		1		3
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	56	117	33	30	16	196
Εκδοτικές δραστηριότητες	58	3				3
Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	60	2				2
Τηλεπικοινωνίες	61	3			1	4
Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβούλων και συναφείς δραστηριότητες	62	4	1			5

Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	64	3				3
Ασφαλιστικά αντιασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	65	5				5
Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	66	30	2	1		33
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	68	7	1	1		9
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	69	8	1			9
Δραστηριότητες κεντρικών Γραφείων και παροχής συμβουλών διαχείρισης	70	18	1	1		20
Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	71	24	1		1	26
Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	72	4				4
Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	73	2		1		3
Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	74	8	2			10
Κτηνιατρικές δραστηριότητες	75	1				1
Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	77	5	1		1	7
Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	79	3				3
Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	80	1				1
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους	81	9		1	1	11
Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης	82	14	1	3		18
Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα - Υποχρεωτική Κοινωνική ασφάλιση	84	3				3
Εκπαίδευση	85	31		1	1	33
Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	90	1		1		2
Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	92	6		1		7
Δραστηριότητες αθλητικές διασκέδασης και ψυχαγωγίας	93	4				4
Δραστηριότητες οργανώσεων	94	1				1
Επισκευή Η/Υ και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	95	18	1		1	20
Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	96	30	2	2	2	36
Σύνολο		1020	117	142	57	1336

Πηγή: Εμπορικό Επιμελητήριο Λάρισας, ίδια επεξεργασία

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

Ισχυρά σημεία (Strengths)	Αδύνατα σημεία (Weaknesses)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	Απειλές (Threats)
1. Κεντρική θέση του	Έλλειψη στρατηγικών	Δραστηριοποίηση του	Η συνέχιση της

Δήμου στον ελληνικό ηπειρωτικό κορμό.	σχεδίων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.	Δήμου για συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.	οικονομικής ύφεσης συνεπάγεται πιθανή περαιτέρω αύξηση της ανεργίας.
2. Εμπειρία του Δήμου σε επιχειρησιακά προγράμματα.	Ανενεργό το γραφείο απασχόλησης και τουρισμού.	Δημιουργία μητρώου ανέργων κατοίκων του Δήμου.	Η μείωση των πόρων που προέρχονται από την Ε.Ε..
3. Λειτουργία γραφείου παροχής υπηρεσιών σε αντικείμενα του Ο.Α.Ε.Δ. (ανταποκριτής Ο.Α.Ε.Δ. και γραφείο υποστήριξης στη ΔΗ.ΚΕ.ΦΑ.)	Αύξηση της ανεργίας, ως επακόλουθο της οικονομικής κρίσης και εποχιακή εργασία και κυκλικότητα.	Λειτουργία και εξειδίκευση δομών πληροφόρησης, ενημέρωσης και υποστήριξης ανθρώπινων πόρων για ευκαιρίες απασχόλησης, συνεχούς κατάρτισης, πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων κ.α	Η καθυστέρηση ενεργοποίησης χρηματοδοτικών εργαλείων.
4. Το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου συνεπάγεται ανθρώπινο δυναμικό κατάλληλο για εξειδικευμένη απασχόληση.	Το ασταθές οικονομικό περιβάλλον διεθνώς, το συνεχώς μεταβαλλόμενο φορολογικό καθεστώς, αλλά και η οικονομική κρίση στο εσωτερικό της χώρας αποτελούν τροχοπέδη για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή της επέκτασης των υφιστάμενων επιχειρήσεων.	Δημιουργία διαδικτυακής πύλης για δυνατότητα ενημέρωσης των κατοίκων για προγράμματα ενίσχυσης των ελεύθερων επαγγελματιών και των νέων επιχειρηματιών (επιδοτήσεις, χρηματοδοτικά εργαλεία, προγράμματα από την Περιφέρεια και το Ε.Σ.Π.Α).	Η επιδείνωση των συνθηκών απασχόλησης.
5 . Βελτίωση της εξυπηρέτησης των ενδιαφερομένων για τη διαδικασία των αδειοδοτήσεων.	Δυσκολία προσαρμογής τόσο των επιχειρήσεων όσο και του ανθρώπινου δυναμικού σε ένα μεταβαλλόμενο οικονομικά περιβάλλον που στηρίζεται στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και της τεχνογνωσίας.	Συνεργασία με όμορους Δήμους, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα και συντονισμός λειτουργιών με το Κέντρο Διά Βίου Μάθησης για εξειδικευμένη επαγγελματική κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης.	
6. Καταγραφή και σήμανση σημαντικών σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος (πρόγραμμα leader).	Ο ανταγωνισμός των μικρών τοπικών επιχειρήσεων (ιδίως του λιανικού εμπορίου) από την εγκατάσταση μεγάλων πολυκαταστημάτων σε όμορους Δήμους.	Συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων για από κοινού δράσεις και πρωτοβουλίες.	
6.Αξιοποίηση του δικτύου φυσικού αερίου από τους επιχειρηματίες της πόλης των Φαρσάλων	Πρόβλημα συντονισμού συναρμόδιων φορέων στη διαδικασία των αδειοδοτήσεων νέων επιχειρήσεων.	Μείωση του κόστους παραγωγής, με ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών	

Δράσεις της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Κατά τα έτη 2011 έως 2015 το γραφείο Αγροτικής Παραγωγής του Δήμου, στην προσπάθεια συνεχούς παροχής πληροφόρησης και ενημέρωσης των αγροτών της περιοχής για ζητήματα που τους αφορούν, πραγματοποίησε επτά (7) ενημερωτικές εκδηλώσεις σε συνεργασία με τη Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας, με την Ένωση Νέων Αγροτών Νομού

Λάρισας, με την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, με το Ινστιτούτο Καταναλωτών Θεσσαλίας και τον Εμπορικό Σύλλογο Φαρσάλων, με τον Γεωπονικό Σύλλογο Ν. Λάρισας, το ΓΕΩΤ.Ε.Ε./Παράρτημα Κεντρικής Ελλάδος, την Ένωση Νέων Αγροτών Ν. Λάρισας και την υποστήριξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με τον Ελληνικό Σύνδεσμο Φυτοπροστασίας (Ε.ΣΥ.Φ.), την Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Κεντρικής Ελλάδος, τον Γεωπονικό Σύλλογο Ν. Λάρισας και τον Σύλλογο Επαγγελματιών Γεωπόνων Ν. Λάρισας, με την Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών (Π.Ε.Ν.Α.) και την Ένωση Νέων Αγροτών Π.Ε. Λάρισας.

Ο Δήμος Φαρσάλων στα πλαίσια της ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας και της ανάδειξης της περιοχής συμμετείχε στις ακόλουθες εκθέσεις:

1. Στην 25η Agrotica - Διεθνή Έκθεση Γεωργικών Μηχανημάτων, Εξοπλισμού και Εφοδίων, μέσω του περιπτέρου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, η οποία πραγματοποιήθηκε από 30/01/2014 έως 02/02/2014 στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο της ΔΕΘ – HELEXPO στη Θεσσαλονίκη, όπου αναδείχθηκαν τα τοπικά αγροτικά ποιοτικά προϊόντα που προάγουν την πολιτιστική μας κληρονομιά.

2. Στο Φεστιβάλ "Κερνάμε Ελλάδα" το οποίο πραγματοποιήθηκε από 14/3/2014 έως 16/3/2014 στο Κλειστό Γυμναστήριο του Τ.Ε.Ι. Λάρισας. Το Φεστιβάλ διοργανώθηκε από τον Οργανισμό Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Σχεδιασμού σε συνεργασία με το Εργαστήριο Μηχανικής Τροφίμων και Βιοσυστημάτων του Τμήματος Μηχανικής Βιοσυστημάτων του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας. Στόχος του Φεστιβάλ ήταν η ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας και κουλτούρας, η προβολή και η δικτύωση των τοπικών προϊόντων.

3. Στην 30η Διεθνή Έκθεση Τουρισμού Philoxenia, μέσω του περιπτέρου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, η οποία πραγματοποιήθηκε από 13/11/2014 έως 16/11/2014 στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο της ΔΕΘ – HELEXPO στη Θεσσαλονίκη. Η έκθεση αποτέλεσε σημαντικό σημείο συνάντησης για τους επαγγελματίες των κλάδων τουρισμού, ταξιδιών και φιλοξενίας στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια. Στους εμπορικούς επισκέπτες των κλάδων τουρισμού, ταξιδιών και φιλοξενίας και στο κοινό της έκθεσης διανεμήθηκαν έντυπα προβολής του Δήμου Φαρσάλων, προωθητικό υλικό των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και τουριστικών γραφείων ταξιδιών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, καθώς και αντιπροσωπευτικά δείγματα παραδοσιακών προϊόντων από παραγωγούς του Δήμου, ήτοι Φαρσαλινό καλβά, παραδοσιακά λουκούμια, γλυκά του κουταλιού, μέλι, κρασί κ.α.

Υλοποίηση προγραμμάτων Ε.Ε.

Το πρόγραμμα δωρεάν διανομής τροφίμων υλοποιήθηκε το έτος 2011 μέσω του Γραφείου Αγροτικής Παραγωγής του Δήμου, σε άπορους βάσει προγράμματος της Ε.Ε. (Κ.Υ.Α. 22830/20-04-2011, ΦΕΚ 660/Β'/20-4-2011). **Τα ωφελούμενα άτομα ήταν 368**, κάτοικοι ορεινών και μειονεκτικών περιοχών και διανεμήθηκαν τα τρόφιμα: ζυμαρικά, ρύζι, τυρί γραβιέρα Κρήτης Π.Ο.Π..

Το έτος 2012 **τα ωφελούμενα άτομα ήταν 868**, κάτοικοι ορεινών και μειονεκτικών περιοχών του Δήμου και διανεμήθηκαν τα τρόφιμα: ζυμαρικά, ρύζι, τυρί Φέτα Π.Ο.Π., τυρί Γραβιέρα Κρήτης Π.Ο.Π. και εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο.

Το έτος 2013 υλοποιήθηκε το πρόγραμμα δωρεάν διανομής τροφίμων σε άπορους της Ε.Ε. (ΚΥ.Α. 279/23460/2013 ΦΕΚ 414/Β' /22-2-2013), με **ωφελούμενα άτομα 986**, κατοίκους του Δήμου και διανεμήθηκαν τα τρόφιμα: ζυμαρικά, τυρί φέτα Π.Ο.Π., τυρί γραβιέρα Κρήτης Π.Ο.Π., κεφαλογραβιέρας Π.Ο.Π., εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο.

Στήριξη Τοπικών Προϊόντων

Ο Δήμος Φαρσάλων προσπαθεί να θωρακίσει και να προβάλλει τα τοπικά προϊόντα με συνδυαστικές ενέργειες που αφορούν τόσο στη συμμετοχή σε διεθνείς και πανελλαδικές εκθέσεις (Agrotica, Philoxenia, Δίκτυο *Γεύσεις Ελλήνων Εκλεκτές*, κ.α.), όσο και στη διοργάνωση μέσα στην ίδια την πόλη εκδηλώσεων γευσιγνωστικών και γνωριμίας με τα προϊόντα του τόπου (*Φαρσάλων Γη – Τροφή και Γεύση*, Νοέμβριος 2015).

Το διασημότερο τοπικό προϊόν, απόλυτα ταυτισμένο με το όνομα της πόλης είναι ο σαπουνέ καλβάς, που ασφαλώς, αποτελεί κάτι περισσότερο από ένα απλό παραδοσιακό γλυκό για τον τόπο. Είναι **μια δυνατότητα** που μπορεί να αποτελέσει εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης αφενός, εάν τον προστατεύσουμε και τον προωθήσουμε όπως πρέπει, ενώ αφετέρου μπορεί να αποτελέσει την απαρχή και την αφορμή να ξετυλιχθεί ένα γαϊτανάκι πολιτιστικής δημιουργίας, με διαδραστικές εκπαιδευτικές, εικαστικές και τόσες άλλες δράσεις, που θα λειτουργήσουν προς την κατεύθυνση μιας πολυδιάστατης ανάπτυξης του τόπου, παράλληλα με την αύξηση των εισοδημάτων των κατοίκων. Ο Δήμος, από καιρό προωθεί το φάκελο κατοχύρωσης του καλβά ως προϊόντος Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) και σταθερά αναβαθμίζει τις ετήσιες γιορτές προς τιμήν του.

Βιβλιογραφία

1. Στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη του Αγροδιατροφικού τομέα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ενόψει της περιόδου 2014-2020.
2. Αποτελέσματα του έργου "Έλεγχος χημικής ποιότητας αρδευτικών υδάτων (επιφανειακών και υπόγειων) σε κλίμακα λεκανών απορροής ποταμών Μακεδονίας – Θράκης και Θεσσαλίας" του ΥΠΑΑΤ για την περιοχή της λεκάνης Ενπιέα (http://www.minagric.gr/ardefitika/files/results/geol/19.RESULTS_ENIPEA.pdf)
3. ΕΛ.ΣΤΑΤ.
4. Επιχειρησιακό πρόγραμμα Δήμου Φαρσάλων 2011-2014.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ

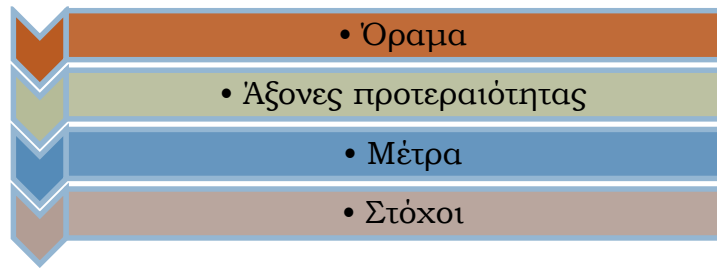
ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΤΑ ΑΞΟΝΑ

Στην παρούσα μελέτη και όπως ο Οδηγός κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών ορίζει², τον προσδιορισμό της στρατηγικής έπεται η ομαδοποίηση σε προτεραιότητες – **μέτρα** και τα συναφή μέτρα ομαδοποιούνται σε **άξονες**. Οι γενικοί στόχοι, οι άξονες και τα μέτρα συγκροτούν ιεραρχικό διάγραμμα στο οποίο γίνεται σταδιακή εξειδίκευση της αποστολής και του οράματος του Δήμου Φαρσάλων.

² υπ' αριθμ. 41179/23-10-2014 (ΦΕΚ 2970/ 4-11-2014, τ. Β'), Υ.Α., άρθρο 3

Οι πολιτικές που επεξεργαστήκαμε και προτείνονται για την ανάπτυξη του τόπου, ομαδοποιούνται επιγραμματικά σε άξονες και μέτρα στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι πολιτικές αυτές εντάσσονται σε μια ενιαία στρατηγική, όπως αυτή αναπτύχθηκε στην πρώτη ενότητα του παρόντος σχεδίου και υπηρετούν τους στόχους που έχουν τεθεί κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο. Οι πολιτικές αυτές επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που ανέδειξε η ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών και των υποδομών και ομαδοποιούνται σε άξονες δράσης, οι οποίοι διαθέτουν μια κοινή λογική και εσωτερική συνοχή.

Ως βασικοί άξονες στόχευσης και διαμόρφωσης της αναπτυξιακής στρατηγικής που χαράσσεται αναδεικνύονται οι:

- ▶ **Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος**
- ▶ **Η αναβάθμιση της κοινωνικής πολιτικής και των παρεχόμενων υπηρεσιών παιδείας και αθλητισμού, όπως και η φροντίδα, η διάσωση και η ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος του τόπου**
- ▶ **Η οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και η αύξηση της απασχόλησης**
- ▶ **Η βελτίωση της διοικητικής και παραγωγικής ικανότητας του Δήμου**

Άξονας 1: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

Το όραμα του Δήμου είναι η δημιουργία μιας βιώσιμης και λειτουργικής πόλης με σύγχρονες υποδομές ποιότητας, περιβάλλοντος και διαβίωσης σε αυτή και στις κοινότητες.

Σταδιακά από το 2011 ο χαρακτήρας του Δήμου έχει αλλάξει, **όλες οι δράσεις και τα έργα γίνονται με γνώμονα**

- ▶ **την προστασία του περιβάλλοντος,**
- ▶ **την αύξηση των χώρων πρασίνου,**
- ▶ **την ανάπλαση – αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων,**
- ▶ **τη χρήση νέων υλικών τεχνολογίας - ψυχρά υλικά,**
- ▶ **την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και**
- ▶ **την πλήρη εναρμόνιση με τις ευρωπαϊκές οδηγίες.**

Ο Δήμος θα συνεχίσει να κάνει χρήση των τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας κατά την αναβάθμιση τόσο των υφιστάμενων κτηριακών υποδομών όσο και κατά τη δημιουργία νέων, ενώ ταυτόχρονα θα επιδιώξει να αξιοποιήσει κάθε πρόγραμμα για την πράσινη ενέργεια και τα πράσινα κτήρια.

Ακόμη ο δήμος θα επιδιώξει συνεργασίες με φορείς όπως το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Εξοικονόμησης Ενέργειας – ΚΑΠΕ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας κ.τ.λ. ώστε να προωθηθούν παρεμβάσεις για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, αναβάθμιση της ενεργειακής κλάσης των δημόσιων κτηρίων κλπ.

Η πολιτική και η καθημερινή πρακτική του δήμου έχει σαν στόχο την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών. Θα προωθηθούν ενέργειες που θα ενισχύουν την ιδέα της ανακύκλωσης κυρίως στα σχολεία, την δημιουργία πράσινων σημείων και εν γένει της συνολικής μείωσης του ποσοστού απορριμμάτων που καταλήγουν στον Χ.Υ.Τ.Α. Ακόμη, θα αναπτύξει το δίκτυο οδοφωτισμού για την εξοικονόμηση ενέργειας. Όσον αφορά στον στόλο οχημάτων του δήμου θα διερευνηθεί η δυνατότητα ανανέωσης του στόλου με οχήματα νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

Ο Δήμος, σε αυτή τη δύσκολη οικονομικά συγκυρία για τη χώρα μας, τολμά και

- ▶ **ενσωματώνει την καινοτομία,**
- ▶ **αναζητεί νέες πηγές χρηματοδότησης και**
- ▶ **δημιουργεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης του Δήμου που σέβεται τους πολίτες και τις μελλοντικές γενεές στα πλαίσια της αιεφόρου ανάπτυξης του τόπου.**

Μέτρο	Στόχος
1.1 περιβάλλον	1.1.1 Προστασία και κατάρτιση σχεδίου διαχείρισης για την προστασία του Ενιπέα ποταμού
	1.1.2 Προστασία της φυσικής κληρονομιάς και του φυσικού τοπίου με έργα προστασίας / συντήρησης στο Αισθητικό άλσος Φαρσάλων και στα αλούλλα του Δήμου
	1.1.3 Προώθηση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας των πολιτών, με τη διοργάνωση εθελοντικών δράσεων
	1.1.4 Προστασία, συντήρηση, αξιοποίηση των χώρων πρασίνου του Δήμου - δημιουργία νέων χώρων πρασίνου
	1.1.5 Ανάπλαση του αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος - Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων
	1.1.6 Προστασία της βιοποικιλότητας με τη συμμετοχή σε δράσεις / ευρωπαϊκά προγράμματα LIFE κτλ για την προστασία του Κιρκινεζίου
1.2 οικιστικό περιβάλλον, χωροταξικός σχεδιασμός	1.2.1 Πολεοδομική Οργάνωση και Ρυθμίσεις
	1.2.2 Ολοκληρωμένη προσέγγιση αστικού σχεδιασμού
	1.2.3 Ολοκληρωμένες κυκλοφοριακές παρεμβάσεις με στόχο την αναβάθμιση των μετακινήσεων στο κέντρο της πόλης του δήμου
	1.2.4 Εφαρμογή Κτηματολογίου στον Δήμο Φαρσάλων
1.3 Ασφάλεια, Πολιτική προστασία	1.3.1 Κατάρτιση και εφαρμογή προγράμματος πολιτικής πυροπροστασίας κάθε έτος
	1.3.2 Συντηρήσεις / καθαρισμός των οδικών αξόνων σε ευαίσθητες περιοχές
	1.3.3 Συμμετοχή και συνεχής κατάρτιση του προσωπικού σε προγράμματα διαχείρισης των κινδύνων
	1.3.4 Εθελοντική συμμετοχή των πολιτών
1.4 Ενέργεια	1.4.1 Έξυπνη διαχείριση της ενέργειας και χρήση ΑΠΕ στις υποδομές του Δήμου
	1.4.2 Ενεργειακή αναβάθμιση των υφιστάμενων δημοτικών κτηρίων / εγκαταστάσεων του Δήμου
	1.4.3 Εφαρμογή του συνόλου των δράσεων του εγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ανάπτυξης του Δήμου Φαρσάλων για το 2011-2020, που εγκρίθηκε το 2015 από Βρυξέλλες
	1.4.4 Υλοποίηση πρότυπων έργων πανελλαδικά όπως Πράσινη Κοινότητα Μ. Ευυδρίου

	<p>1.4.5 Χρήση νέων υλικών όπως ψυχρά υλικά/ φυτεμένα δώματα για την εξοικονόμηση ενέργειας εντός της πόλης</p> <p>1.4.6 Συμμετοχή σε δίκτυα. / ευρωπαϊκούς θεσμούς για την απόκτηση τεχνογνωσίας σε θέματα ενέργειας</p> <p>1.4.7 Συμμετοχή ως εταίροι στα διακρατικά προγράμματα BALKAN-MED, Interreg MED κτλ</p>
1.5 Δίκτυα-υποδομές	<p>1.5.1 Αναβάθμιση - συντήρηση των υφισταμένων οδικών δικτύων</p> <p>1.5.2 Συνεχής διεκδίκηση για την κατασκευή του οδικού άξονα Φάρσαλα - Λάρισα & Φάρσαλα- Βόλος</p> <p>1.5.3 Κατασκευή δικτύου φυσικού αερίου στην πόλη των Φαρσάλων</p> <p>1.5.4 Υπογειοποίηση δικτύου Τ.Ο.Ε.Β. Ενιπέα</p> <p>1.5.5 Επέκταση του δικτύου όμβριων υδάτων στις περιοχές σε επέκταση στην πόλη των Φαρσάλων</p> <p>1.5.6 Αναβάθμιση των υφιστάμενων πεζοδρομιών και δημιουργία ολοκληρωμένης διαδρομής εντός της πόλης</p> <p>1.5.7 Καταγραφή του δικτύου οδοφωτισμού με σύστημα GIS</p> <p>1.5.8 Επέκταση και συντήρηση δικτύου ηλεκτροφωτισμού με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας</p>
1.6 Υδρευση-αποχέτευση	<p>1.6.1 Αναβάθμιση των υφισταμένων δικτύων ύδρευσης και ενοποίηση τους στα πλαίσια του ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας</p> <p>1.6.2 Κατασκευή του υπολειπόμενου δικτύου αποχέτευσης της πόλης των Φαρσάλων</p> <p>1.6.3 Έκδοση άδειας λειτουργίας για τις υφιστάμενες αρδευτικές / υδρευτικές γεωτρήσεις</p> <p>1.6.4 Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης και ασφάλειας των γεωτρήσεων</p> <p>1.6.5 Συντηρήσεις – επισκευές στο δίκτυο ύδρευσης όταν εμφανίζονται βλάβες</p> <p>1.6.6 Συνεχής διεκδίκηση για την κατασκευή φραγμάτων πολλαπλής χρήσης στα όρια του Δήμου (Κακλειζόραμα, Λουτσακόρεμα, Παλιοδερλί)</p> <p>1.6.7 Εφαρμογή συστήματος τηλε – ελέγχου και τηλεδιαχείρισης των γεωτρήσεων και του δικτύου ύδρευσης</p>
1.7 Απορρίματα - ανακύκλωση	<p>1.7.1 Καθαριότητα οδών και κοινοχρήστων χώρων-Αποκομιδή</p> <p>1.7.2 Διαχείριση απορριμμάτων</p> <p>1.7.3 Ανακύκλωση</p> <p>1.7.4 Δημιουργία Πράσινων σημείων ενός κεντρικού και τεσσάρων περιφερειακών</p> <p>1.7.5 Συλλογή και διαχείριση αδρανών και ογκωδών αντικειμένων</p> <p>1.7.6 Εθελοντικές δράσεις καθαρισμού των κοινοχρήστων χώρων/ ενημερωτικές ημερίδες ευαισθητοποίησης σε σχολεία του Δήμου</p>

Άξονας 2α: κοινωνική πολιτική, παιδεία, υγεία, εθελοντισμός

Στον απόηχο των νέων τάσεων και για το 2015-2019, ο Δήμος Φαρσάλων για να μπορέσει να

ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των και νέων κοινωνικών αναγκών, καλείται να αναπτύξει στρατηγική φροντίδας, να αναλάβει τον συντονισμό των παρεμβάσεων, να αναπτύξει δικτυα συνεργασίας, να αναπροσδιορίσει το περιεχόμενο των κοινωνικών υπηρεσιών και να αναπτύξει ένα σύστημα ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με γνώμονα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του φαρσαλινού δημότη.

Κλειδί αποτελεί η συμμετοχή και ενδυνάμωση των χρηστών, η ενεργοποίηση εθελοντών και η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού. Ο Δήμος Φαρσάλων επιδιώκει να διασφαλίσει την κοινωνική συνοχή, μέσω της αναβάθμισης των παροχών κοινωνικής μέριμνας και της μείωσης των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης με τη δημιουργία δικτύου ασφαλείας σε θέματα πρόνοιας και υγείας. Επιπλέον, στοχεύει στην εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση.

Πρακτικά αυτό μεταφράζεται σε μία δέσμη μέτρων – σε τομείς όπως η πρόνοια, η υγεία, η εκπαίδευση, η απασχόληση - που διαχέεται προς τις ομάδες στόχους.

Η κοινωνική πολιτική του Δήμου Φαρσάλων και οι συναφείς δομές και δράσεις θα απευθύνονται και θα αφορούν τις εξής ομάδες πληθυσμού:

- **το γενικό πληθυσμό**, μέριμνα για την στήριξη οικονομικά αδυνάτων δημοτών (Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Φαρμακείο).
- τα **παιδιά** (παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με ειδικές ανάγκες).
- τους **νέους** (δράσεις ενημέρωσης και πρόληψης της νεανικής παραβατικότητας και της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, δράσεις ενημέρωσης –συμμετοχής σχετικές με το περιβάλλον, συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες).
- τους **ηλικιωμένους** (Κ.Α.Π.Η., Βοήθεια στο Σπίτι, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων).
- τις **ευπαθείς κοινωνικές ομάδες** που απειλούνται ή βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό (τοιγγάνοι, άστεγοι, άποροι, άνεργοι, ανασφάλιστοι).
- τις **γυναίκες**- ιδιαίτερος όσες ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες ή είναι θύματα βίας (δράσεις ενημέρωσης-συμβουλευτικής) .
- την **προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού** και της κοινωνικής αλληλεγγύης (δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου).

Μέτρο	Στόχος
2.1 Κοινωνική μέριμνα	2.1.1 Βελτίωση και επέκταση υφιστάμενων δομών (Βοήθεια στο σπίτι Κοινωνικό Παντοπωλείο)
	2.1.2 Δημιουργία Κοινωνικού Φαρμακείου (υλοποιήθηκε τον Φεβρουάριο 2016)
	2.1.3 Δημιουργία Κοινωνικού Οδοντιατρείου
	2.1.4 Δράσεις συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης των πολιτών (προστασία οικογένειας και παιδιού, ΑΜΕΑ), δράσεις για την ισότητα των φύλων κ.λπ.
	2.1.5 Ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης εθελοντισμού και ένταξης των εθελοντών στον Δήμο, ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού
2.2 Τρίτη Ηλικία	2.2.1 Λειτουργία Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (χρηματοδότηση Ε.Σ.Π.Α)
	2.2.2 Η ανάληψη- προώθηση –συμμετοχή και υλοποίηση κατάλληλων προγραμμάτων σχετικών με τα προβλήματα και τις ανάγκες της τρίτης ηλικίας
	2.2.3 Δράσεις ενίσχυσης της λειτουργίας της χορωδίας του Κ.Α.Π.Η., της ομάδας χειροτεχνίας, του εργαστηρίου Προφορικής Αφήγησης και υλοποίηση νέων ομάδων δράσης
	2.2.4 Ενίσχυση της λειτουργίας της δανειστικής βιβλιοθήκης του Κ.Α.Π.Η. και εμπλουτισμός της με νέους τίτλους βιβλίων
	2.3.5 Ενίσχυση και ανάπτυξη της συνεργασίας με το Σύνδεσμο Τρίτης Ηλικίας
	2.3.6 Περαιτέρω ανάπτυξη συνεργασιών με Κ.Α.Π.Η. άλλων Δήμων

	(Ανταλλαγή επισκέψεων- οργάνωση κοινών εκδηλώσεων)
2.3 Παιδικοί Σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού	2.3.1 Λειτουργία Παιδικού Σταθμού στην Πόλη των Φαρσάλων (Χρηματοδότηση Ε.Σ.Π.Α)
	2.3.2 Επέκταση θεσμού των Κ.Δ.Α.Π. με ίδρυση και λειτουργία δύο νέων δομών στην Τ.Κ. Ερέτριας και Τ.Κ. Ναρθακίου (χρηματοδότηση Ε.Σ.Π.Α)
	2.3.3 Δημιουργία Κ.Δ.Α.Π. ΑΜΕΑ
	2.3.4 Προγράμματα ψυχοπαιδαγωγικών δραστηριοτήτων
	2.3.5 Λειτουργία Σχολής Γονέων
	2.3.6 Προγράμματα προληπτικής ιατρικής στα παιδιά των παιδικών σταθμών
	2.3.7 Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού των παιδικών σταθμών
2.4 Παιδεία- Διά Βίου Μάθηση	2.4.1 Συντήρηση - αναβάθμιση υφιστάμενων σχολικών μονάδων
	2.4.2 Βελτίωση σχολικού εξοπλισμού και αναβάθμιση εργαστηρίων πληροφορικής
	2.4.3 Ενίσχυση προγραμμάτων και δράσεων για μαθητές, παρεμβάσεις σε σχολεία/ημερίδες για θέματα σεισμών, πυρκαγιών, σεξουαλικής συμπεριφοράς, εξαρτησιογόνων ουσιών, τρόπου οδικής κυκλοφορίας κ.λπ
	2.4.4 Οργάνωση δικτύου εθελοντών για εκπαιδευτικές δράσεις
	2.4.5 Αξιοποίηση προγραμμάτων δια βίου μάθησης ενηλίκων
	2.4.6 Οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων πολιτιστικού προσανατολισμού για ευρείες πληθυσμιακές ομάδες
2.5 Υγεία	2.5.1 Πρωτοβουλίες και δράσεις προαγωγής της δημόσιας υγείας με κεντρικό άξονα την πρόληψη (ημερίδες με θέμα καρδιοπάθειες, μεταμοσχεύσεις κ.λπ) σε συνεργασία με το Κέντρο Υγείας, Μ.Κ.Ο, ιδρύματα, λοιπούς φορείς και ιδιώτες γιατρούς
2.6 Αδέσποτα ζώα	2.6.1 Δημιουργία υποδομών (καταφύγιο αδέσποτων ζώων), πρωτοβουλίες και δράσεις για τα αδέσποτα ζώα, τα ζώα συντροφιάς και εν γένει τη φιλοζωία

Άξονας 2β: Αθλητισμός

Βασικός άξονας προτεραιότητας στο Επιχειρησιακό Σχέδιο είναι α) η αναβάθμιση της λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων και β) η αναβάθμιση των υπηρεσιών αθλητισμού που παρέχονται προς τους πολίτες με στόχο την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής συμμετοχής τους στο σύνολο των παρεχόμενων αθλητικών δραστηριοτήτων.

Μέτρο	Στόχος
2.7 Αναβάθμιση Λειτουργίας Αθλητικών εγκαταστάσεων	2.7.1 Λειτουργία νέων αθλητικών υποδομών και βελτίωση των υφιστάμενων.
	2.7.2 Ολοκλήρωση των διαδικασιών για την έκδοση αδειών λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων
	2.7.3 Ψήφιση κανονισμών λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων ώστε να καλύπτονται οι αυξημένες ανάγκες των συμπολιτών μας
2.8 Αναβάθμιση υπηρεσιών Αθλητισμού	2.8.1 Αξιοποίηση προγραμμάτων χρηματοδότησης αθλητικών δράσεων, εκπόνηση και υλοποίηση προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού ελεύθερου και οργανωμένου
	2.8.2 Συνεργασία με αθλητικούς συλλόγους και φορείς του Δήμου για κατάρτιση σχεδίου σχετικό με τον τοπικό αθλητισμό

	2.8.3 Περαιτέρω ενθάρρυνση δραστηριοποίησης και συμμετοχής δημοτών σε αθλητικές δραστηριότητες ανάλογα με την ηλικία
	2.8.4 Διεύρυνση συμμετοχής πολιτών στον Αχιλλείο Άθλο με οργάνωση παραλλήλων αγώνων 5 και 10 km
	2.8.5 Αξιοποίηση υποδομών (δασικών μονοπατιών, δημοτικών οδών κ.λπ.) για τη διεξαγωγή ποδηλατικών αγώνων και δράσεων περιπατητικών διαδρόμων
	2.8.6 Αξιοποίηση αθλητικών υποδομών μέσω της συνεργασίας τοπικών αθλητικών συλλόγων για τη διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων, ενημερωτικών ημερίδων για τους αθλούμενους, νέους και ενήλικες σε θέματα αθλητισμού
	2.8.7 Στήριξη αθλητών με σημαντικές διακρίσεις σε αγώνες

Άξονας 2γ: Πολιτισμός

Η πρωταρχική αντίληψη επάνω στην οποία δομείται και θωρακίζεται η χάραξη της πολιτιστικής πολιτικής του Δήμου Φαρσάλων είναι ότι **ο πολιτισμός μπορεί και πρέπει να παράγει πλούτο, συμβολικό και υλικό.**

Σε μια εποχή όπου αναδιαρθρώνεται το πολιτιστικό τοπίο, ακυρώνεται το κοινωνικό κράτος, οι ελίτ αναδιατάσσονται, οι πολιτισμικές ιεραρχίες γεννούν κοινωνικές ιεραρχίες και πλέον απειλείται η πολιτισμική βιοποικιλότητα, χρειαζόμαστε επειγόντως ένα άλλο παράδειγμα δημόσιας πολιτισμικής πολιτικής, σε σχέση με αυτό που έως τώρα υπηρετούσε η κεντρική πολιτική σκηνή και το οποίο, έτσι κι αλλιώς, είχε αγνοήσει τον τόπο μας. Θεωρούμε ότι ο οδικός χάρτης, που ο Δήμος Φαρσάλων χάραξε από την προηγούμενη επιχειρησιακή περίοδο, εγκαθιδρύει τις θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις που οδηγούν στην πολιτιστική άνθηση και ακόμη μακρύτερα στην πολιτισμική δημοκρατία.

Άρα οι κομβικές προτεραιότητες παραμένουν ίδιες

- ▶ **η καταγραφή, διάσωση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς**
- ▶ **η ένταξή του τόπου σε πολιτιστικές διαδρομές και**
- ▶ **η παραγωγή νέου τοπικού πολιτιστικού προϊόντος.**

Μέτρο	Στόχος
2.9 δημιουργία χώρων μουσειακού – πολιτιστικού χαρακτήρα	2.9.1 δημιουργία επισκέψιμης αρχαιολογικής συλλογής
	2.9.2 δημιουργία δημοτικής πινακοθήκης
	2.9.3 δημιουργία ψηφιακού ιστορικού μουσείου της πόλης στον Πύργο Καραμίκου
	2.9.4 δημιουργία μουσείου αγροτικής ιστορίας στη Ζωοδόχο Πηγή
	2.9.5 δημιουργία μουσείου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην Αμπελιά
	2.9.6 δημιουργία μουσείου του χαλβά
	2.9.7 δημιουργία μουσείου εικονικής πραγματικότητας για τον Αχιλλέα
	2.9.8 δημιουργία μουσείου εικονικής πραγματικότητας για τη μάχη της Φαρσάλου (48 π.Χ.)

	2.9.9 δημιουργία μουσείου του νερού στις παραδοσιακές δεξαμενές Βαρουσίου
	2.9.10 δημιουργία μουσείου χαμένων πατρίδων στους Άνω Χαλκιάδες
	2.9.11 δημιουργία πρότυπου βιομηχανικού πάρκου – μουσείου στην Ερέτρια
	2.9.12 επαναλειτουργία μουσειακού σιδηροδρόμου – δημιουργία σχετικού θεματικού μουσείου
	2.9.13 δημιουργία μουσείου παλαιών οχημάτων - μηχανημάτων του Δήμου Φαρσάλων
	2.9.14 δημιουργία κινηματογραφικής λέσχης υπό την αιγίδα του Δήμου
2.10 αναστηλώσεις αποκαταστάσεις μνημείων	2.10.1 αρχιτεκτονική αποκατάσταση παλαιού διδακτηρίου α' δημοτικού σχολείου Φαρσάλων για τη στέγαση της αρχαιολογικής συλλογής
	2.10.2 αναστήλωση και αποκατάσταση πύργου Καραμίκου
	2.10.3 αναστήλωση και αποκατάσταση ναού Υπαπαντής Θετιδίου
	2.10.4 αναστήλωση και αποκατάσταση ναού αγ. Αναργύρων Ζωοδόχου Πηγής
	2.10.5 αποκατάσταση και ανάδειξη αρχαίου Νυμφαίου
	2.10.6 αναστήλωση και αποκατάσταση Τεκκέ Ασπρόγειας
	2.10.7 συντήρηση και αποκατάσταση γέφυρας Ενιπέα
	2.10.8 συντήρηση και αποκατάσταση παραδοσιακών κρηνών
	2.10.9 συντήρηση του παλαιού δημοτικού σχολείου Βαμβακούς και απόδοσή του για πολιτιστικές χρήσεις
2.11 σχεδιασμός και στήριξη αρχαιολογικών προγραμμάτων	2.11.1 αρχαιολογικό πρόγραμμα Σκοτούσσας
	2.11.2 αρχαιολογικό πρόγραμμα Κάστρου Καλλιθέας
	2.11.3 αρχαιολογικό πρόγραμμα Ερέτριας
	2.11.4 αρχαιολογικό πρόγραμμα Χτουρίου
	2.11.5 αρχαιολογικό πρόγραμμα Ρωμαϊκού στρατοπέδου στη Ζωοδόχο Πηγή
2.12 διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων – εκδηλώσεων – γιορτών -	2.12.1 διοργάνωση ιστορικών – αρχαιολογικών συνεδρίων / συνέδριο για τον Αχιλλέα
	2.12.2 ετήσιες γιορτές (εικαστικές-θεατρικές-μουσικές-λογοτεχνικές εκδηλώσεις) για τον Αχιλλέα και τη Θέτιδα
	2.12.3 διοργάνωση ετήσιων δρώμενων αστικού χώρου – θεματικών γιορτών μαθητικής νεολαίας (μουσική-θέατρο-εικαστικές παρεμβάσεις-εκθέσεις)
	2.12.4 γιορτές Νυμφών στο αρχαιο Νυμφαίο

διαγωνισμών	2.12.5 στοχευόμενη αναβάθμιση θεσμών (π.χ. γιορτής χαλβά)
	2.12.6 θεσμοθέτηση σταθερών καλλιτεχνικών διαγωνισμών
	2.12.7 εκθέσεις φωτογραφικές - ζωγραφικές - εικαστικές αρχαιολογικού χαρακτήρα
	2.12.8 εκθέσεις των αρχαιολογικών ευρημάτων στο Κάστρο Καλλιθέας και στη Σκοτούσσα
2.13 επιστημονικές εκδόσεις - εκδόσεις προωθητικού χαρακτήρα	2.13.1 έκδοση των πρακτικών του διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου Φαρσάλων του Νοεμβρίου 2013
	2.13.2 έκδοση των πρακτικών του πανελληνίου εθνολογικού συνεδρίου Φαρσάλων του Απριλίου 2014
	2.13.3 έκδοση ιστορικού - αρχαιολογικού οδηγού του Δήμου
	2.13.4 σχεδίαση και έκδοση νέων εντύπων προβολής του Δήμου
2.14 συνέργειες - δίκτυα.	2.14.1 προώθηση συνεργειών για την ανάπτυξη δικτύου εθελοντισμού με πολιτιστικό προσανατολισμό/ οργάνωση συνεργειών (μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων) με τους Δήμους της νότιας Θεσσαλίας για τη δημιουργία της «νοτίας οδού» τουριστικής πολιτιστικής στόχευσης
	2.14.2 δημιουργία δικτύου μνημείων νερού στον Δήμο
	2.14.3 δημιουργία δικτύου θρησκευτικών μνημείων διαπολιτισμικού χαρακτήρα
	2.14.4 συνδυαστική ανάδειξη και διάσωση περιβαλλοντικών - πολιτιστικών μνημείων και χώρων
	2.14.5 σήμανση καθενός εκάστου μνημείου και αξιοθέατου του Δήμου
2.15 Varia πολιτιστικά	2.15.1 φιλοτέχνηση ιστορικών αγαλματικών έργων (βουκεφάλας, ασιπίδα Αχιλλέα κλπ) - δημιουργία «ανοιχτής» γλυπτοθήκης
	2.15.2 β' φάση αναστήλωσης - ανάδειξης αρχαίας ακροπόλεως Φαρσάλου
	2.15.3 ανάδειξη αρχαίου τείχους Φαρσάλου στη θέση «Κατράνα» - αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την ανάπλαση της περιοχής
	2.15.4 Η προώθηση και προβολή της τοπικής ερασιτεχνικής ή μη, καλλιτεχνικής δημιουργίας μέσω δράσεων και εκδηλώσεων
	2.15.5 Δράσεις ενίσχυσης πολιτιστικής δημιουργίας (Δημοτική Χορωδία- δημιουργία Παιδικής Δημοτικής Χορωδίας- Χορευτικά-Χορωδία Κ.Α.Π.Η.)
2.16 Εκπαιδευτικά προγράμματα	2.16.1 συνέχιση, εμπλουτισμός και επέκταση του προγράμματος «Μαθήματα Τοπικής Ιστορίας» - διοργάνωση νέων κύκλων και 'άνοιγμα' σε περισσότερες πληθυσμιακές ομάδες
	2.16.2 συνέχιση, εμπλουτισμός και επέκταση του προγράμματος «Μαθήματα Φυσικής Ιστορίας» - διοργάνωση νέων κύκλων και 'άνοιγμα' σε περισσότερες πληθυσμιακές ομάδες
	2.16.3 Οργάνωση διαλέξεων και μαθημάτων για την ενημέρωση των πολιτών σε διάφορα θέματα όπως: πρόληψη, οικολογία, ψυχολογία, λαογραφία, τοπική ιστορία, αγωγή υγείας, κ.α.
2.17	2.17.1 Εμπλουτισμός με νέες εκδόσεις βιβλίων

Αναβάθμιση Λειτουργίας της Δημοτικής Βιβλιοθήκης	2.17.2 Συνεργασία με βιβλιοθήκες άλλων Δήμων ή φορέων-Οργάνωση δράσεων φιλιανανγώσιας
	2.17.3 Εξεύρεση, συλλογή και διαφύλαξη ιστορικού υλικού της περιοχής με στόχο τη δημιουργία Τοπικού Ιστορικού Αρχείου
	2.17.4 Εγκατάσταση και λειτουργία Ανταλλακτικών Βιβλιοθηκών
2.18 Αναβάθμιση Λειτουργίας της Δημοτικής Μουσικής Σχολής	2.18.1 Ολοκλήρωση των διαδικασιών για την έκδοση άδειας λειτουργίας της Μουσικής Σχολής
	2.18.2 Ενίσχυση δράσεων διοργάνωσης σεμιναρίων για σπουδαστές ειδικών μαθημάτων της σχολής
	2.18.3 Ενίσχυση δράσεων για την ανάπτυξη της μουσικής και καλλιτεχνικής παιδείας
	2.18.4 Ολοκλήρωση των διαδικασιών για την έκδοση άδειας λειτουργίας της Μουσικής Σχολής

Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Ο Δήμος Φαρσάλων θεωρεί ότι η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός του τοπικού παραγωγικού συστήματος και η αύξηση του αριθμού των απασχολουμένων αυτόματα αντανakλούν στην ποιότητα ζωής και στην ευημερία των πολιτών του τόπου. Συνεπώς, με το Επιχειρησιακό Σχέδιο πενταετούς δράσης του, **εντάσσει την τοπική οικονομία και την απασχόληση στους βασικούς άξονες προτεραιότητας του.**

Με την πολιτική που χαράσσει προβλέπονται πρωτοβουλίες, δράσεις και πολιτικές που κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- ▶ δράσεις και ενέργειες για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ενδυνάμωση της απασχόλησης,
- ▶ δράσεις για την προώθηση της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας,
- ▶ δράσεις και ενέργειες για την γεωργία και κτηνοτροφία,
- ▶ αναθεώρηση του σχεδίου πόλεως ως προς τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης, με στόχο την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας

Μέτρο	Στόχος
3.1 Απασχόληση και αναβάθμιση ανθρώπινου δυναμικού	3.1.1 Ενίσχυση της συμμετοχής σε αναπτυξιακές συμπράξεις και στο νέο Ε.Σ.Π.Α 2014-2020 (δράσεις και ενέργειες για την ένταξη των ανέργων στην τοπική αγορά εργασίας και ενημέρωση για προγράμματα προώθησης της απασχόλησης)
	3.1.2 Ανάπτυξη υπηρεσιών προώθησης της εργασιακής ενσωμάτωσης ευπαθών κοινωνικά ομάδων με την εξειδίκευση και τη διά βίου κατάρτιση
	3.1.3 Δημιουργία, έπειτα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, δημοτικού γραφείου ενημέρωσης για την απασχόληση
3.2 Τοπική αγορά και επιχειρηματικότητα	3.2.1. Ανάγκη δημιουργίας τοπικών μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ειδικά για τις μικρές μονάδες και παροχή κινήτρων για ίδρυση επιχειρήσεων - δημιουργία γραφείου προώθησης επιχειρηματικότητας
	3.2.2 Προώθηση προγράμματος πιστοποίησης τοπικών προϊόντων (Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε.) σε συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η περιοχή των Φαρσάλων είναι συνδεδεμένη με την ελληνική μυθολογία (Φάρσαλα - Αχιλλέας) που μπορεί να δώσει χαρακτηριστικές ονομασίες προέλευσης εύκολα αναγνωρίσιμες σε διάφορα προϊόντα.
	3.2.3 Υλοποίηση ενεργειών και δράσεων για ενίσχυση της τοπικής οικονομίας (εκδηλώσεις προβολής τοπικών προϊόντων, προβολή της τοπικής αγοράς με ηλεκτρονικά μέσα)

	<p>3.2.4 Ενίσχυση της εξωστρέφειας και της καινοτομίας σε συνεργασία με εκπαιδευτικά, ερευνητικά ιδρύματα, όμορους δήμους, οικονομικούς φορείς</p> <p>3.2.5 Προώθηση δράσεων για δημιουργία Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) και Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς</p>
3.3 Γεωργία-Κτηνοτροφία	<p>3.3.1. Συνεργασία του Δήμου με τοπικούς φορείς για την προώθηση της δημιουργίας ομάδων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων</p> <p>3.3.2. Αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής και ηλεκτρονικών στον γεωργικό τομέα με σκοπό τη συνεχή ενημέρωση των αγροτών και κτηνοτρόφων (δημιουργία ιστοσελίδας διευρυμένων υπηρεσιών)</p> <p>3.3.3. Μελέτη και σχεδιασμός για τη δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων, με αξιοποίηση δημοτικών εκτάσεων, για τον περιορισμό της ρύπανσης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.</p> <p>3.3.4. Μελέτη για κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων πλούσιματος/γεμίσματος ψεκαστήρων (βιοκλίνες) σε κατάλληλες θέσεις και ευαισθητοποίηση αγροτών στην προστασία του περιβάλλοντος (συγκέντρωση κενών συσκευασίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων).</p> <p>3.3.5. Μελέτη και σχεδιασμός για τη λειτουργία έκθεσης γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων (ανά τρία έτη).</p>
3.4 Σχέδιο πόλεως	<p>3.4.1 Αναθεώρηση σχεδίου πόλεως ως προς τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης</p>

Άξονας 4: Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου

Η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες είναι, ασφαλώς, συνεχές ζητούμενο και επιδιωκόμενο, δεδομένου ότι αντανακλάται ευθέως στην ποιότητα της καθημερινής ζωής και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της νέας αναπτυξιακής του στρατηγικής ο Δήμος θα κινηθεί προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης των υπηρεσιών του με κινητήριο μοχλό επιλογές όπως,

- ▶ ο εκσυγχρονισμός της οργανωτικής του δομής,
- ▶ η διεύρυνση και αναβάθμιση του στελεχειακού του δυναμικού,
- ▶ η αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών,
- ▶ η απόκτηση υλικοτεχνικής υποδομής,
- ▶ η αποκέντρωση στην παροχή υπηρεσιών,
- ▶ η βελτίωση των διαδικασιών ενημέρωσης και ενεργοποίησης των πολιτών.

Ο Δήμος Φαρσάλων, έχοντας γνώση ότι οι σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών ενσωματώνονται με ραγδαίο ρυθμό στην καθημερινή ζωή του πολίτη και έχοντας ως στόχο να δημιουργήσει ένα Δήμο ισχυρό, κοντά στον πολίτη, με μεγάλες δυνατότητες εξυπηρέτησης των απαιτήσεών του, ενδιαφέρεται για την περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από τις Ψηφιακές Τεχνολογίες και τις πιθανές εφαρμογές τους σε ολόκληρο το φάσμα των δημοτικών υπηρεσιών.

Επίσης, στοχεύει

- ▶ στη συνεχή βελτίωση των εσόδων του για την παραγωγή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες του,
- ▶ σε επενδύσεις κάθε είδους υποδομών
- ▶ στην ανάπτυξη δομών στον πολιτιστικό, κοινωνικό και αθλητικό τομέα,
- ▶ στην αύξηση των εισορών για επενδύσεις από το Ε.Σ.Π.Α, τα ειδικά εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και από το εθνικό σκέλος των δημοσίων επενδύσεων.

Μέτρο	Στόχος
4.1 Ανθρώπινο δυναμικό, κτήρια και υλικο-τεχνική υποδομή	4.1.1 Στήριξη και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού (μετατάξεις, κινητικότητα, προσλήψεις μέσω Ε.Σ.Π.Α και λοιπών προγραμμάτων
	4.1.2 Βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, με καθιέρωση συστήματος παρακολούθησης των αναγκών εκπαίδευσης και συνεχούς επιμόρφωσης (ενδεικτικά σε θέματα χρήσης νέων τεχνολογιών, επικοινωνίας διοίκησης, διαχείριση κρίσεων, εξυπηρέτηση πολίτη κ.α.).
	4.1.3 Κατάλληλη και λειτουργική χωροθέτηση των υπηρεσιών, ώστε να εκλείψουν τα προβλήματα συστέγασης υπηρεσιών με διαφορετικό αντικείμενο και να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας, τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για το κοινό
	4.1.4 Αναβάθμιση και συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων, λοιπών υποδομών, μηχανολογικού εξοπλισμού και λοιπές προμήθειες που αφορούν υλικό ΤΠΕ.
	4.1.5 Απόκτηση επάρκειας ποιότητας λειτουργίας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2015 (QUALITY management systems - Requirements)
	4.1.6 Εφαρμογή προεδρικού διατάγματος σχετικά με το ηλεκτρονικό αρχείο και την ψηφιοποίηση εγγράφων ΠΔ 25 ΦΕΚ 44/Α/25/02/2014.
	4.1.7 Ανάπτυξη - επέκταση υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και λοιπών πληροφοριακών συστημάτων
4.2 Διοικητική οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων	4.2.1 Αναθεώρηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας
	4.2.2 Ενίσχυση του τμήματος Πληροφορικής η οποία θα συνεισφέρει στην αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία του Δήμου
	4.2.3 Δυνατότητα ηλεκτρονικής διασύνδεσης όλων των τμημάτων μιας Διεύθυνσης για εξάλειψη δυσκολιών επικοινωνίας λόγω φυσικής απόστασης (π.χ. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών με την αποθήκη και το Γραφείο Κίνησης που βρίσκονται στη Λαϊκή Αγορά)
	4.2.4 Συστήματα αξιολόγησης, παρακολούθησης και ορθολογικής διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού
	4.2.5 Προώθηση συντονισμού και ομαδικής συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών, βελτίωση δεξιοτήτων επικοινωνίας και διαχείριση κρίσεων στο εργασιακό περιβάλλον
	4.2.6 Έγκαιρη προετοιμασία μελετών και προγραμμάτων
	4.2.7 Τακτική συνεργασία Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δήμου
4.3 Διαφάνεια και συμμετοχικότητα	4.3.1 Αύξηση της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών
	4.3.2 Συνεργασία με τοπικούς φορείς, οργανώσεις, συλλόγους
	4.3.3 Προώθηση της διαφάνειας και υιοθέτησης ανοιχτών δεδομένων
4.4 Οικονομική Διαχείριση-δημοτική περιουσία	4.4.1 Διεκδίκηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων (ενδεικτικά χρηματοδότηση από το τομεακό πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα»
	4.4.2 Βελτίωση του μηχανισμού είσπραξης οφειλών και απαιτήσεων από δημότες και τρίτους
	4.4.3 Περαιτέρω μείωση του χρόνου αποπληρωμής των οφειλών προς προμηθευτές, παρόχους, αναδόχους κ.λπ.

	<p>4.4.4 Αναλυτική κοστολόγηση λειτουργιών του Δήμου σε μηνιαία βάση με σαφή εικόνα των οικονομικών και παροχή δυνατότητας παρακολούθησης και έγκαιρης λήψης δράσεων για τη μείωση των εξόδων (παρακολούθηση και έλεγχος της διαχείρισης των οχημάτων, των δρομολογίων και της λειτουργίας της αποθήκης σε ότι αφορά τα μικροϋλικά και εργαλεία συντήρησης)</p> <p>4.4.5 Έκδοση και αναθεώρηση κανονισμών (όπως κανονισμού παραχώρησης κοινόχρηστων χώρων, κανονισμού Λαϊκής Αγοράς, κανονισμού Νεκροταφείου)</p> <p>4.4.6 Μελέτη αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας και διαχείρισής της</p>
4.5 Ηλεκτρονική διακυβέρνηση- χρήση ΤΠΕ, εξυπηρέτηση του πολίτη	<p>4.5.1 Αξιοποίηση της χρήσης των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε όλο το φάσμα των λειτουργιών του Δήμου και της εξυπηρέτησης του πολίτη, ενίσχυση της πρόσβασης στην πληροφόρηση</p> <p>4.5.2 Δικτύωση με έξυπνους Δήμους της Ελλάδας και της Ευρώπης για απόκτηση τεχνογνωσίας και εμπειρίας</p> <p>4.5.3 Αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης του Δήμου στον τομέα υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (ενδεικτικά αναφέρουμε ηλεκτρονική πλατφόρμα δημόσιας διαβούλευσης, ηλεκτρονική διαχείριση αιτημάτων –καταγγελιών, ηλεκτρονικές υπηρεσίες τρίτου επιπέδου).</p> <p>4.5.4 Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας επικοινωνίας των Δημοτικών Συμβούλων η οποία θα διευκολύνει την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση για θέματα του Δ.Σ ή της Ο.Ε. με καλύτερη αξιοποίηση του χρόνου συνεδριάσεων και εξοικονόμηση πόρων με τη μείωση του όγκου χαρτιού</p> <p>4.5.5 Στήριξη και περαιτέρω ανάπτυξη των Κ.Ε.Π.</p> <p>4.5.6 Χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών πλήρης διεκπεραίωσης οικονομικών συναλλαγών</p>
4.6 Προστασία του πολίτη	<p>4.6.1 Οργάνωση, σχεδιασμός πολιτικής προστασίας</p>

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Χρηματοδοτικά Έργα

Τα Προγράμματα του Νέου ΕΣΠΑ

Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

1. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και καινοτομία»
2. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»,
3. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»,
4. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»
5. «Τεχνική Βοήθεια»
6. «Αγροτική Ανάπτυξη»

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.), ένα για κάθε μια από τις Ελληνικές Περιφέρειες, έχουν συνολικό προϋπολογισμό 5.278.614.122 ευρώ. Οι Περιφέρειες θα διαχειριστούν το 35 % των πόρων του νέου ΕΣΠΑ.

Τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Ευρώπη για τους Πολίτες

Βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για τις διεθνείς συνεργασίες των Ο.Τ.Α. συνιστά το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα 'Ευρώπη για τους Πολίτες, 2014-2020', το οποίο, μεταξύ άλλων, χρηματοδοτεί αδελφοποιήσεις και δίκτυα πόλεων και συνιστά, ιδιαίτερα για εκείνους τους Ο.Τ.Α. που δεν διαθέτουν ευρείες εταιρικές σχέσεις με αντίστοιχους οργανισμούς της αλλοδαπής, σημαντικό μέσο για την ευρωπαϊκή τους δικτύωση.

ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020 (Έρευνα και Καινοτομία)

Πρωτοβουλίες

JASPERS (Κοινή βοήθεια για τη στήριξη σχεδίων τις ευρωπαϊκές περιφέρειες)

JESSICA (Κοινοί ευρωπαϊκοί πόροι για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις)

JEREMIE (Κοινοί ευρωπαϊκοί πόροι για αειφόρες επενδύσεις στα αστικά κέντρα)

Πράσινο Ταμείο

Σκοπός του Πράσινου Ταμείου είναι η ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος με την διαχειριστική, οικονομική, τεχνική και χρηματοπιστωτική υποστήριξη προγραμμάτων, μέτρων, παρεμβάσεων και ενεργειών που αποβλέπουν στην ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, η στήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της χώρας και η εξυπηρέτηση του δημόσιου και κοινωνικού συμφέροντος.

Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Οι σκοποί και οι αρμοδιότητες του Τ.Π. & Δανείων συνοπτικά είναι η ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης με χρηματοπιστωτική και τεχνική υποστήριξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεών τους, καθώς και άλλων Νομικών Προσώπων και Οργανισμών Δημόσιου και Ιδιωτικού Δικαίου.

Συγκεκριμένα χορηγεί δάνεια σε Ο.Τ.Α., σε Δ.Ε.Υ.Α. και σε Δημοτικές Επιχειρήσεις εκτός Δ.Ε.Υ.Α.

Συνεργασία Δημοσίου με τον Ιδιωτικό Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ)

Με το Ν. 3389/2005 εισάγεται το νομοθετικό πλαίσιο για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στην Ελλάδα. Οι Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα αποτελούν συμβατικές σχέσεις μακράς διάρκειας (που μπορεί να εκτείνονται σε διάρκεια και 20 ή περισσότερων ετών), οι οποίες συνάπτονται μεταξύ ενός Δημόσιου και ενός Ιδιωτικού Φορέα για την εκτέλεση έργων και / ή την παροχή υπηρεσιών.

Εθνικά, Ευρωπαϊκά και Διεθνή δίκτυα Πόλεων

Σύμφωνα με το άρθρο 101 του Καλλικράτη δύο ή περισσότεροι δήμοι ή δήμοι και περιφέρειες, με κοινά χαρακτηριστικά, μπορούν να συνιστούν δίκτυα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 219 και

220 του Κ.Δ.Κ., με τη μορφή αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 741 του Α.Κ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 219 παρ.1 του ν.3463/2006 και τις όμοιες διατάξεις των άρθρων 101, 202 και 203 παρ.1 και 2 του Ν.3852/2010, οι Δήμοι και οι Περιφέρειες της χώρας συνεργάζονται με αντίστοιχους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης της αλλοδαπής για τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα τοπικών και περιφερειακών αρχών με σκοπό την προαγωγή και διευκόλυνση της διακρατικής, διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και εδαφικής συνεργασίας και τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκά προγράμματα.

Θεσμικό Πλαίσιο και Είδη Διαδημοτικών / Διαβαθμιδικών Συνεργασιών

Η Διαδημοτική συνεργασία εμπλέκει έναν αριθμό τοπικών Αρχών (συνήθως όμορων) που ενώνουν τις δυνάμεις τους, με στόχο να αναπτύξουν και να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα τις δημόσιες υπηρεσίες και τις υποδομές και να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες των χρηστών, παρέχοντας καλύτερης ποιότητας υπηρεσίες και ενισχύοντας την τοπική ανάπτυξη.

Μοντέλα Διαδημοτικής Συνεργασίας

Η Διαδημοτική Συνεργασία μπορεί να λάβει τις εξής μορφές:

- ▶ **Σύνδεσμοι Ο.Τ.Α.,**
- ▶ **Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες Ο.Τ.Α.**
- ▶ **Δίκτυα Ο.Τ.Α.**
- ▶ **Προγραμματικές Συμβάσεις**
- ▶ **Συμβάσεις Διαδημοτικής ή Διαβαθμιδικής Συνεργασίας**

Ενδεικτικά επισημαίνεται ότι ο Δήμος Φαρσάλων συμμετέχει σε Διαδημοτικές Συνεργασίες όπως:

- Στην Αναπτυξιακή Καρδίτσας ΑΝ.ΚΑ, Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Λάρισας, Α.Ε.ΝΟ.Λ. Α.Ε.
- Στον Ενιαίο Σύνδεσμο Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμων και Κοινοτήτων Ν. Λάρισας (Φο.Δ.Σ.Α Ο.Τ.Α. Ν. Λάρισας)
- Στην Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Δίκτυο Δήμων των Εκλεκτών Ελληνικών Γεύσεων»
- Στο Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας (Ε.Δ.Δ.Υ.Π.Π.Υ.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, αλλά και στο νεοσύστατος τομέας Πολιτισμού του ίδιου δικτύου.

Με την ολοκλήρωση της α' φάσης εκπόνησης του πενταετούς επιχειρησιακού σχεδίου δράσης του Δήμου Φαρσάλων, δηλαδή του παρόντος στρατηγικού σχεδίου, θα προχωρήσουμε στη β' φάση (βλπ. σελίδα 14) κατά την οποία οι άξονες, τα μέτρα και οι ενδεικτικές δράσεις που έχουν προταθεί θα αποτυπωθούν σε οικονομικά μεγέθη (ήτοι σύνταξη προϋπολογισμού) και θα ενταχθούν σε χρονοδιαγράμματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΕΤΩΝ 2011 - 2014

ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΣΑΛΩΝ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011
1η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011)
(Ποσά σε Ευρώ)

Table with columns: ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, ΠΑΘΗΤΙΚΟ, Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2011, Ποσά κλειόμενης Χρήσεως 2011. Rows include B. ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΑΚΤΑΤΑΣΕΩΣ, Γ. ΠΑΘΗΤΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, and GENIKO SYNOLO ENERGHTIKOY (B+Γ+Δ) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΔΙΣΤΙΚΟΙ.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011)
Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2011

Table with columns: I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως, II. Αποτελέσματα από πώληση αγαθών & υπηρεσιών, III. Αποτελέσματα από λειτουργία περιουσιακών στοιχείων, IV. Αποτελέσματα από λειτουργία περιουσιακών στοιχείων, V. Αποτελέσματα από λειτουργία περιουσιακών στοιχείων. Includes sub-sections like ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΟΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ
Προς το Δημοτικό Συμβούλιο του "ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ"

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων. Ελέγξαμε τις σωτηρία οικονομικές καταστάσεις του Δήμου Φαρσάλων που αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2011, την κατάσταση αποτελεσμάτων και τον πίνακα διαγραφών αποτελεσμάτων της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και το σχετικό προϋπολογισμό. Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις. Η Διοίκηση του Δήμου είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση εύλογης παρουσίασης όλων των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Λογιστικά Πρότυπα που προσαρμόζονται από την Ελληνική Νομοθεσία, όπως και για εκείνες της εσωτερικής δικταίου που η Διοίκηση καθορίζει ως επιμέρους ώστε να καθίσταται Διανητή η κατάσταση οικονομικών καταστάσεων αποτελεσμάτων που οφείλονται είτε σε απόπειρα είτε σε λάθος. Ευθύνη του Ελεγκτή. Η δική μας ευθύνη είναι να διαφωτίσει γνήσια ή επί των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχο μας. Διακρίνουμε τον έλεγχο σύμφωνα με το Διανητή Πρότυπο Ελέγχου Επίσης λάβαμε υπόψη και τις σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 3463/8.2006). Το πρώτο αυτό απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το δικό μας οικονομικό καταστάσεις είναι αποτελεσματικές από αυθαίρετα ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διερεύνηση των δεδομένων για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με το ποσό και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιμέρους διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της απόφασης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλονται είτε σε απόπειρα είτε σε λάθος. Κατά τη διερεύνηση αυτών των σημείων, κινδύνου ο ελεγκτής ερευνά τις εσωτερικές διαδικασίες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, με σκοπό το σχεδόν αποκλειστικά διαδικασίες κατάλληλων για τις περιστάσεις να διατηρούνται με σκοπό την διασφάλιση γνήσιας επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών διαδικασιών του Δήμου. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των ελεγκτικών τεκμηρίων και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των αποτελεσμάτων που έγιναν από τη διερεύνηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων. Περαιτέρω ότι τα ελεγκτικά τεκμηρίων που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης. Ο Δήμος εφόρμησε ορθά το κλειστό Λογιστικό Σύστημα Δήμων και Κοινοτήτων Π.Δ. 315/1999. Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη. Από τον έλεγχο μας προκύπτει ότι στο Λογιστήριο του Ελεγκτικού Γ.Ε. Ενοποιητός ανεντιμετοχισμένη συμπεριλαμβανόμενα και περιουσιακά στοιχεία αναπόσβεστη αξίας ποσού € 3.528.935,14 το οποίο πρώτα να μεταβιβαστούν στη Δ.Ε.Υ.Α. Φαρσάλων με συνέπεια την ισοπίστη μείωση του υπολοίπου του Λογιστηρίου αυτού, την μείωση των ιδίων κεφαλαίων κατά € 3.043.342,37 και την αύξηση του Λογιστηρίου Γ.Π.Ι. Τίτλο Πόρων Επένδυσης κατά € 485.593,77 Γνώμη με Επιφύλαξη. Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις τους θέματος που μεμνοούνται στην παράγραφο Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη (ε), ο σωτηρία οικονομικών καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιαστική άποψη, την οικονομική θέση του Δήμου Φαρσάλων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και τη χρηματοοικονομική του επίδοσης για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με το Λογιστικό Πρότυπο που προσαρμόζονται από την Ελληνική Νομοθεσία. Αφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων. Η έκθεση της Οικονομικής Επιτροπής είναι ανεπίσημη με την σωτηρία οικονομικών καταστάσεις.

Αθήνα 12 Οκτωβρίου 2012

Συμμετέχων Ορκωτός Λογιστής σε.ε.ε. μέλος της SOA (Society of Accountants)

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α.Κ. ΣΥΛΕΥΘΟΥΛΟΣ
Α.Μ.Σ.Ο.Ε.Α. 15991

Table with columns for 'ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ', 'ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013', 'Ποσό προηγούμενης χρήσεως 2012', and 'ΠΑΘΗΤΙΚΟ'. It details financial data for the Municipality of Pharos, including revenue, expenses, and assets/liabilities.

Εκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων... Ετήσια έκθεση επί των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου Φαρσάλων... Περιλαμβάνει πληροφορίες για την κατάσταση οικονομικών καταστάσεων...

Λάρισα 17 Δεκεμβρίου 2014

ΣΟΛ ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Crowe Horwath. Σύνταξη, έλεγχος, πιστοποίηση λογιστικής α.α.α. μελός της Crowe Horwath International Φωκ. Νέοι 3, 11257 Αθήνα, Αρ.Μ.Σ.Ο.Ε.Α 125

Ο δημοτικός σύμβουλος Τασόκας Κων/νος δήλωσε παρόν.

Μετά το πέρας της ανωτέρω διαδικασίας, της συζήτησης, της ανταλλαγής γνώμων, όπως καταγράφονται στα μαγνητοφωνημένα πρακτικά, ο Αντιπρόεδρος κάλεσε το συμβούλιο να αποφασίσει σχετικά.

Το δημοτικό συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη του:

1) Την εισήγηση του Δημάρχου.

2) Τις εισηγήσεις των Προϊσταμένων και της ειδικής συνεργάτιδας Δημάρχου

3) Τις διατάξεις των άρθρων 203 - 207 του Ν. 3463/2006 (Κ.Δ.& Κ).

4) Τη παρ. 1 του άρθρου 266, την περίπτ. β άρθρο 63, τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 86 του Ν.3852/2010.

5) Τη με αριθμό 41179/23.10.2014 απόφαση ΥΠ.ΕΣ. (ΦΕΚ 2970/04.11.2014 τεύχος Β') «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019».

6) Τις διατάξεις του Π.Δ. 185/07 (ΦΕΚ 221/12.09.2007 τεύχος Α') όπως τροποποιήθηκαν με το Π.Δ. 89/2011 (ΦΕΚ 213/29.09.2011 τεύχος Α').

7) Την αριθ. 1/2016 απόφαση Εκτελεστικής Επιτροπής .

8) Την αριθ. 1/2016 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης

9) Το με αρ. πρωτ.:5225/22.4.2016 έγγραφο του Τμήματος Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης με το οποίο προτείνεται η συζήτηση του θέματος

10) Τη με αρ.2/12.4.2016 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής με αριθ. πρωτ.: 5074/20.4.2016 (ΑΔΑ:ΨΠ9ΚΩΗ0-Π71) για το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Φαρσάλων 2015-2019 (Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός), λαμβάνοντας υπόψη και το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού το οποίο συνέταξε η Διεύθυνση Προγραμματισμού & Ανάπτυξης σε συνεργασία με την ομάδα έργου συγκεντρώνοντας στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, των Νομικών Προσώπων του, καθώς και εισηγήσεις συμβουλίων των Δημοτικών ή Τοπικών κοινοτήτων του Δήμου σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τις προτάσεις τους για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου.

11) Το κείμενο του Σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Φαρσάλων 2015-2019 (Α' Φάση :Στρατηγικός Σχεδιασμός)

12) Τη μειοψηφία του παραπάνω δημοτικού συμβούλου.

Αποφασίζει κατά πλειοψηφία

1) Εγκρίνει το Σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Φαρσάλων 2015-2019 (Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός) το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης.

